

PRAVNI FAKULTET

UNIVERZITET U TRAVNIKU

UNIVERZITET U TRAVNIKU

PRAVNI FAKULTET

ECTS INFORMACIJSKI PAKET (NASTAVNI PLAN I PROGRAM)

II ciklus studija – postdiplomski studij

2020. godina

**ECTS INFORMACIJSKI PAKET
(NASTAVNI PLAN I PROGRAM)
II ciklus studija – postdiplomski studij**

Pripremili:

prof. dr. Ismet Alija, acc. prof. dr. Džemal Najetović, prof. dr. Mensur Kustura, acc. prof. dr. Mirko Pejanović, prof. dr. Zijad Hasić, prof. dr. Ferid Otajagić, prof. dr. Hana Korać, prof. dr. Sead Dizdarević, prof. dr. Suad Hamzabegović, prof. dr. Halil Kalač, prof. dr. Gordana Mršić, prof. dr. Osman Jašarević, prof. dr. Halid Ganija, prof. dr. Faruk Jašarević, prof. dr. Izet Laličić, prof. dr. Almin Dautbegović, prof. dr. Senad Bajrić, doc. dr. Djelza Alija, doc. dr. Benjamina Londrc, doc. dr. Haris Hasić, doc. dr. Meliha Frndić Imamović, doc. dr. Almir Pustahija, doc. dr. Zijad Srabović, doc. dr. Amer Ibrišimović, Samir Halapić, MA, Harun Hamzić, MA, Amina Hajdarević, MA, Haris Kozlo, MA, Nihad Čivić, BA, dipl. iur. Adnan Kruško

Izdavač:
Univerzitet u Travniku

Glavni i odgovorni urednik:
acc. prof. dr. Džemal Najetović, dekan

Lektor:
Muamera Mujić

Godina:
2020.

Tiraž:
500

Štampa:
Color Art Fojnica i Color Media d.o.o. Fojnica.

PREDGOVOR

U skladu sa politikom kvaliteta Pravni fakultet Univerziteta u Travniku redovno ažurira ECTS pakete (nastavne planove i programe) za sva tri ciklusa studija. Urađeni nastavni planovi i programi su dizajnirani tako da imaju za cilj razvijanje pravnog mišljenja i opće pravne kulture studenata, obuhvatanjem širokog spektra veoma diferenciranih pravnih i drugih naučnih disciplina. Sadržaj svakog predmeta je oblikovan u petnaest nastavnih jedinica, u skladu sa brojem sedmica nastave tokom jednog semestra. Osnovna i dopunska literatura ažurirane su u skladu sa savremenim tendencijama i razvojem naučnih disciplina. Unijeta su i izdanja profesora ovog fakulteta.

Nastavni plan i program kao i organizacija studija su kompatibilni sa nastavno - naučnim kriterijima koji su prihvatile sve države članice EU i u skladu su sa normama sadržanim u Bolonjskoj deklaraciji, iz čega rezultira i programska kompatibilnost i mogućnost razmjene studenata, nastavnika i saradnika sa drugim univerzitetima u Evropi.

Studenti posjećuju jednosemestralna predavanja iz osnovnih predmeta neophodnih za opće obrazovanje, kao i izbornih predmeta koje biraju prema vlastitim interesima i sklonostima, pomjerajući na taj način horizonte svog znanja i iskustva u interdisciplinarnim i multidisciplinarnim oblastima. Predavanja se realizuju kroz interaktivne oblike rada sa studentima i kroz pedagoško didaktičke metode koje pri tome inklu diraju predavanja, samostalni rad studenata, seminarske radove, konsultacije, studije slučaja i sl.

Već tri godine na Pravnom fakultetu uspješno se sprovodi savremen sistem učenja na daljinu (DL- distance learning), što je posebna olakšica za zaposlene studente i studente iz inostranstva. Potvrdu uspjeha DL sistema smo dobili i tokom pandemije COVID 19 jer naši studenti neometano pohađaju online nastavu.

Novi nastavni planovi i programi, koji u sebi sadrže inovativne modele nastave i kreativni sistem rada sa studentima, apostrofiraju kao realistični cilj uvećanje ili poboljšanje efijentnosti studiranja. Stalnim inoviranjem nastavnih planova i programa, kontinuiranim prilagođavanjem njihovog sadržaja modernim trendovima i izazovima u razvoju pravne nauke i pravne prakse, sve većim stepenom primjene modernih informacijskih tehnologija u nastavno - naučnom procesu, unapređenjem naučnog i istraživačkog rada, Pravni fakultet treba u narednom periodu da

akredituje nastavne planove i programe kod Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta. Dati informacijski paket sadrži osnovne informacije o nastavnim planovima i programima drugog ciklusa studija. S obzirom na dinamičnost nastavnih programa i disciplina, sadržaji nastavnih planova i programa će biti periodično modernizirani. Urađene izmjene imaju za cilj da poboljšaju kvalitet nastave i budu preporuka za akreditaciju studijskih programa koja slijedi.

Dekan

acc. prof. dr. Džemal Najetović

SADRŽAJ

1. UNIVERZITET U TRAVNIKU	7
1.1. Naziv i adresa	7
1.2. Općenito o Univerzitetu	7
2. PRAVNI FAKULTET	11
2.1. Naziv i adresa	11
2.2. Općenito o Fakultetu	11
2.2.1. Organizacija nastave.....	13
2.2.2. Osobenosti fakulteta.....	14
2.2.3. Ljudski i fizički resursi fakulteta.....	14
2.3. Međunarodna saradnja	15
2.4. Akademski i profesionalni skupovi Fakulteta	16
2.5. Programi studija i bolonjski princip studiranja	16
2.6. Metode osiguranja kvaliteta	18
3. PRAVNA REGULATIVA I STUDIJSKI PROGRAMI II CIKLUSA STUDIJA	20
3.1. Opis studijskih programa	20
3.1.1. Način izvođenja studija	20
3.1.2. Uslovi upisa i prelaska na studij.....	20
3.1.3. Studij Općeg prava	21
3.1.4. Studij Poslovnog prava.....	22
3.1.5. Studij Javne uprave	23
3.1.6. Način provjere znanja i bodovanja studenta	24
3.1.7. Uvjeti upisa u sljedeći semestar odnosno sljedeću godinu studija.....	25
3.1.8. Način završetka studija.....	25
4. OPĆE INFORMACIJE ZA STUDENTE	26
4.1. Opće informacije o zemlji i gradu	26
5. NASTAVNI PLANNOVI STUDIJSKIH PROGRAMA SA SILABUSIMA	33
5.1. Katalog predmeta	33
5.1.1. Studij Općeg prava	33
5.1.2. Studij Poslovnog prava.....	42
5.1.3. Studij Javne uprave	43
5.2. Silabusi predmeta	44
5.2.1. Silabusi predmeta studijskog smjera općeg prava.....	44
5.2.1.1. Uža naučna oblast građanskopravna	44
5.2.1.2. Uža naučna oblast javnopravna	71
5.2.1.3. Uža naučna oblast krivičnopravna	95
5.2.1.4. Uža naučna oblast poslovnopravna	122
5.2.1.5. Uža naučna oblast međunarodnopravna.....	148
5.2.1.6. Uža naučna oblast historijskopravna	172
5.2.1.7. Uža naučna oblast ekonomskopravna	196
5.2.1.8. Uža naučna oblast teorijskopravna.....	219

5.2.1.9. Uža naučna oblast komunitarna	243
5.2.2. Silabusi predmeta studijskog smjera poslovnog prava	267
5.2.3. Silabusi predmeta studijskog smjera javne uprave.....	307

1. UNIVERZITET U TRAVNIKU

1.1. Naziv i adresa

UNIVERZITET U TRAVNIKU

Aleja Konzula br. 5
72270 Travnik
Bosna i Hercegovina

Tel.: +387 30 541 062
Fax: +387 30 541 062

E-mail: info@unt.ba

Webpage: <http://www.unt.ba>

Rektor: prof. dr. Rasim Dacić

1.2. Općenito o Univerzitetu

Istorijski, turistički i vezirski grad Travnik, sjedište Srednjobosanskog kantona, među rijetkim kantonalnim centrima, sve do nedavno nije bio univerzitetski grad, iako je po svojim referensama to odavno trebao biti. To, a i mnogi drugi razlozi su rukovodili grupu naučnih radnika, privrednika i entuzijazista da, uz podršku resornog ministarstva Srednjobosanskog kantona, na osnovu zakonskih propisa, civilizacijskih dostignuća i prakse savremenog svijeta, osnuju prvi privatni Univerzitet u Travniku sa pet fakulteta (organizacionih jedinica):

- Pravni fakultet
- Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju
- Edukacijski fakultet
- Fakultet za tehničke studije
- Farmaceutsko-zdravstveni fakultet

Univerzitet u Travniku započeo je svoje djelovanje još 2006. godine kroz utemeljenje Fakulteta za menadžment i turizam (danasa Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju), kojem su priključeni Kineziološki fakultet (danasa Edukacijski fakultet), Pravni fakultet i Grafički fakultet (danasa Fakultet za tehničke studije), a kasnije je pridružen i Zdravstveni fakultet (danasa Farmaceutsko-zdravstveni fakultet). Svi ovi fakulteti, a danas sastavnice Univerziteta, već nekoliko godina ostvaruju svoju posebnu i kvalitetnu ulogu edukacije budućih ekonomista, edukatora, pravnika, doktora, itd.

Treba priznati da su u tom razdoblju postignuti sjajni rezultati koji se mogu načelno posložiti u više dimenzija:

- a) ostvareni su formalno-pravni preduslovi za egzistenciju, prvo fakulteta, a zatim Univerziteta,
- b) osigurani su kvalitetni prostori za rad, u Travniku u zgradama u ulici Aleja konzula za Fakultet za tehničke studije i Edukacijski fakultet, kao i na Kobiljači za Pravni fakultet i Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju, u ulici Azapovići 439.
- c) osigurane su izuzetno kvalitetne funkcije evidencije i komunikacije sa studentima organiziranjem potrebnih stručnih službi,
- d) utemeljeni su i u mjeri u kojoj je to moguće usaglašeni studijski programi,
- e) izvršena je kadrovska organizacija potrebnog nastavnog kadra, što je proces koji se dalje provodi prema finalizaciji koja je završena u akademskoj 2010/11. godini,
- f) utvrđeni su izuzetno kvalitetni oblici saradnje s nadležnim Ministarstvom i Agencijom za razvoj visokog obrazovanja.

U početku, riječ je bila o naglasku na osiguranje primarnih uslova za rad. Taj dio je proveden u razdoblju od 2006. do 2009. godine.

Druga faza se u većoj mjeri naglašeno bavi *sadržajnim zadaćama* u kontekstu temeljne djelatnosti, a to su definicije studijskih programa, optimizacija tih programa, osiguranje kadrovske komponente za provedbu znanstveno-nastavnog rada i afirmacija na širem geografskom prostoru, što zajedno s ostvarenim u prvoj fazi prirodno teži formalnoj akreditaciji u skladu sa zakonom i djelovanjem *Agencije za razvoj visokog obrazovanja*. Taj dio razvoja ostvaren je po svim navedenim stavkama u razdoblju od 2011. do 2013. godine. U drugoj fazi nastavljen je rad na poboljšanju uslova za rad. Tako su Pravni fakultet i Fakultet za menadžment i poslovnu ekonomiju dobili novu zgradu na lokalitetu Kobiljače, koja zadovoljava sve evropske i svjetske standarde.

Konačno, treća razvojna faza koju je za očekivati slijedit će nakon akreditacije i nju će karakterisati bitan razvojno-ekspanzivni aspekt u pravcu postizanja visoke razine akumulacije te ciljevima koji će se postaviti u suglasju s praćenim tržišnim aspektima visokog obrazovanja u BiH i šire. Sve tri ove faze sa pojedinim lokalnim zadaćama i vremenskom distribucijom uvijek sadrže sve aspekte i trajno se integrišu u cjelovit organizam Univerziteta u Travniku. Isto tako, s obzirom na dio tržištu usmjerenog djelovanja, jasno je da će se kontinuirano usklađivati ciljevi i misija s realno mogućim i potrebnim aspektima sredine i društva u kojemu visoko obrazovanje pa i UNT egzistira.

Prema povratnim informacijama od poslodavaca koji su završene studente angažovali (privredni subjekti, konzalting, škole, privatni sektor), primjetno je načelno zadovoljstvo njihovim znanjem, ponašanjem i ukupnim djelovanjem, što je indikacija pozitivnih aktivnosti Univerziteta u prethodnom razdoblju i što izuzetno ohrabruje i podstiče na dalji rad.

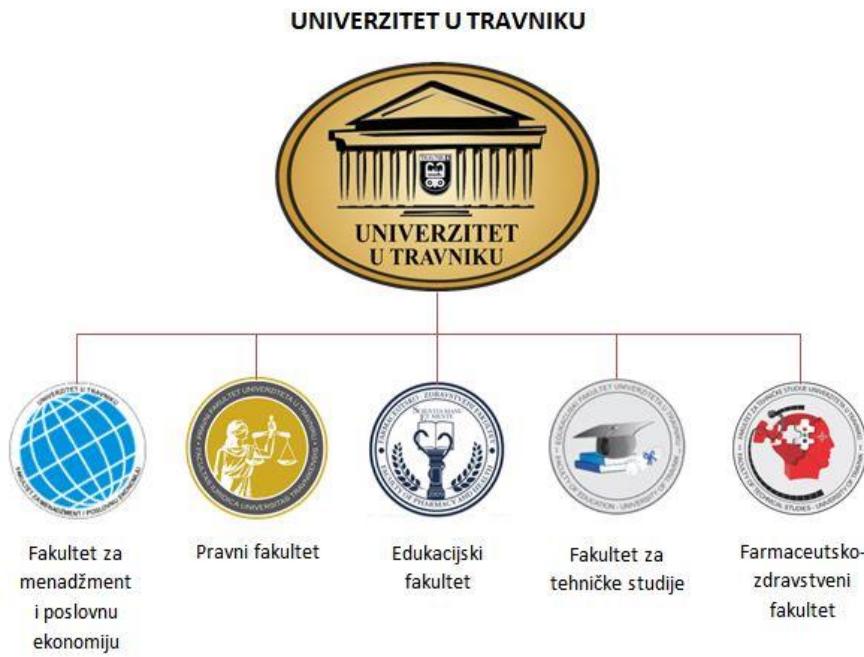
Univerzitet u Travniku za temeljnu akademsku, nastavnu i znanstvenu misiju ima organiziranje kvalitetne nastave, provođenje znanstvenih istraživanja, educiranje mladih i njihovo uključenje u nastavu i istraživanja, te prenos znanja i tehnologija na privredu i društvo uopšteno. Ovo se temelji na izgradnji i očuvanju vlastite prepoznatljivosti u akademskoj i društvenoj zajednici, na afirmaciji stečenih vrijednosti Univerziteta i pokretanju novih.

Pored obrazovnog procesa, fakulteti su uspostavili i određenu saradnju sa privredom i društvenim djelatnostima u cilju podsticanja razvoja, a kada je riječ o obrazovanju deficitarnih kadrova, Univerzitet u Travniku ponosan je na veoma veliki odaziv zainteresovanih budućih i trenutnih studenata. Obrazovni sadržaji i studijski programi koji se izučavaju na fakultetima su savremeni, a izvedba od samog osnivanja ispunjava zahtjeve bolonjskog procesa.

S obzirom da Univerzitat u Travniku ima konstantnu tendenciju razvoja i usavršavanja, studentima su omogućeni najsavremeniji uslovi školovanja u novim, funkcionalno opremljenim objektima u Travniku i Kiselojaku, učionice sa modernim učilima, amfiteatri, sale sa internet konekcijom, biblioteka, čitaonica, studentske kantine i restorani, prostorije za rekreatiju i dr.

Univerzitet ima potpisane protokole o saradnji sa brojnim domaćim i svjetskim univerzitetima, a u toku je i zaključivanje novih, čime se prednost daje razvijanju i uspostavljanju međunarodne saradnje. Obrazovanje kadrova koji će po završetku studija ostvariti prestižnu radnu i životnu karijeru zahtijeva visoke standarde, kojima se ovaj Univerzitet i rukovodi.

U septembru 2010. godine Univerzitet je okončao proces integracije, čime je postao jedna od rijetkih visokoškolskih ustanova koja je uspjela odgovoriti zakonskim odredbama predviđenim Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u BiH.

Slika 1. Prikaz organizacijskih jedinica Univerziteta u Travniku

Univerzitet u Travniku, njegov menadžment i sve njegove sastavnice maksimalno afirmativno prilaze svim pravcima razvoja, uz saznanje da su univerziteti danas, kako u BiH, tako i u cijeloj Evropi, primarno orijentisani na transfer znanja i tehnologija prema ciljanim skupinama društvenih grupa, poslovnih subjekata ili uopšteno na akumulaciju znanja i prenos tih znanja novim generacijama. U tom kontekstu UNT predstavlja generator selekcije određenih od društva aktualiziranih i atraktivnih studijskih programa za koje je vrlo vjerovatno da kapacitete finalne produkcije može realno i relativno lako apsorbirati tržište rada.

2. PRAVNI FAKULTET

2.1. Naziv i adresa

PRAVNI FAKULTET

Sjedište fakulteta:

Azapovići br. 439, Kiseljak

Tel.: +387 30 870 371

Fax: +387 30 877 328

E-mail: studentska@pfk.edu.ba, info@pfk.edu.ba

Dislocirana nastava fakulteta u Tuzlanskom kantonu:

Maline bb, Živinice

Tel.: +387 35 744 055

E-mail: studentskatuzla@pfk.edu.ba, info@pfk.edu.ba

Webpage: <http://www.pfk.edu.ba>

Dekan: acc. prof. dr. Džemal Najetović

2.2. Općenito o Fakultetu

Rješenjem Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta 29.12.2006. godine uveden je Pravni fakultet Travnik u Registar Univerziteta u Travniku zajedno sa Fakultetom za menadžment i turizam i Kineziološkim fakultetom. Pravni fakultet Travnik je 26.06.2007. godine od strane Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta dobio rješenje za rad i upisan je u Registar visokoškolskih ustanova Kantona Središnja Bosna. Nakon revizije Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona, marta 2007. godine dozvoljeno je pokretanje nastave za akademsku 2007/2008 godinu.

Početak nastave na Pravnom fakultetu Travnik počinje sa akademskom 2007/2008. godinom i organizuje se samo za jedan sudijski smjer Općeg prava i za jedan studijski ciklus. Nastava se te godine održava za samo prve tri godine dodiplomskog studija. Akademske 2008/2009. počinje se sa organizovanjem nastave za IV godinu I ciklusa.

Pravni fakultet Travnik mijenja naziv u Pravni fakultet Kiseljak 05.07.2007. godine, sa sjedištem u ulici Kraljice mira bb, Kiseljak. Od 1.12.2013. godine Pravni fakultet premešta se u novu zgradu na lokaciji Kobiljače, u ulici Azapovići br. 439, u Kiseljaku.

Od akademske 2008/2009. godine, Pravni fakultet Kiseljak upisuje prve studente na II ciklus školovanja uvođenjem smjera Opće pravo sa 9 užih naučnih oblasti. Takođe, iste akademske godine, shodno zahtjevima tržišta i na procjene i istraživanja pokreću se dva nova studijska smjera:

- Poslovno pravo
- Javna uprava

Studijski smjer Poslovno pravo, zbog velike zainteresovanosti studenata, počinje sa predavanjima akademske 2008/2009. godine, dok Javna uprava ostaje kao neaktivna. Akademske 2011/2012. godine uveden je još jedan studijski smjer (trenutno neaktivan):

- Međunarodno pravo i diplomatija

Svi navedeni studijski odsjeci su odobreni od strane Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta. Kao pravno lice, Pravni Fakultet Kiseljak, prestaje da postoji 20.09.2010. godine i postaje organizaciona jedinica Univerziteta u Travniku. Sudsko rješenje stupilo je na snagu 16.12.2010. godine. Tada mijenja svoj naziv u Pravni fakultet u Kiseljaku. Novim sudskim rješenjem 2014. godine, te preseljenjem u novu zgradu na Kobiljači, Pravni fakultet dobija novu adresu Azapovići br. 439 i istovremeno mijenja svoj naziv u Pravni fakultet Univerzitata u Travniku.

U akademskoj 2014/2015 godini Pravni fakultet je dobio saglasnost nadležnih institucija za izvođenje nastave na turskom i engleskom jeziku.

Visokoškolska ustanova Univerzitet u Travniku podnijela je Ministarstvu obrazovanja, znanosti, kulture i športa KSB/SBK Travnik zahtjev za institucionalnu akreditaciju, broj. 159/15 od 18.3.2015. godine. Nakon podnošenja zahtjeva, nadležno ministarstvo je zahtjev proslijedilo Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranja kvaliteta BiH, nakon čega je formirano Povjerenstvo domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuke o akreditaciji visokoškolske ustanove. Temeljem izvješća i mišljenja povjerenstva, da Univerzitet u Travniku ispunjava sve propisane uvjete za institucionalnu akreditaciju, Agencija za visoko obrazovanje i osiguranje kvaliteta je dala Preporuku o institucionalnoj akreditaciji broj 05-33-1-326-9/15 i istu dostavila na dalje postupanje Ministarstvu obrazovanja. Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona je 10. maja 2016. godine, donijelo Rješenje o akreditaciji visokoškolske ustanove broj 03-38-1457/2015-6, cijeneći da su ispunjeni svi propisani uvjeti za izdavanje institucionalne akreditacije na period od četiri godine.

Akreditacija Univerziteta u Travniku, tako i Pravnog fakulteta je potvrda kvaliteta rada ove visokoškolske ustanove, koji je od početka koncipiran tako da ima za cilj razvijanje pravničkog mišljenja i opće pravničke kulture studenata, obuhvatanjem širokog spektra različitih naučnih

disciplina. Misija fakulteta je unaprjeđenje nastavno-naučnog procesa na način da student razumije porijeklo, uzroke nastanka i funkcionisanja pravnog sistema, njegove osnovne principe i odnos prava prema stvarnim odnosima u životu kao i drugim naučnim disciplinama.

Rješenjem o ispunjenosti uslova za početak rada i obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja br. 02/1-38-27453-2/16 vlada Tuzlanskog kantona odobrava organizaciju dislocirane nastave Pravnog fakulteta u Tuzlanskom kantonu. Pravni fakultet Univerziteta u Travniku počev od akademske 2017/2018 godine organizuje dislociranu nastavu za sva tri ciklusa studija u novom objektu koji se nalazi u neposrednoj blizini Tuzle i Živinica, na adresi Maline bb.

Kvalitetom i stalnim napretkom na različitim poljima Pravni fakultet daje doprinos razvoju sistema visokoškolskog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Tokom proteklih godina Fakultet je stalno napredovao na polju inovacija, praktičnih radova i kvaliteta obrazovanja. Ova institucija će nastaviti i dalje da poboljšava rad studenata tako što će im obezbijediti alate za poboljšanje izvođenja nastavno-naučnog procesa i kvaliteta života.

Interdisciplinarni program studija je zasnovan na principima Bolonjskog procesa - I, II i III ciklusa studija, po European Credit Transfer System (ECTS). U okviru Fakulteta formiran je Institut koji se bavi stručnim i naučno-istraživačkim radom intenzivno sarađujući sa privrednim subjektima iz regionala i drugim naučnim institucijama. Studiranjem na Fakultetu studenti stiču nova znanja, uspješno ih implementiraju u praksi i doprinose ukupnom razvoju akademske zajednice koja svojim djelovanjem struktuirala i utiče na razvoj savremenih tendencija.

Misija Fakulteta je stvaranje respektabilne obrazovne institucije, u kojoj će se uz učenje za „što viši procenat usvojenosti znanja, vještina i kompetencija“, a time i za ulazak u što višu klasu i u odgovornost svih sudionika nastavnog procesa, obrazovati kvalitetan stručni kadar u oblasti prava.

2.2.1. Organizacija nastave

Nastava je interaktivnog karaktera i izvodi se prema bolonjskim principima. Fakultet raspolaže savremeno opremljenim prostorom i učionicama koje zadovoljavaju standarde za izvođenje nastave, informatičkom salom koja je na usluzi studentima, čitaonicama i amfiteatrom. Biblioteka koja se nalazi u sastavu Fakulteta je opremljena velikim brojem savremenih naslova iz stručne oblasti i opšteg nivoa obrazovanja. Jedan od zadataka Fakulteta je da omogući studentima praksu, te zapošljavanje u toku i nakon studiranja.

Osim predavanja koje izvodi nastavno osoblje, Fakultet angažuje stručnjake iz privrede i prakse koji prenose praktična znanja i iskustva i na taj način omogućavaju studentima da se nakon završetka Fakulteta osposobe za primjenu stečenog znanja u praksi i studentske posjeti

institucijama koje su od ključnog značaja budućim pravnicima (Sud BiH, Tužilaštvo BiH, Kantonalni sudovi, kaznenopopravni zavodi, itd).

Studenti koji su studij upisali redovno i vanredno prate redovnu nastavu u prostorijama fakulteta dok studenti koji uče na daljinu istu prate online učenjem na daljinu putem Google Classroom aplikacije i to kombinacijom in class, interaktivne i on demand nastave.

2.2.2. Osobenosti fakulteta

Fakultet, kao organizaciona jedinica Univerziteta u Travniku, od 2016. godine izdaje časopis „Zbornik radova Pravnog fakulteta“. Cilj časopisa je da pruži podršku naučno - nastavnom radu Univerziteta u Travniku, prije svega Pravnom fakultetu, da afirmiše pravnu teoriju i praksu, te da predstavi naučno-istraživački rad Pravnog fakulteta. U časopisu se objavljuju rezultati istraživanja kako eminentnih, već afirmisanih stručnjaka iz oblasti prava, tako i mlađih istraživača u toj oblasti. Časopis izlazi dva puta godišnje u 100 primjeraka sa obimom od 150 do 200 stranica.

Takođe, Fakultet je izdavač i univerzitetskih udžbenika iz oblasti pravne teorije i prakse, što je veliki doprinos razvoju visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Fakultet podstiče i osigurava unutrašnju i vanjsku mobilnost studenata i nastavnika, racionalno korištenje ljudskih i materijalnih resursa, razvoj multidisciplinarnih istraživanja, inoviranje nastavnih planova i programa, te intenziviranje saradnje sa privredom i ukupnim okruženjem.

2.2.3. Ljudski i fizički resursi fakulteta

Imajući u vidu činjenicu da je za kvalitetno i kontinuirano obrazovanje potrebno obezbijediti adekvatne uslove koji će to omogućiti, menadžment Fakulteta se potudio da angažuje dovoljan broj renomiranih nastavnika i saradnika, a omogućava im naučno i stručno usavršavanje.

Na sva tri ciklusa studija pokrivenost nastave zaposlenim nastavnicima i saradnicima u nastavi je preko 50% u skladu sa važećim standardima i normativima visokog obrazovanja.

S obzirom na to da Fakultet poštuje bolonjske principe, a ti principi zahtijevaju da se za izvođenje nastave obezbijedi dovoljno prostora (u zavisnosti od ukupnog broja studenata) to je i učinjeno. Važno je napomenuti da Fakultet ima novoizgrađenu zgradu sa ukupnom površinom korisnog prostora od 2.247,6 m² bez parkinga. Nabavljen je i potrebna informatička oprema koja je studentima dostupna u računarskoj učionici, sa pristupom internetu. Internet pristup je za sve studente besplatan i raspoloživ preko bežične konekcije.

U prostorijama dislocirane nastave fakulteta na području Tuzlanskog kantona fakultet raspolaže sa ukupno 954,20 m² korisnog prostora bez parkinga.

2.3. Međunarodna saradnja

Fakultet je u dosadašnjem poslovanju ostvario saradnju sa mnogim fakultetima, univerzitetima i institucijama, i to:

- Univerzitet u Travniku i Univerzitet Filip Noel Baker
- Univerzitet u Travniku i Fakultet sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Pravni fakultet Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru
- Univerzitet u Travniku i Univerzitet EDUCONS u Sremskoj Kamenici
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Fakultet za obrazovanje diplomiranih pravnika i diplomiranih ekonomista za rukovodeće kadrove u privredi Univerziteta Privredna akademija Novi Sad
- Univerzitet u Travniku i Univerzitet u Novom Pazaru
- Univerzitet u Travniku i Univerzitet Kale Čelik Antalya
- Univerzitet u Travniku i Veleučilište Varaždin
- Univerzitet u Travniku i Joseph Schumpeter Institut Wels, School of Applied Studies
- Univerzitet u Travniku i Hans Sachs Institut Wels, School of Advanced Studies
- Univerzitet u Travniku i Visoka škola poslovnog menadžmenta Primus Gradiška
- Univerzitet u Travniku i Internacionalni univerzitet Brčko distrikta BiH
- Univerzitet u Travniku i South East European University
- Univerzitet u Travniku i Veleučilište Velika Gorica
- Univerzitet u Travniku i Istanbulski univerzitet
- Univerzitet u Travniku i Državni univerzitet Kemerovo, Ruska Federacija
- Univerzitet u Travniku i Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Pravni fakultet univerziteta Union u Beogradu
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Organizacija porodica šehida i poginulih boraca Federacije Bosne i Hercegovine
- Univerzitet u Travniku i Internacionalni univerzitet u Sarajevu (IUS)
- Pravni fakultet Univerziteta u Travniku i Ministarstvo sigurnosti, Granična policija

2.4. Akademski i profesionalni skupovi Fakulteta

Posebnu pažnju Pravni fakultet posvećuje organizovanju akademskih i profesionalnih skupova. U proteklom periodu održano je mnošto skupova i radionica od kojih su najvažniji oni sa međunarodnim obilježjem: konferencija „Aspekti reforme javne uprave u BiH“ (28.01.2012.), „Čuvajmo mir, pamtimo stradanja i genocid, Srebrenica 1995-2015“ (20.05.2015.), „Svjetska izbjeglička kriza: izazovi i perspektive“ (7.5.2016.), Okrugli stol „Implikacije evroatlantskih integracija na ustavne reforme u BiH“ (21.11.2017.), međunarodna naučna konferencija na temu „Pravna država i vladavina prava u BiH“ (19.5.2018.), međunarodna naučno-stručna konferencija „BiH: izazovi 2019-2029“ (8.6.2019.).

Studenti Pravnog fakulteta su učestvovali na prvoj međunarodnoj konferenciji „LEMIMA“ 2011. godine koja je održana u Beogradu u Sava Centru od 15. do 17. aprila 2011. godine. Pet studenata Pravnog fakulteta je prezentovalo svoje rade na konferenciji, koji su i objavljeni. Održavanje sličnih skupova planirano je i u narednom periodu u skladu sa akademskim kalendarom. Realizacijom ovakvih skupova Fakultet ima za cilj usavršavanje znanja učesnika kao i doprinos razvoju uže i šire društvene zajednice.

2.5. Programi studija i bolonjski princip studiranja

Pravni fakultet od samog početka u potpunosti primjenjuje Bolonjski proces obrazovanja, primjenjujući modele 4+1+3 i 3+2+3, što iskazano ECTS bodovima iznosi da studenti nakon završenog:

- Dodiplomskog studija (I ciklusa studija) stiču zvanje *bachelor* (uz naznaku studijskog smjera) sa prikupljenih 180 ECTS (smjer Poslovno pravo), odnosno 240 ECTS (smjer Opće pravo),
- Postdiplomskog studija (II ciklusa studija) stiču zvanje *magistra prava* (uz naznaku uže naučne oblasti) s prikupljenih 300 ECTS bodova,
- Doktorskog studija (III ciklusa studija) stiču zvanje *doktora pravnih nauka* (uz naznaku uže naučne oblasti) s prikupljenih 480 ECTS.

Predmeti su po studijskim programima podijeljeni na obavezne i izborne. Primjenjuju se savremene nastavne metode i tehnike, najsavremenija nastavna pomagala, a rad studenata se kontinuirano prati i vrednuje tokom trajanja nastavnog procesa.

Implementiran je sistem osiguranja kvaliteta, sa zadatkom praćenja i unapređenja kvaliteta. Promovišu se evropske dimenzije u visokom obrazovanju kroz međunarodnu saradnju s drugim visokoškolskim ustanovama. Studenti su institucionalno uključeni u rad fakulteta preko

studentskog parlamenta i preko svojih predstavnika učestvuju u radu Vijeća organizacione jedinice, gdje mogu iznijeti svoja mišljenja i stavove po svim pitanjima te mogu ravnopravno učestvovati u donošenju odluka.

Fakultet provodi aktivnosti na osiguranju uslova za sistem cjeloživotnog učenja (Life-long learning), te se nadamo da ćemo već u narednim akademskim godinama implementirati i ovaj sistem. U narednom periodu očekujemo i ekspanziju razmjene profesora i studenata sa partnerskim visokoškolskim ustanovama i inostranstva, posebno nakon ukidanja viza za građane BiH.

Kvalitet sadržaja nastavnog plana i programa u potpunosti je usklađena s Bolonjskom deklaracijom i s već poznatim studijima ove vrste u Zapadnoj Evropi i SAD-u te izrađeni prema zahtjevima savremenog tržišta rada. Na Fakultetu je uspostavljen Europski sistem za prijenos i prikupljanje studijskih bodova (ECTS), koji omogućava lako čitanje i uspoređivanje studijskih programa i primjenjen je na svim tipovima studijskih programa koje Fakultet izvodi.

Razvijeni ECTS sistem praćenja i ocjenjivanja ishoda učenja i sposobnosti studenta na Fakultetu se ogleda kroz:

- Poboljšanje kvalitete obrazovanja i osposobljavanja.
- Učenje "za što viši procenat usvojenosti znanja, vještina i kompetencija", a time i za ulazak u što višu klasu.
- Odgovornost svih sudionika nastavnog procesa.

Pored klasičnih oblika nastave, umjesto postojećih kategorija (redovni/vanredni) od akademske 2018/2019 godine je uveden DL studij putem Google Classroom-a platforme Google Workspace.

2.6. Metode osiguranja kvaliteta

Na Pravnom fakultetu Univerziteta u Travniku aktivno djeluje Odbor za upravljanje i unaprjeđenje kvaliteta. Cilj Odbora je izgradnja mehanizama i metoda za kontinuirano podizanje kvaliteta rada na fakultetu, odnosno postizanje najvišeg nivoa u nastavnim, naučnim, stručnim i administrativnim djelatnostima na fakultetu kroz unaprjeđenje svih procesa i njihovih ishoda. Na fakultetu su uspostavljena načela, kriteriji, postupci i metode osiguranja kvaliteta u skladu sa općeprihvaćenim standardima osiguranja kvaliteta visokog obrazovanja u evropskom prostoru visokog obrazovanja. Sastavni dio misije Odbora i fakulteta je uspostavljanje kulture kvaliteta koja se ugrađuje u sve aspekte djelovanja i rada.

Metode osiguranja kvaliteta čini skup mjera i aktivnosti kojima fakultet iskazuje svijest, opredjeljenje i odgovornost za stalno unapređivanje kvaliteta vlastite djelatnosti.

Metode unapređenja i vrednovanja kvaliteta na Pravnom fakultetu su:

- rad na strategiji, politici, razvoju i funkciranju sistema za osiguravanje kvaliteta (razvoj sistema kvaliteta i njegovo kontinuirano unapređivanje, razvoj organizacione strukture za praćenje kvaliteta, primjena postupaka sistema osiguranja kvaliteta);
- rad na ažuriranju studijskih programa, kontinuirano praćenje i revizija studijskih programa;
- praćenje funkciranja nastavnog procesa (kontinuirano unaprjeđenje procesa učenja, praćenje mentorskog rada, unaprjeđenje procesa vrednovanja kvaliteta rada nastavnika i kvaliteta studijskih programa- kroz ankete o radu nastavnika i saradnika, ažuriranje sadržaja i ishoda učenja);
- kontinuirano vođenje upisne politike, praćenje napredovanja studenata;
- ažuriranje kriterija, pravila i procedure vrednovanja ishoda učenja i ocjenjivanja studenata,
- kontinuirano ulaganje u opremljenost i funkcionalnost prostora za obrazovanje, naučnoistraživačku i stručnu djelatnost;
- kontinuirano ulaganje u kvalificiranost i stručnost nastavnog osoblja; Pravni fakultet kroz postupke izbora u akademска zvanja ima razvijene metode utvrđivanja da li je nastavno osoblje uključeno u nastavni rad kvalifikovano i kompetentno. Metode i procedure koje se pritom primjenjuju su javne i dostupne;
- kontinuirano ulaganje u opremljenost i funkcionalnost biblioteke;
- informatička opremljenost i aktuelnost informacijskog sistema, način prikupljanja, obrade i korištenje informacija (posebno ističemo funkcionalnost sistema učenja na daljinu- DL, uz adekvatnu obuku akademskog i neakademskog osoblja);
- kontinuirano ulaganje u administrativno-tehničke resurse;
- rad na informiranosti studenata, nastavnika, saradnika i zaposlenika te javnosti;

- rad na unaprjeđenju međunarodne saradnje;
- svijest o društvenoj odgovornosti i doprinos zajednici (kroz ažurno objavljivanje Zbornika radova Pravnog fakulteta, te održavanje konferencija i okruglih stolova sa društeno aktuelnom tematikom);
- ažurno informisanje javnosti o djelovanju i radu (putem savremene i aktivne web stranice fakulteta; redovno se objavljaju pravovremene, nepristrasne i objektivne informacije (kvalitativne i kvantitativne) o programima i diplomama;
- dosljednost u ocjenjivanju studenata – sprovodi se prema objavljenim kriterijumima, propisima i procedurama, koje se dosljedno primjenjuju. Kriteriji i metode ocjenjivanja su definisani unaprijed, objavljeni i usklađeni sa propisima visokoškolske institucije.
- druge metode koje mogu biti od značaja za promoviranje i osiguranje kvaliteta.

Pravni fakultet je usmjeren na sprovedbu metoda osiguranja kvaliteta prvenstveno jer:

- se nastavni plan i program temelji na opterećenju studenata;
- su važni rezultati učenja ali i kvalitet sadržaja nastavnih predmeta;
- metode rada stavljaju studenta u središte nastavnog procesa;
- se studenti pripremaju za cijeloživotno učenje, zapošljavanje i samozapošljavanje.

U uspostavljanju i razvoju metoda osiguranja kvaliteta na fakultetu sudjeluju studenti, svi uposlenici fakulteta, te pravne i fizičke osobe vezane za aktivnosti Univerziteta.

3. PRAVNA REGULATIVA I STUDIJSKI PROGRAMI II CIKLUSA STUDIJA

3.1. Opis studijskih programa

Studij drugog ciklusa studija na Pravnom fakultetu ima tri aktivna smjera i to jednogodišnji studij Opće pravo sa izborom od 9 užih naučnih oblasti (građanskopravna, javnopravna, krivičnopravna, poslovnopravna, međunarodnopravna, historijskopravna, ekonomskopravna, teorijskopravna i komunitarna) te dvogodišnje studije Poslovno pravo i Javna uprava.

3.1.1. Način izvođenja studija

Svi studijski smjerovi se izvode redovno, vanredno ili učenjem na daljinu.

Studenti koji su studij upisali redovno i vanredno prate redovnu nastavu u prostorijama fakulteta dok studenti koji uče na daljinu istu prate online učenjem na daljinu putem Google Classroom aplikacije i to kombinacijom in class, interaktivne i on demand nastave.

3.1.2. Uslovi upisa i prelaska na studij

Na studij drugog ciklusa studija mogu se upisati kandidati koji su na osnovnim akademskim studijama prvog ciklusa stekli najmanje 240 ECTS-a (upis na jednogodišnji studij drugog ciklusa-60 ECTS) odnosno 180 ECTS-a (upis na dvogodišnji studij drugog ciklusa-120 ECTS) ili su prvi ciklus studija završili prema predbolonjskom sistemu bodovanja.

Upis na drugi ciklus studija vrši se na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Univerzitet.

Kandidat koji ispunjava uslove za upis dužan je popuniti Prijavu za upis na drugi ciklus studija i priložiti svu potrebnu dokumentaciju u originalnom obliku ili ovjerenoj fotokopiji originala koja je predviđena konkursom.

Kandidati strani državljeni imaju pravo upisa na drugi ciklus studija pod jednakim uslovima kao i državljeni Bosne i Hercegovine, uz nostrifikaciju diplome.

U slučaju da je broj kandidata za upis veći od odobrenog, izbor kandidata se vrši na konkurenčkoj osnovi, u skladu sa rezultatima postignutim na dodiplomskon studiju.

Postupak rangiranja kandidata vrši tročlana komisija koju imenuje Naučno-nastavno vijeće fakulteta.

Studenti prelaznici s drugih visokoškolskih ustanova na kojima imaju studij drugog ciklusa mogu prijeći i nastaviti odgovarajući studij na fakultetu u kojem slučaju mu se priznaju položeni ispiti u cijelosti, ukoliko postoji istovjetnost i/ili srodnost nastavnih programa, odnosno njihovog sadržaja i obim, što se utvrđuje odlukom Komisije za priznavanje ispita.

Ukoliko postoji razlika u nastavnim programima položenih predmeta, ona se utvrđuje i student ju je dužan položiti tokom trajanja studija.

Studenti prelaznici sa drugih visokoškolskih ustanova koji su završili dodiplomski studij za koji nije matičan Pravni fakultet dužni su pored polaganja svih predmeta drugog ciklusa studija predviđenih ovim nastavnim planom i programom da upotpune svoje pravno znanje polaganjem sljedećih predmeta: Uvod u nauku o državi i pravu, Struktura prava i Državnopravni razvitet BiH.

Dalje odredbe i dopuna prethodno navedenih o upisu i prelasku na studij definisane su Statutom Univerziteta u Travniku i Pravilima studiranja za drugi ciklus studija na Univerzitetu u Travniku.

3.1.3. Studij Općeg prava

Na studiju Općeg prava studenti mogu izabrati upis na jednu od 9 užih naučnih oblasti (građanskopravna, javnopravna, krivičnopravna, poslovnopravna, međunarodnopravna, historijskopravna, ekonomskopravna, teorijskopravna i komunitarna).

Studij je namijenjen stručnom i naučnom profiliranju i usavršavanju kandidata u različitim oblastima. Stečena znanja primjenjiva su u upravi, privredi, sudskim i pravosudnim institucijama i drugim djelatnostima. Programski koncept studija pruža različita usmjerenja i osigurava sticanje znanja koja su specijalizirano produbljena za uspješno obavljanje odgovarajućih poslova.

Osnovni ciljevi studija su:

- obrazovati specijalizovane stručnjake za razvoj i primjenu naučnih metoda i dostignuća iz oblasti pravnih nauka;
- svršishodnije profilirati pravne praktičare da u državnim strukturama pripremljenije i savjesnije prihvataju dio pravne odgovornosti u izradi različitih programa i projekata;
- da svojim ostvarenjima bude u funkciji dugoročnog planiranja, obezbjeđenja unapređivanja i razvoja vlastitog nastavnog osoblja i kadrovskog potencijala Univerziteta;
- da podstiče pozitivnu edukacijskoobrazovnu klimu u razvijanju naučno-istraživačkog rada na Univerzitetu u Travniku.

Raspored ECTS – kredita za studij Općeg prava:

Obavezni predmeti	40 ECTS
Izborni predmeti	5 ECTS
Završni rad	15 ECTS
UKUPNO	60 ECTS

Stečeno zvanje: Magistar prava uz naznaku uže naučne oblasti

3.1.4. Studij Poslovnog prava

Studij je namijenjen kandidatima koji žele steći znanja iz relevantnih predmeta iz područja prava, izučavajući teorijske postavke, ali istodobno stavljući snažan naglasak na praktičnu primjenu pravnika znanja. Činjenica je da nijedan oblik organiziranog poslovanja, na lokalnoj, državnoj ili međunarodnoj razini nije moguće realizirati izvan pravnog poretku. Školovanje pravnika za sadašnje i buduće potrebe društva zahtijeva i znanja iz različitih područja, a naročito Poslovnog prava.

Osnovni ciljevi studija su:

- pružiti adekvatan, funkcionalan i prilagođen set pravnih znanja i vještina koja su nužna mladom stručnjaku u području poslovnog upravljanja;
- prenijeti znanja i vještine koja je neophodno steći da bi studenti shvatili organizacijsku strukturu poslovnih subjekata, kao i kompleksne poslovno – pravne odnose u koje oni stupaju prilikom obavljanja svojih poslovnih aktivnosti;
- stjecanja općih i posebnih praktičnih znanja i sposobnosti iz više područja, a koja su nužna za visoko profesionalno obavljanje poslova u privredi i u slobodnim profesijama;
- osigurati sticanje praktičnih znanja koja će usavršiti različite profile, od ekonomista, menadžera, pa do pravnika i poreznih stručnjaka.

Raspored ECTS – kredita za studij Poslovnog prava:

Obavezni predmeti	78 ECTS
Izborni predmeti	12 ECTS
Završni rad	30 ECTS
UKUPNO	120 ECTS

Stečeno zvanje: *Magistar poslovnog prava*

3.1.5. Studij Javne uprave

Studij je namijenjen širokom krugu kandidata koji žele steći, proširiti ili usavršiti znanje i vještine u području javne uprave, izučavanjem i analizom savremenih pitanja i problema javnog upravljanja. U tom smislu studij je posebno koristan za profesionalni razvoj zaposlenih u javnoj upravi i javnom sektoru (državnoj upravi, lokalnoj samoupravi, pravosuđu i pravosudnoj upravi, javnim službama, javnim preduzećima), kao i zaposlenima u civilnom sektoru (udruženja, mediji, političke stranke, itd.).

Osnovni ciljevi studija su:

- zadovoljavanja potreba tržišta rada za kadrovima u tijelima državne uprave, područne (regionalne) i lokalne samouprave, tijelima pravosuđa, pravnim osobama s javnim ovlastima, kao i u privrednim subjektima na prostoru Bosne i Hercegovine;
- kontinuirano stručno obrazovati djelatnike javne uprave, u skladu sa svjetskim trendovima i načelima koja se odnose na poseban status, ali i potrebna znanja, vještine i kompetencije državnih i općenito javnih službenika;
- odgovoriti općim i specifičnim potrebama za znanjem, vještinama i kompetencijama koje su neophodne za rad na upravnim poslovima, posebno u rješavanju upravnih postupaka u pojedinim upravnim područjima;
- doprinijeti ujednačavanju standarda i kvalitete izučavanja javne uprave s europskim obrazovnim sistemima studiranja javne uprave.

Raspored ECTS – kredita za studij Javne uprave:

Obavezni predmeti	78 ECTS
Izborni predmeti	12 ECTS
Završni rad	30 ECTS
UKUPNO	120 ECTS

Stečeno zvanje: *Magistar javne uprave*

3.1.6. Način provjere znanja i bodovanja studenta

Rad studenata se prati kontinuirano tokom studija pri čemu se pojedinačno ocjenjuju svi oblici aktivnosti dodjeljivanjem odgovarajućeg broja bodova na način kako slijedi:

1. Prisustvo na nastavi/aktivnost: 0-20 bodova (0-20%)-redovni i vanredni studenti;
2. Prisustvo na in class nastavi/aktivnost na DL platformi: 0-20 bodova (0-20%) -DL studenti (učenje na daljinu);
3. Parcijalni test: 0-20 bodova (0-20%)-svi studenti;
4. Završni ispit: 0-60 bodova (0-60%)-svi studenti.

Konačna ocjena studenta se formira sabiranjem svih stečenih bodova studenta (tačka 1. ili 2. sa tačkama 3. i 4.).

Završni ispit bez obzira na način održavanja ispita (pismeno ili usmeno) može nositi maksimalno 60 bodova dok se ostali bodovi stiču predispitnom aktivnošću ovisno od statusa studenta.

Svi stečeni bodovi studenta na parcijalnom testu bez praga prolaznosti se uračunavaju u konačnu ocjenu studenta.

Na osnovu prethodno navedenih kriterija konačna ocjena formira se na sljedeći način:

- 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 bodova;
- 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75 – 84 bodova;
- 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 bodova;
- 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 bodova;
- 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

Oblici provjere znanja mogu biti pismeni i usmeni.

Dalje odredbe i dopuna prethodno navedenih o načinu provjere znanja i bodovanja studenata definisane su Statutom Univerziteta u Travniku i Pravilima studiranja za drugi ciklus studija na Univerzitetu u Travniku.

3.1.7. Uvjeti upisa u sljedeći semestar odnosno sljedeću godinu studija

Student ima pravo prenijeti u narednu godinu studija najviše 12 (dvanaest) ECTS kredita bez obzira na broj predmeta ili najviše dva nepoložena predmeta ukoliko oni nose više od 12 (dvanaest) ECTS kredita pod uvjetom da nepoloženi predmeti koji se prenose u narednu studijsku godinu nisu preduvjet za slušanje drugog/drugih predmeta u narednoj studijskoj godini. Student može polagati predmete iz naredne godine studija iako nije položio prenešene predmete iz prethodnih godina studija.

Student da bi upisao naredni semestar dužan je isti nakon ispunjenosti uslova ovjeriti u studentskoj službi te upisati naredni semestar te izvršiti svoje obaveze u skladu sa Statutom Univerziteta, Pravilima studiranja za drugi ciklus studija i Ugovorom o studiranju.

Student prelaznik sa druge visokoškolske ustanove ukoliko su mu priznati predmeti koji se prenose položeni na visokoškolskoj ustanovi koja je matična iz istih naučnih oblasti kao i fakultet na koji se upisuje, tada student može da upiše narednu godinu studija u odnosu na godinu studija koja mu je priznata na toj visokoškolskoj ustanovi, bez obzira na postojanje eventualne razlike u nastavnim planovima, uz obavezu polaganja razlike predmeta.

Ukoliko su studentu prelazniku sa druge visokoškolske ustanove priznati predmeti koji se prenose položeni na visokoškolskoj ustanovi koja nije matična u istim naučnim oblastima kao fakultet na koji se upisuje, tada student na može da upiše onu godinu studija koja odgovara broju priznatih kredit bodova i nastavnom planu organizacione jedinice i to uz mogućnost prenosa 12 (dvanaest) ECTS kredita bez obzira na broj predmeta.

Student prelaznik sa druge visokoškolske ustanove je dužan da u daljem školovanju da položi svu razliku predmeta utvrđenu nakon priznavanja predmeta sa drugih visokoškolskih ustanova i da stekne broj kredit-bodova predviđen za upis u naredne godine studija ili okončanje studija u skladu sa odredbama Statuta Univerziteta u Travniku i Pravilima studiranja za drugi ciklus studija na Univerzitetu u Travniku.

Dalje odredbe i dopuna prethodno navedenih o upisu u sljedeći semestar odnosno sljedeću godinu studija studenta definisane su Statutom Univerziteta u Travniku i Pravilima studiranja za drugi ciklus studija na Univerzitetu u Travniku.

3.1.8. Način završetka studija

Student koji je izvršio sve svoje obaveze predviđene Nastavnim planom i programom studijskog programa, Statutom Univerziteta u Travniku, Pravilima studiranja za drugi ciklus studija na Univerzitetu u Travniku te Ugovorom o studiranju i u skladu s istim stekao 60 ECTS (jednogodišnji studij) odnosno 120 ECTS (dvogodišnji studij) bodova stiće diplomu drugog ciklusa studija odgovarajućeg studijskog programa.

Uz diplomu o završenom drugom ciklusu studija izdaje se i dopunska isprava o studiju (diploma supplement) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i postignute rezultate tokom studija.

4. OPĆE INFORMACIJE ZA STUDENTE

4.1. Opće informacije o zemlji i gradu

Avari i Slaveni na prostoru današnje Bosne krajem VI i početkom VII vijeka zatekli su ostatke Ilira i Romana. Tada je bila uspostavljena dvjestogodišnja avarska politička organizacija vlasti čiji je spomen ostao u nazivima ban i župan. Time se pretpostavlja da su i prije Porfirogenetova pomena Bosne, na njenom prostoru postojali oblici javne vlasti o kojima nije ostalo dovoljno izvora, prije nego što se Bosna pominje kao banovina početkom XII vijeka.

U srednjovjekovnoj Bosni poznata su dva oblika državne vlasti: banovina (do 1377) i kraljevstvo (do 1463. godine). U oba ova oblika državne vlasti Bosna je samostalna država. Sa banom Stjepanom II i kraljem Tvrtkom I Bosna je doživjela svoj najveći uspon. Dominantno pravo u srednjovjekovnoj Bosni je običajno pravo. Od pisanih izvora sačuvani su međunarodni ugovori, vlasteotske povelje i tekstovi na stećcima. Nije imala pisanih zakona.

Padom Bosne pod vlast Osmanskog carstva 1463., Bosna je teritorijalno organizovana po sandžacima u okviru rumelijskog beglerbegluka. No i tada je najveći i najznačajniji dio bosanskog prostora organiziran u bosanskom sandžaku, a njeni periferni dijelovi su organizirani u hercegovački, zvornički i kliški sandžak. Tek nakon 117 godina takvog stanja, Bosna je uspostavljena kao zasebna provincija 1580., na prostoru koji je obuhvatao i dijelove susjednih zemalja. Poslije Karlovačkog mira 1699., prostor bosanskog ajaleta je bio sveden skoro na historijske granice bosanskog kraljevstva iz XV stoljeća. Osnivanje bosanskog ajaleta na prostoru historijske Bosne, doprinijelo je očuvanju narodne svijesti o političkom i kulturnom kontinuitetu Bosne sa srednjovjekovnom bosanskom državom, očuvanju njene cjelovitosti i kasnijoj obnovi bosanske državnosti (1943.).

U prvoj polovini XIX stoljeća sticanjem političkih i historijskih okolnosti pored bosanskog ajaleta bio je uspostavljen hercegovački mutesafirluk (1833.) da bi 1866 ponovo bila objedinjena u jedinstveni bosanski vilajet. Za čitavo vrijeme 415-godišnje osmanske uprave u Bosni, Bosnom su upravljali sandžakbezi podređeni rumelijskom beglerbegu, a kada je postala zasebna osmanska provincija (ajalet) njom su upravljali sultanovi namjesnici, odnosno veziri.

Specifičnost državnopravnog i političkog položaja Bosne pod Osmanlijama proizilazila je iz njenog SERHATA – pograničnog karaktera, prelaženjem na islam velikog dijela njenog stanovništva koje se nazivalo Bošnjanim i postojanjem ustanove kapetanija.

U Bosni je u vrijeme Osmanlija važio osmanski pravni sistem koji se sastojao od šerijatskog prava (Kur'an i hadisi) i državnog (sultanskog) prava, odnosno kanonskog prava kojim su uređivani odnosi koji nisu bili uređeni ili su bili nepotpuno uređeni šerijatskim pravom. Pred kraj osmanske uprave pored šerijatskih uvedene su i građanske pravne institucije i donešeni zakoni.

Bosna i Hercegovina je u periodu 1878-1908. imala državnopravnu egzistenciju sui generis. Osmanlije su formalno zadržale suverenitet nad njom, a stvarnu upravu je imala Austro-Ugarska uz saglasnost Evrope i Turske.

Aneksijom Bosne i Hercegovine 1908, Austro-Ugarska je nelegitimno preuzeila suverenitet od Osmanlija kršeći Berlinski ugovor. Da bi legitimirala aneksiju, Austro-Ugarska je za dva i po miliona funti sterlinga kupila od Turske svoja prava u Bosni i Hercegovini, pretvorivši je u koloniju. Bosna i Hercegovina je u čitavom tom periodu ostala izvan Austro-Ugarske državnopravne strukture.

Ustav 1910. i Sabor koji su Bosni oktroirani od strane cara, nisu promijenili njen položaj zavisne zemlje. Zahvaljujući činjenici da je Bosnom upravljala kruna, odnosno zajednička vlada, da nije, dakle, bila podijeljena između Austrije i Ugarske, propašću Austro-Ugarske, Bosna i Hercegovina je ostala cjelovita u svojim historijskim granicama.

U vrijeme Austro-Ugarske uprave u Bosni je važio austrougarski pravni sistem, u čijim su se temeljima nalazili instituti rimskog prava. Zatim su primjenjivani propisi koji su donošeni samo za Bosnu. Iako je imala svoj Ustav (1910) i svoj Sabor, Bosna nije imala autonomna prava da samostalno donosi svoje zakone. U vrijeme austrougarske uprave, u Bosni je za bosanske muslimane važilo šerijatsko pravo u naslednim i porodičnim odnosima.

Bosna i Hercegovina je, zajedno s drugim južnoslavenskim zemljama koje su bile u sastavu Austro-Ugarske, učestvovala punopravno u stvaranju nove Države SHS, koja nije živjela ni dva puna mjeseca, od 06. oktobra do kraja novembra 1918., koja je 01. decembra 1918. s Kraljevinom Srbijom konstituirala novu državnu zajednicu, Kraljevinu SHS. U Kraljevini SHS, Bosna je, zahvaljujući članu 135. Vidovdanskog ustava iz 1921., očuvala teritorijalnu cjelovitost u svojim historijskim granicama u kojim je bila pod austrougarskom upravom. Imala je elemente autonomne vlasti sa sjedištem u Sarajevu do definitivnog uspostavljanja centralističke vlasti nove države. Od ujedinjenja 1918. do januara 1929., može se reći da je Bosna, u čijem je sastavu bilo šest oblasnih uprava, živjela u uslovima legitimnog ustavnog stanja.

Diktatura kralja Aleksandra 1929., prvi put od 1463. godine razbija teritorijalno jedinstvo Bosne i Hercegovine podjelom njenog prostora na četiri banovine koje su obuhvatale i dijelove teritorija njenih susjeda. Ovim je bio razbijen bosanski politički prostor u njegovim historijskim granicama s ciljem da Bošnjaci ni u jednoj banovini ne budu većinski narod. Tada je učinjen najveći udarac Bosni kao jedinstvenom teritorijalno-političkom prostoru u cijeloj njenoj dotadašnjoj hiljadugodišnjoj političkoj historiji. Sljedeći udarac je bio sporazum Cvetković-Maček od 26. avgusta 1939., kojim je dogovorena teritorijalna podjela Bosne i Hercegovine između Srbije i Hrvatske na račun bošnjačkog naroda. Ovaj sporazum zbog započinjanja Drugog svjetskog rata nikada nije bio realiziran. Kraljevina Jugoslavija, kao prisilna unitarna država, od 1929. do 1945. bila je nelegitimna tvorevina Oktroiranog ustava iz 1931. sa improviziranim pravnim sistemom

nastalim upotrebotom sile i političkim ucjenama dvorske kamarile. Zbog nelegitimnosti i provizornosti tadašnjeg pravnog poretka bilo je moguće da se aktuelni režim politički neodgovorno odnosi prema Bosni i Hercegovini i Bosancima 1939. godine.

Zahvaljujući političkim promjenama 1941, i aktivnom učešću sva tri bosanskohercegovačka naroda u Narodnooslobodilačkom ratu 1941-1945, i njegovoj političkoj odluci da se nova Jugoslavija organizuje na federalnom principu, Bosna i Hercegovina je nakon 480 godina, 25. novembra 1943. u Varcar Vakufu (Mrkonjić Grad) na Prvom zasijedanju ZAVNOBiH-a obnovila svoju državnost. Nakon četiri dana, na Drugom zasijedanju AVNOJ-a, 29. novembra, predstavnici sva tri bosanska naroda prenijela su odluku ZAVNOBiH-a da Bosna i Hercegovina, kao jedna od šest ravnopravnih federalnih jedinica, bude konstituent nove Demokratske Federalne Jugoslavije.

Tada nije bilo odlučivano kakvo će biti političko uređenje nove države. Tek nakon održanih izbora (11. novembra) na zasijedanju Ustavotvorne skupštine, 29. novembra 1945, odlučeno je da se Jugoslavija definira kao „federativna narodna republika“. Tako je i Bosna i Hercegovina, kao federalna jedinica, imala narodno-republikanski oblik vlasti. Bosna i Hercegovina je kao država učestvovala sa drugim federalnim jedinicama s punim političkim legitimitetom u vršenju vlasti savezne države kao nosiocem državnog suvereniteta i međunarodnopravnog subjektiviteta.

Sa intenzivnijim unošenjem elemenata socijalističke ideologije u njeno unutrašnje uređenje, posebno uvođenjem radničkog samoupravljanja, Bosna i Hercegovina prerasta iz narodnog republikanskog oblika u socijalistički republikanski državni oblik, u kome je dominantan jednopartijski sistem vlasti, kao što je bio i u prethodnom obliku „narodne republike“.

Socijalistički pravni sistem sastojao se od državnog i samoupravnog prava. Ovaj se sistem izgrađivao u zajedničkom saveznom parlamentu i vladi i subordinirao je državne organe Bosne i Hercegovine prema saveznim organima u pitanjima u kojima je savezna država bila nadležna. Ali je postojala i značajna „republička“ i „samoupravna“ regulativa, naročito u sferi privrede i društvenih djelatnosti kojim se mogla izraziti i državnopravna specifičnost Bosne i Hercegovine i samuprava lokalnih zajednica, preduzeća i ustanova. Pokušaj da se uspostavi takva državna zajednica u kojoj će Bosna i Hercegovina, kao i druge federalne jedinice kao države imati više autonomije, a odluke na saveznom nivou donosti konsenzusom, kao što je bilo uspostavljeno Ustavom iz 1974, nije uspio kao trajno rješenje, zbog čega se Jugoslavija raspala 1991/92. godine na više nezavisnih država. Tako je Bosna i Hercegovina, nakon 529 godina, od kada je 1463, izgubila svoju nezavisnost, 06. aprila 1992. ponovo međunarodnopravno priznata kao politički nezavisna i suverena država kada je stekla i svoj puni međunarodnopravni subjektivitet.

Političkim i društveno-ekonomskim promjenama koje su potom nastale počinju se gubiti socijalistički atributi iz njenog državnog uređenja, a time je izgubila i „socijalistički“ predznak ispred svog imena. U njenom nazivu ostaje samo „Republika Bosna i Hercegovina“. Dejtonskim

sporazumom potpisanim u Parizu, 14. decembra 1995, nestaje i atribut „republika“ i službeni naziv države je samo „Bosna i Hercegovina“, u čijem su sastavu dva entiteta sa širokom političkom autonomijom.

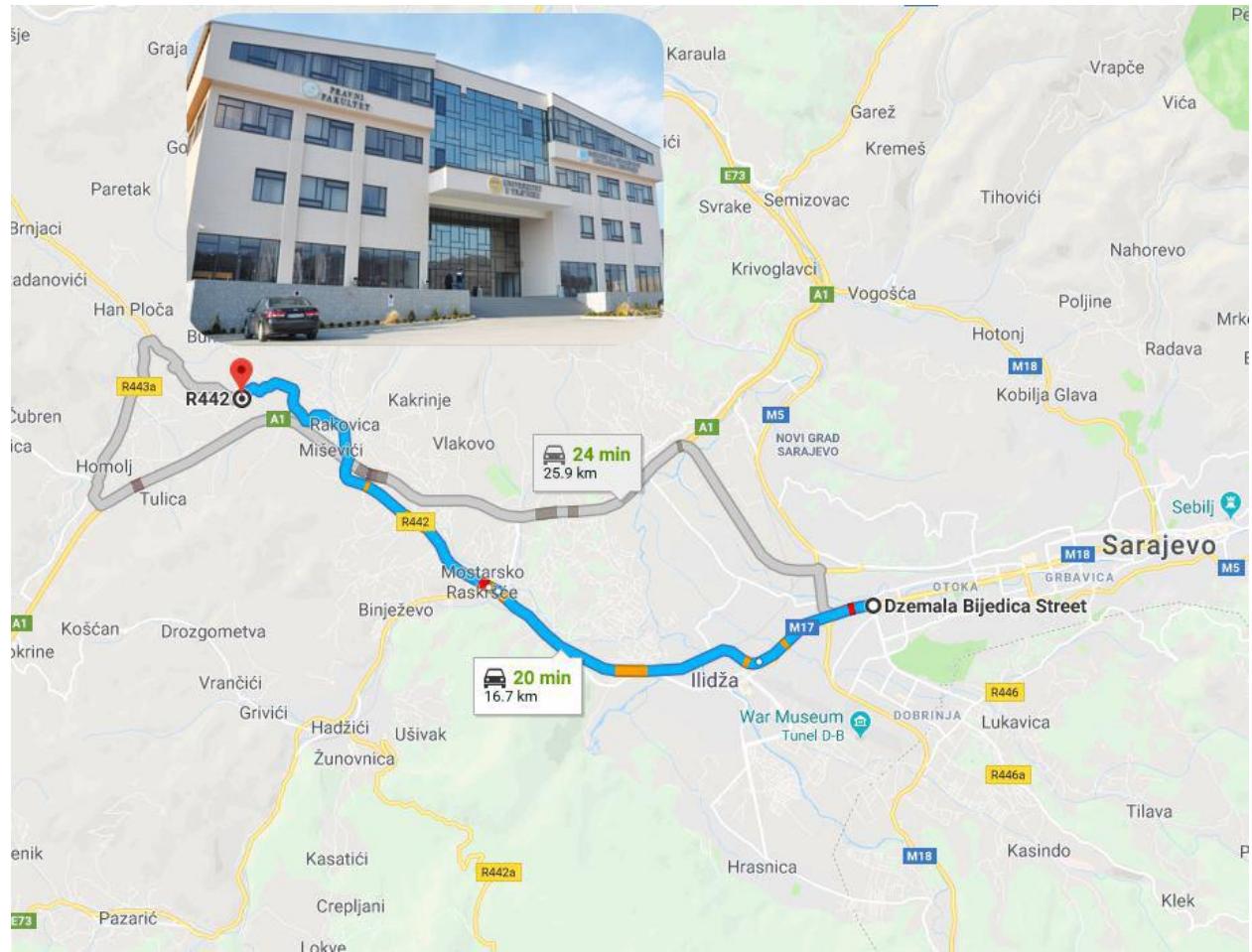
Bosni i Hercegovini je mirovnim sporazumom zagarantirana teritorijalna cjelovitost u međunarodnopravno priznatim granicama, državni suverenitet kojeg vrše najviši organi Bosne i Hercegovine i međunarodnopravni subjektivitet, kao i članstvo u međunarodnim organizacijama. Današnji pravni sistem kreiran je Ustavom BiH (Aneks IV) Mirovnog sporazuma, kome je pridodato 15 međunarodnih konvencija i ugovora koje u pravnom sistemu BiH imaju snagu ustavne norme. Pravni sistem BiH čine i pravni sistemi entiteta, kantona i opština.

Kiseljak je grad u Srednjobosanskom kantonu, 35 km zapadno do Sarajeva. Prosječna nadmorska visina je 475 m. Teritorija na kojem je naselje razvijeno, dio je kiseljačke kotline koja se proteže od Paleške Čuprije na jugu, do Gromiljaka na sjeveru, a koju okružuju Jasikovica, Graščica, Berberuša i druga brda s nadmorskom visinom od 700 m do 1.250 m. Kroz Kiseljak protječe rijeka Lepenica, koja u naselju prima pritoke Kreševčicu i Rotiljski potok, te se na sjeveroistočnoj periferiji naselja ulijeva u rijeku Fojnicu. Po popisu iz 1991. godine, općina Kiseljak imala je 24.164 stanovnika, od toga u gradu Kiseljaku 3.412. Prije gotovo pet i po vijekova sultan Mehmed el-Fatih osvojio je Bosnu. Da će pokorena kršćanski narod moći nastaviti isповijedati svoju vjeru, odlučio je na Milodražu, lokalitetu između Kiseljaka i Fojnice, nakon što je s obližnjeg brda Kaštela pred njega sišao fra Andeo Zvizdović i isposlovao čuvenu Ahdnamu, carski ferman o slobodi isповijedanja katoličke vjere, koji se danas čuva u muzeju Franjevačkog samostana u Fojnici.

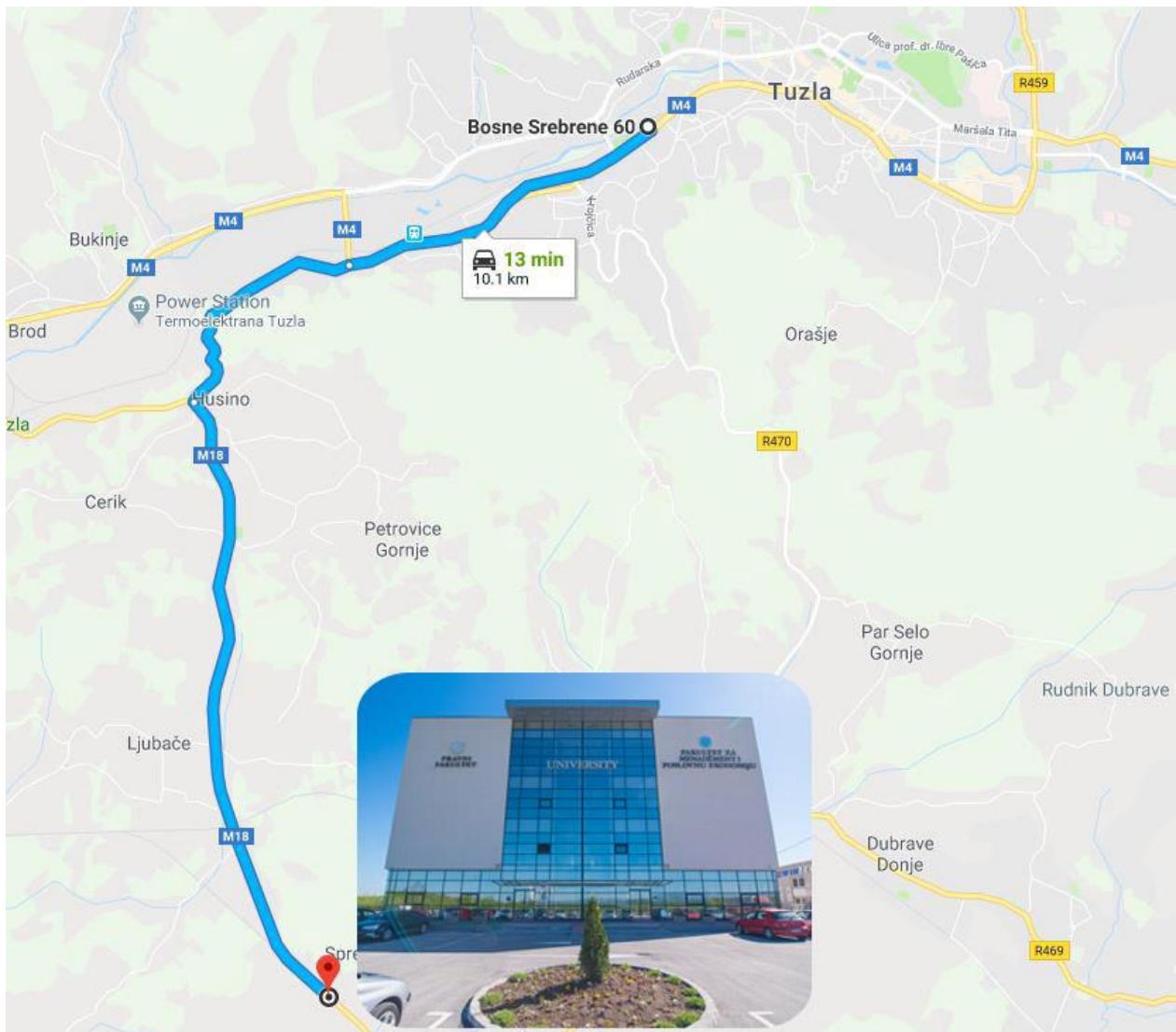
Današnji Kiseljak je relativno mlado naselje, koje se razvilo zahvaljujući mnogim izvoristima mineralne vode (kiseljaka) duž cijele kotline, a koji uvjetuju razvoj mjesta kao turističkog i banjskog centra. Nakon austrougarske okupacije, Kiseljak se jače razvija kao banjsko mjesto, te središte trgovine i obrta. Neposredno iza Drugog svjetskog rata nastupila je stagnacija u razvoju, da bi, tridesetih godina, Kiseljak kao banjsko mjesto ponovo oživio. Poslije Drugog svjetskog rata Kiseljak izrasta u uređeniju varošicu i postaje središte jedne relativno velike regije. Kiseljak je jedan od rijetkih gradova Srednjobosanskog kantona koji se može pohvaliti tradicijom koju je sačuvao do danas. Jedan od primjera su poznate kiseljačke pogačice po kojima je Kiseljak pored mineralne vode jednako prepoznatljiv. Kiseljak se poslije ratova brzo privredno razvijao. Tako su prije sukoba u BiH-a na području općine postojala slijedeća državna proizvodna preduzeća: tvornica konfekcije *Globus*, tvornica mineralne vode *Sarajevski kiseljak*, tvornica *Zrak*-auto-elektrika oprema, preduzeće za proizvodnju svih elektromehaničkih prekidača u automobilskoj industriji, tvornica *Tehnoplins* i druge. Kiseljak je oduvijek bio poznat po svom raznolikom, sadržajnom noćnom životu, a isto tako se zna da je poznat po tradicionalnim gurmanskim specijalitetima. Zasluga je to prije svega velikog broja kvalitetnih kafića i restorana koji svojom ponudom daju gradu toliko potrebnu živost.

Živinice su naselje i središte istoimene općine u sjeveroistočnom dijelu Bosne i Hercegovine, južno od Tuzle. Administrativno pripada Tuzlanskom kantonu u sklopu Federacije Bosne i Hercegovine. Općina Živinice, kao osnovna jedinica lokalne samouprave, formirana je Odlukom Narodne skupštine NR Bosne i Hercegovine, br. 28/59, 19. juna 1959. godine. Danas obuhvata područje od oko 200 km² na kome trenutno skupa sa prognaničkom populacijom živi oko 75.000 stanovnika. Na području općine konstituisano je 26 mjesnih zajednica, od kojih četiri čine gradsko naselje. Prema procjenama, u gradu i prigradskim naseljima živi oko 23.000 stanovnika.

Na listi nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine za općinu Živinice se nalazi Drvena džamija u selu Priluk i Nekropolu sa stećcima na lokalitetu Jasik u Gračanici.

Slika 2. Sjedište Pravnog fakulteta Univerziteta u Travniku

Slika 3. Zgrada dislocirane nastave Pravnog fakulteta Univerziteta u Travniku u Tuzlanskom kantonu

5. NASTAVNI PLANOVI STUDIJSKIH PROGRAMA SA SILABUSIMA

5.1. Katalog predmeta

5.1.1. Studij Općeg prava

Uža naučna oblast građanskopravna

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
I semestar				
1.	Metodologija društvenih i pravnih nauka II	45	8	01.001-M
2.	Materijalno obligaciono pravo	30	6	01.002-M
3.	Građansko parnično procesno pravo – odabrane teme	30	6	01.003-M
4.	Građansko pravo	30	5	01.004-M
5.	Stvarno pravo- odabrane teme	30	5	01.005-M
II semestar				
1.	Ugovorno obligaciono pravo	30	5	01.006-M
2.	Građansko vanparnično i izvršno procesno pravo – odabrane teme	30	5	01.007-M
3.	Izborni predmet	30	5	
4.	Završni rad		15	01.130-M

Izborni predmeti iz uže naučne oblasti:

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
1.	Pravo intelektualnog vlasništva	30	5	01.068-M
2.	Porodično pravo	30	5	01.069-M
3.	Nasljedno pravo- odabrane teme	30	5	01.070-M
4.	Notarsko pravo	30	5	01.071-M
5.	Međunarodno privatno materijalno i procesno pravo	30	5	01.072-M

Uža naučna oblast javnopravna

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
I semestar				
1.	Metodologija društvenih i pravnih nauka II	45	8	01.001-M
2.	Materijalno upravno pravo	30	6	01.008-M
3.	Ustavno pravo	30	6	01.009-M
4.	Radno pravo- odabrane teme	30	5	01.010-M
5.	Socijalno pravo- odabrane teme	30	5	01.011-M
II semestar				
1.	Procesno upravno pravo	30	5	01.012-M
2.	Ustavno pravo BiH	30	5	01.013-M
3.	Izborni predmet	30	5	
4.	Završni rad		15	01.130-M

Izborni predmeti iz uže naučne oblasti:

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
1.	Upravno pravo EU	30	5	01.073-M
2.	Nomotehnika	30	5	01.074-M
3.	Nauka o upravi	30	5	01.075-M
4.	Lokalna i regionalna samouprava	30	5	01.076-M
5.	Notarsko pravo	30	5	01.071-M

Uža naučna oblast krivičnopravna

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
I semestar				
1.	Metodologija društvenih i pravnih nauka II	45	8	01.001-M
2.	Komparativno krivično pravo	30	6	01.014-M
3.	Komparativno krivično procesno pravo	30	6	01.015-M
4.	Evropsko krivično pravo	30	5	01.016-M
5.	Penologija	30	5	01.017-M
II semestar				
1.	Maloljetničko krivično pravo	30	5	01.018-M
2.	Međunarodni krivični sudovi	30	5	01.019-M
3.	Izborni predmet	30	5	
4.	Završni rad		15	01.130-M

Izborni predmeti iz uže naučne oblasti:

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
1.	Kriminologija	30	5	01.077-M
2.	Kriminalistika	30	5	01.078-M
3.	Organizovani kriminalitet	30	5	01.079-M
4.	Viktimologija i restorativna pravda	30	5	01.080-M
5.	Međunarodna sigurnost i terorizam	30	5	01.081-M
6.	Tranzicijska pravda	30	5	01.082-M

Uža naučna oblast poslovnopravna

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
I semestar				
1.	Metodologija društvenih i pravnih nauka II	45	8	01.001-M
2.	Statusno poslovno pravo	30	6	01.020-M
3.	Privredno pravni sistem i politika EU	30	6	01.021-M
4.	Modeli korporativnog upravljanja	30	5	01.022-M
5.	Ugovorno poslovno pravo- odabrane teme	30	5	01.023-M
II semestar				
1.	Finansijsko pravo EU	30	5	01.024-M
2.	Finansijska tržišta i institucije	30	5	01.025-M
3.	Izborni predmet	30	5	
4.	Završni rad		15	01.130-M

Izborni predmeti iz uže naučne oblasti:

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
1.	Pravo intelektualnog vlasništva	30	5	01.068-M
2.	Obligaciono pravo	30	5	01.084-M
3.	Pravo finansijskih institucija	30	5	01.040-M
4.	Finansije i finansijsko pravo - odabrane teme	30	5	01.085-M
5.	Evropsko privatno pravo	30	5	01.086-M

Uža naučna oblast međunarodnopravna

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
I semestar				
1.	Metodologija društvenih i pravnih nauka II	45	8	01.001-M
2.	Međunarodno javno pravo	30	6	01.026-M
3.	Međunarodno humanitarno pravo	30	6	01.027-M
4.	Međunarodni odnosi	30	5	01.028-M
5.	Pravo EU- odabrane teme	30	5	01.029-M
II semestar				
1.	Međunarodno javno pravo- odabrane teme	30	5	01.030-M
2.	Diplomatsko i konzularno pravo	30	5	01.031-M
3.	Izborni predmet	30	5	
4.	Završni rad		15	01.130-M

Izborni predmeti iz uže naučne oblasti:

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
1.	Međunarodne organizacije	30	5	01.087-M
2.	Bilateralna i multilateralna diplomacija	30	5	01.088-M
3.	Ekonomска diplomacija u Evropskoj uniji	30	5	01.089-M
4.	Međunarodna politika i sigurnost	30	5	01.090-M
5.	Vanjska politika BiH	30	5	01.091-M

Uža naučna oblast historijskopravna

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
I semestar				
1.	Metodologija društvenih i pravnih nauka II	45	8	01.001-M
2.	Rimsko pravo - odabране теме	30	7	01.032-M
3.	Ustavna historija BiH	30	5	01.033-M
4.	Komparativna pravna historija- odabране теме	30	5	01.034-M
5.	Pravne kulture Evrope	30	5	01.035-M
II semestar				
1.	Rimsko pravo i Evropa	30	5	01.036-M
2.	Razvoj pravne kulture u BiH	30	5	01.037-M
3.	Izborni predmet	30	5	
4.	Završni rad		15	01.130-M

Izborni predmeti iz uže naučne oblasti:

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
1.	Pravni pluralizam u BiH	30	5	01.092-M
2.	Moderne pravne kodifikacije- odabране теме	30	5	01.093-M
3.	Recepcija prava u Jugoistočnoj Evropi	30	5	01.094-M
4.	Religija i pravo	30	5	01.095-M
5.	Uvod u američko pravo	30	5	01.096-M

Uža naučna oblast ekonomskopravna

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
I semestar				
1.	Metodologija društvenih i pravnih nauka II	45	8	01.001-M
2.	Privredno pravni sistem i politika EU	30	6	01.021-M
3.	Finansije i finansijsko pravo - odabране teme	30	6	01.038-M
4.	Država i ekonomija	30	5	01.039-M
5.	Pravo finansijskih institucija	30	5	01.083-M
II semestar				
1.	Finansijsko pravo EU	30	5	01.024-M
2.	Finansijska tržišta i institucije	30	5	01.025-M
3.	Izborni predmet	30	5	
4.	Završni rad		15	01.130-M

Izborni predmeti iz uže naučne oblasti:

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
1.	Privredni sistem i ekonomske politike	30	5	01.097-M
2.	Modeli korporativnog upravljanja	30	5	01.126-M
3.	Osnove ekonomske analize prava	30	5	01.098-M
4.	Statistika	30	5	01.099-M
5.	Pravo industrijskog vlasništva	30	5	01.100-M

Uža naučna oblast teorijskopravna

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
I semestar				
1.	Metodologija društvenih i pravnih nauka II	45	8	01.001-M
2.	Pravna sociologija	30	6	01.041-M
3.	Država i pravo	30	6	01.042-M
4.	Komparativna pravna historija- odabране teme	30	5	01.034-M
5.	Filozofija prava- odabране teme	30	5	01.043-M
II semestar				
1.	Struktura prava- odabране teme	30	5	01.044-M
2.	Teorije etniciteta	30	5	01.045-M
3.	Izborni predmet	30	5	
4.	Završni rad		15	01.130-M

Izborni predmeti iz uže naučne oblasti:

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
1.	Religija i pravo	30	5	01.095-M
2.	Civilno društvo	30	5	01.101-M
3.	Pravo i etika	30	5	01.102-M
4.	Ljudska prava	30	5	01.103-M
5.	Ustavno pravo BiH	30	5	01.104-M

Komunitarna naučna oblast

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
I semestar				
1.	Metodologija društvenih i pravnih nauka II	45	8	01.001-M
2.	Privredno pravni sistem i politika EU	30	6	01.021-M
3.	Evropske integracije i pravni sistem EU	30	6	01.046-M
4.	Pravo EU- odabrane teme	30	5	01.029-M
5.	Međunarodni aspekti EU	30	5	01.047-M
II semestar				
1.	Sudsko pravo EU	30	5	01.048-M
2.	Evropsko pravo intelektualnog vlasništva	30	5	01.049-M
3.	Izborni predmet	30	5	
4.	Završni rad		15	01.130-M

Izborni predmeti iz uže naučne oblasti:

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
1.	Pravne kulture Evrope	30	5	01.127-M
2.	Međunarodni standardi u izbornom pravu	30	5	01.105-M
3.	Vanjska politika BiH	30	5	01.091-M
4.	Ljudske slobode i prava u pravu EU	30	5	01.106-M
5.	Savremene teorije vlasti	30	5	01.107-M

5.1.2. Studij Poslovnog prava

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
I semestar				
1.	Metodologija društvenih i pravnih nauka II	45	8	01.001-M
2.	Materijalno obligaciono pravo	45	8	01.050-M
3.	Pravo EU- odabrane teme	45	8	01.051-M
4.	Pravo finansijskih institucija	30	6	01.052-M
II semestar				
1.	Ugovorno obligaciono pravo	45	8	01.053-M
2.	Finansijska tržišta i institucije	45	8	01.054-M
3.	Privredno pravni sistem i politika EU	45	8	01.055-M
4.	Izborni predmet II semestra	30	6	
III semestar				
1.	Statusno poslovno pravo	45	8	01.056-M
2.	Ugovorno poslovno pravo- odabrane teme	45	8	01.057-M
3.	Modeli korporativnog upravljanja	45	8	01.058-M
4.	Izborni predmet III semestra	30	6	
IV semestar				
1.	Završni rad		30	01.131-M

Izborni predmeti:

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
II semestar				
1.	Evropsko privatno pravo	30	6	01.108-M
2.	Transportno pravo	30	6	01.109-M
3.	Pomorsko i saobraćajno pravo	30	6	01.110-M
4.	Potrošnja i potrošačko pravo	30	6	01.111-M
III semestar				
1.	Pravo intelektualnog vlasništva	30	6	01.112-M
2.	Autorsko pravo i srodna prava	30	6	01.113-M
3.	Pravo industrijskog vlasništva	30	6	01.114-M
4.	Sportsko pravo	30	6	01.115-M

5.1.3. Studij Javne uprave

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
I semestar				
1.	Metodologija društvenih i pravnih nauka II	45	8	01.001-M
2.	Materijalno upravno pravo	45	8	01.059-M
3.	Ustavno pravo	45	8	01.060-M
4.	Nauka o upravljanju	30	6	01.061-M
II semestar				
1.	Procesno upravno pravo	45	8	01.062-M
2.	Ustavno pravo BiH	45	8	01.063-M
3.	Upravno pravo- odabrane teme	45	8	01.064-M
4.	Izborni predmet II semestra	30	6	
III semestar				
1.	Međunarodni standardi u izbornom pravu	45	8	01.065-M
2.	Lokalna i regionalna samouprava	45	8	01.066-M
3.	Upravno pravo EU	45	8	01.067-M
4.	Izborni predmet III semestra	30	6	
IV semestar				
1.	Završni rad		30	01.131-M

Izborni predmeti:

Redni broj	Nastavni predmet	Sati po semestru (P)	ECTS	Šifre predmeta
II semestar				
1.	Ekologija i ekološko pravo	30	6	01.116-M
2.	Ustavno pravo EU	30	6	01.117-M
3.	Nomotehnika	30	6	01.118-M
4.	Lična prava	30	6	01.119-M
5.	Ljudska prava	30	6	01.120-M
6.	Gender i pravo	30	6	01.121-M
III semestar				
1.	Notarsko pravo	30	6	01.122-M
2.	Diplomatsko i konzularno pravo	30	6	01.123-M
3.	Međunarodno humanitarno pravo	30	6	01.129-M
4.	Ustavno sudstvo	30	6	01.124-M
5.	Međunarodno javno pravo- odabrane teme	30	6	01.125-M
6.	Finansije i finansijsko pravo- odabrane teme	30	6	01.128-M

5.2. Silabusi predmeta

5.2.1. Silabusi predmeta studijskog smjera općeg prava

5.2.1.1. Uža naučna oblast građanskopravna

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-M	Naziv predmeta: Metodologija društvenih i pravnih nauka II		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3	Ukupan broj sati: P-45	
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Edukacija studenata iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama opšte metodologije kao načina dolaska do objektivne naučne istine, te načina formiranja i upotrebe logičkih i tehničkih metoda u društvenim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva upoznavanje sa osnovama metodologije prava kao načina stvaranja, funkcionisanja i evolucije prava, te njegove spoznaje, tumačenja, primjene i realizacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje da kroz ovladavanje ovom materijom zadobiju teorijske osnove za aktivno učešće u daljem nastavno-naučnom procesu, valorizaciji teorijske i pozitivno - pravne nauke.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije 2. Konstitutivni dijelovi metodologije 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja 5. Determinizam i struktura determinizma 6. Pojam determinističkih uslova 7. Naučni zakon kao dio determinizma 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja 10. Posmatranje i vrste posmatranja 11. Ispitivanje i inverziju, oblici ispitivanja 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju 13. Analiza sadržaja dokumenata 14. Statistička i matematska analiza podataka 15. Idejna skica naučnog istraživanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja	Predavanje Grupni rad	45 15	

studenta:	Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	86 50 20 216
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Kustura M.: Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Termiz Dž.: Metodologija društvenih nauka, Grafit, Lukavac, 2009. Dopunska literatura: 1. Vujević M.: Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. 2. Šušnjić Đ.: Metodologija, Nolit, Beograd, 2005. 3. Kukić S.: Metodologija društvenih nauka, Sveučilište Mostar, Mostar, 2008.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta:01.002-M	Naziv predmeta: Materijalno obligaciono pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Ciljevi predmeta su sticanje osnovnih znanja iz oblasti ugovornog prava, kao i teorijsko-praktična pitanja ostalih izvora obligacionih odnosa. U ovom dijelu, a imajući u vidu obim i potrebe predmeta, cilj je iz množine obligacionih odnosa izdvojiti one karakteristike koje omogućavaju njihovo grupisanje i tretiranje kao zasebnih obligacionopravnih instituta. To je potrebno uraditi prije svega iz pedagoško-didaktičkih razloga, a može se posmatrati i kao izraz naučnog sistema obligacionog prava.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute obligacionog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz obligacionog prava. Studenti treba da budu u stanju da obrade sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa jednim obligacionim odnosom od njegovog zasnivanja, izvršavanja sadržaja do prestanka.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i izvori obligacionog prava 2. Pojam i vrste obligacija i osnovna načela obligacionog prava 3. Predugovorna odgovornost (culpa in contrahendo) 4. Ugovor kao izvor obligacije 5. Opći uslovi zaključenja obligacionih ugovora 6. Forma, tumačenje i vrste obligacionih ugovora 7. Zastupanje i posebna dejstva dvostranih ugovora, sredstva obezbjeđenja ugovora i ugovor u korist trećeg lica 8. Pobijanje dužnikovih pravnih radnji, nevažnost i raskid ugovora 9. Prouzrokovanje štete, razne vrste odgovornosti i naknada štete 10. Sticanje bez osnova (condictio sine causa) i poslovodstvo bez naloga (negotiorum gestio) 11. Jednostrana izjava volje 12. Docnja (zakašnjenje) i zastarjelost potraživanja 13. Promjena subjekata obligacije i promjena dužnika 14. Ustupanje ugovora i asignacija (uput) 15. Prestanak obligacije

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bikić A.: Obligaciono pravo – opći dio, treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2013. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bikić A., Bikić E., Šabić A.: Praktikum za obligaciono pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. 2. Loza B., Misita N.: Obligaciono pravo – opšti dio, Sarajevo, 1985. 3. Radišić J.: Obligaciono pravo – opšti deo, Beograd, izdanja poslije 1982. 4. Perović S.: Obligaciono pravo, knjiga prva, Beograd, 1980. 5. Mijačić M.: Obligacioni ugovori, 1988. 6. Vizner B.: Komentar zakona o obligacionim odnosima, Zagreb, 1978. 7. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga prva, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2002. 8. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga druga, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2003. 9. Zakon o obligacionim odnosima, Sl.list SFRJ, broj 29/78, Službene novine Federacije BiH, broj 29/03.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta:01.003-M	Naziv predmeta: Građansko parnično procesno pravo – odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je da studenti nastave izučavanje građanskog parničnog procesnog prava, da prodube svoje postojeće instituta parničnog procesnog prava sa teorijskim, uporednopravnim, praktičnim i ekstenzivnijim konsideracijama tako da mogu razumjeti i de lege lata i de lege ferenda aspekte izučavane materije te da se studenti pripreme za neovisno istraživanje i naučni rad u ovom polju pravne nauke.
1.2. Ishod učenja:	Po uspješnom završetku učenja na ovom predmetu studenti bi trebali ispoljavati napredno razumjevanje instituta građanskog parničnog procesnog prava; ishod učenja treba biti nadogradnja osnovnih postulata iz I ciklusa sa teorijskim uporednopravnim i praktičnim konsideracijama tako da studenti u potpunosti razumiju i kompetentno djeluju u pozitivnom građanskom parničnom procesnom pravu ali i da su sposobni da neovisno nastave naučno djelovanje u izučavanju i razumjevanju subjektne materije.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> Teorijske koncepcije parničnog postupka, mjesto parničnog postupka u sistemu građanskog prava, odnos sa drugim granama prava, pravne nauke kao i drugim granama nauke općenito odnos parničnog sa vanparničnim i izvršnim postupkom; odnos parničnog sa krivičnim i upravnim postupkom; Klasifikacija i sistematičan pregled sistema načela građanskog parničnog procesa kao i načela i principa sudskog djelovanja u parničnog postupku, sa uporedno-pravnom i historijskom dimenzijom; Struktura i sastav sudova u BiH i uporednom pravu; odnosi između sudova; pravosudni sistem; organi i subjekti od značaja za pravosude u kontekstu parničnog procesnog prava; Sistematičan pregled pitanja vezanih za nadležnost u građanskom parničnom postupku, sa posebnim naglaskom na nadležnost u parnicama povodom pravnih odnosa vezanih za informaciono društvo/elektronske pravne poslove; Stranke kao procesni subjekti, stranačka sposobnost, parnična sposobnost, postulaciona sposobnost, legitimacija i zastupanje u parnici, sa posebnim naglaskom na parničnu sposobnost tijela koja nisu subjekti prava; Učešće trećih lica u parnici i suparničarstvo sa uporednopravnim konsideracijama; Aktivnosti procesnih subjekata u pranici, rokovi i ročišta, pojam i učinci propuštanja te restitutio in integrum u parničnom procesnom pravu Teorijske i praktične konsideracije postupka pred prvostepenim

	<p>sudom;</p> <p>9. Klasifikacija i sistematičan pregled tužbe kroz pojam, vrste, kumulacija, preinačenje, povlačenje, sadržaj i osnov, petutim sa uporednopravnim konsideracijama, strategije za sastavljanje tužbi;</p> <p>10. Dokazivanje u parničnom postupku;</p> <p>11. Klasifikacija i sistematičan pregled sudskeih odluka sa posebnim naglaskom na pitanja materijalne i formalne pravosnažnosti sudskeih odluka;</p> <p>12. Dostavljanje, dispozitivne radnje kojima se okončava postupak i parnični troškovi u parničnom postupku;</p> <p>13. Strategija i odbrambene radnje tuženog;</p> <p>14. Teorijske i praktične konsideracije postupka pred drugostepenim sudom, Redovni pravni lijekovi, Vanredni pravni lijekovi sa uporednopravnim razmatranjima</p> <p>15. Teorijski i praktični aspekti posbnih parničnih postupaka sa posebnim naglaskom na nove posebne parnične postupke, Arbitraža sa uporednopravnim prikazom i naglaskom na pravosnažnost arbitražnih odluka</p>												
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA													
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tbody> <tr> <td>Predavanje</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>15 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje</td><td>52 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora</td><td>45 sati</td></tr> <tr> <td>Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>162 sati</td></tr> </tbody> </table>	Predavanje	30 sati	Grupni rad	15 sati	Samostalno učenje	52 sati	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	45 sati	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati	UKUPNO	162 sati
Predavanje	30 sati												
Grupni rad	15 sati												
Samostalno učenje	52 sati												
Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	45 sati												
Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati												
UKUPNO	162 sati												
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa												
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma												
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <p>1. Čalija B., Omanović S.: Građansko procesno pravo, Univerzitet u Sarajevu, Pravni fakultet, 2000. Str. 7 – 322</p> <p>Dopunska literatura:</p> <p>1. Zakon o parničnom postupku FBiH i RS (sa primjenjivim izmjenama i dopunama)</p> <p>2. Poznić B., Rakić Vodinević V.: Građansko procesno pravo, Savremena administracija, Beograd</p> <p>3. Omanović S.: Civil Procedure, radovi, University press, Sarajevo, 2003.</p> <p>4. Čalija B.: Građansko procesno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1986.</p> <p>5. Živanović M.: O nekim pitanjima građanskog i građanskog procesnog prava, Univerzitet u Banja Luci Pravni fakultet, Banja Luka, 1991.</p>												

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.004-M	Naziv predmeta: Građansko pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Nakon završetka I ciklusa studija i saslušanja brojnih materijalnih i procesnih građanskopravnih predmeta, studenti imaju ekstenzivno razumjevanje pozitivnog građanskog prava, cilj ovog predmeta jeste da se to znanje dodatno produbi, da stekne daljnju dimenziju kroz uvođenje teorijskih i filozofskih elemenata, uporednopravnih konsideracija i naglaska na praktičnu primjenu teoretskog znanja te razvijanje kompetencije za istraživanje i neovisno djelovanje na visokom nivou u domenu građanskog prava.
1.2. Ishod učenja:	Po uspješnom završetku učenja na ovom predmetu studenti bi trebali ispoljavati napredno razumjevanje građanskog materijalnog prava sa ekstenzivnjim shvatanjem dimenzija pojedinih instituta ovog prava kao i istog kao cjeline; ishod učenja treba biti nadogradnja osnovnih postulata stečenih na I ciklusu sa teorijskim, uporednopravnim i praktičnim konsideracijama tako da studenti u potpunosti razumiju i kompetentno djeluju u pozitivnom građanskom pravu ali i da su sposobni da neovisno nastave naučno djelovanje u izučavanju i razumjevanju subjektne materije.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> Metod i sistem građanskog prava, matrica građanskopravnih grana, odnos građanskog sa drugim granama prava, odnos građanskog prava kao grane pravne nauke sa drugim naukama; Klasifikacija i sistematičan prikaz temeljnih načela građanskog prava te analiza odnosa krovnih načela građanskog prava sa individualnim načelima grana građanskog prava; Klasifikacija i sistematičan prikaz sistema izvora građanskog prava sa teorijskim, uporednopravnim i pragmatičnim konsideracijama; Subjekti građanskog prava – historijski pregled i futuristički diskurs sa posebnim naglaskom na subjektivitet pravnih lica i postuliranjem pitanja subjektiviteta umjetne inteligencije; Teorijsko, uporednopravno i pragmatično poimanje građanskopravnog odnosa; Stvar i činidba kao objekti građanskog prava; Nematerijalna dobra kao objekti građanskog prava, drugi objekti građanskog prava sa posebnim naglaskom na nestandardne i nascentne objekte građanskog prava kao što su struja i radijski spektar; Građanskopravno poimanje imovine; Pravno relevantna volja; Teorijsko, uporednopravno i pragmatično poimanje pravnih poslova, vrste i oblici pravnih poslova sa naglaskom na nascentne vrste i oblike pravnih poslova i elektronske pravne poslove; Apsolutna ništavost pravnih poslova; Relativna ništavost pravnih poslova;

	<p>13. Subjektivna građanska prava, zahtjev u građanskom pravu, pojam i karakteristike povrede subjektivnog građanskog prava i primjena mehanizama zaštite subjektivnih građanskih prava;</p> <p>14. Originarno i derivativno sticanje subjektivnih građanskih prava, gubitak subjektivnih građanskih prava;</p> <p>15. Teorijski, uporednopravni i pragmatični aspekti zastare u građanskom pravu</p>												
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA													
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanje</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>15 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>135 sati</td></tr> </table>	Predavanje	30 sati	Grupni rad	15 sati	Samostalno učenje	40 sati	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati	UKUPNO	135 sati
Predavanje	30 sati												
Grupni rad	15 sati												
Samostalno učenje	40 sati												
Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati												
Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati												
UKUPNO	135 sati												
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa												
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma												
3. LITERATURA	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klarić P., Vedriš M.: Građansko pravo, Narodne novine, Zagreb, 2009, do str. 185 2. Zakonski tekstovi: <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o obligacionim odnosima (za područje FBiH – “Službeni list SFRJ”, br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89 i “Službeni list RBiH”, br. 2/92, 13/93 i 13/94) i (za područje RS –“Službeni glasnik RS”, br. 17/93 i 3/96) - Porodični zakon FBiH (Službene novine FBiH, br. 35/05, 41/05, 31/14) <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stanković O., Vodinelić V.: Uvod u građansko pravo, Nomos, Beograd, 1996 2. Stojanović D.: Uvod u građansko pravo, „Color Press“ Lapovo, Beograd, 1996 3. Stanišić S.: Ogledi iz građanskog prava (Odabrani autorski tekstovi sa sudskom prakosm), prvo izdanje, Udruženje pravnika Republike Srpske, Banja Luka, 2005 4. Tajić H.: Zbornik sudske prakse sudova u Bosni i Hercegovini u oblasti građanskog prava, Privredna Štampa dd, Sarajevo, 2005 												

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.005-M	Naziv predmeta: Stvarno pravo – odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je nadograditi poznavanje studenata u materijalnom pozitivnog stvarnom pravu te uvesti studente u teorijsko obrazloženje i pravnu logiku stvarnog prava sa uporednopravnom dimenzijom. Cilje je dati studentima dublje razumjevanje subjektne materije kako bi bili efektivniji u pragmatičnoj primjeni svog znanja ali i da bi osposobili studente da mogu autonomno i neovisno da naučno djeluju u domenu stvarnog prava.
1.2. Ishod učenja:	Po savladavanju materije iz ovog predmeta studenti bi trebali imati ekstenzivno i napredno razumjevanje stvarnog prava kao pozitivne grane prava ali i grane pravne nauke sa ekstenzivnijim shvatanjem dimenzija instituta stvarnog prava de lege lata i de lege ferenda; ishod učenja treba biti nadogradnja osnovnih postulata stečenih na I ciklusu sa teorijskim, uporednopravnim i praktičnim konsideracijama tako da studenti u potpunosti razumiju i kompetentno djeluju u pozitivnom stvarnog pravu ali i da su sposobni da neovisno nastave naučno djelovanje u izučavanju i razumjevanju subjektne materije.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klasifikacija i sistematican prikaz karakteristika i načela stvarnog prava kao grane prava, položaj stvarnog prava kao grane građanskog prava i u sistemu prava općenito, odnos stvarnog prava sa drugim granama građanskog prava i prava općenito, historijskopravni razvoj stvarnog prava u BiH i uporednopravni aspekti stvarnog prava; 2. Posjed, sa posebnim naglaskom na posjed prava; 3. Samovlast, povreda posjeda i mehanizmi zaštite povrijeđenog posjeda; 4. Subjektivno pravo vlasništva, karakteristike, sadržaj sticanje i prestanak prava vlasništva; 5. Granice subjektivnog prava vlasništva, susjedsko pravo; 6. Suvlasništvo i zajedničko vlasništvo; 7. Etažno vlasništvo; 8. Povreda prava vlasništva, mehanizmi zaštite povrijeđenog prava vlasništva; 9. Zemljišnoknjižno pravo; 10. Teorijski, uporednopravni i pragmatični aspekti stvarnih služnosti kao stvarnog prava na tuđoj stvari; 11. Teorijski, uporednopravni i pragmatični aspekti personalnih služnosti kao stvarnog prava na tuđoj stvari; 12. Založno pravo na nekretninama sa obligacionopravnim i procesnopravnim konsideracijama; 13. Založno pravo na pokretnim stvarima sa obligacionopravnim i procesnopravnim konsideracijama; 14. Teorijski, uporednopravni i pragmatični aspekti zemljišnjog duga i

	realni teret kao stvarnog prava na tuđoj stvari; 15. Teorijski, uporednopravni i pragmatični aspekti prava građenja kao stvarnog prava na tuđoj stvari	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vedriš M., Klarić P.: Građansko pravo, Narodne Novine, Zagreb, 2008, str. 187 – 374 2. Zakonski tekstovi: <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o stvarnim pravima (Sl.n. FBiH br. 66/13, 100/13) - Zakon o zemljišnim knjigama (Sl.n. FBiH br. 58/2002) - Porodični zakon Federacije BiH (Sl.n. FBiH br.35/05,41/05, 31/14) - Zakon o građevinskom zemljištu (Sl.n. FBiH 25/03) - Okvirni zakon o zalozima (Sl.gl. BiH 28/2004) <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Babić I., Medić D., Hašić E., Povlakić M., Velić L.: Komentar zakona o stvarnim pravima Federacije Bosne i Hercegovine, Privredna štampa d.o.o. Sarajevo, 2014. 2. Medić D., Tajić H.: Sudska praksa iz stvarnog prava (treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje), Privredna štampa d.o.o. Sarajevo, 2008. 3. Gavella N. i drugi: Stvarno pravo, Informator, Zagreb, 1998. 4. Stojanović N.: Stvarno pravo, Prosvjeta, Beograd, 1968. 5. Laličić I.: Zaštita prava vlasništva i prava stvarne služnosti u bosanskohercegovačkom zakonodavstvu i praksi, Sarajevo, 2018. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta:01.006-M	Naziv predmeta: Ugovorno obligaciono pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Posebni dio obligacionog prava sadržinski je plod nastojanja da se iz množine obligacionih odnosa izdvoje one njihove karakteristike koje omogućavaju njihovo grupisanje i tretiranje kao zasebnih obligacionopravnih instituta.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute obligacionog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz ugovora obligacionog prava. Studenti treba da budu u stanju da obrade sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa jednim obligacionim odnosom od njegovog zasnivanja, izvršavanja sadržaja do prestanka.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i karakteristike ugovora o prodaji 2. Bitni elementi ugovora o prodaji 3. Obaveze prodavca i kupca 4. Posebne vrste ugovora o prodaji 5. Ugovor o razmjeni (zamjeni) 6. Ugovor o poklonu 7. Ugovor o zakupu 8. Ugovor o zajmu 9. Ugovor o posluzi 10. Ugovor o djelu 11. Ugovor o ostavi 12. Ugovor o doživotnom izdržavanju 13. Ugovor o ortakluku 14. Ugovor o faktoringu 15. Međunarodna prodaja robe

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Bikić A.: Obligaciono pravo – posebni dio, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005.	

	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bikić A., Bikić E., Šabić A.: Praktikum za obligaciono pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. 2. Loza B., Misita N.: Obligaciono pravo – posebni dio, Sarajevo, 1988. 3. Vizner B.: Komentar zakona o obligacionim odnosima, Zagreb, 1978. 4. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga prva, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2002. 5. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga druga, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2003. 6. Zakon o obligacionim odnosima, Sl.list SFRJ, broj 29/78, Službene novine Federacije BiH, broj 29/03.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta:01.007-M	Naziv predmeta: Građansko vanparnično i izvršno procesno pravo – odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta jeste nastavak i produbljenje izučavanje pojmova, načela i instituta te drugih elemenata građanskog vanparničnog procesnog prava i građanskog izvršnog procesnog prava sa intencijom tako što će rekapitulirati osnove, nadograditi postojeće znanje te augmentirati kroz dodatne teorijske, uporednopravne i pragmatične konsideracije tako da bi studenti mogli razumjeti i de lege lata i de lege ferenda aspekte izučavane materije a u isto vrijeme pripremiti studente za subsekventno neovisno istraživanje i naučni rad u ovom polju pravne nauke.		
1.2. Ishod učenja:	Po uspjehnom savladavanju materije koja sačinjava ovaj predmet polaznici bi trebali ispoljavati napredno razumjevanje instituta građanskog vanparničnog i izvršnog procesnog prava; ishod učenja treba biti nadogradnja znanja stečenog u I ciklusa sa teorijskim uporednopravnim i praktičnim konsideracijama tako da studenti u potpunosti razumiju i kompetentno djeluju u pozitivnom građanskom vanparničnom i izvršnom procesnom pravu ali i da su sposobni da neovisno nastave naučno djelovanje u izučavanju i razumjevanju subjektne materije.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sistematican pregled građanskog vanparničnog procesnog prava kroz analizu načela, mesta u sistemu prava, subjekata, vrsta sudske odluka i pravnih lijekova, sa posebnim osvrtom na odnos vanparničnog sa drugim građanskim postupcima te drugim procesnim pravima ali i sa relevantnim granama materijalnog prava; 2. Statusni vanparnični postupci; 3. Porodični vanparnični postupci; 4. Ostavinski postupak, sa posebnim naglaskom na ulogu notara u ostavinskom postpuku; 5. Imovinski vanparnični postupci; 6. Privredni vanparnični postupci, vanparnični postupci povodom isprava i drugi vanparnični postupci; 7. Sistematican pregled građanskog izvršnog procesnog prava, analiza načela, mesta u sistemu prava, subjekata, vrsta sudske odluke i pravnih lijekova, sa posebnim osvrtom na odnos izvršnog sa drugim građanskim postupcima te drugim procesnim pravima ali i sa relevantnim granama materijalnog prava; 8. Prepostavke za izvršenje; 9. Izvršne i vjerodostojne isprave; 10. Odlučivanje o izvršenju, pravni lijekovi i pravna sredstva, zastoj u izvršenju, obustava i odlaganje izvršenja, protuizvršenje, izvršenje bez osnove; 		

	11. Teorijski, uporednopravni i pragmatični aspekti provođenja izvršenja; 12. Izvršenje radi naplate novčanog potraživanja na nekretninama; 13. Druge vrste izvršenja radi naplate novčanog potraživanja; 14. Izvršenje radi ostvarenja nenovčanih potraživanja; 15. Sredstva i postupak obezbeđenja
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA	
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO
	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Obavezna literatura:</p> <p>1. Čalija B., Omanović S.: Građansko procesno pravo, Univerzitet u Sarajevu, Pravni fakultet, 2000.</p> <p>Dopunska literatura:</p> <p>1. Zakon o vanparninom postupku i Zakon o izvršnom postupku (sa primjerenim izmjenama i dopunama)</p> <p>2. Vuković Š.: Pravna pravila izvršnog i vanparničnog postupka, Zakon o izvršenju i obezbeđenju, Zakon o sudskom vanparničnom postupku, sa objašnjenima - sudskom praksom i obrascima, Savremena administracija, Beograd, 1974.</p> <p>3. Triva S., Belajec V., Dika M.: Sudsko izvršno pravo, Opći dio, Drugo, dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Informator, Zagreb, 1984.</p> <p>4. Triva S., Dika M.: Građansko parnično procesno, Zagreb, 2004.</p> <p>5. Omanović S.: Glossarium uz novi Zakon o izvršnom postupku FBiH, Sarajevo, 2005.</p>

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.068-M	Naziv predmeta: Pravo intelektualnog vlasništva		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je unaprijediti postojeće znanje koje studenti su stekli u prethodnom obrazovanju povodom pozitivnog prava intelektualnog vlasništva te uvesti studente u samostalno naučno djelovanje u ovoj grani prava, između ostalog kroz naglasak na teorijskim obrazloženjima instituta prava intelektualnog vlasništva i potenciranje ratio legis prava intelektualnog vlasništva. Cilj je da studenti budu sposobni za efektivno djelovanje po svi pitanjima pozitivnog prava intelektualnog vlasništva sa kojim bi bilo razumno očekivati da se susretu u svom profesionalnom djelovanju, te u isto vrijeme obučiti studente da mogu da autonomno naučno djeluju u iznalaženju rješenja na probleme sa kojim se eventualno susretu u ovoj relativno nascentnoj i dinamičnoj grani prava.
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja bi trebao biti student koji razumije većinu instituta pozitivnog intelektualnog vlasništva, teorijske postavke koji su proizveli te institute te ratio legis solucija unutar prava intelektualnog vlasništva sa kojim se studenti mogu susretati u ovoj grani prava. Ishod učenja jeste efikasan pravni stručnjak koji može davati kompetentna pravna mišljenja te donositi efektivne i primjerene sudove o intelektualopravnim problemima sa kojim se eventualno može susretati. Po savladavanju materije iz ovog predmeta studenti bi trebali imati ekstenzivno i napredno razumjevanje pozitivnog i komunitarnog prava intelektualnog vlasništva kao grane prava ali i grane pravne nauke sa ekstenzivnjim shvatanjem dimenzija instituta prava intelektualnog vlastnišva de lege lata i de lege ferenda ali i razumjevanjem dinamične prirode intelektualnog vlasništva; ishod učenja treba biti i student koji može da razumije i efektivno primjeni rapidne izmjene i dopune koje karakterišu ovu granu prava te da doprinese izgradnji ove relativno mlade grane pozitivnog prava. Ovo bi se trebalo ishoditi kroz nadogradnju osnovnih postulata stečenih na I ciklusu sa teorijskim, uporednopravnim (sa posebnim naglaskom na komunitarno i pravo SAD-a) i praktičnim konsideracijama tako da studenti u potpunosti razumiju i kompetentno djeluju u pozitivnom stvarnog pravu ali i da su sposobni da neovisno nastave naučno djelovanje u izučavanju i razumjevanju subjektne materije.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> Klasifikacija i sistematican prikaz karakteristika i načela prava intelektualnog vlasništva kao i individualnih grana koje čine pravo intelektualnog vlasništva, karakteristike nematerijalnih objekata intelektualopravne zaštite, odnos individualnih grana prava intelektualnog vlasništva sa pravom intelektualnog vlasništva i drugim granama prava intelektualnog vlasništva, mjesto i odnos

	<p>intelektualnog vlasništva sa drugim granama građanskog prava i prava općenito, historijskopravni razvoj intelektualnog vlasništva i uporednopravni aspekti prava intelektualnog vlasništva;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Kriterij individualnosti i originalnosti duhovne tvorevine kao uslova za autorskopravnu zaštitu iste sa komunitarnom perspektivom, vrste autorskih djela sa posebnim naglaskom na nestandardna autorska djela, zbirka i baza podataka kao autorsko djelo, audiovizuelno autorsko djelo i računarski programi kao autorsko djelo; 3. Autor i autorstvo sa uporednopravnom perspektivom i naglaskom na izazove romantične koncepcije autorstva koja nastaje popularizacijom oruđa za stvaralaštvo u informacionom društvu; 4. Sadržaj i pravna priroda subjektivnog autorskog prava; 5. Granice subjektivnog autorskog prava; 6. Pravo izvođača, pravo proizvođača fonograma, pravo filmskog producenta, pravo radiodifuzne organizacije, pravo izdavača sa posebnim naglaskom na komunitarnu perspektivu ovog srodnog prava, pravo proizvođača baze podataka i druga prava srodnna autorskom pravu u uporednom pravu; 7. Teorijski, uporednopravni i pragmatični aspekti kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava sa posebnim naglaskom na kolektivne organizacije i njihovo djelovanje u BiH; 8. Patentno pravo, sa posebnim naglaskom na uticaj patentnog prava na javno zdravstvo kao i uporednopravne mјere za balansiranje interesa u pitanju; 9. Pravo žiga, sa posebnim naglaskom na opozicionu proceduru radi idnetifikovanja relativnih razloga za odbijanje prijave žiga kao i na obavezu korištenja zaštićenih oznaka i mehanizme opoziva i osporavanja žigova; 10. Pravo zaštite oznaka geografskog porijekla, sa posebnim naglaskom na najbolju praksu u uporednom pravu i njenu aplikativnost na BiH i uporednopravne probleme u uspostavljanju međunarodnog sistema efektivne zaštite geografskih oznaka porijekla, u svjetlu ideoloških razlika po ovom pitanju između zemalja sa tradicionalno sedentarnim i tradicionalno doseljeničkim populacijama; 11. Druge grane prava industrijskog vlasništva, zaštita od nelojalne konkurenциje, zaštita poslovne tajne, zaštita tradicionalnog znanja uključujući i tradicionalnih kulturoloških izražaja, zaštita genetičke raznolikosti, zaštita internet domena, zaštita od komercijalne aproprijacije ličnosti te druge nascentne grane prava intelektualnog vlasništva sa futurističkim diskursom; 12. Teorijske, uporednopravne i pragmatične konsideracije povodom pravnog prometa subjektivnim pravima intelektualnog vlasništva sa naglaskom na sastavljanje pravnih instrumenata povodom prometa subjektivnim pravima prava intelektualnog vlasništva; 13. Povreda subjektivnih prava intelektualnog vlasništva i
--	--

	građanskopravni mehanizmi zaštite prava intelektualnog vlasništva 14. Krivičnopravni i prekršajnopravni mehanizmi zaštite prava intelektualnog vlasništva, drugi mehanizmi zaštite prava intelektualnog vlasništva sa posebnim naglaskom na nepravne i nestandardne mehanizme zaštite prava intelektualnog vlasništva, uporednopravne solucije za poboljšanja mehanizama zaštite prava intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini; 15. Međunarodnopravna zaštita prava intelektualnog vlasništva sa posebnim naglaskom na međunarodnu zaštitu patenta i međunarodnu zaštitu žiga, te na pitanje zaštite komunitarnog patenta, na pitanja regionalnih organizacija za zaštitu prava intelektualnog vlasništva sa posebnim osvrtom na Evropsku patentnu konvenciju i Evropski patentni ured te djelovanje Evropskog ureda za intelektualno vlasništvo, Svjetska trgovinska organizacija i TRIPS sporazum u intelektualnom vlasništvu te uloga Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo												
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA													
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanje</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>15 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>135 sati</td></tr> </table>	Predavanje	30 sati	Grupni rad	15 sati	Samostalno učenje	40 sati	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati	UKUPNO	135 sati
Predavanje	30 sati												
Grupni rad	15 sati												
Samostalno učenje	40 sati												
Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati												
Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati												
UKUPNO	135 sati												
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa												
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma												
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <p>1. Marković S.: Pravo intelektualne svojine, Magistrat, Sarajevo, 2007.</p> <p>Dopunska literatura:</p> <p>1. Alija I.: Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini</p> <p>2. Zakoni iz oblasti industrijskog vlasništva Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmove, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011.</p> <p>3. Alija I.: Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini - Zakoni iz oblasti autorskog i srodnih prava Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmove, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011.</p> <p>4. Alija I., Hasić H., Kliko Zec Dž.: Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014.</p> <p>5. Besarović V.: Intelektualna svojina, Industrijska svojina i autorsko pravo, četvrto, dopunjeno i izmenjeno izdanje, Pravni fakultet u Beogradu, Beograd, 2005.</p>												

	6. Damjanović K., Marić V.: Intelektualna svojina, Četvrto izdanje, Pravi fakultet Univerziteta Union, Beograd, 2012.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.069-M	Naziv predmeta: Porodično pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Usvajanje i razumijevanje osnovih znanja o institutima bračnog te roditeljskog i starateljskog prava prava. Studenti će kroz prikaz ovog instituta u našem zakonodavstvu te analizu uporedno pravnih rješenja i međunarodnih dokumenta biti podstaknuti na razvijanje kritičkog mišljenja.
1.2. Ishod učenja:	Studenti će kroz prikaz instituta bračnog, roditeljskog i starateljskog prava u našem zakonodavstvu te analizu uporedno pravnih rješenja i međunarodnih dokumenta biti podstaknuti na razvijanje kritičkog mišljenja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam braka, pravna priroda braka, teorijske i zakonska definicija braka i sklapanje braka) 2. Pojam i podjela ličnih prava i dužnosti bračnih partnera 3. Imovinski odnosi bračnih i vanbračnih partnera - zakonski i ugovorni imovinski režim 4. Prestanak braka i oblici prestanka braka 5. Izdržavanje bračnih partnera 6. Vanbračna zajednica i nasilje u braku i vanbračnoj zajednici 7. Roditeljsko pravo - odnosi roditelja i djece (porodični, bračni i vanbračni status djeteta) 8. Vansudsko i sudska utvrđivanje porijekla djeteta 9. Osporavanje očinstva i materinstva i utvrđivanje potijekla djeteta začetog medicinskim pomognutom oplodnjom 10. Postupak radi utvrđivanja ili osporavanja materinstva ili očinstva 11. Usvojenje 12. Pojam i sadržaj roditeljskog staranja (odgovornost dužnosti i prava roditelja prema ličnosti djeteta i dužnosti i prava roditelja prema imovini djeteta) 13. Ostvarivanje roditeljskog staranja i mjere radi zaštite prava i interesa djeteta, prestanak roditeljskog staranja 14. Starateljsko pravo: Organjani starateljstva i staralac 15. Starateljstvo nad maloljetnim osobama, starateljstvo nad osobama nad kojima je ograničena ili oduzeta poslovna sposobnost i starateljstvo za posebne slučajeve

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati
--	---	--

	rad/zadaci UKUPNO	20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Traljić N., Bubić S.: Bračno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. 2. Traljić N., Bubić S.: Roditeljsko i starateljsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. Dopunska literatura: 1. Alinčić, M., Bakarić – Mihanovic A., Hrabar D., Jakovac – Lozić D., Korać A.: Obiteljsko pravo, treće dopunjeno i izmjenjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2007. 2. Draškić M.: Porodično pravo, Colpi, Beograd, 2005. 3. Cvejić Jančić O.: Roditeljsko i starateljsko pravo, Univerzitet u Novom Sadu – Pravni fakultet, Novi Sad, 2004. 4. Draškić M.: Zbirka propisa za oblast porodičnog prava i prava djeteta, Beograd, 2010. 5. Panov S.: Porodično pravo, Beograd, 2010. 6. Kovaček – Stanić G.: Porodično pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 2010. 7. Ponjavić Z.: Privatizacija porodice i porodičnog prava, Službeni glasnik, Beograd, 2009. 8. Krešić B.: Zajednica života osoba istog spola u pravu zemalja EU, Sarajevski otvoreni centar, Sarajevo, 2015. 9. Porodični zakon Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br.35/05, 41/05). 10. Porodični zakon Republike Srpske (Službeni glasnik RS br.54/02). 11. Konvencija o pravima djeteta, 1989.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.070-M	Naziv predmeta: Nasljedno pravo - odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Student se upoznaje sa osnovama materijalnog i procesnog nasljednog prava. Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute nasljednog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema i slučajeva iz nasljednog prava.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije da obradi sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa otvaranjem nasljeđa jednog lica te da budu u stanju da u stvarnom ili hipotetičkom slučaju može odrediti nasljednike, veličinu njihovih nasljednih dijelova i sastav ostavštine, kao i riješiti eventualna procesna pitanja koje se s tim u vezi postavljaju.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, izvori i osnovna načela nasljednog prava 2. Pretpostavke za nasljeđivanje 3. Zakonsko nasljeđivanje 4. Nužno nasljeđivanje 5. Nasljeđivanje na osnovu testamenta 6. Ugovorno nasljeđivanje 7. Ugovor o odricanju od nasljeđa koje nije otvoreno 8. Ugovor o ustupanju i raspodjeli imovine za života 9. Ugovor o doživotnom izdržavanju 10. Ostavinski postupak – pojam, predmet, osnovna načela i djelokrug i položaj notara kao povjerenika suda 11. Prethodne radnje u ostavinskom postupku 12. Ostavinska rasprava 13. Odluke u ostavinskom postupku 14. Pravni lijekovi u ostavinskom postupku 15. Nasljednopravni zahtjevi poslije pravosnažnosti rješenja o nasljeđivanju

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	

3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bikić E., Suljević S.: Nasljedno pravo, Planjax Komerc, Tešanj, 2014. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bago D., Traljić N., Povlakić M., Petrović Z.: Nasljedno pravo, Sarajevo, 1991. 2. Blagojević B.: Nasljedno pravo u Jugoslaviji, Beograd, 1979. i sva kasnija izdanja 3. Gavella N.: Nasljedno pravo, Zagreb, 1990. i sva kasnija izdanja 4. Zakon o nasljeđivanju FBiH (Sl.novine FBiH br. 80/14) 5. Zakon o vanparničnom postupku (Sl.novine FBiH br.2/98, 39/04, 73/05).
----------------------	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.071-M	Naziv predmeta: Notarsko pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta jeste osposobiti studenta za razumjevanje pozitivnog notarskog prava sa teorijskom i uporednopravnom perspektivom. Akcenat će se staviti na praktični postupak notarske obrade isprava o pravnim poslovima koji imaju za predmet nekretnine i o pravnim poslovima nasljednog i porodičnog prava kao posebno relevante aspekte pozitivnog notarskog prava. Poseban cilj jeste pripremiti studenta za samostalno izučavanje i naučno djelovanje u notarskom pravu.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate ciljeve i metodiku notarskog djelovanja posebno kao faktor pravne sigurnosti u pravnom prometu nekretnina i kod osiguranja povjerilaca. Studenti treba da savladaju postupak notarske obrade isprava odnosno da razviju sposobnost sačinjavanja pravnih poslova iz oblasti prometa nekretnina, porodičnog i nasljednog prava, da steknu sposobnost da pri oblikovanju navedenih odnosa podjednako zaštite obje strane, prepoznaju rizike pojedinih operacija i da znaju dati prijedloge za njihovo rješavanje. Pored ovoga studenti trebaju da steknu sposobnost daljnog neovisnog naučnog djelovanja u ovoj grani prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klasifikacija i sistematican prikaz karakteritika i načela notarskog prava, položaj i odnos notarskog prava sa drugim granama prava, notar kao osnovni subjekt notarskog prava; 2. Historijski razvitak institucije notarijata i notarske službe; 3. Uporednopravni prikaz i analiza vrsta notarijata u svijetu; 4. Notarijat i Evropska unija; 5. Notarijat u BiH; 6. Sistematicna i pragmatična analiza relevantnih odredbi Zakona o notarima FBiH; 7. Osnovne značajke službe notara kao samostalne profesije sa javnim ovlaštenjima; 8. Pretpostavke za obavljanje funkcije notara, Notarska komora, organizacija notrara; 9. Nadležnosti notara; 10. Notarske isprave i notarski obrađene isprave; 11. Notarske ovjere i potvrde, notarska isprava kao izvršni naslov; 12. Notarski obrađene isprave o pravnim poslovima koje imaju za predmet nekretnine; 13. Notarski obrađene isprave o pravnim poslovima nasljednog i porodičnog prava; 14. Postupak imenovanja i zamjene notara; 15. Odgovornost notara

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> Hašić E.: Notarsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Travnik, 2011. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zakon o notarima Federacije BiH, Službene novine Federacije BiH, broj 45/02; Meliha Povlakić - Larisa Tajić: Komentar zakona o notarima - Privredna štampa Sarajevo, 2008. Meliha Povlakić: Institut javnog bilježništva i efikasno ostvarivanje prava povjerilaca u pravu Federacije BiH, I dio, Pravni savjetnik, 4/2002. Meliha Povlakić: Institut javnog bilježništva i efikasno ostvarivanje prava povjerilaca u pravu Federacije BiH, II dio, Pravni savjetnik, 7/2002. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.072-M	Naziv predmeta: Međunarodno privatno materijalno i procesno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni je cilj izvođenja nastave iz ovog predmeta učvrstiti prethodno stečena saznanja o koegzistenciji različitih država, njihovih pravnih poredaka i njihovih pravosudnih i administrativnih organa, te unaprijediti i dodatno razviti znanja i vještine u postupanju sa privatnopravnim odnosima koji su internacionalno obilježeni i koji se ne mogu profesionalno uspješno rješavati bez pravila ove struke. Pošto međunarodno privatno materijalno i procesno pravo ima „širok zahvat“, jer se bavi svim vrstama privatnopravnih odnosa koji imaju međunarodna obilježja, cilj je takođe augmentirati znanja studenata stečena u tzv. civilnopravnim disciplinama tokom ranijih godina studija domaćeg prava (npr. znanja stečena studiranjem građanskog, obligacionog, porodičnog i nasljednog prava).
1.2. Ishod učenja:	Studenti bi nakon nakon izvedenog kursa trebali biti dodatno osposobljeni da u susretu s internacionalno obilježenim privatnopravnim situacijama pravilno kvalificiraju takve pravne situacije i činjenična stanja u njihovoј podlozi, da pravilno odaberu kolizione norme koje će ih odvesti do mjerodavnog materijalnog prava, te da, ako je mjerodavno strano pravo, utvrde sadržinu stranog prava i ispravno za protumače. Isto tako očekuje se da će sa potrebnom pažnjom umjeti da procijene postoje li razlozi zbog kojih strano pravo ne bi :rebalo biti primjenjeno i to uspješno obrazložiti. Dodatni ishod bi trebalo biti osposobljavanje studenata za neovisan akademski rad po pitanju ove grane prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klasifikacija i sistematican prikaz karakteristika i načela međunarodnog privatnog prava, položaj i odnos međunarodnog privatnog prava sa drugim granama građanskog prava i sa drugim granama prava općenito; Teorijske, uporednopravne i pragmatične konsideracije privatnopravnih odnosa s elementima inostranosti i načini njihovog pravnog uređenja; 2. Sistematican prikaz izvora međunarodnog privatnog prava, unifikacija nacionalnih zakonodavstava i izvori međunarodnog privatnog prava u EU i izabranim državama svijeta, Teorijski, uporednopravni i pragmatični pristupi sukobu zakona, sa posebnim naglaskom na sukob zakona na međunarodnom planu; 3. Mogućnost neutraliziranja ili relativiziranja sukoba zakona i rješavanje sukoba zakona, Metod vezivanja i težišni kontakti; 4. Kolizione norme, problem kvalifikacije, incidentalno pitanje, rezerva javnog poretku, fraudulozno ponašanje stranaka, uzvraćanje i upućivanje dalje, Norme neposredne primjene, problem složenih pravnih poredaka i unutrašnji sukob zakona, primjena stranog prava pred domaćim organima, Uloga reciprociteta i retorzije u privatnopravnoj sferi;

	<p>5. Poseban problem određenja nadležnosti u sporovima sa inostranim elementom, uz poseban naglasak nadležnosti za sporove u elektronskim pravim poslovima i sporovima vezanim za internet ili druga oruđa informacionog društva;</p> <p>6. Posebni dio sukoba zakona - određivanje mjerodavnog prava u pojedinim vrstama privatnopravnih odnosa,</p> <p>7. Statusni, porodični i nasljedni odnosi sa inostranim elementom i međunarodni privatnopravni koneksitet, Stvarnopravni i obligacioni odnosi sa inostranim elementom i međunarodni privatnopravni koneksitet;</p> <p>8. Historijski razvoj međunarodnog privatnog prava (antička prava, glosatori i postglosatori, statutne škole, razvoj u zemljama kontinentalne Evrope u XIX stoljeću, angloameričke koncepcije u XVIII i XIX stoljeću, američka „revolucija u sukobu zakona“);</p> <p>9. Savremeno međunarodno privatno materijalno i procesno pravo i futuristički diskurs sa posebnim naglaskom na interakcije evropskog privatnog prava i međunarodnog privatnog materijalnog i procesnog prava u BiH;</p> <p>10. Međunarodna nadležnost;</p> <p>11. Međunarodne trgovinske arbitraže;</p> <p>12. Priznavanje i izvršavanje stranih sudskih, arbitražnih i drugih odluka;</p> <p>13. Priznavanje i izvršavanje odluka (presuda) u Evropskoj uniji</p> <p>14. Pravni položaj stranaca, s posebnim osvrtom na reguliranje procesnih aspekata u predmetima sa strancima;</p> <p>15. Međunarodna pravna pomoć, Procesni instituti i načini provođenja međunarodne pravne pomoći</p>
--	---

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanje</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>15 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>135 sati</td></tr> </table>	Predavanje	30 sati	Grupni rad	15 sati	Samostalno učenje	40 sati	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati	UKUPNO	135 sati
Predavanje	30 sati												
Grupni rad	15 sati												
Samostalno učenje	40 sati												
Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati												
Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati												
UKUPNO	135 sati												
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa												
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma												
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> Muminović E.: Međunarodno privatno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dika – Knežević – Stojanović: Komentar Zakona o međunarodnom privatnom i procesnom pravu, Beograd, 1991. Sajko – Sikirić – Bouček – Babić – Tepeš: Izvori hrvatskog i 												

	<p>europskog međunarodnog privatnog prava, Zagreb, 2001.</p> <p>3. Bordaš B.: Porodični odnosi u međunarodnom privatnom pravu, Novi Sad, 1996.</p> <p>4. Knežević G.: Međunarodna trgovačka arbitraža, osnovna pitanja i problemi, Beograd, 1999.</p> <p>5. Dvadeset godina Zakona o međunarodnom privatnom pravu, Zbornik radova, Niš, 2004.</p> <p>6. Zakon o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima (Sl. list SFRJ br. 43, 1982.)</p>
--	---

5.2.1.2. Uža naučna oblast javnopravna

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-M	Naziv predmeta: Metodologija društvenih i pravnih nauka II		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Edukacija studenata iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama opšte metodologije kao načina dolaska do objektivne naučne istine, te načina formiranja i upotrebe logičkih i tehničkih metoda u društvenim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva upoznavanje sa osnovama metodologije prava kao načina stvaranja, funkcionisanja i evolucije prava, te njegove spoznaje, tumačenja, primjene i realizacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje da kroz ovladavanje ovom materijom zadobiju teorijske osnove za aktivno učešće u daljem nastavno-naučnom procesu, valorizaciji teorijske i pozitivno - pravne nauke.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije 2. Konstitutivni dijelovi metodologije 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja 5. Determinizam i struktura determinizma 6. Pojam determinističkih uslova 7. Naučni zakon kao dio determinizma 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja 10. Posmatranje i vrste posmatranja 11. Ispitivanje i invervju, oblici ispitivanja 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju 13. Analiza sadržaja dokumenata 14. Statistička i matematska analiza podataka 15. Idejna skica naučnog istraživanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kustura M.: Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Termiz Dž.: Metodologija društvenih nauka, Grafit, Lukavac, 2009. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vujević M.: Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. 2. Šušnjić Đ.: Metodologija, Nolit, Beograd, 2005. 3. Kukić S.: Metodologija društvenih nauka, Sveučilište Mostar, Mostar, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.008-M	Naziv predmeta: Materijalno upravno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je da studenti upoznaju osnovne aspekte upravno-pravnog odnosa i njegovog razlikovanja od drugih vrsta pravnih odnosa. U sklopu predavanja i vježbi trebaju se prezentovati i osnovni sadržaji nekih materijalno-pravnih instituta upravnog prava s obzirom na lica (državljanstvo) i s obzirom na stvari (javno dobro, javne službe).
1.2. Ishod učenja:	Svrha ovoga dijela nastavnog programa je edukacija studenata o upravnim organizacijama kao instrumentima vlasti i institucijama koje vrše povjerena javna ovlaštenja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u upravno pravo 2. Izvori upravnog prava 3. Pojam upravne organizacije 4. Vrste upravnih organizacija 5. Organi uprave (upravne organizacije kao instrument vlasti) 6. Vrste organa uprave 7. Uprava u BiH 8. Odnosi između organa uprave i njihov odnos prema sudovima i nadležnom tužilaštvu 9. Načela rada organa uprave 10. Sredstva za rad i radni odnosi 11. Institucije koje vrše javna ovlaštenja 12. Opšte karakteristike upravnopravnog odnosa 13. Materijalno upravno pravo – neki materijalno-pravni instituti upravnog prava 14. Upravno pravo s obzirom na lica 15. Upravno pravo s obzirom na stvari

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Kamarić M., Festić I.: Upravno pravo, opći dio, Četvrto	

	izmijenjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2008., do 240. str.
Dopunska literatura:	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Borković I.: Upravno pravo, Šesto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Informator, Zagreb, 1997., str. 363–537. 2. Tomić Z. R.: Upravno pravo: sistem, Četvrto doterano izdanje, Službeni list, Beograd, 2002. 3. Popović S.: Upravno pravo, opšti deo, Izmenjeno i dopunjeno izdanje, Savremena administracija, Beograd, 1999., str. 3–482., 649–682., 765–789. 4. Lilić S., Kunić P., Dimitrijević P., Marković M.: Upravno pravo, Savremena administracija, Beograd, 1999. 5. Festić I.: Rat, mir i pravo u Bosni i Hercegovini, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Centar za naučno–istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004. 6. Festić I.: Ogledi o pravu i upravi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Centar za naučno–istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004. 7. Otajagić F.: Državna javna subjektivna prava s posebnim osvrtom na unutrašnja prava države, Studentska štamparija Univerziteta Sarajevo, Sarajevo, 2005. 8. Đelmo Z. i ostali: Leksikon upravnog prava, Službeni list BiH, Sarajevo, 2009.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.009-M	Naziv predmeta: Ustavno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Obrada ključnih pojmoveva Ustavnog prava u kontekstu pojmoveva, instituta i kategorija ovoga prava, sa posebnim akcentom na razvojne faze u ustavnom razvitku BiH, te preduslovima za razvoj demokratije. Studenti se upoznaju sa osnovama državno-političkog i društveno-ekonomskog uređenja u oblasti ustavne materije, te funkcionisanju organa državne vlasti, kao i ustrojstvu, nadležnostima i postupku za donošenje odgovarajućih pravnih akata. Poseban akcent stavlja se na zaštitu ustavnosti i zakonitosti.
1.2. Ishod učenja:	Studenti se upoznaju sa osnovama državno-političkog i društveno-ekonomskog uređenja u oblasti ustavne materije, te funkcionisanju organa državne vlasti, kao i ustrojstvu, nadležnostima i postupku za donošenje odgovarajućih pravnih akata. Poseban akcent stavlja se na zaštitu ustavnosti i zakonitosti. Student stječe osnove razumijevanja pojmoveva lokalne samouprave i njene organizacije u Bosni i Hercegovini.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodna teorijska pitanja Ustavnog prava 2. Izvori Ustavnog prava 3. Ustav: pojam, vrste, donošenje i izmjene 4. Sadržaj i forma ustava 5. Ustavni sistemi koji su snažnije utjecali na razvoj ustavnosti u svijetu: SAD i Velika Britanija 6. Ustavni sistemi koji su snažnije utjecali na razvoj ustavnosti u svijetu: Francuska i Švicarska 7. Razvoj ustavnosti u Bosni i Hercegovini 8. Ljudske slobode i prava: pojam, značaj, dokumenti i klasifikacija 9. Katalog ljudskih sloboda i prava u ustavnom sistemu BiH: temeljna prava 10. Katalog ljudskih sloboda i prava u ustavnom sistemu BiH: ekonomска, socijalna i ostale slobode i prava 11. Ograničenja i zaštita sloboda i prava 12. Narodni suverenitet - temelj i opravdanje državne vlasti 13. Pojam, značaj i načela izbornog sistema 14. Izborni postupak 15. Izborni sistem u BiH

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati
--	---	--

	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Trnka K.: Ustavno pravo, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006., do 213. str. Dopunska literatura: 1. Smerdel B., Sokol S.: Ustavno pravo, PFZ, Zagreb, 2006. 2. Dejtonski mirovni sporazum 3. Bakšić-Muftić J.: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. 4. Jovićić M.: O ustavu, Savremena administracija, Beograd, 1977. 5. Kasipović M.: Izborni leksikon, Zagreb, 2008. 6. Sadiković Č.: Evropsko pravo ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2001. 7. Milićević N.: Ljudska prava, Sarajevo, 2007. 8. Ustav BiH, zakoni i podzakonski propisi koji se odnose na organizaciju državne vlasti u BiH (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.010-M	Naziv predmeta: Radno pravo - odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Student se upoznaje sa ključnim pojmovima Radnog prava kao naučne discipline i samostalne grane prava, u cilju razvijanja sposobnosti za samostalnu teorijsku i stručnu analizu pojmljiva, kategorija i instituta Radnog prava.
1.2. Ishod učenja:	Student se osposobljava da obrađuje pravna pitanja u vezi sa individualnim radnim pravom (zaključivanje, trajanje, prestanak i zaštita u korelaciji sa konkretnim radnim odnosom). Očekuje se da student savlada temeljna znanja u području radnih odnosa, nauči kako se služiti literaturom, kako bi mogao sam nastaviti učenje, te da savlada osnovne vještine rješavanja problema iz ove oblasti.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojava i razvoj Radnog prava 2. Oblikovanje i nastanak Radnog prava kao posebne grane prava 3. Međunarodna organizacija rada 4. Ljudsko pravo na rad 5. Propisi iz oblasti rada – domaći i međunarodni 6. Osnovni međunarodni elementi iz oblasti rada – Evropska konvencija o ljudskim pravima 7. Teorije iz oblasti rada 8. Svjetski modeli rada 9. Kolektivno radno pravo 10. Evropsko kolektivno radno pravo 11. Opšti kolektivni ugovor 12. Pravilnik o radu 13. Ugovor o radu 14. Deklaracija MOR-a o temeljnim načelima i pravima pri radu 15. Radni odnos i njegove karakteristike

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Dizdarević S.: Radno pravo, Adizajn, Sarajevo, 2014.	

	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dedić S., Gradaščević J.: Radno pravo, Pravni fakultet, Sarajevo, 2005. 2. Zakoni i podzakonski propisi BiH koji se odnose na Radno pravo (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.011-M	Naziv predmeta: Socijalno pravo - odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Student se upoznaje sa ključnim pojmovima socijalne politike i propisima iz područja Socijalnog prava, sa ciljem osposobljavanja za pravilno tumačenje i primjenu pojmljiva, kategorija i instituta socijalne politike kao temelja za donošenje socijalnog zakonodavstva i njegovu provedbu.
1.2. Ishod učenja:	Student se osposobljava za rad u području socijalnih odnosa, u okviru ustanova koje su nosioci osiguranja (zavodi, fondovi, službe), ali i u svim drugim radnim sredinama.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u Socijalno pravo 2. Razvoj socijalnog osiguranja i socijalne zaštite 3. Pravne norme iz socijalnog osiguranja u BiH i reformski procesi 4. Karakteristični svjetski modeli socijalnog osiguranja 5. Faktori i modeli socijalne politike 6. Socijalna politika BiH 7. Socijalno osiguranje i socijalna sigurnost 8. Vrste socijalnih rizika 9. Osigurana lica 10. Prava iz socijalnog osiguranja 11. Izvori Socijalnog prava 12. Načela Socijalnog prava 13. Zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita 14. Pravni odnos u socijalnom i zdravstvenom osiguranju 15. Penzijsko i invalidsko osiguranje

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Dizdarević S., Dolić S.: Socijalno pravo, Sarajevo, 2011. Dopunska literatura: 1. Dedić S.: Socijalno pravo, Pravni fakultet, Sarajevo, 2005.	

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Evropska socijalna povelja 3. Konvencija MOR-a broj 102 o minimalnoj normi socijalne sigurnosti 4. Zakoni i podzakonski propisi BiH koji se odnose na Socijalno pravo (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi) 5. Učur M. Đ.: Socijalno pravo, Zagreb, 2000. 6. Žepić B.: Radno i socijalno pravo, Split, 2001., str. 299-374.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.012-M	Naziv predmeta: Procesno upravno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Svrha ovoga dijela nastavnog programa je da studenti steknu temeljita znanja iz upravnog postupka i upravnog spora, te određeni stepen znanja iz materijalnog prekršajnog prava i prekršajnog postupka.
1.2. Ishod učenja:	Tokom predavanja studenti će se upoznati sa načelima upravnog postupka, kao i sa prvostepenim i žalbenim postupkom te vanrednim pravnim sredstvima.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upravni postupak 2. Načela upravnog postupka 3. Nadležnost 4. Stranka i njeno zastupanje 5. Opštenje organa i stranke 6. Dostavljanje 7. Rokovi 8. Povraćaj u pređašnje stanje 9. Dokazivanje 10. Prvostepeni postupak 11. Žalbeni postupak 12. Vanredna pravna sredstva 13. Izvršenje 14. Upravni spor 15. Prekršajno pravo i prekršajni postupak

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
--	---	---

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa
--	--

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Kamarić M., Festić I.: Upravno pravo, opći dio, Četvrto izmijenjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2008., od 240. str. Dopunska literatura: 1. Borković I.: Upravno pravo, Šesto izmijenjeno i dopunjeno izdanje,
---------------	---

	<p>Informator, Zagreb, 1997., str. 363-537.</p> <p>2. Tomić Z. R.: Upravno pravo, Treće novelirano i prošireno izdanje, Beograd, 1998., str. 327-574.</p> <p>3. Popović S.: Upravno pravo: opšti deo, Izmenjeno i dopunjeno izdanje, Savremena administracija, Beograd, 1999., str. 3-482., 649-682., 765-789.</p> <p>4. Lilić S., Kunić P., Dimitrijević P., Marković M.: Upravno pravo, Savremena administracija, Beograd, 1999.</p> <p>5. Festić I.: Rat, mir i pravo u Bosni i Hercegovini, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Centar za naučno-istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004.</p> <p>6. Festić I.: Ogledi o pravu i upravi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Centar za naučno-istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004.</p> <p>7. Otajagić F.: Državna javna subjektivna prava s posebnim osvrtom na unutrašnja prava države, Studentska štamparija Univerziteta Sarajevo, Sarajevo, 2005.</p>
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.013-M	Naziv predmeta: Ustavno pravo BiH		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Izučavanje organizacije državne vlasti, definisanje teorije o jednistvu vlasti te davanje posebnog akcenta na ustavno rješenje složenih država. Studenti će se upoznati sa organizacijom državne vlasti u Bosni i Hercegovini, izučavati zakonodavna i izvršna tijela vlasti na nivu kantona, entiteta i države, te pravosudni sistem, njegov pojam i djelovanje u Bosni i Hercegovini.
1.2. Ishod učenja:	Savladavanje krucijalnih pojmljiva u ustavnosti i zakonitosti i njihove kontrole. Poznavanje i razumijevanje pojmljiva lokalne samouprave i njene organizacije u oba entiteta Bosne i Hercegovine.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacija državne vlasti 2. Ustavno uređenje složenih država 3. Osnovna obilježja ustavnog uređenja u BiH 4. Ustavni status i osnovna obilježja uređenja entiteta 5. Odnos institucija BiH i entiteta 6. Predstavnička tijela 7. Predstavnička tijela u ustavnom sistemu BiH 8. Tijela izvršne vlasti: šef države 9. Tijela izvršne vlasti: vlada 10. Tijela izvršne vlasti: organi državne uprave 11. Pravosudni sistem 12. Pravosuđe u BiH 13. Kontrola ustavnosti i zakonitosti 14. Ustavno sudstvo u BiH 15. Lokalna samouprava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Trnka K.: Ustavno pravo, Drugo izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006., od 213. str. Dopunska literatura:	

	1. Smerdel B., Sokol S.: Ustavno pravo, PFZ, Zagreb, 2006. 2. Dejtonski mirovni sporazum 3. Bakšić-Muftić J.: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. 4. Ustav BiH, zakoni i podzakonski propisi koji se odnose na ustavnu materiju u BiH (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.073-M	Naziv predmeta: Upravno pravo EU		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Ciljevi predmeta Upravno pravo Evropske unije sastoje se u upoznavanju studenata sa upravnim postupkom i upravnim sporom pred organima Evropske unije, te sa pravnim pojmovima ove grane prava koji odstupaju od sadržine pojmova klasičnog Upravnog prava.
1.2. Ishod učenja:	Ovladavanje znanjima iz Upravnog prava i organizacije javne uprave u EU.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akti koji podliježu kontroli zakonitosti 2. Slučaj <i>Noordwijks cement Accord</i> 3. Ništavi i rušljivi akti 4. Privilegovani i neprivilegovani tužiocu 5. Kvazisudsko odlučivanje 6. Šutnja uprave 7. Negativne odluke 8. Stranke u postupku 9. Šutnja koja podliježe kontroli zakonitosti 10. Posredno osporavanje 11. Nepostojeći akti 12. Osnova za kontrolu zakonitosti 13. Zabluda o činjenicama 14. Šutnja uprave 15. Poništavanje i ukidanje

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
--	--	---

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kustura M.: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet Kiseljak, Kiseljak, 2009.
	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mahmutović A.: Uvod u pravo Evropske unije, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Travnik, 2015.

	2. Misita N.: Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. 3. Hartley T. C.: Osnovi prava Evropske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Evropske zajednice, Pravni centar, Fond otvoreno društvo, Sarajevo, 1998. 4. Vukadinović R.: Pravo Evropske unije, Megatrend, Univerzitet primenjenih nauka, Beograd, 2001. 5. Smjernice i drugi akti Evropske unije iz oblasti upravnog prava

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.074-M	Naziv predmeta: Nomotehnika		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Znanja o stvaranju prava i izradi zakona i drugih pravnih propisa u svakoj državi predstavljaju prvorazrednu potrebu i očekivanje od pravnika. U slučaju Bosne i Hercegovine, posebno u domenu njegovog usklađivanja sa evropskim pravom, ova znanja su jako potrebna i u sadašnjem stanju vrlo deficitarna.
1.2. Ishod učenja:	Tokom studija studenti će steći značajna teorijska znanja iz domena stvaranja prava: principe koji se moraju poštovati pri izradi normativnog akta, metode stvaranja prava, pravila pravne tehnike, sastavni dijelovi propisa, postupak izrade zakona i drugih propisa (izrada teza, prednacrta, nacrtta i prijedloga). Stjecanjem znanja iz nomotehnike studenti trebaju postići neophodnu osposobljenost za profesionalno postupanje u izradi normativnih akata, sa čime će se kao pravnici stalno suočavati, bez obzira na oblast društvenog života u kojoj budu radili.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, predmet i zadatak nauke o izradi pravnih propisa 2. Pravni propisi: vrste i hijerarhija 3. Pretpostavke i metode za donošenje pravnih propisa 4. Oblici normativnog izražavanja 5. Pojmovi, sudovi i zaključci u pravnim propisima 6. Konstitutivnost, apstraktnost, prosječnost i ciljanost pravne norme 7. Načela za izradu pravnog propisa 8. Sastavni dijelovi pravnog propisa 9. Objavljivanje i stupanje na snagu pravnih propisa 10. Izmjene i dopune pravnih propisa 11. Prečišćeni tekst pravnog propisa 12. Ispravka pravnog propisa 13. Prestanak važenja pravnog propisa 14. Klasifikacija pravnih propisa 15. Postupak izrade zakona

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Vuković M., Vuković Đ.: Znanost o izradi pravnih propisa - Nomotehnika, Informator, Zagreb, 1997. Dopunska literatura: 1. Pajvančić M.: Pravno normiranje, Novi Sad, 1995. 2. Borković I.: Postupak i tehnika izrade pravnih propisa, Informator, Zagreb, 1985. 3. Zečević M.: Proces stvaranja opštih akata, Savremena administracija, Beograd, 1982.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.075-M	Naziv predmeta: Nauka o upravi		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj Nauke o upravi je upoznavanje studenata sa upravom sa empirijskog, vanpravnog aspekta, odnosno upoznavanje studenata sa upravom kao društvenom pojmom.
1.2. Ishod učenja:	Očekivani rezultat je poznавање sociooloških i organizacionih elemenata iz Upravnog prava kao obaveznog predmeta na IV godini pravnog fakulteta.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanak i razvoj Nauke o upravi 2. Predmet i metod Nauke o upravi 3. Nauka o upravi i srodne naučne discipline 4. Upravljanje i upravna djelatnost 5. Shvatanja o upravljanju i upravnoj djelatnosti 6. Državna i javna uprava 7. Naučno upravljanje i upravno-tehnički smjerovi pravnih nauka 8. Sistemi upravljanja 9. Upravljanje po sistemskoj teoriji 10. Upravljanje po kibernetičko-informatičkoj teoriji 11. Upravljanje u društvenim sistemima 12. Organizaciona struktura i funkcionisanje procesa upravljanja 13. Sadržaj procesa upravljanja 14. Planiranje, odnosno postavljanje ciljeva 15. Uloga feed-backa u procesu upravljanja

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
--	--	---

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa
--	--

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA	Osnovna literatura:
---------------	---------------------

1. Pusić E.: Nauka o upravi, Izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb, 2002.

Dopunska literatura:

1. Dedić S.: Osnovi Nauke o upravljanju, SOUR Kombinat Borac, Sarajevo, 1982.

	2. Lilić S., Marković M. I., Dimitrijević P.: Nauka o upravljanju sa elementima pravne informatike, Savremena administracija, Beograd, 2001.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.076-M	Naziv predmeta: Lokalna i regionalna samouprava		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	U okviru nastave studenti će izučavati teorijske osnove lokalne samouprave kao pravno – političke i sistemske institucije. Studenti će spoznati osnovne modele organizacije i funkcionisanja lokalne samouprave u razvijenim zemljama članicama Evrope. Poseban segment nastave će se odnositi na organizaciju, funkcionisanje i razvoj lokalne samouprave u postdejtonskom političkom razvoju države Bosne i Hercegovine. U okviru nastave spoznati najznačajnije aspekte koji se odnose na teorijsko određenje pojmove regije i regionalizacije i koncepta euroregije, zatim na ciljeve, institucije i instrumente evropske regionalne politike, te na osnovne dokumente i sporazume kojima je utvrđena zajednička politika regionalnog razvoja na nivou Evropske Unije. U okviru nastave studenti će se upoznati sa modelima regionalizacije nekih evropskih država. Poseban segment nastave odnosiće se na historijski razvoj regija u Bosni i Hercegovini i na moguće oblike regionalizacije i primjene koncepta euroregije u Bosni i Hercegovini.
1.2. Ishod učenja:	Studenti će se proučavanjem komparativnih modela lokalne samouprave u najrazvijenijim državama zapadne Evrope, te evropskih standarda utemeljenih u Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, sposobiti za kritičko promišljanje o problemima funkcionisanja lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, te o najvažnijim aspektima zakonske, teritorijalne i funkcionalne reforme lokalne samouprave u procesu integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Studenti će steći osnovna znanja o politici regionalnog razvoja Evropske unije, različitim oblicima regionalizacije država članica Evropske unije a posebno o mogućnostima oblikovanja pravne i institucionalne osnove regionalnog razvoja Bosne i Hercegovine u procesu integracije u Evropsku uniju.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> Teorijski koncept lokalne samouprave Evropska Povelja o lokalnoj samoupravi Komparativni modeli lokalne samouprave Lokalna samouprava u političkom sistemu Bosne i Hercegovine Reforma lokalne samouprave u procesu integracije Bosne i Hercegovine u EU Regije i lokalna samouprava Uloga i nadležnost institucija lokalne samouprave u oblasti lokalnog ekonomskog i infrastrukturnog razvoja

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja	Predavanje Grupni rad	30 sati 15 sati
--	--------------------------	--------------------

studenta:	Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M.Pejanović, E. Sadiković, Lokalna i regionalna samouprava u Bosni i Hercegovini, TKD Šahinpašić, Sarajevo/Zagreb, 2012. 2. J. Osmanković, M. Pejanović, Euroregije i Bosna i Hercegovina, Fakultet Političkih nauka Sarajevo- Centar za razvoj lokalne i regionalne samouprave, Sarajevo, 2006. godina 3. E. Sadiković, Evropa regija – kohezijska politika Evropske unije i zapadni Balkan, Sarajevo: TKD, Šahinpašić, 2014. godina. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Pejanović, Država Bosna i Hercegovina i demokratija, University Press, Sarajevo, 2015. 2. J. Šmidovnik, Lokalna samouprava, studentska štamparija Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 1999 godine. 3. M. Pejanović, H. Zolić, Z. Zlokapa, S. Arnautović; Općine/opštine u Bosni i Hercegovini socijalne,demografske, ekonomski i političke činjenice; Fakultet političkih nauka Sarajevo – Centar za razvoj lokalne i regionalne samouprave, Sarajevo 2005. godina 4. M. Pejanović, Ustavno zakonska uloga lokalnih vlasti u ekonomskom i infrastrukturnom razvoju općina i gradova u Bosni i Hercegovini, časopis Pregled, broj 3/2013. 5. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, Službene novine Federacije BiH, broj 49/06. 6. Zakon o lokalnoj samoupravi u Republici Srpskoj, Službeni glasnik RS, broj 10/04. 7. Evropska povelja o lokalnoj samoupravi, Savez općina i gradova Federacije BiH, Sarajevo, 2003. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.071-M	Naziv predmeta: Notarsko pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta jeste osposobiti studenta za razumjevanje pozitivnog notarskog prava sa teorijskom i uporednopravnom perspektivom. Akcenat će se staviti na praktični postupak notarske obrade isprava o pravnim poslovima koji imaju za predmet nekretnine i o pravnim poslovima nasljednog i porodičnog prava kao posebno relevante aspekte pozitivnog notarskog prava. Poseban cilj jeste pripremiti studenta za samostalno izučavanje i naučno djelovanje u notarskom pravu.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate ciljeve i metodiku notarskog djelovanja posebno kao faktor pravne sigurnosti u pravnom prometu nekretnina i kod osiguranja povjerilaca. Studenti treba da savladaju postupak notarske obrade isprava odnosno da razviju sposobnost sačinjavanja pravnih poslova iz oblasti prometa nekretnina, porodičnog i nasljednog prava, da steknu sposobnost da pri oblikovanju navedenih odnosa podjednako zaštite obje strane, prepoznaju rizike pojedinih operacija i da znaju dati prijedloge za njihovo rješavanje. Pored ovoga studenti trebaju da steknu sposobnost daljnog neovisnog naučnog djelovanja u ovoj grani prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klasifikacija i sistematican prikaz karakteritika i načela notarskog prava, položaj i odnos notarskog prava sa drugim granama prava, notar kao osnovni subjekt notarskog prava; 2. Historijski razvitak institucije notarijata i notarske službe; 3. Uporednopravni prikaz i analiza vrsta notarijata u svijetu; 4. Notarijat i Evropska unija; 5. Notarijat u BiH; 6. Sistematična i pragmatična analiza relevantnih odredbi Zakona o notarima FBiH; 7. Osnovne značajke službe notara kao samostalne profesije sa javnim ovlaštenjima; 8. Pretpostavke za obavljanje funkcije notara, Notarska komora, organizacija notrara; 9. Nadležnosti notara; 10. Notarske isprave i notarski obrađene isprave; 11. Notarske ovjere i potvrde, notarska isprava kao izvršni naslov; 12. Notarski obrađene isprave o pravnim poslovima koje imaju za predmet nekretnine; 13. Notarski obrađene isprave o pravnim poslovima nasljednog i porodičnog prava; 14. Postupak imenovanja i zamjene notara; 15. Odgovornost notara

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Zakon o notarima Federacije BiH, Službene novine Federacije BiH, broj 45/02; 2. Enes Hašić, Notarsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, 2011. 3. Meliha Povlakić - Larisa Tajić, Komentar zakona o notarima - Privredna štampa Sarajevo, 2008. 4. Meliha Povlakić, Institut javnog bilježništva i efikasno ostvarivanje prava povjerilaca u pravu Federacije BiH, I dio, Pravni savjetnik, 4/2002. 5. Meliha Povlakić, Institut javnog bilježništva i efikasno ostvarivanje prava povjerilaca u pravu Federacije BiH, II dio, Pravni savjetnik, 7/2002.	

5.2.1.3. Uža naučna oblast krivičnopravna

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-M	Naziv predmeta: Metodologija društvenih i pravnih nauka II		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Edukacija studenata iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama opšte metodologije kao načina dolaska do objektivne naučne istine, te načina formiranja i upotrebe logičkih i tehničkih metoda u društvenim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva upoznavanje sa osnovama metodologije prava kao načina stvaranja, funkcionisanja i evolucije prava, te njegove spoznaje, tumačenja, primjene i realizacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje da kroz ovladavanje ovom materijom zadobiju teorijske osnove za aktivno učešće u daljem nastavno-naučnom procesu, valorizaciji teorijske i pozitivno - pravne nauke.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije 2. Konstitutivni dijelovi metodologije 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja 5. Determinizam i struktura determinizma 6. Pojam determinističkih uslova 7. Naučni zakon kao dio determinizma 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja 10. Posmatranje i vrste posmatranja 11. Ispitivanje i invervju, oblici ispitivanja 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju 13. Analiza sadržaja dokumenata 14. Statistička i matematska analiza podataka 15. Idejna skica naučnog istraživanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kustura M.: Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Termiz Dž.: Metodologija društvenih nauka, Grafit, Lukavac, 2009. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vujević M.: Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. 2. Šušnjić Đ.: Metodologija, Nolit, Beograd, 2005. 3. Kukić S.: Metodologija društvenih nauka, Sveučilište Mostar, Mostar, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet				
Šifra predmeta: 01.014-M	Naziv predmeta: Komparativno krivično pravo				
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6		
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30			
1. STRUKTURA PREDMETA					
1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje sa pojmovima krivičnog prava kao pravne nauke i kao grane pozitivnog prava odnosno zakonodavstva i komparacija sa drugim zakonodavstvima prije svega Engleske i Savezne Republike Njemačke				
1.2. Ishod učenja:	Sposobnost samostalne komparativne teorijske i stručne analize pojmova krivičnog djela, krivične odgovornosti, krivičnih sankcija, te obilježja krivičnih djela propisanih pozitivnim krivičnim zakonodavstvima navedenih država				
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Program predavanja u odnosu na Krivično pravo u BiH 2. Krivične sankcije 3. Admonitivne krivične sankcije 4. Krivične sankcije prema maloljetnim učiniocima krivičnih djela 5. Krivična djela propisana u KZ BiH i Krivična djela propisana u KZ FBiH. (Analiza najtipičnijih krivičnih djela) 6. Program predavanja u odnosu na Krivično pravo u Engleskoj 7. Mens rea u common law 8. Objektivna odgovornost (Strict Liability Offences) 9. Participacija u krivičnim djelima (Participation in Criminal Offences) 10. Pokušaj (Inchoate Offences) 11. Defences 12. Djela protiv osoba (Offences Against the Person) i Djela protiv imovine (Offences Against Property) 13. Program predavanja u odnosu na Krivični zakon Savezne Republike Njemačke (Pokušaj - Izvršilaštvo i saučesništvo - Nužna odbrana i krajnja nužda, Idealni sticaj - Realni sticaj i druge odabrane teme.) 14. Program predavanja u odnosu na Krivični zakon Savezne Republike Njemačke (Uslovna osuda - Opomena uz prijetnu kaznom - Odustanak od kazne, Vrste mjera bezbjednosti - Načelo srazmjernosti - Mjere bezbjednosti kojima se uskraćuje sloboda i druge odabrane teme.) 15. Program predavanja u odnosu na Krivični zakon Savezne Republike Njemačke (Nadzor nad osuđenim - Pretpostavke za primjenu mjere stavljanja pod nadzor - Služba za vršenje nadzora ; pomoćnik za pružanje pomoći učiniocu tokom vremena provjeravanja i druge odabrane teme)				
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA					
2.1. Način izvođenja	Predavanje	30 sati			

nastave i broj sati opterećenja studenta:	Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Borislav Petrović,- Jovašević Dragan: Krivično/ kazneno pravo Bosne i Hercegovine - Opći dio, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005. 2. Borislav Petrović.,- Jovašević Dragan: Krivično/ kazneno pravo Bosne i Hercegovine – Posebni dio, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005. 3. Gary Scanlan and Christopher Ryan, An Introduction to Criminal Law, Financial Training Publications Limited, Avenue House ,131,Holland Park Avenue, London, Great Britain, ISBN 0906322812 4. Krivični zakonik Savezne Republike Njemačke sa uvodnim zakonom za krivični zakonik i vojno krivičnim zakonom, Centar marketing Pravno istraživački centar, Beograd,1998 5. Tomić, Zvonimir: Krivično pravo I, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008. 6. Tomić, Zvonimir: Krivično pravo II- Posebni Dio, drugo izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. 7. Đurić B.-Jovašević D.: Praktikum za krivično pravo, opšti deo, drugo izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Beograd, 2008. 8. Komentari krivičnih zakona u BiH, "Vijeće Evrope i Evropska Komisija", Sarajevo, 2005. (grupa autora). 9. Babić, M., Marković I.:Krivično pravo , opšti dio, Banja Luka, 2008. 10. Babić, M.,Marković, I.:Krivično pravo, posebni dio ,Banja Luka, 2007 11. Petar Novoselec, Opći dio kaznenog prava, Zagreb, 2007. 12. Petar Novoselec (ur) i dr., Posebni dio kaznenog prava, Zagreb, 2007. 13. Srzentić, N. – Stajić, A. – Lazarević, Lj.: Krivično pravo SRJ – Opšti deo, Savremena administracija Beograd, 1998. 14. Bačić, F.: Krivično pravo – Opći dio, Informator, Zagreb,1978. 15. Bačić, F.: Krivično pravo – Opći dio, Informator, Zagreb, 1995. 16. Bačić, F.: Kazneno pravo – Opći dio, lInformator, Zagreb, 1998.

	<p>17. Bačić, F. – Šeparović, Z.: Krivično pravo – Posebni dio, Informator, Zagreb,1997.</p> <p>18. Horvatić, Ž.: Novo hrvatsko kazneno pravo, Organizator, Zagreb, 1997.</p> <p>19. Horvatić, Ž.- Šeparović, Z. i sardnici: Kazneno pravo – Posebni dio, Masmedija, Zagreb, 1999</p>
	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Komentar krivičnog zakona SFRJ, grupa autora, pod redakcijom N. Srzentića, Savremena administracija, Beograd, 1978. 2. Pavišić, B. – Veić, P.: Komentar Kaznenog zakona, MUP Republike Hrvatske, Zagreb, 1979. 3. Bavcon, Lj. Bele, I.- Kobe, P. – Šelih, A.: Komentar krivičnog zakona SFRJ,Ljubljana, 1979. 4. Marjanović, Đ.: Krivično pravo, opšti dio, Pravni fakultet u Skoplju, Skoplje,2000

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta:01.015-M	Naziv predmeta: Komparativno krivično procesno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti produbljuju poznavanje krivičnoprocesne regulative zasnovane na suprostavljenim tendencijama za funkcionalnošću krivičnog postupka te zaštite prava građana u historijskom i komparativnonopravnom aspektu. U uslovima globalizacije i međunarodne integracije za studente su od značaja i posebna znanja pod kojima se na području Europske unije sve snažnije pristupa harmonizaciji nacionalnih krivičnih postupaka i tješnjoj suradnji zemalja članica u progonu učinilaca krivičnih djela. Iz tih razloga studenti će izučavati komparativna krivičnoprocesna rješenja u zemljama regionalnih tradicionalnih sistemima krivičnog postupka.
1.2. Ishod učenja:	Razvijanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravničkih sposobnosti iz oblasti komparativnog krivičnog procesnog prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, predmet i metode komparativnog krivičnog prava 2. Sistem komparativnog krivičnog prava 3. Razvoj komparativnog krivičnog prava 4. Pojam i pregled izvora krivičnog prava 5. Pojam i modeli krivičnog postupka u komparativnom pravu 6. Tok krivičnog postupka 7. Modeli prethodnog postupka 8. Sistemi istrage u komparativnom i međunarodnom pravu 9. Postupak optuživanja u komparativnom krivičnom postupku 10. Glavni pretres 11. Dokazi u komparativnom krivičnom pravu 12. Pravni lijekovi 13. Skraćeni oblici krivičnog postupka 14. Mjere prisile u komparativnom krivičnom pravu 15. Sistemi krivičnih sankcija

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	

nastave:	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sijerčić-Čolić, H.: Krivično procesno pravo knjiga II, tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, treće izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Sarajevo, 2012.; 2. Jašarević, O.: Krivično procesno pravo I i II, Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet 3. Simović, M.: Krivično procesno pravo, Banja Luka, 2009. 4. Pavišić, B. i saradnici: Kazneno postupovno pravo, Rijeka, 2010. 5. Škulić, M.: Krivično procesno pravo, Beograd, 2011. 6. Pavišić, B.: Sustavi istrage u poredbenom i međunarodnom kaznenom pravu, Rijeka, 2008. 7. Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine. "Službeni glasnik BiH", br. 3/2003., 36/2003. 26/2004., 63/2004. i 13/2005., 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tadija B.: Pravo na žalbu u kaznenom postupku. Sarajevo, 2006. 2. Bayer, V.: Kazneno procesno pravo - odabrana poglavlja. Priredio D. Krapac. Zagreb, 1995; 3. Dijk, P. van et al.: Teorija i praksa Evropske konvencije o ljudskim pravima. Sarajevo, 2001.; 4. Wyngaert, C.: Criminal procedure Systems in the European Community, London, 1993.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.016-M	Naziv predmeta: Evropsko krivično pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti produbljaju poznavanje krivičnopravne materije zasnovane na temeljima evropskog krivičnog prava. U okviru toga posebna pažnja će biti posvećena odnosima evropskog krivičnog prava, nacionalnog krivičnog prava i međunarodnog krivičnog prava. Pored toga, studenti će izučavati trenutna rješenja u okviru Evropskog krivičnog prava (de lege lata), zatim krivičnopravne ustanove Evropske unije, načela evropskog krivičnog prava, evropska krivičnopravna saradnja i druga pitanja koja prate razvoj ove tematike. U uslovima globalizacije i međunarodne integracije za studente su od značaja posebna znanja pod kojima se na području Evropske unije sve snažnije pristupa harmonizaciji nacionalnih krivičnih postupaka i tješnjoj suradnji zemalja članica u progonu učinilaca krivičnih djela.
1.2. Ishod učenja:	Razvijanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravnih sposobnosti iz oblasti Evropskog krivičnog prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i izvori Evropskog krivičnog prava 2. Odnos Evropskog krivičnog prava, nacionalnog krivičnog prava i međunarodnog krivičnog prava 3. Krivično pravo Vijeća Evrope 4. Krivično pravo Evropske unije - de lege lata 5. Lisabonski ugovor (prekretnica u razvoju krivičnog prava u Evropi) 6. Krivičnopravne ustanove Evropske unije 7. Načela Evropskoga krivičnog prava 8. Evropska kaznenopravna saradnja 9. Sporazumi – ugovori: Schengen, Maastricht, Amsterdam 10. Evropski uhidbeni nalog 11. Krivično pravo Evropske unije de lege ferenda 12. Corpus Juris 13. Kaznenopravna zaštita ljudskih prava u Evropskoj uniji 14. Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda 15. Evropski sud za ljudska prava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

i bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B. Pavišić: Kazneno pravo Vijeća Europe – Izvori, komentari, praksa, Zagreb, 2006. 2. V.Đ Degan / B. Pavišić: Međunarodno kazneno pravo , Rijeka, 2005. 3. V. Đ. Degan / B. Pavišić / V. Beširević: Međunarodno i transnacionalno kazneno pravo, Beograd, 2011. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Petrović, B., - Jovašević, D., Međunarodno krivično pravo, Sarajevo, 2010. 2. Simović, M. – Blagojević, M., Međunarodno krivično pravo, Banja Luka, 2007. 3. D. Krapac: Međunarodna kaznenopravna suradnja, Zagreb,2008. 4. Th. Burgenthal: Međunarodna ljudska prava, Rijeka, 2011.

Fakultet: 01.017-M	Pravni fakultet		
Šifra predmeta:	Naziv predmeta: Penologija		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa institutima vezanim uz pitanja izvršenja krivičnih sankcija, kao i alternativnih oblika sankcionisanja. Očekuje se da studenti ovladaju penološke institute i instrumente u opštem smislu, kao i konkretne instrumente u BiH.
1.2. Ishod učenja:	Studenti se osposobljavaju za rad u organizacijama i institucijama koje se bave izvršenjem sankcija u širem smislu riječi.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i predmet penologije 2. Historijski razvoj penološke misli 3. Razvoj shvatanja o pravnom i društvenom osnovu kazne i cilju kazne 4. Pojava i razvoj kazni lišeja slobode 5. Savremeni penitensijarni sistem u svjetlu kriminološke i krivičnopravne doktrine 6. Međunarodni pravni instrumenti i izvršenje krivičnih sankcija 7. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH - Pretpostavke i ustanove za izvršenje KS, 8. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH - Izvršenje kazne zatvora, 9. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH - Pložaj osuđene osobe, 10. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH - Izvršenje ostalih kazni, 11. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH - Izvršenje drugih krivičnih sankcija, 12. Sistem izvršenja krivičnih sankcija u BiH, 13. Izvršenja krivičnih sankcija u BiH, 14. Izvršenje drugih krivičnih sankcija, 15. Posjeta instituciji za izvršenje KS.

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	

	<p>1. Korać H.: Penologija /Izvršno krivično pravo, PFK, Sarajevo, 2010.</p> <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bekarija, C.: O zločinima i kaznama, Split, 1990. 2. Cvitanović, L.:Svrha kažnjavanja u suvremenom kaznenom pravu, Hrvatsko udruženje za kaznene znanosti i praksu i MUP RH, Zagreb, 1999. 3. Eliot, M.: Zločin u savremenom društvu, Sarajevo, 1962. 4. Fuko, M.:Nadzor i kazna – rađanje zatvora, Informator, Sremski Karlovci, Novi Sad, 1997. 5. Mejovšek, M.: Uvod u penološku psihologiju, Naklada Slap, Zagreb, 2001. 6. Milutinović, M.: Penologija, Savremena administracija, Beograd, 1992. 7. Mišel, F.: Nadzirati i kažnjavati, Novi Sad, 1997. 8. Mlađenović-Kupčević, R .: Osnovi penologije, Fakultet kriminalističkih nauka, Sarajevo, 2005. 9. Nikolić,Z.:Penološka andragogija sa metodikom prevaspitanja, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Beograd, 2005. 10. Šeparović, Z.:Kazneno izvršno pravo i uvod u penologiju, Pravni fakultet u Zagrebu, 2003. 11. Korać H.: Kriminologija/maloljetničko prestupništvo, IUNP, Sarajevo, 2011. 12. Zakon Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera, („Službeni glasnik BiH“, br.13/05, 53/07, 97/07). 13. Skup načela za zaštitu svih osoba u bilo kojem obliku pritvora ili zatvora, 1988. 14. Evropska konvencija o sprečavanju torture i nehumanog ili ponižavajućeg tretmana ili kažnjavanja, 1989. 15. Pravila UN-a o zaštiti maloljetnika lišenih slobode iz 1990. 16. Temeljna načela (principi) postupanja sa zatvorenicima (usvojena i proglašena rezolucijom Generalne skupštine UN, br.45/111, 1990. 17. Konvencija protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka, 1991. 18. Evropska zatvorska pravila Vijeća Evrope iz 2006.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.018-M	Naziv predmeta: Maloljetničko krivično pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30	

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa krivičnopravnim položajem maloljetnih osoba kao učinitelja krivičnih djela kao i osnovama materijalnopravnog uređenja krivičnih sankcija i alternativnih mjera za maloljetne učinitelje krivičnih djela u Federaciji Bosne i Hercegovine, pri čemu se ukazuje na eventualno drugačija rješenja u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine. Od studenata se očekuje da usvoje temeljna znanja koja se stiču navedenim predmetom, a koja se odnose naročito na široku lepezu alternativnih mjera i krivičnih sankcija za maloljetnike, načinu njihovog izricanja i dužini trajanja.
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći: a) znanje: na razini činjenica: definirati maloljetničko krivično pravo i upoznati se sa svim alternativnim mjerama i krivičnim sankcijama koje se mogu izreci maloljetnim prestupnicima. Na razini razumijevanja: sticanje specifičnih znanja i vještina u vezi sa sistemom krivičnih sankcija kao i uvjetima za njihovo izricanje; b) vještine: analiza materijalnog krivičnog zakonodavstva o specifičnom položaju maloljetnika kao učinitelja krivičnog djela; c) kompetencije: sposobljenost za rad u okviru krivičnog pravosuđa, posebno sudstva za maloljetnike, kao i u nadležnim tijelima koja se bave zaštitom djece i maloljetnika u krivičnom postupku.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, sistem i izvori maloljetničkog krivičnog prava 2. Karakteristike maloljetničkog krivičnog prava 3. Historijski razvoj maloljetničkog krivičnog prava 4. Krivičnopravni status maloljetnika 5. Alternativne mjere – policijsko upozorenje i vaspitne preporuke 6. Krivične sankcije za maloljetne učinitelje krivičnih djela 7. Postupak prema maloljetnicima - odabранe teme 8. Postupak prema maloljetnicima - odabranе teme 9. Recidivizam u sferi maloljetničke delikvencije- odabranе teme 10. Recidivizam u sferi maloljetničke delikvencije- odabranе teme

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Petrović, B., Jovašević, D., Ferhatović, A. (2016). Krivično pravo II. Sarajevo: Pravni fakultet – odabranu poglavlja. 2. Važeći Krivični zakoni u Bosni i Hercegovini. 3. Zakon o zaštiti i postupanju s djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jovašević, D. (2011). Maloljetničko krivično pravo. Niš: Centar za publikacije Pravnog fakulteta u Nišu. 2. Miodrag, N. M., Jovašević, D., Mitrović, Lj., Simović-Nišević, M. M. (2010). Komentar Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku Republike Srpske. Banja Luka: Međunarodno udruženje naučnih radnika – AIS. 3. Simović, N. M., Jovašević, D., Mitrović, Lj., Simović M. M. (2015). Maloljetničko krivično pravo, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Banja Luka: Međunarodno udruženje naučnika – AIS. 4. Todorović, Lj. (ur.), Simović, M., Simović, M. (2015). Maloljetnici u kaznenom zakonodavstvu Bosne i Hercegovine, prečišćeni tekstovi i uvodna objašnjenja. Sarajevo: Finex doo.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.019-M	Naziv predmeta: Međunarodni krivični sudovi		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Detaljnije upoznavanje i proučavanje sa osnivanjem, razvojem i radom međunarodnih krivičnih sudova. U okviru toga proučavat će se osnivanje međunarodnih krivičnih sudova koji su nastali kao posljedica Drugog svjetskog rata (Nirnberški i Tokijski tribunal), zatim rad na izradi statuta Međunarodnog krivičnog suda, razvoj ad hoc tribunala (tokom 1993 i 1994), kao i izrada i usvajanje statuta ICC. Pored toga, posebna pažnja će biti posvećena organizaciji, personalnom sastavu, nadležnostima, pravnim aktima i postupku pred međunarodnim krivičnim sudovima
1.2. Ishod učenja:	Razvijanje analitičkih, kritičkih i prezentacijskih pravničkih sposobnosti iz oblasti međunarodnog krivičnog prava, sa posebnim osvrtom na međunarodne krivične sudove.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam međunarodnih krivičnih sudova 2. Historijski razvoj međunarodnih krivičnih sudova 3. Vrste međunarodnih krivičnih sudova 4. Međunarodni vojni krivični sud u Nurnbergu 5. Međunarodni vojni krivični sud u Tokiju 6. Nastanak ad hoc međunarodnih krivičnih sudova 7. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (ICTY) 8. Međunarodni krivični sud za Ruandu 9. Stalni međunarodni krivični sud (ICC) 10. Pravna akta Međunarodnog krivičnog suda 11. Organizacija Međunarodnog krivičnog suda 12. Personalni sastav suda 13. Nadležnost Međunarodnog krivičnog suda 14. Postupak pred Međunarodnim krivičnim sudom 15. Pravni lijekovi prema Rimskom statutu

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	

nastave:	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I. Josipović / D. Krapac / P. Novoselec: Stalni Međunarodni kazneni sud, Zagreb, 2001. 2. V. Đ. Degan / B. Pavišić: Međunarodno kazneno pravo, Rijeka, 2005. 3. V. Đ. Degan / B. Pavišić / V. Beširević: Međunarodno i transnacionalno kazneno pravo, Beograd, 2011. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. B. Pavišić: Kazneno pravo Vijeca Europe – Izvori, komentari, praksa, Zagreb, 2006. 2. Petrović, B., - Jovašević, D., Međunarodno krivično pravo, Sarajevo, 2010. 3. Simović, M. – Blagojević, M., Međunarodno krivično pravo, Banja Luka, 2007. 4. D. Krapac: Međunarodna kaznenopravna suradnja, Zagreb, 2008. 5. M. Ch. Bassiouni: International Criminal Law - Sources, Subjects and Contens, Den hague, 2008. 6. Th. Burgenthal: Međunarodna ljudska prava, Rijeka, 2011

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.077-M	Naziv predmeta: Kriminologija		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje sa pojmom, predmetom, kriminologije kao naučne discipline.
1.2. Ishod učenja:	Razumjevanje pojma, predmeta i metoda kriminologije kao nauke, poznavanje etiologije i fenomenologije kriminaliteta uopšte i u vezi sa domaćim krivičnim zakonodavstvom, pojam viktimizacije i straha od kriminaliteta, kao i društvene reakcije na kriminalitet.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metodi kriminologije: 2. Osnovna metoda, 3. Posebne metode, 4. Pomoćne metode, 5. Endogena etiologija kriminaliteta: 6. Opšti lični uslovi, 7. Posebni lični uslovi, 8. Endogeni uslovi kao odlučujući kriminogeni faktor, 9. Egzogena etiologija kriminaliteta: 10. Opšti društveni uslovi, 11. Posebni društveni uslovi, 12. Egzogeni uslovi kao odlučujući kriminogeni faktor, 13. Kriminalna fenomenologija: 14. Prikupljanje podataka o pojavnim oblicima kriminaliteta, 15. Pojavnji oblici nekih oblika kriminaliteta: 16. Delikti nasilja, 17. Organizirani kriminalitet, 18. Maloljetnička delinkvencija

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Korać H.: Kriminologija/maloljetničko prestupništvo, IUNP,	

	<p>Sarajevo, 2011.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Petrović Borislav, Meško Gorazd, Kriminologija, Pravni fakultet, Sarajevo, 2004. 3. Jašarević.O, Kustura.M: Kriminologija: etiologija i fenomenologija kriminaliteta, Univerzitet u Travniku, Pravni fakultet, Travnik, 2013.
Dopunska literatura:	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Singer M.: Kriminologija, Zagreb:Globus, 1994. 2. Bošković M.:Kriminologija i socijalna patologija, Matica srpska, Beograd, 1997. 3. Ignjatović Đ.:Kriminologija, Službeni glasnik, Beograd, 2005. 4. Jašović Ž.: Kriminologija maloljetničke delinkvencije, Beograd, 1991. 5. Korać H.:Droge kao uzrok pojave kriminaliteta, Forum univerzitetskih nastavnika, Novi Pazar, 2008. 6. Korać H., Ivanović A., Begović A.: Prevencija kriminaliteta, Univerzitet u Novom Pazaru, MEGRAF, Beograd, 2010. 7. Milutinović M.: Kriminologija, Savremena administracija, Beograd, 1990. 8. Mlađenović-Kupčević R.: Kriminologija, FKN, Sarajevo, 1997. 9. Šeparović Z.: Kriminologija i socijalna patologija, Pravni fakultet, Zagreb-Beograd, 1987.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.078-M	Naziv predmeta: Kriminalistika		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Ciljevi ovog predmeta ogledaju se u izučavanju kriminalističke taktike, tehnike i metodike dok je glavni cilj da se kroz teorijske spoznaje ukaže naznačaj i ulogu kriminalistike u praksi otkrivanja, istraživanja i dokazivanja krivičnih djela.		
1.2. Ishod učenja:	<p>S obzirom na definirane ciljeve, očekuje se da će studenti steći temeljna znanja i biti sposobni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> -prezentiraju i diskutiraju o teorijskim osnovama kriminalistike; -da primjene znanstvene metode u kriminalistici; -da ovladaju temeljnim pojmovima kriminalističke fenomenologije; -da ovladaju pojmovnim određenjima kao i praktičnom realizacijom određenih postupovnih radnji tj. kriminalističkom taktikom; -da prethodni sadržaj pozicioniraju u kontekst pojedinih kriminalističkih metodika što predstavlja praktičnu primjenu stečenih znanja iz kriminalistike. 		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, predmet i zadaća kriminalistike 2. Sistem kriminalistike 3. Razvoj kriminalistike 4. Temeljne odrednice i načela kriminalistike 5. Spoznaja i logika dokazivanja u krivičnom postupku 6. Psihologija i kriminalistika 7. Kibernetika, komunikacije i informacije u kriminalističkoj proceduri 8. Primjena naučnih metoda u kriminalistici 9. Temeljni pojmovi kriminalističke fenomenologije 10. Taktika radnji kojima se u krivičnom postupku ograničavaju temeljna ustavna prava i slobode 11. Ispitivanje okrivljenika 12. Ispitivanje svjedoka 13. Uviđaj, rekonstrukcija i eksperiment 14. Vještačenje i stručna pomoć 15. Najvažnije metodičke cjeline 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati	

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pavišić, B., Modly, D./1999/: Kriminalistika, Rijeka:Pravni fakultet, 2. Aleksić, Ž., Škulić, M./2000/: Kriminalistika, Beograd, Dosije, 3. Korajlić N., Muharremi D., Heuristička kriminalistika, Univerzitetski udžbenik, Pravni fakultet, Univerzitet u Travniku, Travnik <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maksimović, R., et.al. /1998/: Metode fizike, hemije i fizičke hemije u kriminalistici, Beograd, Policijska akademija, 2. Korajlić Nedžad, Dautbegović Almin, 2012, Osnovi kriminalistike, Univerzitet u Travniku, Travnik. 3. Bošković, M. /2000/: Kriminalistička metodika II, Beograd, Policijska akademija, 4. Krivkapić, V. /2000/: Kriminalistička taktika I, Beograd, Policijska akademija, 5. Krivokapić, V. /1997/: Kriminalistička taktika III, Beograd, Policijska akademija, 6. Brnetić, D. /1997/: Suradnja policije i državnog odvjetnika prije početka kaznenog postupka, Policija i sigurnost, broj 3. 7. Maver D., et al.: Kriminalistika, Ljubljana: Uradni list, 2004. 8. Bošković M.: Kriminalistika metodika I, Beograd: Policijska akademija, 1998. 9. Simonović B.: Kriminalistika, Kragujevac: Pravni fakultet, 2004. 10. Korajlić N., 2011., Kriminalistički praktikum, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Centar za kulturu i obrazovanje, Tešanj.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.079-M	Naziv predmeta: Organizovani kriminalitet		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa fenomenom organiziranog kriminaliteta koji je dinamičan i specifičan za svako društvo kao i problemima pravnog i kriminalističkog tretmana.
1.2. Ishod učenja:	Razumjevanje fenomena organiziranog kriminaliteta i kriminalnih organizacija, fromi djelovanja i pojavnih oblika ove vrste kriminaliteta, kao i krivično-procesne, krivično pravne i kriminalističke aspekte otkrivanja, istrage, odgovornosti i sankcija.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i obilježja organiziranog kriminala 2. Temeljne djelatnosti organiziranog kriminala 3. Najpoznatije kriminalne organizacije u svijetu 4. Način suprotstavljanja organiziranom kriminalu 5. Krijumčarenje osoba 6. Ilegalni promet i trgovina opojnim drogama 7. Otuđenje i krijumčarenje motornih vozila 8. Organizovani kriminalitet: pedofilija i prostitucija 9. Organizovani kriminalitet u vezi sa kulturnim dobrima 10. Organizovani kriminalitet u vezi sa oružjem i opasnim materijama 11. Pranje novca 12. Međunarodna saradnja 13. Problematika oduzimanja imovinske koristi 14. Krivično-pravna pitanja odgovornosti i sankcija 15. Krivično-procesni aspekti otkrivanja i istrage u vezi organiziranog kriminaliteta

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Hana Korać: Organizovani kriminalitet i druga krivična djela, Pravni fakultet, Travnik, 2014.	

	<p>2. Bošković M.: Transnacionalni organizovani kriminalitet, Policijska akademija, Beograd, 2003.</p> <p>3. Nikač Ž.: Transnacionalna saradnja u borbi protiv organizovanog kriminala, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2003.</p>
	<p>Dopunska literatura:</p> <p>1. Aleksić Ž.: Oblici borbe protiv organizovanog kriminaliteta u svetu, Organizovani kriminal i korupcija, Srpsko udruženje za krivično pravo, Beograd, 1996.</p> <p>2. Bošković M.: Organizovani kriminalitet, Policijska akademija, Beograd, 1998</p> <p>3. Bošković M.: Organizovani kriminalitet i korupcija sa posebnim osvrtom na Republiku Srpsku, Banja Luka, 2004.</p> <p>4. Božilović-Petrović G.: Organizovani kriminal – korupcija i mito, Beograd, 2004.</p> <p>5. Dobovšek B., Organizovani kriminalitet, Založba Unigraf, Ljubljana, 1997.</p> <p>6. Ignjatović, Đ.: Organizovani kriminalitet, Beograd, 1998</p> <p>7. Korać H., Ivanović A., Begović A.: Prevencija kriminaliteta, Beograd, 2010.</p> <p>8. Petrović B., Dobovšek B.: Organizirani kriminal, Pravni fakultet, Sarajevo, 2006.</p> <p>9. Škulić M.: Organizovani kriminalitet, Beograd, 2003.</p> <p>10. Institut za uporedno pravo Beograd.: Borba protiv organizovanog kriminala u Srbiji, Beograd, 2008.</p> <p>11. Rezolucija o transnacionalnom kriminalitetu, 1994.</p> <p>12. Plan akcije Evropske Unije (Dablin) o organiziranom kriminalitetu, 1996.</p> <p>13. Konvencija Ujedinjenih naroda transnacionalnog organiziranog kriminaliteta, usvojena od Generalne skupštine UN, Palermo, 15.11.2000.</p> <p>14. Protokol UN protiv transnacionalnog organizovanog kriminala</p>

Fakultet:	Pravni fakultet	
Šifra predmeta: 01.080-M	Naziv predmeta: Viktimologija i restorativna pravda	
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	<p>Studenti se upoznaju sa pojmom i predmetom viktimalogije kao nove društvene nauke sa humanističkom orijentacijom ka žrtvi krivičnog djela, sa njenim ciljevima i zadacima, sa pojedinim tipovima žrtve, njihovo ulozi i rizicima, te o njihovom položaju i pravima u našem pravnom sistemu.</p> <p>Studenti se upoznaju sa ključnim pojmovima jedne nove discipline - restorativne pravde, kao svojevrsnog programa pomirenja između učinitelja i žrtve krivičnog djela.</p>
1.2. Ishod učenja:	Stiču se elementarna znanja o žrtvi krivičnog djela i njenom položaju, čime se već na samom početku studija ovlađava pojmovima koji su nesumnjivo korisni za rad u pravosudnim institucijama. Cilj je da studenti steknu osnovna znanja o elementima i procesu restorativne pravde, kao i krivičnopravnim osnovama za ovakav način rješenja krivičnopravne stvari.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Viktimologija (pojam, predmet, zadaci i ciljevi) 2. Prava žrtve (aktivnost svjetskog viktimalološkog društva, položaj žrtve u našem pravu, žrtva krivičnog djela kod nas) 3. Žrtve zločina 4. Žrtve rata 5. Prevencija stradanja i zaštita žrtava 6. Zakonski osnov restorativne pravde, 7. Elementi restorativne pravde, 8. Proces restorativne pravde, 9. Legalitet i alternativno rješavanje sukoba 10. Modeli saniranja odštete žrtvi 11. Viktimologija u praksi (odabrane teme) 12. Viktimologija u praksi (odabrane teme) 13. Restorativna pravda u praksi (odabrane teme) 14. Restorativna pravda u praksi (odabrane teme)

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Korać, H, Vuković, V. Begović- Begtašević, A, Viktimologija, tranzicijska i restorativna pravda, Univerzitet u Travniku, sarajevo 2020. 2. Ramljak A., Halilović H.: Viktimologija, Sarajevo: Fakultet kriminalističkih nauka, 2004. 3. Ramljak A., Petrović B.: Restorativna pravda, Sarajevo: Fakultet kriminalističkih nauka, 2006. 4. Ramljak A., Petrović B.: Viktimološki pojmovnik, Sarajevo: Udruženje diplomiranih kriminalista u Bosni i Hercegovini, 2005. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šeparović Z.: Viktimologija (studije o žrtvama), Zagreb: Informator, 1998. 2. Krivični zakon Bosne i Hercegovine, ("Sl. glasnik BiH", br. 3/2003) 3. Krivični zakon Federacije Bosne i Hercegovine, ("Sl. glasnik BiH", br. 36/2003) 4. Ženevske konvencije o zaštiti žrtava rata iz 1949. godine 5. Konvencija o spriječavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1948. godine. 6. Marshall T.F.: Restorative Justice on Trial in Britain, v: Messmer, H., Otto, H.U. (eds): Restorative Justice on Trial: Pitfalls and Potentials of Victim - Offender Media, NATO Asi Series, Dordrecht, 1992. 7. Umbreit, M.S.: Victim - Offender Mediation With Violent Offenders. Minnesota: Center for Victim - Offender Mediation, 1990. 8. Bošnjak M.: Karakteristike koncepta restorativne pravde, Pravna misao, br. 1-2, 2000.

Fakultet:	Pravni fakultet	
Šifra predmeta: 01.081-M	Naziv predmeta: Međunarodna sigurnost i terorizam	
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2	Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa fenomenom terorizma i njegovog utjecaja na međunarodnu sigurnost i stabilnost kao i sa problemima pravnog, institucionalnog i sistemskog djelovanja u njegovom suzbijanju
1.2. Ishod učenja:	Razvijanje pravnih, analitičkih i organizacijskih sposobnosti za razumjevanje terorizma i antiterorističkog djelovanja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojmovno određenje uzroka terorizma i njegovih nosilaca, 2. Organizovanost, fanatizovanost, oblici ispoljavanja, 3. Međunarodni pravni okviri koji se odnose na terorizam, 4. Krivičnopravno određenje terorizma u domaćem zakonodavstvu, 5. Nacionalna i međunarodna sigurnost, 6. Strategija i taktika terorista, 7. Klasifikacije terorizma i sprega sa organizovanim kriminalom, 8. Pojam i karakteristike terorističkog akta, 9. Organizacioni i sociološko-psihološki faktori nosilaca terorizma, 10. Osnovni pojmovi geopolitike i geopolitičke pojave kao mogući generator terorizma, 11. Elementi i funkcionisanje protivterorističkog sistema države, 12. Subjekti i snage prevencije države za odbranu od terorizma, 13. Specijalizovane snage za borbu protiv terorizma, 14. Obaveštajne službe i terorizam, 15. Planiranje, organizovanje i ostvarivanje odbrane države od terorizma

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. M. Mijalkovski: Odgovor terorizmu, FCO, Beograd, 2005. 2. B. Kurmon, D. Ribnikar: Asimetrični ratovi, terorizam i nove pretnje, NIC "Vojska", Beograd, 2003	

3. Grizold A., Tatalović S., Cvrtila V.: *Suvremeni sistemi nacionalne sigurnosti*, Zagreb, Hrvatska: Fakultet političkih znanosti, 1999.
4. Clutterbuck Richard: *Terrorism, Drugs and Crime in Europe after 1992*. London, Routled,1990.
5. Dimitrijević Vojin: *Terorizam*. Beograd, Radnička štampa, Ideje.1982.
6. Barry Buzan: *Sigurnost: Novi okvir za analize*, Lynne Rienner Publishers, USA, 1997.
7. Alispahić, B. (2007). *Terorizam: šta je to?* Sarajevo: Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava.
8. Alispahić, B. 2014, Država u borbi protiv terorizma, Kriminalističke teme, Časopis za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, Godište XIV, Broj 1-2, 2014. str. 31-38
9. Abazović D. Mirsad,: *Državna bezbjednost–uvod i temeljni pojmovi*, FKN, Sarajevo, 2002.
10. Pustahija, A. 2016, Generiranje suvremenog terorizma kroz prizmu negativnih konotacija globalizacije - primjer BiH, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu
11. Pustahija, A. 2018, Strah od terorizma i terorističkih akata među studentskom populacijom, Kriminalističke teme, Časopis za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije, Godina XVIII, Broj 1 2,Sarajevo
12. Pustahija, A. 2019, Bitisanje strahova kroz kontinuum terorističkog djelovanja, Zbornik radova Pravnog fakulteta Univerziteta u Travniku
13. Materijalizacija istražnih situacija kod krivičnih djela kojima se ugrožava nacionalna sigurnost–Zbirka Eseja, Meligraf d.o.o., Zenica, 2011,

Dopunska literatura:

1. Dimitrijević Vojin, *Pojam bezbednosti u međunarodnim odnosima*, Beograd, 1973
2. Wilkinson, P. *Terorizam protiv demokracije: odgovor liberalne države*, Golden marketing, Zagreb, 2002.;
3. Hobsbaum, E., *Globalizacija, demokratija i terorizam*, Arhipelag, Beograd, 2008.
4. Adnan Duraković, *Pregovori i ili taktička solucija u slučajevima talačkih situacija*, IV. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA „DANI KRIZNOG UPRAVLJANJA“ Zbornik radova, 25. – 26. maja 2011., Velika Gorica, Hrvatska, str. 788-800, CIP Zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 768972 ISBN 978-953-7716-18-9,
5. Purg Adam: *Boj proti mednarodnemu terorizmu*. Visoka policijsko varnostna šola, Ljubljana,1997
6. Važeći zakoni iz oblasti materijalnog i procesnog krivičnog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini;

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.082-M	Naziv predmeta: Tranzicijska pravda		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa pojmom i predmetom tranzicijske pravde, kao i sa mehanizmima i uvjetima njenog provođenja u zemljama nakon teških i masovnih kršenja ljudskih prava, sa osobitim naglasakom na provođenje tranzicijske pravde u Bosni i Hercegovini.
1.2. Ishod učenja:	Stiču se znanja o tranzicijskoj pravdi i njezinom provođenju u zemljama pogodenim teškim i masovnim kršenjima ljudskih prava, čime se ovlađava znanjima značajnim za budući rad u svim institucijama, posebno pravosudnim i organima vlasti u BiH.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tranzicijska pravda (pojam, predmet, zadaci i ciljevi) 2. Mehanizmi tranzicijske pravde 3. Tranzicijska pravda u svijetu 4. Tranzicijska pravda u Bosni i Hercegovini 5. Tranzicijska pravda u praksi 6. Tranzicijska pravda (odabранe teme) 7. Tranzicijska pravda (odabранe teme) 8. Tranzicijska pravda (odabранe teme) 9. Tranzicijska pravda (odabранe teme) 10. Tranzicijska pravda (odabранe teme)

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
--	--	---

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa
--	--

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korać, H, Vuković, V. Begović- Begtašević, A, Viktimologija, tranzicijska i restorativna pravda, Univerzitet u Travniku, sarajevo 2020. 2. Šimić G.: Utjecaj Haškog tribunala na kazneno zakonodavstvo Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo pravde, Sarajevo, 2008. 3. Vodič kroz tranzicijsku pravdu u Bosni i Hercegovini, UNDP,

	Sarajevo, 2009.
	Dopunska literatura:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Letić A., Šimić G.: Strategija tranzicijske pravde u Bosni i Hercegovini, Mirovne novosti, broj 2, 2011. 2. Ponte C. del: Gospoda tužiteljica, suočavanje sa najtežim ratnim zločinima i kulturom nekažnjavanja, Buybook, Sarajevo, 2008. 3. Hartman, F.: Mir i kazna, Profil, Zagreb, 2007. 4. Kazneni zakon Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07 i 8/10) 5. Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 49/09, pročišćeni tekst) 6. Zakon o Tužiteljstvu BiH („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ br. 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04 i 61/04)

5.2.1.4. Uža naučna oblast poslovnopravna

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-M	Naziv predmeta: Metodologija društvenih i pravnih nauka II		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Edukacija studenata iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama opšte metodologije kao načina dolaska do objektivne naučne istine, te načina formiranja i upotrebe logičkih i tehničkih metoda u društvenim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva upoznavanje sa osnovama metodologije prava kao načina stvaranja, funkcionisanja i evolucije prava, te njegove spoznaje, tumačenja, primjene i realizacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje da kroz ovladavanje ovom materijom zadobiju teorijske osnove za aktivno učešće u daljem nastavno-naučnom procesu, valorizaciji teorijske i pozitivno - pravne nauke.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije 2. Konstitutivni dijelovi metodologije 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja 5. Determinizam i struktura determinizma 6. Pojam determinističkih uslova 7. Naučni zakon kao dio determinizma 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja 10. Posmatranje i vrste posmatranja 11. Ispitivanje i inverziju, oblici ispitivanja 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju 13. Analiza sadržaja dokumenata 14. Statistička i matematska analiza podataka 15. Idejna skica naučnog istraživanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati	UKUPNO
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Kustura M.: Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Termiz Dž.: Metodologija društvenih nauka, Grafit, Lukavac, 2009.
	Dopunska literatura: 1. Vujević M.: Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. 2. Šušnjić Đ.: Metodologija, Nolit, Beograd, 2005. 3. Kukić S.: Metodologija društvenih nauka, Sveučilište Mostar, Mostar, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.020-M	Naziv predmeta: Statusno poslovno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj je upoznati studente s pravom privrednih društava kao i svih drugih poslovnih subjekata (banke, osiguravajuća društva, komore, itd.).
1.2. Ishod učenja:	Studenti će spoznati probleme prava privrednih društava i drugih subjekata poslovnog udruživanja, prepoznati razlike između potrošača i preduzeća, društva lica i kapitala, te osnovna statusna obilježja pojedinih tipova poslovnog udruživanja (nastanak, zastupanje, prestanak) i steći određena multidisciplinarna saznanja kao što su ekonomski osnove privrednog udruživanja i osnove teorije korporativnog upravljanja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, predmet i izvori poslovnog prava i njihova hijerarhija 2. Određivanje subjekata poslovnog prava i njihova sistematizacija 3. Registracija i individualizacija poslovnih subjekata 4. Imovina i zastupanje poslovnih subjekata i odgovornost za obaveze 5. Individualni trgovac 6. Društva lica 7. Društva kapitala 8. Banke i berze 9. Osiguravajuća i reosiguravajuća društava 10. Društvo za uzajamno osiguranje 11. Društva za upravljanje fondovima 12. Investicioni fondovi i ostali poslovni subjekti 13. Povezana društva i pravo konkurenčije 14. Državni intervencionizam i statusne promjene 15. Prestanak poslovnih subjekata (stečaj i likvidacija)

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rizvanović, E. i A. Nanić: Poslovno statusno pravo, Službeni list BiH, Sarajevo, 2018. 2. Rizvanović E. : Poslovno pravo – natjecanje, osnivanje, prestanak poslovnih subjekata, Privredna štampa d.o.o., Sarajevo, 2013.
	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dizdarević S.: Poslovno pravo, Sarajevo, 2016. 2. Dizdarević S.: Tipovi dioničkih društava i Zakon o privrednim društvima, Sl.list BiH, Sarajevo, 2009. 3. Dizdarević S.: Organizacija privrednih društava, Fakultet za javnu upravu Sarajevo, Sarajevo, 2006. 4. Dizdarević S.: Upravljanje privrednim društvima i menadžerski ugovori, Muller, Sarajevo, 2005. 5. Dizdarević S.: Dioničari i dioničko društvo, Muller, Sarajevo, 2004. 6. Čović Š.: Poslovno pravo: statsuno pravo i pravo privrednih društava, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2003. 7. Šemić H.: Trgovačko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać/Sarajevo, 2000. 8. Kulić O.: Poslovno pravo, Visoka škola za računovodstvo i berzansko poslovanje, Beograd, 2012. 9. Zakon o privrednim društvima FBiH (Službene novine FBiH br. 81/15)

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.021-M	Naziv predmeta: Privredno pravni sistem i politika EU		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je upoznati students s kategorijama i institucijama u okviru privredno-pravnog sistema i politike Evropske Unije, te metodama realizacije istih akcentirajući specifičnost "ekonomskog federalizma" koji baštini EU.
1.2. Ishod učenja:	Studenti će na taj način biti dovoljno educirani o nastanku i djelovanju EU, kao specifične integracije suverenih, evropskih država.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanak i razvoj Evropske unije 2. Institucionalna struktura Evropske unije 3. Evropska unija i izazovi savremenog svijeta 4. Specifičnost privredno-pravnog sistema Evropske unije 5. Makroekonomска politika EU 6. Mikroekonomска politika EU 7. Regulativne aktivnosti Evropske unije u pogledu stvaranja društvenog ambijenta za efikasan ekonomski razvoj 8. Budžet EU 9. Poreska harmonizacija 10. Pravni okvir jedinstvenog tržišta 11. Zajednička agrarna politika 12. Evropska monetarna unija 13. Energetska i okolinska politika 14. Socijalna politika i tržište rada Bosne i Hercegovine i EU 15. Evropska unija danas-osnovni pokazatelji

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasim I. Begić: "Ekonomski politika", drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Sarajevo, 2000.
	Dopunska literatura:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Azra Hadžiahmetović: "Ekonomija Evrope", Sarajevo, 2005.

	2. Theo Hiritis: "European Union Economic", Dorwyn Ltd, Guildford, 1998.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.022-M	Naziv predmeta: Modeli korporativnog upravljanja		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj je upoznati studente sa sistemom korporativnog upravljanja malim, srednjim i velikim preduzećima, sa pravima osoba u statusu vlasnika dijela kapitala sa različitim omjerom učešća u ukupnom kapitalu, modelima korporativnog upravljanja, nedostacima tih modela kao i sa korporativnim upravljanjem u savremenim ekonomskim uslovima, te praima dioničara, organa korporativno upravljanja sa naglaskom na male dioničare i njihova prava.
1.2. Ishod učenja:	Studenti stiču znanja i vještine iz savremenih modela korporativnog upravljanja, saznavaju interesne subjekte u korporaciji, način funkcionisanja organa korporativnog upravljanja, razlikovanje između društva lica i kapitala, osnovna statusna obilježja pojedinih tipova poslovnog udruživanja (nastanak, zastupanje, prestanak), ali i stiču odredena multidisciplinarna saznanja kao što su ekonomske osnove privrednog udruživanja i osnove teorije korporativnog upravljanja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> Korporativno upravljanje u savremenim uslovima Teorijski okvir korporativnog upravljanja Korporacija kao društvo kapitala Uloga vlasništva u korporativnom upravljanju Organi korporativnog upravljanja u različitim modelima Upravljačke strukture OECD-ova načela korporativnog upravljanja Prava dioničara i ključne funkcije vlasništva Mehanizmi korporativnog upravljanja u kriznim situacijama Sistemi korporativnog upravljanja Uloga nadzornog odbora i drugih organa u korporativnom upravljanju Prava dioničara i ključne funkcije vlasništva Korporativna etika i društvena odgovornost Pravni okvir i praksa korporativnog upravljanja Korporativno upravljanje u zemljama u tranziciji

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prof dr Darko Tipurić: Korporativno upravljanje, Mate, Zareb, 2011. 2. Van Horne C. James: Financijsko upravljanje i politika, IX -izdanje, Mate, 1997. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šefkija Čović: "Poslovno pravo - pravo trgovackih društava", Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2003. 2. Esad Vilogorac i Mihret Dizdar: Zakon o privrednim društvima sa komentarom, izdanje "REVIKON", 2000. 3. Zakon o privrednim društvima, Zakon o bankama, Zakon o javnim preduzećima, Zakon o obrtu, Zakon o postupku upisa u sudski registar 4. Gorenc V.i ostali: Trgovačko pravo - društva, Školska knjiga Zagreb, 2003.. 5. Vasiljević, M.: Korporativno upravljanje – pravni aspekti, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu i Profinvest d.o.o., Beograd, 2008

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.023-M	Naziv predmeta: Ugovorno poslovno pravo - odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti stiču specifična znanja u odnosu na ugovorno pravo koje su izučavali u okviru predmeta obligacionog prava.
1.2. Ishod učenja:	Specifičnost se sastoji u savladavanju razlika koje postoje između obligacionopravnih i privrednopravnih ugovora, kao i savladavanje posebnih ugovornih tipova koji se zaključuju između privrednika. Studenti savladavaju klasične poslovne ugovore i stiču osnovna znanja o pojedinim transportnim ugovorima kao i novim tipovima ugovora. Studenti treba da savladaju osnovna načela ugovornog prava sa privrednopravnog aspekta, osnovne karakteristike pojedinih privrednopravnih ugovora i da budu u stanju u praktičnom okruženju ponuditi ugovornu soluciju za oblikovanje odnosa u skladu sa namjerama i ciljevima ugovornih stranaka.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ugovor o prodaji 2. Ugovor o trgovinskom posredovanju 3. Ugovor o trgovinskom zastupanju (angenturi) 4. Ugovor o komisionu 5. Ugovor o uskladištenju 6. Ugovor o špediciji (otpremanju) 7. Ugovor o prijevozu robe željeznicom 8. Ugovor o prijevozu robe drumom 9. Ugovor o prijevozu robe u unutrašnjoj plovidbi 10. Ugovor o lizingu 11. Ugovor o građenju 12. Ugovor o osiguranju 13. Hartije od vrijednosti - Mjenica, ček, obveznica 14. Ostale hartije od vrijednosti 15. Pravo konkurencije

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	

3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Trifković M., Milić S., Trivun V.: Poslovno pravo – ugovori, vrijednosni papiri i pravo konkurenčije, Ekonomski fakultet u Sarajevu, Sarajevo, 2004. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dizdarević S.: Upravljanje privrednim društvima i menadžerski ugovori, Muller, Sarajevo, 2005. 2. Dizdarević S.: Uzorci modernih poslovnih ugovora, Amax, Sarajevo, 2007. 3. Gorenc V.: Trgovačko pravo – ugovori, Školska knjiga, Zagreb, 1995. i kasnija izdanja. 4. Vasiljević M.: Poslovno pravo – Ugovorno poslovno pravo, Udruženje pravnika u privredi, Beograd, 2001.
----------------------	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.024-M	Naziv predmeta: Finansijsko pravo EU		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj je upoznavati sudente sa finansijsko-pravnim odnosima, tokovima i principima na kojima počivaju u EU, kao i subjektima, odnosno institucijama međunarodnog finansijskog prava i integracijama regionalnog i međunarodnog karaktera, te međunarodnim monetarnim tržištem i sistemom.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče proširena znanja o međunarodnim finansijama i osposobljen je kao budući pravnik za ravnopravno uključivanje u rasprave i donošenje mišljenja i stavova vezanih za međunarodne finansijske institucije i međunarodno finansijsko pravo, kao i osposobljenost za rad u međunarodnim finansijskim institucijama.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predmet, razvoj, izvori i principi međunarodnog finansijskog prava 2. Savremeni međunarodni monetarni sistem 3. Međunarodni finansijski tokovi i odnosi u savremenim finansijskim uslovima 4. Subjekti međunarodnog finansijskog prava 5. Savremeni oblici međunarodno kretanje kapitala 6. Direktne strane investicije i drugi oblici međunarodnog kretanja kapitala 7. Direktne strane investicije u BiH 8. Platni bilans, bilansna plaćanja 9. Instrumenti plaćanja u međunarodnom finansijskom pravu 10. Tehnike plaćanja u međunarodnom finansijskom pravu 11. Pravo deviza u međunarodnim finansijskim odnosima 12. Devizno poslovanje u međunarodnim finansijskim odnosima 13. Zaduženost i međunarodno kretanje kapitala 14. Indikatori zaduženosti zemalja 15. Zemlje u tranziciji i međunarodno kretanje kapitala

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična	Tabla, whiteboard, projektor,	

oprema za izvođenje nastave:	laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Babić Mate & Ante: Međunarodna ekonomija, Mate, Zagreb, 2010. 2. Trifković Miloš: Međunarodno poslovno pravo, Ekonomski fakultet Sarajevo, 2000. Dopunska literatura: 1. Doernberg L. Richard: Međunarodno oporezivanje u sažetom obliku, Magistrat i COLPI, Sarajevo, 1999. 2. Jahić Mehmed: Finansije i finansijsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004. 3. LeRov Miller, Roger & VanHoose D. David: Moderni novac i bankarstvo, Mate, Zagreb, 1999.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.025-M	Naziv predmeta: Finansijska tržišta i institucije		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je nastavak edukacije studenata s vrijednosnim papirima, pravom vrijednosnih papira i institucijama nadležnim za poslovanje vrijednosnim papirima, te upravljanjem i načinom organiziranja i poslovanja takvih institucija. Istovremeno cilj predmeta je upoznati studente sa historijatom berzanskog poslovanja, internacionalizacijom poslovanja bosanskohercegovačkih preduzeća putem berzi, te funkcionisanjem i organizacijom poslovanja, kako svjetski poznatih berzanskih institucija, tako i domicilnih bosanskohercegovačkih berzi.
1.2. Ishod učenja:	Prepoznavanje osnovnih oblika finansijskih tržišta, usvajanje znanja o berzama i načinu njihovog funkcioniranja, te o subjektima berzanskog poslovanja. Usvajanje osnovnih znanja o modelima i metodama berzanskog trgovanja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kratkoročna i dugoročna financijska tržišta – 1. dio 2. Kratkoročna i dugoročna financijska tržišta – 2. dio 3. Tržišta depozitnih institucija i institucionalnih investitora 4. Tržišta financijskih instrumenata i financijskih derivata – 1. dio 5. Tržišta financijskih instrumenata i financijskih derivata – 2. dio 6. Berzansko poslovanje – 1. dio 7. Berzansko poslovanje – 2. dio 8. Motivi investiranja na berzi 9. Berzanski poslovi 10. Brokeri i investitori na financijskim berzama – 1. dio 11. Brokeri i investitori na financijskim berzama – 2. dio 12. Tehnologija rada na berzi – 1. dio 13. Tehnologija rada na berzi – 2. dio 14. Osnove elektronske trgovine – 1. dio 15. Osnove elektronske trgovine – 2. dio

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	

3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Đurić, Z. (2009): <i>Berze i berzanski poslovi</i>. Banja Luka: Panevropski univerzitet "Apeiron" Banja Luka. 2. Unković, M. & M. Milosavljević M. & N. Stanišić (2010): <i>Savremeno berzansko i elektronsko psolovanje</i>. Beograd: Univerzitet Singidunum. 3. Vunjak, N. & Lj. Kovačević (2009): <i>Finansijska tržišta i berze</i>. Subotica: Proleter Bečeј, Ekonomski fakultet Subotica, NUBL Banja Luka I Čigoja Beograd.
	<p>Dopunska literatura:</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arnaut, E. (2016): <i>Berze i berzansko poslovanje – skripta</i>. Travnik: Pravni fakultet Univerziteta u Travniku. 2. Cvijetičanin, M. (2006): <i>Burzovno trgovanje</i>. Zagreb: Masmedia. 3. Jovanović, N. (2009): <i>Berzansko pravo</i>. Beograd: Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu. 4. Petram, L. (2014): <i>The World's First Stock Exchange</i>. Columbia Business School Publishing. 5. Ristić, K. & S. Komazec & Ž. Ristić (2014): <i>Berze i berzansko poslovanje</i>. Beograd: EtnoStil.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.068-M	Naziv predmeta: Pravo intelektualnog vlasništva		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je unaprijediti postojeće znanje koje studenti su stekli u prethodnom obrazovanju povodom pozitivnog prava intelektualnog vlasništva te uvesti studente u samostalno naučno djelovanje u ovoj grani prava, između ostalog kroz naglasak na teorijskim obrazloženjima instituta prava intelektualnog vlasništva i potenciranje ratio legis prava intelektualnog vlasništva. Cilj je da studenti budu sposobni za efektivno djelovanje po svi pitanjima pozitivnog prava intelektualnog vlasništva sa kojim bi bilo razumno očekivati da se susretu u svom profesionalnom djelovanju, te u isto vrijeme obučiti studente da mogu da autonomno naučno djeluju u iznalaženju rješenja na probleme sa kojim se eventualno susretu u ovoj relativno nascentnoj i dinamičnoj grani prava.
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja bi trebao biti student koji razumije većinu instituta pozitivnog intelektualnog vlasništva, teorijske postavke koji su proizveli te institute te ratio legis solucija unutar prava intelektualnog vlasništva sa kojim se studenti mogu susretati u ovoj grani prava. Ishod učenja jeste efikasan pravni stručnjak koji može davati kompetentna pravna mišljenja te donositi efektivne i primjerene sudove o intelektualopravnim problemima sa kojim se eventualno može susretati. Po savladavanju materije iz ovog predmeta studenti bi trebali imati ekstenzivno i napredno razumjevanje pozitivnog i komunitarnog prava intelektualnog vlasništva kao grane prava ali i grane pravne nauke sa ekstenzivnjim shvatanjem dimenzija instituta prava intelektualnog vlastnišva de lege lata i de lege ferenda ali i razumjevanjem dinamične prirode intelektualnog vlasništva; ishod učenja treba biti i student koji može da razumije i efektivno primjeni rapidne izmjene i dopune koje karakterišu ovu granu prava te da doprinese izgradnji ove relativno mlade grane pozitivnog prava. Ovo bi se trebalo ishoditi kroz nadogradnju osnovnih postulata stečenih na I ciklusu sa teorijskim, uporednopravnim (sa posebnim naglaskom na komunitarno i pravo SAD-a) i praktičnim konsideracijama tako da studenti u potpunosti razumiju i kompetentno djeluju u pozitivnom stvarnog pravu ali i da su sposobni da neovisno nastave naučno djelovanje u izučavanju i razumjevanju subjektne materije.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> Klasifikacija i sistematican prikaz karakteristika i načela prava intelektualnog vlasništva kao i individualnih grana koje čine pravo intelektualnog vlasništva, karakteristike nematerijalnih objekata intelektualopravne zaštite, odnos individualnih grana prava intelektualnog vlasništva sa pravom intelektualnog vlasništva i

	<p>drugim granama prava intelektualnog vlasništva, mjesto i odnos intelektualnog vlasništva sa drugim granama građanskog prava i prava općenito, historijskopravni razvoj intelektualnog vlasništva i uporednopravni aspekti prava intelektualnog vlasništva;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Kriterij individualnosti i originalnosti duhovne tvorevine kao uslova za autorskopravnu zaštitu iste sa komunitarnom perspektivom, vrste autorskih djela sa posebnim naglaskom na nestandardna autorska djela, zbirka i baza podataka kao autorsko djelo, audiovizuelno autorsko djelo i računarski programi kao autorsko djelo; 3. Autor i autorstvo sa uporednopravnom perspektivom i naglaskom na izazove romantične koncepcije autorstva koja nastaje popularizacijom oruđa za stvaralaštvo u informacionom društvu; 4. Sadržaj i pravna priroda subjektivnog autorskog prava; 5. Granice subjektivnog autorskog prava; 6. Pravo izvođača, pravo proizvođača fonograma, pravo filmskog producenta, pravo radiodifuzne organizacije, pravo izdavača sa posebnim naglaskom na komunitarnu perspektivu ovog srodnog prava, pravo proizvođača baze podataka i druga prava srodnna autorskom pravu u uporednom pravu; 7. Teorijski, uporednopravni i pragmatični aspekti kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava sa posebnim naglaskom na kolektivne organizacije i njihovo djelovanje u BiH; 8. Patentno pravo, sa posebnim naglaskom na uticaj patentnog prava na javno zdravstvo kao i uporednopravne mjere za balansiranje interesa u pitanju; 9. Pravo žiga, sa posebnim naglaskom na opozicionu proceduru radi idnetifikovanja relativnih razloga za odbijanje prijave žiga kao i na obavezu korištenja zaštićenih oznaka i mehanizme opoziva i osporavanja žigova; 10. Pravo zaštite oznaka geografskog porijekla, sa posebnim naglaskom na najbolju praksu u uporednom pravu i njenu aplikativnost na BiH i uporednopravne probleme u uspostavljanju međunarodnog sistema efektivne zaštite geografskih oznaka porijekla, u svjetlu ideoloških razlika po ovom pitanju između zemalja sa tradicionalno sedentarnim i tradicionalno doseljeničkim populacijama; 11. Druge grane prava industrijskog vlasništva, zaštita od nelojalne konkurenциje, zaštita poslovne tajne, zaštita tradicionalnog znanja uključujući i tradicionalnih kulturnoških izražaja, zaštita genetičke raznolikosti, zaštita internet domena, zaštita od komercijalne apropijacije ličnosti te druge nascentne grane prava intelektualnog vlasništva sa futurističkim diskursom; 12. Teorijske, uporednopravne i pragmatične konsideracije povodom pravnog prometa subjektivnim pravima intelektualnog vlasništva sa naglaskom na sastavljanje pravnih instrumenata povodom prometa subjektivnim pravima prava intelektualnog vlasništva;
--	---

	<p>13. Povreda subjektivnih prava intelektualnog vlasništva i građanskopravni mehanizmi zaštite prava intelektualnog vlasništva</p> <p>14. Krivičnopravni i prekršajnopravni mehanizmi zaštite prava intelektualnog vlasništva, drugi mehanizmi zaštite prava intelektualnog vlasništva sa posebnim naglaskom na nepravne i nestandardne mehanizme zaštite prava intelektualnog vlasništva, uporednopravne solucije za poboljšanja mehanizama zaštite prava intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini;</p> <p>15. Međunarodnopravna zaštita prava intelektualnog vlasništva sa posebnim nagalaskom na međunarodnu zaštitu patenta i međunarodnu zaštitu žiga, te na pitanje zaštite komunitarnog patenta, na pitanja regionalnih organizacija za zaštitu prava intelektualnog vlasništva sa posebnim osvrtom na Evropsku patentnu konvenciju i Evropski patentni ured te djelovanje Evropskog ureda za intelektualno vlasništvo, Svjetska trgovinska organizacija i TRIPS sporazum u intelektualnom vlasništvu te uloga Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo</p>												
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA													
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanje</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>15 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>135 sati</td></tr> </table>	Predavanje	30 sati	Grupni rad	15 sati	Samostalno učenje	40 sati	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati	UKUPNO	135 sati
Predavanje	30 sati												
Grupni rad	15 sati												
Samostalno učenje	40 sati												
Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati												
Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati												
UKUPNO	135 sati												
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa												
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma												
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> Marković S.: Pravo intelektualne svojine, Magistrat, Sarajevo, 2007. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> Alija I.: Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini - Zakoni iz oblasti industrijskog vlasništva Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmove, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. Alija I.: Pravo intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini - Zakoni iz oblasti autorskog i srodnih prava Bosne i Hercegovine sa objašnjenjima i registrom pojmove, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. Alija I., Hasić H., Kliko Zec Dž.: Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. Besarović V.: Intelektualna svojina, Industrijska svojina i autorsko 												

	pravo, četvrto, dopunjeno i izmenjeno izdanje, Pravni fakultet u Beogradu, Beograd, 2005. 5. Damjanović K., Marić V.: Intelektualna svojina, Četvrto izdanje, Pravi fakultet Univerziteta Union, Beograd, 2012.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.084-M	Naziv predmeta: Obligaciono pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	<p>Ciljevi predmeta su sticanje osnovnih znanja iz oblasti ugovornog prava, kao i teoretsko-praktična pitanja ostalih izvora obligacionih odnosa. U ovom dijelu, a imajući u vidu obim i potrebe predmeta, cilj je iz množine obligacionih odnosa izdvojiti one karakteristike koje omogućavaju njihovo grupisanje i tretiranje kao zasebnih obligacionopravnih instituta. To je potrebno uraditi prije svega iz pedagoško-didaktičkih razloga, a može se posmatrati i kao izraz naučnog sistema obligacionog prava.</p> <p>Posebni dio obligacionog prava sadržinski je plod nastojanja da se iz množine obligacionih odnosa izdvoje one njihove karakteristike koje omogućavaju njihovo grupisanje i tretiranje kao zasebnih obligaciono pravnih instituta.</p>
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute obligacionog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz obligacionog prava. Studenti treba da budu u stanju da obrade sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa jednim obligacionim odnosom od njegovog zasnivanja, izvršavanja sadržaja do prestanka.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i izvori obligacionog prava, Pojam obligacije (obaveze), Vrste obligacija, Osnovna načela obligacionog prava, Predugovorna odgovornost (culpa in contrahendo), Ugovor kao izvor obligacije, Opći uslovi zaključenja obligacionih ugovora, Forma i tumačenje ugovora 2. Vrste obligacionih ugovora, Zastupanje, Posebna dejstva dvostranih ugovora, Sredstva obezbjeđenja ugovora 3. Ugovor u korist trećeg lica, Pobijanje dužnikovih pravnih radnji, Nevažnost ugovora, Raskid ugovora, Prouzrokovanje štete, Razne vrste odgovornosti 4. Ugovor o prodaji 5. Ugovor o razmjeni (zamjeni) 6. Ugovor o poklonu 7. Ugovor o zakupu 8. Ugovor o zajmu 9. Ugovor o posluži 10. Ugovor o djelu 11. Ugovor o ostavi 12. Ugovor o doživotnom izdržavanju 13. Ugovor o ortakluku 14. Ugovor o faktoringu 15. Međunarodna prodaja robe

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura 1. Abedin Bikić: Obligaciono pravo - Opći dio, Sarajevo, 2007. 2. Abedin Bikić: Obligaciono pravo - Opći dio, Sarajevo, 2004. 3. Abedin Bikić: Obligaciono pravo - Posebni dio, Sarajevo, 2005. Dopunska literatura: 1. Abedin Bikić: Obligaciono pravo - Posebni dio, Skripta, Sarajevo, 2003. 2. Bogdan Loza - Nevenko Misita: Obligaciono pravo, Opšti dio, Sarajevo, 1985. 3. Bogdan Loza - Nevenko Misita: Obligaciono pravo, Posebni dio, Sarajevo, 1988. 4. Komentar zakona o obligacionim odnosima, B. Vizner, Zagreb, 1978.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.040-M	Naziv predmeta: Pravo finansijskih institucija		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa finansijskim institucijama, pravnim okvirom uspostave i unutarnjeg organiziranja finansijskih institucija. Upoznavanje sa principima na kojima se zasniva rad finansijskih institucija, funkcijama finansijskih institucija, djelokrugom nadležnosti. Izučavanje uloge i ciljeva finansijskih institucija u finansijskom sistemu Bosne i Hercegovine, kao i izvori prava, te korisnici usluga finansijski institucija.
1.2. Ishod učenja:	Stečeno znanje i vještine omogućavaju ovladavanje principima i ciljevima ovih institucija, njihovoj ulozi u savremenom monetarnom i finansijskom sistemu, kao i sposobljenost za rad u finansijskim institucijama. Sposobljenost za osnivanje ovih institucija i pokretanje sopstvenog biznisa u ovoj oblasti.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opće naznake o pravu finansijskih institucija 2. Pojam i historijski razvoj finansijskih institucija 3. Uloga i značaj finansijskih institucija 4. Uloga i značaj finansijskih institucija u BiH 5. Vrste finansija i finansijskog prava 6. Vrste finansijskih institucija 7. Vrste finansijskih institucija u BiH 8. Bankarsko pravo i bankarski sistem i institucije 9. Bankarsko pravo i bankarske institucije u BiH 10. Funkcioniranje bankarskog sektora u BiH 11. Fondovi i njihova uloga 12. Vrste fondova 13. Društva za osiguranje (osiguravajuće kompanije) 14. Berze i berzansko pravo 15. Berzanske institucije i njihov značaj

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	

3. LITERATURA	Osnovna literatura:
	<p>1. Jahić Mehmed: Finansije i finansijsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.</p>
	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emira Kozarević, vanredni profesor; Meldina Kokorović Jukan, docent; Amra Softić: Finansijske institucije – pristup portfolio menadžmenta, PrintCom d.o.o. Tuzla, 2017. 2. Žarko Ristić, S. Komazec: Finansijska tržišta i berzanski menadžment, EtnoStil, Beograd, 2011. 3. Zoran Jović: Menadžment finansijskih institucija, Sinidunum, Beograd, 2011. 4. Zakonski propisi iz oblasti koje čine sadržaj nastavnog predmeta

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.085-M	Naziv predmeta: Finansije i finansijsko pravo- odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim finansijsko-pravnim kategorijama i finansijskim pravom s osvrtom na finansijski sistem Bosne i Hercegovine, kako bi stekli znanje iz oblasti finansija i finansijskog prava.
1.2. Ishod učenja:	Studenti trebaju biti pripremljeni za praktičan rad u finansijskim institucijama, organima javne uprave i pravosuđa, te obavljanje drugih poslova za koje će poznavanje ove nastavno-naučne discipline biti neophodno.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i finansija i finansijskog prava 2. Historijski razvoj finansija i finansijskog prava 3. Vrste finansija i finansijskog prava 4. Novac, valute i devize u finansijskom pravu 5. Bankarsko pravo 6. Bankarski sistem 7. Finansijske institucije 8. Uloga i značaj finansijskih izvještaja u finansijskom pravu 9. Poresko pravo u BiH 10. Vrste poreza u BiH 11. Carinsko pravo sistemu prihoda BiH 12. Carine u sistemu prihoda BiH 13. Takseno pravo i taksena sistematizacija u BiH 14. Pravo i vrste doprinosa u BiH 15. Budžetsko pravo

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1.Jahić Mehmed: Finansije i fmansijsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004. Dopunska literatura:	

	1. Dautbašić, I.: Finansije i finansijsko pravo, sedmo izdanje, Magistrat Sarajevo, 2004. 2. Zakonski propisi iz oblasti koje čine sadržaj nastavnog predmeta Finansije i fmansijsko pravo. U toku izvođenja nastave studentima može biti ponuđena i druga aktuelna literatura.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.086-M	Naziv predmeta: Evropsko privatno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Kao primarni cilj postavlja se stvaranje europskog modula "europskog privatnog prava". Ovaj cilj je moguće ostvariti kroz aspekt komparativne analize razvoja evropskih pravnih kultura sa posebnim osvrtom na rimske pravne kulture kao znanstvenu i pedagošku osnovicu ovih fenomena, uz poznavanje domaćeg prava, kao i prava institucija Evropske unije, vezanih za specifičnosti privatnog prava. Moderni evropski pravnik se može posmatrati samo kao dobar poznavalac više pravnih kultura.
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja jeste poznavanje instituta evropskog privatnog prava koje bi studenta učinili efektivnim modernim evropskim pravnikom. Jednostavno poznavanje pojedinačnih pravnih normi različitih pravnih uređenja nije više odlika modernog evropskog pravnika već njegovo razumijevanje cjelovitosti uredjenja u dinamičnom razvoju. Samo kroz uočavanje različitosti i sličnosti, njihovo stvaralačko uvažavanje postaje legitimno i znanstveno svrshishodno pitanje evropskog pravnog ujedinjavanja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> Znanstveno pozicioniranje discipline, Metodsko - sistemske osnove i pojmovi, Pravo i jezik; Acquis, komunitarno pravo i njegova privatnopravna komponenta; Pojam i povijesne dimenzije Evropskog privatnog prava (ius commune); Nastanak učenja o pravnim krugovima i pravnim familijama i pravni krugovi evropskog privatnog prava; Kriteriji za grupiranje; Rimsko-pravni krug i pravni krug Common Law kao element evropskog privatnog prava; Naročite poteškoće pri klasificiranju i podjelama na pravne krugove; Recepcija stranih pravnih uredjenja u evropskom privatnom pravu - modeli i sistemi; Procesi pravnog ujedinjenja, Osnovi pravnog uredjenja po pojedinim evropskim zemljama; Razvoj instituta stvarnog prava, Vlasništvo: sadržaj, garancija, načini prenosa i povreda garancije, Opći principi prometnog prava sa pojedinačnim ugovorima (lex mercatoria); Stvarno, obligaciono i procesno pravo u evropskom privatnom pravu; Pravo intelektualnog vlasništva u evropskom privatnom pravu; Zaštita potrošača u Evropskoj uniji, Delikti i naknada štete, Razvoj sudstva i njegova uloga u zaštiti pravnog prava;

	14. Europsko privatno pravo kao nova nauka o privatnom pravu 15. Pitanja evropske kodifikacije - pokušaji - mogućnosti - opasnosti i perspektive razvoja Evropskog privatnog prava te futuristički diskurs o evropskom privatnom pravu	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Gavella N. et al: Europsko privatno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta, Zagreb, 2002. Dopunska literatura: 1. Horvat M.: Rimska pravna povijest, Zagreb, 1943. 2. Rainer J.M.: Europaeisches Privatrecht. Die Rechtsvergleichung. Salzburger Studien zum Europaeischen Privatrecht. Frankfurt am Main. Berlin. Bern. Bruxelles. New York. Oxford. Wien: Lang, 2002.	

5.2.1.5. Uža naučna oblast međunarodnopravna

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-M	Naziv predmeta: Metodologija društvenih i pravnih nauka II		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Edukacija studenata iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama opšte metodologije kao načina dolaska do objektivne naučne istine, te načina formiranja i upotrebe logičkih i tehničkih metoda u društvenim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva upoznavanje sa osnovama metodologije prava kao načina stvaranja, funkcionisanja i evolucije prava, te njegove spoznaje, tumačenja, primjene i realizacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje da kroz ovladavanje ovom materijom zadobiju teorijske osnove za aktivno učešće u daljem nastavno-naučnom procesu, valorizaciji teorijske i pozitivno - pravne nauke.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije 2. Konstitutivni dijelovi metodologije 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja 5. Determinizam i struktura determinizma 6. Pojam determinističkih uslova 7. Naučni zakon kao dio determinizma 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja 10. Posmatranje i vrste posmatranja 11. Ispitivanje i invervju, oblici ispitivanja 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju 13. Analiza sadržaja dokumenata 14. Statistička i matematska analiza podataka 15. Idejna skica naučnog istraživanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kustura M.: Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Termiz Dž.: Metodologija društvenih nauka, Grafit, Lukavac, 2009. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vujević M.: Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. 2. Šušnjić Đ.: Metodologija, Nolit, Beograd, 2005. 3. Kukić S.: Metodologija društvenih nauka, Sveučilište Mostar, Mostar, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.026-M	Naziv predmeta: Međunarodno javno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je upoznavanje studenata sa osnovnim principima i izvorima međunarodnog prava. Studenti će steći opća i posebna znanja o sistemu pravnih pravila koja uređuju odnose između međunarodno-pravnih subjekata, prije svega uzajamne odnose država, država i međunarodnih organizacija, te odnose između samih međunarodnih organizacija.
1.2. Ishod učenja	Nakon položenog ispita iz ovog predmeta studenti će biti sposobni: <ul style="list-style-type: none"> – definisati i opisati pojedine institute međunarodnog prava; – prepoznati, analizirati i pravilno tumačiti pojedine izvore međunarodnog prava; – uporediti i objasniti sličnosti i razlike između pojedinih instituta međunarodnog i unutrašnjeg prava; – opisati i analizirati položaj pojedinca u odnosu na državu, i njegova prava prema međunarodnom pravu – pojedinačno i u skupini.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u međunarodno pravo 2. Običaj u međunarodnom pravu 3. Pravo međunarodnih ugovora 4. Međunarodni ugovori i praksa u BiH 5. Opšta načela prava i jednostrani akti kao izvori međunarodnog prava 6. Država kao subjekt međunarodnog prava 7. BiH kao subjekt međunarodnog prava 8. Diplomatsko-konzularno pravo 9. Imunitet države 10. Odgovornost u međunarodnom pravu 11. Međunarodne organizacije kao subjekti međunarodnog prava 12. Ujedinjene nacije 13. Čovjek u međunarodnom pravu 14. Međunarodna zaštita manjina 15. Međunarodna zaštita okoliša

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2000., str. 3–555. Dopunska literatura: 1. Andrassy J.: Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb, 1990. 2. Andrassy J., Bakotić B., Vukas B.: Međunarodno pravo I, Školska knjiga, Zagreb, 1995. 3. Povelja UN, od 26.06.1945. godine, stupila na snagu 24.10.1945. godine 4. Ibler V.: Rječnik međunarodnog javnog prava, Informator, Zagreb, 1987. 5. Crnić-Grotić V.: Pravo međunarodnih ugovora, Pravni fakultet u Rijeci, Rijeka, 2002. 6. Kreća M., Paunović M.: Praktikum za međunarodno javno pravo, Beograd, 2002. 7. Bakotić B.: Međunarodni ugovori – sklapanje i primjena, 2. izdanje, Zagreb, 1997. 8. Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora, 1969. 9. Kreća M.: Međunarodno javno pravo I, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 2007. 10. Seizović Z.: Međunarodno javno pravo – zbirka eseja, Univerzitet u Zenici, Zenica, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.027-M	Naziv predmeta: Međunarodno humanitarno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj predmeta je upoznavanje polaznika II ciklusa studija sa međunarodnim pravilima, običajne ili konvencionalne prirode, čija je svrha rješavanje humanitarnih problema koji neposredno nastaju u oružanom sukobu (međunarodnom i nemeđunarodnom).
1.2. Ishod učenja	Polaznici II ciklusa studija će steći proširena znanja o ograničavanju, iz humanitarnih razloga, prava strana u sukobu da izaberu metode i sredstva borbe, kao i pravila o zaštiti osoba koje su pogodjene sukobom.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u međunarodno humanitarno pravo 2. Izvori međunarodnog humanitarnog prava 3. Ograničenja u upotrebi sile 4. Terorizam i agresija 5. Međunarodni oružani sukobi 6. Nemeđunarodni oružani sukobi 7. Zaštićene kategorije u oružanim sukobima 8. Ratni zarobljenici 9. Pravila o izvođenju neprijateljstava 10. Zaštita kulturnih dobara u oružanom sukobu 11. Implementacija: odgovornost međunarodnih i državnih organa 12. Individualna odgovornost 13. Odgovornost političkih voda za kršenje međunarodnog humanitarnog prava 14. Implementacija međunarodnog humanitarnog prava u BiH 15. Veza međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava ljudskih prava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Hasić Z.: Međunarodno humanitarno pravo, Vijeće kongresa	

	<p>bošnjačkih intelektualaca, Sarajevo, 2005.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Kazazić V.: Međunarodno humanitarno pravo: difuzija i primjena, Pravni fakultet Sveučilišta, Mostar, 2008. 3. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb, 2011., od 705. str.
	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Roberts A., Guelff R. (ed.): Documents on the Laws of War, Treće izdanje, Oxford University Press, 2000. 2. Ženevska konvencija o postupanju s ratnim bolesnicima iz 1949. 3. Ženevska konvencija o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata iz 1949. 4. Ženevska konvencija za poboljšanje položaja ranjenika, bolesnika i brodolomaca oružanih snaga na moru iz 1949. 5. Ženevska konvencija za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu iz 1949. 6. Dopunski protokol uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba iz 1977. (Protokol I) 7. Dopunski protokol uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba iz 1977. (Protokol II) 8. Škrbić A.: Imunitet države od suđenja i izvršenja, University Press, Sarajevo, 2018. 9. Krivokapić B.: Aktuelni problemi međunarodnog prava, Službeni glasnik, Beograd, 2011. 10. Krivokapić B.: Međunarodno javno pravo, Treće, izmenjeno i dopunjeno izdanje, Poslovni i pravni fakultet Univerziteta „Union – Nikola Tesla“ & Institut za uporedno pravo, Beograd, 2017. 11. Krivokapić B.: Mir i rat u međunarodnim odnosima i pravu, Institut za uporedno pravo & Poslovni i pravni fakultet, Beograd, 2017.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.028-M	Naziv predmeta: Međunarodni odnosi		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta Međunarodni odnosi jeste suštinsko upoznavanje međunarodnih odnosa, subjekata i faktora u međunarodnim odnosima, teorija i tipova međunarodnih odnosa, osnova vanjske politike, upoznavanje osnovnih geopolitičkih zakona, kao i osnovnih geopolitičkih teorija.
1.2. Ishod učenja	Ovladavanje znanjima i prikupljanje potrebnih informacija o globalnoj međunarodnoj političkoj situaciji, sa akcentom na geopolitičke promjene.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Različite teorije i pristupi u izučavanju međunarodnih odnosa 2. Činioci u međunarodnim odnosima 3. Vanjska politika i vanjsko-političko odlučivanje 4. Država kao subjekt međunarodnih odnosa 5. Međunarodne organizacije kao subjekti međunarodnih odnosa 6. Transnacionalni subjekti međunarodnih odnosa 7. Ujedinjene nacije kao subjekt međunarodnih odnosa 8. Vanjskopolitička sredstva 9. Savremeni terorizam 10. Međunarodni odnosi i globalizacija 11. Uloga sile u međunarodnim odnosima 12. Kolektivna sigurnost 13. Hladni rat 14. Međunarodni odnosi i diplomacija 15. Evropska unija i međunarodni odnosi

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duraković N.: Međunarodni odnosi, Fakultet političkih nauka i Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2009. <p>Dopunska literatura:</p>	

	1. Vukadinović R.: Međunarodni politički odnosi, Politička kultura, Zagreb, 2006. 2. Tuatchill G.: Uvod u geopolitiku, Zbornik, Politička kultura, Zagreb, 2007. (izabrana poglavlja)

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.029-M	Naziv predmeta: Pravo EU- odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Ovaj predmet ima za cilj upoznavanje studenata sa osnovnim elementima materijalno-pravnog i procesnog režima djelovanja komunitarnih/unijskih institucija, odnosno pravnog režima pod kojim se odvija privredna aktivnost u okviru EU. U skladu s tim obrađuju se: nastanak i razvoj EZ/EU, osnovni organi, oblasti zajedničkog djelovanja, temeljni principi ustavnog poretka, pravni instrumenti i postupak donošenja, tumačenja i primjene komunitarnih propisa, tzv. osnovne komunitarne slobode (roba, usluge, radna snaga/ljudi, kapital) i pravo konkurenkcije, kao i tzv. unijski segmenti.
1.2. Ishod učenja	Upoznavanje ove materije omogućit će studentima analitički pristup, odnosno posmatranje iz ugla nužnosti usklađivanja odgovarajućih elemenata bosanskohercegovačkog ustavno-pravnog sistema sa pravom EU, a u skladu s tim i rad na stvaranju odgovarajućih propisa i njihovoj primjeni u praksi.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i izvori prava Evropske unije 2. Pravni akti Evropske unije 3. Pravna priroda Evropske unije 4. Evropski parlament 5. Vijeće Evropske unije 6. Evropska komisija 7. Evropsko vijeće 8. Sud pravde Evropske unije 9. Računovodstveni sud 10. Evropska centralna banka 11. Zakonodavstvo Evropske unije 12. Nadležnosti Evropske unije 13. Dejstvo prava Evropske unije 14. Nadređenost prava Evropske unije 15. Pravosudna zaštita prava pojedinaca

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <p>1. Mahmutović A.: Uvod u pravo Evropske unije, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2015.</p> <p>Dopunska literatura:</p> <p>1. Kustura M.: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet u Kiseljaku, Kiseljak, 2009</p> <p>2. Misita N.: Osnovi prava Evropske unije, Pravni fakultet, Sarajevo, 2006.</p> <p>3. Misita N.: Evropska unija - institucije, Revicon, Sarajevo, 2009.</p> <p>4. Mahmutović A.: Demokratski legitimitet EU, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2013.</p> <p>5. Vukadinović R.: Pravo Evropske unije, Megatrend, Univerzitet primenjenih nauka, Beograd, 2001.</p>

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.030-M	Naziv predmeta: Međunarodno javno pravo - odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Predmet daje detaljnija znanja iz više specijalističkih područja koja predstavljaju grane međunarodnog prava (međunarodno pravo mora, međunarodno humanitarno pravo...).
1.2. Ishod učenja	<p>Nakon položenog ispita iz ovog predmeta polaznici II ciklusa studija će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – definisati i opisati institute međunarodnog prava; – razlikovati pravne režime na dijelovima mora, morskog dna i podmorja; – uporediti i objasniti sličnosti i razlike između režima na moru; – opisati i razlikovati sredstva mirnog rješavanja sporova i vrste oružanih sukoba, te njihovo pravno uređenje.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Državno područje 2. Međunarodne rijeke i jezera 3. Zračni prostor i svemir 4. Dijelovi mora koji čine dio područja obalne države 5. Morski prostori u kojima obalna država uživa suverena ili neka druga prava 6. Morski prostori van nacionalne jurisdikcije država 7. Tjesnaci i morski kanali 8. Mirno rješavanje sporova i osiguranje mira 9. Arbitraža u međunarodnom pravu 10. Međunarodna sudska tijela 11. Međunarodni sud pravde 12. Rješavanje sporova u krilu međunarodnih organizacija 13. Vrste oružanih sukoba 14. Izvori i ograničenja ratovanja 15. Ratovanje na moru i neutralnost u ratu

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	

3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb, 2011., od 545. str. 2. Hasić Z.: Međunarodno humanitarno pravo, Vijeće Kongresa bošnjačkih intelektualaca, Sarajevo, 2005. 3. Kazazić V.: Međunarodno humanitarno pravo: difuzija i primjena, Pravni fakultet Sveučilišta, Mostar, 2008. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Statut Međunarodnog suda pravde iz 1945. 2. Shaw M. N.: International Law, Seventh edition, Cambridge University Press, Cambridge, 2014. 3. Kazazić V., Bakšić-Muftić J., Borić N.: Implementacija međunarodnog humanitarnog prava u BiH, Sarajevo, 2005. 4. Andrassy J.: Međunarodno pravo, Zagreb, 1990. 5. Ibler V.: Rječnik međunarodnog javnog prava, Informator, Zagreb, 1987. 6. Kreća M., Paunović M.: Praktikum za međunarodno javno pravo, Beograd, 2002. 7. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo mora u miru i oružanim sukobima, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2002. 8. Softić S.: Međunarodno pravo, DES d.o.o., Sarajevo, 2012. 9. Krivokapić B.: Enciklopedijski rečnik međunarodnog prava i međunarodnih odnosa, Službeni glasnik, Beograd, 2010. 10. Krivokapić B.: Međunarodno pravo: korenji, razvoj i perspektive, Megatrend univerzitet, Beograd, 2006. 11. Krivokapić B.: Aktuelni problemi međunarodnog prava, Službeni glasnik, Beograd, 2011. 12. Krivokapić B.: Međunarodno javno pravo, Treće, izmenjeno i dopunjeno izdanje, Poslovni i pravni fakultet Univerziteta „Union – Nikola Tesla“ & Institut za uporedno pravo, Beograd, 2017. 13. Krivokapić B.: Mir i rat u međunarodnim odnosima i pravu, Institut za uporedno pravo & Poslovni i pravni fakultet, Beograd, 2017.
----------------------	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.031-M	Naziv predmeta: Diplomatsko i konzularno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj predmeta Diplomatsko i konzularno pravo jeste upoznavanje polaznika II ciklusa studija sa razvojem diplomatskog i konzularnog prava, te osnovnim načinima predstavljanja država u međunarodnim odnosima, kao i strategijama diplomatskog djelovanja.
1.2. Ishod učenja	Ovladavanje teoretskim vještinama diplomatiјe i priprema za praktično djelovanje.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Historijat diplomatskog i konzularnog prava 2. Organi za međunarodno predstavljanje i održavanje međunarodnih odnosa 3. Stalne diplomatske misije 4. Diplomatsko osoblje 5. Funkcije diplomatske misije 6. Imuniteti i privilegije u diplomatskom pravu 7. Specijalne misije 8. Imuniteti i privilegije članova specijalne misije 9. Konzularno pravo: historijat, kodifikacija i odnos prema diplomatskim misijama 10. Klase šefova konzulata 11. Konzularne funkcije 12. Imuniteti i privilegije u konzularnom pravu 13. Multilateralna diplomatiјa: stalne misije i predstavljanje država u odnosima sa međunarodnim organizacijama 14. Multilateralna diplomatiјa: status međunarodnih organizacija i međunarodni službenici 15. Međunarodni dokumenti iz oblasti diplomatsko - konzularnog prava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	

	<p>1. Mitić M., Đorđević S.: Diplomatsko i konzularno pravo, Drugo izdanje, Centar za publikacije Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2007.</p> <p>2. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb, 2011., str. 298-334.</p>
	<p>Dopunska literatura:</p> <p>1. Vukadinović R.: Politika i diplomacija, Politička kultura, Zagreb, 2004.</p> <p>2. Nick S.: Diplomacija, Metode i tehnike, Barbat, Zagreb, 1997.</p> <p>3. Berković S.: Diplomatsko i konzularno pravo, Zagreb, 1997.</p> <p>4. Shaw M. N.: International Law, Seventh edition, Cambridge University Press, Cambridge, 2014.</p> <p>5. Krivokapić B.: Aktuelni problemi međunarodnog prava, Službeni glasnik, Beograd, 2011.</p>

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.087-M	Naziv predmeta: Međunarodne organizacije		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj predmeta Međunarodne organizacije jeste upoznavanje polaznika II ciklusa studija sa historijskim i teoretskim okvirima međunarodnih organizacija, zatim osnovnim načinima donošenja odluka u međunarodnim organizacijama te mogućnostima država članica da djeluju unutar ovih organizacija. Takođe, polaznici će se upoznati sa promijenjenom ulogom međunarodnih organizacija u modernom međunarodnom pravu.
1.2. Ishod učenja	Ovladavanje gradivom u interdisciplinarnom smislu, kao i mogućnost upotrebe tog znanja u praksi.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uloga međunarodnih organizacija u savremenom svijetu 2. Liga naroda 3. Ujedinjene nacije 4. Osnovna načela i ustroj Ujedinjenih nacija 5. Neke osnovne značajke i problemi Ujedinjenih nacija 6. Mirno rješavanje sporova; kolektivna sigurnost i njene alternative 7. Pravo u nacionalnim i međunarodnim sistemima u vezi sa potragom za pravdom i mirom 8. Razoružanje i kontrola naoružanja 9. Raznolikost regionalizma 10. Globalizacija, transnacionalizam i međunarodno organizovanje 11. Promicanje ekonomskog blagostanja i međunarodne organizacije 12. Upravljanje globalnim resursima 13. Promicanje društvenog napretka i međunarodne organizacije 14. Ljudska nprava i težnja ka samoupravi i međunarodne organizacije 15. Međunarodno upravljanje i potraga za vodstvom i međunarodne organizacije

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bennett A. L., Oliver J. K.: Međunarodne organizacije, Politička kultura, Zagreb, 2004. 2. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb, 2011., str. 405-459.
	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mileta V.: ABC Evropske zajednice, Zagreb, 1992. 2. Račić O., Dimitrijević V.: Međunarodne organizacije, III izdanje, Beograd, 1980. 3. Gueguen D.: Praktični vodič kroz labirint Evropske unije, Zagreb, 2001. 4. Škrbić A.: Imunitet države od suđenja i izvršenja, University Press, Sarajevo, 2018. 5. Mahmutović A.: Uvod u pravo Evropske unije, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Travnik, 2015. 6. Shaw M. N.: International Law, Seventh edition, Cambridge University Press, Cambridge, 2014. 7. Krivokapić B.: Enciklopedijski rečnik međunarodnog prava i međunarodnih odnosa, Službeni glasnik, Beograd, 2010. 8. Krivokapić B.: Aktuelni problemi međunarodnog prava, Službeni glasnik, Beograd, 2011.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.088-M	Naziv predmeta: Bilateralna i multilateralna diplomatija		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Omogućiti polaznicima II ciklusa studija stjecanje znanja iz oblasti bilateralne i multilateralne diplomatijske discipline, sa osvrtom na teorijsku osnovu diplomatske discipline, ali i prakse, tj. profesije. Omogućiti uvid u postojanje i rad međunarodnih vladinih organizacija, kao i načine diplomatskog predstavljanja država u tim multilateralnim okvirima - bez kojih je nemoguće zamisliti savremene međunarodne odnose.
1.2. Ishod učenja	Nakon položenog predmeta polaznici II ciklusa studija stječu kompetencije za razumijevanje postojanja i funkcionisanja diplomatske discipline, te razumijevanje načina na koje je djelovanje međunarodnih organizacija izmijenilo tradicionalne diplomatske forme. Ishod je osposobljavanje polaznika za kritičko promatranje i profesionalno djelovanje u polju bilateralne i multilateralne diplomatijske discipline, sa nezaobilaznim osvrtom na fenomen unilateralizma.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojmovno određenje bilateralne i multilateralne diplomatijske discipline 2. Diplomatija u sastavu evropske ravnoteže snaga 3. Od klasične ka savremenoj diplomatijskoj discipline 4. Diplomatija između dva svjetska rata 5. Diplomatija Hladnog rata 6. Moderna diplomatija 7. Funkcije diplomatije 8. Osnove bilateralne diplomatijske discipline i bilateralna diplomatijska praksa u savremenom svijetu 9. Multilateralna diplomatijska praksa u savremenom svijetu 10. Savremeni primjeri multilateralnih organizacija 11. Savremeni primjeri unilateralizma 12. Osnovni pravci i aktivnosti vanjske politike Bosne i Hercegovine (bilateralne prirode i multilateralne prirode) 13. Diplomatija kao profesija 14. Diplomatija između oblika i sadržaja 15. Kvalitete uspješnog diplome i diplomatski pojmovnik

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje	30 sati
	Grupni rad	15 sati
	Samostalno učenje	40 sati
	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati
	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati
	UKUPNO	135 sati

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mitić M.: Diplomatija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1999. 2. Mitić M., Đorđević S.: Diplomatsko i konzularno pravo, Drugo izdanje, Centar za publikacije Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2007. 3. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb, 2011., str. 298-334 <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lapenda S.: Diplomatija, Split, 2008. 2. Janev I.: Teorija o međunarodnim odnosima i spoljnoj politici 3. Janev I.: Međunarodni odnosi i spoljna politika 4. Engdahl E. F. W.: Stoljeće rata, AGM Zagreb, 2000. 5. Henry K.: Diplomatija, Washington D.C., 2007. 6. Vukadinović R.: Politika i diplomacija, Politička kultura, Zagreb, 2004. 7. Nick S.: Diplomacija, Metode i tehnike, Barbat, Zagreb, 1997. 8. Berković S.: Diplomatsko i konzularno pravo, Zagreb, 1997. 9. Shaw M. N.: International Law, Seventh edition, Cambridge University Press, Cambridge, 2014. 10. Krivokapić B.: Aktuelni problemi međunarodnog prava, Službeni glasnik, Beograd, 2011.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.089-M	Naziv predmeta: Ekonomска дипломатија у Европској унији		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Predmet Ekonomска дипломатија у Европској унији има за циљ да студентима другог циклуса (посдипломских студија) пружи зnanja из савремене дипломатије, са посебним акцентом на активности и инструменте економске дипломатије у Европској унији у процесу svjetske globalizације. По завршетку предавања студенти ће бити у могућности да повезу усвојена стручна зnanja са актуелним трендовима у области bilateralne i multilateralne економске дипломатске активности, са фокусом на технике пословног pregovaranja.
1.2. Ishod učenja	Stjecanje општих зnanja из дипломатије и економске дипломатије, а посебно razumijevanje i shvatanje економске дипломатије савremenog doba, koje obuhvata globalne svedruštvene aktivnosti i utjecaj istih na ekonomiju i biznis. Tehnika pregovaranja i njeno savladavanja je u fokusu ishoda učenja.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam дипломатије 2. Традиционална дипломатија европских земаља 3. Дипломатска професија 4. Економска дипломатија у EU 5. Дипломатија и регионалне интеграције 6. Корпоративна дипломатија 7. Дипломатско-пословно обавještавање у EU 8. Дипломатско-пословно pregovaranje 9. Дипломатско-пословно lobiranje 10. Дипломатска-пословна špijunaža 11. Дипломатија и регионалне интеграције 12. Корпоративна дипломатија 13. Дипломатија и глобализација 14. Економска дипломатија Босне и Херцеговине 15. Зnačaj i uloga економске дипломације за земље у развоју i BiH

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije допунске literature и истраживање извора Семинарски рад/есеј/истраживачки рад/задаци УКУПНО	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Džombić J. Ilija: Ekonomска дипломатија Босне и Херцеговине, Универзитет за пословни инженеринг и менаджмент, Бања Лука, 2008.
	Dopunska literatura: 1. Sva periodika i knjige koje tretiraju oblast дипломатије и економске дипломатије, а штампане су на BHS језићком простору

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.090-M	Naziv predmeta: Međunarodna politika i sigurnost		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Omogućiti polaznicima II ciklusa studija stjecanje znanja iz oblasti međunarodne politike i sigurnosti, sa kritičkim osvrtom na mjesto i razvoj ove naučne discipline u sistemu društvenih nauka, i njene povezanosti sa međunarodnim odnosima, te naučnom teorijom i praksom. U sklopu proučavanja relevantnih aplikativnih modela sigurnosti, ponuditi interdisciplinarni pristup stjecanja znanja o međunarodnim organizacijama i institucijama, te njihovim sigurnosnim konceptima.
1.2. Ishod učenja	Polaznici II ciklusa studija će biti osposobljeni za kritičko promatranje i profesionalno djelovanje na međunarodnom planu. Ponudit će se temeljna znanja za teorijsko izučavanje fenomena sigurnosti, kao i bavljenje organizacijama i institucijama međunarodne politike i sigurnosti.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> Pojmovno određenje međunarodne politike i sigurnosti Savremene prijetnje i izazovi međunarodnoj politici i sigurnosti Trendovi razvoja strategija sigurnosti Politika NATO saveza u pogledu partnerstva u širenju evro-atlantske sigurnosti Uloga NATO-a u operacijama podrške miru Sigurnosno-strategijski aspekti NATO-a; strateško partnerstvo NATO-a i EU Saradnja NATO-a sa drugim međunarodnim organizacijama Uloga i značaj zajedničke vanjske i sigurnosne politike Evropske unije Značaj evropske sigurnosne i odbrambene politike Nastojanja unapređenja sigurnosne strategije Ujedinjenih nacija i uloga ove Organizacije u očuvanju mira u svijetu Sigurnosni mehanizmi OSCE-a Nacionalne sigurnosne strategije SAD-a u 21. stoljeću Uloga Ruske Federacije kao međunarodnog faktora sigurnosti Elaborisanje transatlantskih odnosa Upravljanje krizama u Jugoistočnoj Evropi

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati
--	--	---

	UKUPNO	135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Beridan I.: Politika i sigurnost, FPN, Sarajevo, 2008. Dopunska literatura: 1. Najetović Dž.: Geopolitički položaj BiH u evro-atlantskim integracijama zapadnog Balkana, DES Sarajevo, 2007. 2. Kožljak A.: Evropske i transatlantske strategije sigurnosti, Sejtarija d.o.o., Sarajevo, 2008. 3. Masleša R.: Teorije i sistemi sigurnosti, Magistrat, Sarajevo, 2001. 4. Grizold A.: Suvremeni sistemi nacionalne sigurnosti, Sveučilište Zagreb, 2009. 5. Dujović J.: Teorija strategije, FPN, Sarajevo, 2006. 6. Dujović J.: Rukovođenje u sistemu odbrane i sigurnosti, Sarajevo, 2009. 7. Krivokapić B.: Međunarodno pravo: korenji, razvoj i perspektive, Megatrend univerzitet, Beograd, 2006. 8. Krivokapić B.: Aktuelni problemi međunarodnog prava, Službeni glasnik, Beograd, 2011. 9. Krivokapić B.: Mir i rat u međunarodnim odnosima i pravu, Institut za uporedno pravo & Poslovni i pravni fakultet, Beograd, 2017.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.091-M	Naziv predmeta: Vanjska politika BiH		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Omogućiti studentima stjecanje znanja iz oblasti vanjske politike, sa fokusom na vanjsku politiku Bosne i Hercegovine. Prikazati vezu vanjske politike BiH sa naučnom teorijom i praksom.
1.2. Ishod učenja	Primjenjujući relevantne aplikativne modele, te koristeći interdisciplinarni pristup, osposobiti studente za kritičko promatranje i profesionalno djelovanje u području vanjske politike BiH te, kroz predavanja, vježbe, prezentacije, grupni i individualni rad studenata, ponuditi temeljna znanja za teorijsko izučavanje predmeta i praktično djelovanje.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam vanjske politike 2. Načela vanjske politike 3. Strateški pravci u vođenju vanjske politike. 4. Vanjska politika kao element sigurnosne politike BiH 5. Prioriteti u vođenju vanjske politike BiH, Dejtonski sporazum i vanjska politika BiH 6. Osnovni parametri vanjske politike BiH. 7. Osnovni pravci i aktivnosti VP BiH (bilateralne i multilateralne prirode) 8. Vanjsko-politički ciljevi i nadležnosti za vođenje vanjske politike 9. Nadležnosti Predsjedništva BiH u vođenju vanjske politike 10. Djelokrug i zadaci Ministarstva vanjskih poslova BiH 11. Organizacija i struktura MVP BiH 12. Vanjsko-politička sredstva i vanjsko-politički postupci 13. Principi vršenja vanjskih poslova, specijalni odnosi sa Hrvatskom i Srbijom 14. BiH i PfP, BiH i EU, BiH i NATO 15. BiH i OSCE, BiH i regionalna saradnja

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	

3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vukadinović R.: Politika i diplomacija, Otvoreno sveučilište Zagreb, 1994. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prijedlog zakona o Vanjskoj politici BiH, 23.12.2008. 2. Strateški pravci i prioriteti u vođenju Vanjske politike BiH - nacrt, Sarajevo, 2008. 3. Opći pravci i prioriteti za vođenje vanjske politike BiH, Predsjedništvo BiH, Sarajevo, 2003. 4. Sigurnosna politika BiH, Sarajevo 2006. 5. Dejtonski sporazum BiH 6. Kegli Č. V., Vitkof J. R.: Svetska politika - trend i transformacija, Beograd, 2004. 7. Janev I.: Teorija o međunarodnim odnosima i spoljnoj politici 8. Janev I.: Međunarodni odnosi i spoljna politika 9. Engdahl E. F: W.: Stoljeće rata, AGM Zagreb, 2000.
----------------------	--

5.2.1.6. Uža naučna oblast historijskopravna

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-M	Naziv predmeta: Metodologija društvenih i pravnih nauka II		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Edukacija studenata iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama opšte metodologije kao načina dolaska do objektivne naučne istine, te načina formiranja i upotrebe logičkih i tehničkih metoda u društvenim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva upoznavanje sa osnovama metodologije prava kao načina stvaranja, funkcionisanja i evolucije prava, te njegove spoznaje, tumačenja, primjene i realizacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje da kroz ovladavanje ovom materijom zadobiju teorijske osnove za aktivno učešće u daljem nastavno-naučnom procesu, valorizaciji teorijske i pozitivno - pravne nauke.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije 2. Konstitutivni dijelovi metodologije 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja 5. Determinizam i struktura determinizma 6. Pojam determinističkih uslova 7. Naučni zakon kao dio determinizma 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja 10. Posmatranje i vrste posmatranja 11. Ispitivanje i invervju, oblici ispitivanja 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju 13. Analiza sadržaja dokumenata 14. Statistička i matematska analiza podataka 15. Idejna skica naučnog istraživanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kustura M.: Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Termiz Dž.: Metodologija društvenih nauka, Grafit, Lukavac, 2009. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vujević M.: Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. 2. Šušnjić Đ.: Metodologija, Nolit, Beograd, 2005. 3. Kukić S.: Metodologija društvenih nauka, Sveučilište Mostar, Mostar, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.032-M	Naziv predmeta: Rimsko pravo - odabране teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 7
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	U okviru ovog predmeta izučava se način stvaranja neizbrisivog pečata koje je rimsko pravo utisnulo evropskoj pravnoj tradiciji i političkoj misli. Ukazuje se na različite povijesne poglеде u prihvaćanju ovog pravnog fenomena i njegovom putu do osnova savremenog evropskog prava. Cilj ovog predmeta je studentima pružiti produbljena saznanja o rimskom pravu koja su stekli u okviru dodiplomskog studija. Akcenat se stavlja na one segmente rimskog prava, prije svega na stvarno, obvezno i procesno pravo čije su pravne figure, principi i opća pravna načela inkorporirana u savremena prava modernih država. Na primjeru pojedinih konkretnih pravnih instituta se ukazuje na njihov put recipiranja u osnove nastajućeg prava Evropske unije.
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći: a) znanje: na razini činjenica reponzitarij povezanost različitih instituta rimskog prava u cjelovitom sistemu privatnog prava izgrađenom na temelju rimske pravne tradicije i pravne znanosti; analizirati proces nastanka i razvoja različitih pravila i načela privatnog prava. b) vještine: ispitati primjenu načela, pravila i rješenja rimskog privatnog prava na konkretnim činjeničnim stanjima. c) kompetencije: razvijanje profesionalnih vještina potrebnih za kompetentnu i etičku participaciju kao člana pravničke profesije, uz naglašeno uočavanje važnosti rimskog prava za savremene privatnopravne sisteme.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obvezno pravo 2. Obaveze iz kontrakata 3. Obaveze iz kvazikontrakata 4. Obaveze iz delikata 5. Obaveze iz kvazidelikata 6. Izabrane teme iz rimskog nasljednog prava 7. Intestatno nasljedivanje 8. Oporučno nasljedivanje 9. Izabrane teme iz rimskog statusnog prava 10. Izabrane teme iz rimskog obiteljskog prava 11. Izabrane teme iz rimskog stvarnog prava 12. Izabrane teme iz rimskog procesnog prava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati 15 sati 74 sati 50 sati
--	---	--

	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	20 sati 189 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šarac M., Lučić Z.: Rimsko privatno pravo, Sarajevo, 2006. 2. Horvat M.: Rimsko pravo, Zagreb, 2002. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Romac A.: Izvori rimskog prava, Zagreb, 1973. 2. Romac A.: Rječnik rimskog prava, sva izdanja 3. Arangio – Ruiz V.: Storia del diritto romano, Napoli, 1966. 4. Bajić M.: Povodom knjige "Rimsko pravo" od B. Eisnera i dr Horvata, Istorijsko – pravni zbornik, I, Sarajevo, 1949. 5. Berger A.: Encyclopedic Dictionary of Roman Law, Transactions of the American Philosophical Society, 1953. 6. Burdese A.: Istituzioni di diritto romano, Torino, 1961. 7. Crook J.A.: Law and Life of Roma, (1967) 8. Ellul J.: Historie des institutions, 1-2, Paris, 1972. 9. Egersdorfer A.: Predavanja o pandektima, Zagreb, 1915. 10. Jolowicz H. F. – Nicholas B.: Historical Introduction to the Study Roman Law,Cambridge, 1972. 11. Kaser M.: Romische Privatrecht, Munchen, 1968. 12. Korošec V.: Rimsko pravo, Ljubljana, I (1967), II (1969) 13. Kunkel W.: Romische Rechtsgeschichte, Koln, 1990. 14. Levy – Bruhl H.: Recherches sur les actions de la lo, Paris, 1960. 15. Margetić L. –Boras M.: Rimsko pravo, Zagreb, 1980. 16. Novickij B.: Osnovy rimskogo graždanskogo prava, Moskva, 1972. 17. Paton G. W. : A Textbook of Jurisprudence, Oxford, 1972. 18. Puhan I.: Rimsko pravo, Beograd, 1969. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.033-M	Naziv predmeta: Ustavna historija BiH		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Predmet Ustavna historija Bosne i Hercegovine, koji pripada užoj naučnoj oblasti Pravna historija, ima za cilj da studentima prava ponudi produbljeno znanje o razvoju ustavnosti Bosne i Hercegovine. Ako se kao polazna osnova uzme uže (pozitivističko) tumačenje pojma ustava, onda se razvoj ustanovnosti u Bosni i Hercegovini može pratiti od druge polovine XIX stoljeća do modernog doba. U tom smislu je glavni fokus izučavanja ovog predmeta na produbljenom uvidu u razvoj i transformaciju ustavnopravnog uređenja Bosne i Hercegovine, odnosno državnih tvorevina u čijem sastavu je bila BiH. Taj cilj se u okviru ovog predmeta ostvaruje interaktivnom nastavom i istraživačkim radovima studenata. Nastavne aktivnosti su bazirane na historijskim, teorijskim i uporednim analizama svih ustavnopravnih akata i drugih javnopravnih i političkih dokumenata vezanih za razvoj ustavnosti Bosne i Hercegovine od druge polovine XIX stoljeća do modernog doba. Od posebnog značaja su analize ustavnopravnog razvitka BiH i Jugoslavije u drugoj polovini XX stoljeća, na osnovu kojih studenti treba da dobiju jasnu viziju nastanka pozitivnog (dejtonskog) ustavnog uređenja BiH.
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći: a) znanje: prepoznati glavne faze ustavnog razvijanja BiH od prvog (osmanskog) ustava 1876. i Zemaljskog štatuta 1910. do Dejtonskog ustava 1995.; b) vještine: rekonstruirati ustavni razvijetak Jugoslavije i BiH, dovesti u vezu ustavni razvijetak BiH i Jugoslavije u XX stoljeću sa pozitivnim ustavnim i političkim uređenjem BiH; c) kompetencije: koristiti se pravno-historijskim metodom u tumačenju javnopravnih i ustavnih pitanja, te općenito pravnih izvora i dokumenata; koristiti se pravno-historijskim metodama i znanjima pri rješavanju konkretnih pravnih pitanja iz oblasti javnog i ustavnog prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod: Pojam ustava i ustavnosti - historijski, teorijski i uporedno-pravni okvir 2. Vilajetski zakon 1867. 3. Osmanski ustav 1876. 4. Ustavna pozicija BiH 1878-1908. 5. Zemaljski štatut 1910. 6. Ustav Kraljevine SHS – Vidovanski ustav 1921. 7. Ustav Kraljevine Jugoslavije – Oktroirani ustav 1931. 8. Ustavni poredak NDH 9. Ustavna evolucija i revolucija u okviru NOB

	10. Ustav FNRJ i NR BiH 11. Ustav SFRJ i SR BiH 12. Pravna analiza proglašenja nezavisnosti BiH 1992. 13. Analiza Vašingtonskog sporazuma 1994. 14. Analiza Dejtonskog mirovnog sporazuma 1995.
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA	
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Suad Kurtćehajić, Prilozi za politički sistem BiH, Sarajevo, 2017. (Odlomci - Izabrani dokumenti iz navedene knjige) 2. Mustafa Imamović, Zemaljski štatut u ustavnoj historiji Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2010. 3. Jugoslavija 1918-1984. - Zbirka dokumenata (priredili: Branko Petranović i Momčilo Zečević), Rad, Beograd, 1985. (Odlomci - izabrani dokumenti iz navedene knjige). <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Damir Banović i Saša Gavrić (priredili), Država, politika i društvo u Bosni i Hercegovini – Analiza postdejtonskog političkog sistema (zbornik radova), Magistrat, Sarajevo, 2014. 2. Ferdo Čulinović, Dokumenti o Jugoslaviji, Školska knjiga, Zagreb, 1968. 3. Omer Ibrahimagić, Bosanski identitet i suverenitet, Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2012. 4. Ahmed S. Aličić, Uređenje Bosanskog ejleta od 1789 do 1878., Orientalni institut, Sarajevo, 1983. 5. Bosanski ustav (fototip izdanje iz 1910. godine: priredio Uzeir Bavčić), Muslimanski glas, Sarajevo, 1991.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.034-M	Naziv predmeta: Komparativna pravna historija- odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Ovaj predmet izučava izabrane teme velikih pravnih kultura u historijsko-komparativnoj perspektivi („vertikalno poređenje“). Prethodno se ukazuje na glavne metodološke pristupe u ovoj naučnoj disciplini.
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći: a) znanje: na razini činjenica: poznavati različite teme iz izabranih pravnih kultura, kao što su antička, islamska i anglo-američka; shvatiti društveni kontekst i identificirati faktore koji su utjecali na nastanak i razvoj pojedinih pravnih instituta u navedene tri pravne kulture b) vještine: analize i komparacije pravnih dokumenata, usmene i pismene komunikacije rezultata produbljenog istraživanja c) kompetencije: sposobnost istraživanja u oblasti komparativne pravne historije i korištenja rezultata tih istraživanja za rješavanje savremenih pravnih problema
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istraživanje pred-državnog uređenja - pravna etnologija 2. Koncept prava u velikim pravnim kulturama 3. Izvori prava u velikim pravnim kulturama 4. Sudovi i suđenje u velikim pravnim kulturama 5. Evolucija prava u velikim pravnim kulturama 6. Status pojedinca u velikim pravnim kulturama 7. Ugovori u velikim pravnim kulturama 8. Vlasništvo u velikim pravnim kulturama 9. Brak i porodica u velikim pravnim kulturama 10. Zločin i kazna u velikim pravnim kulturama 11. Rat i mir u velikim pravnim kulturama

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Karčić F.: Komparativna pravna historija, Pravni fakultet	

	<p>Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2012.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. A. Votson, „Pravo u knjigama, zakonu i stvarnosti: uporednopravni pogled“, Anali Pravnog fakulteta u Beogradu, LV, 2, 2007, str. 5-18. 3. J. Ćirić, Uvod u pravo SAD, Institut za uporedno pravo, Beograd, 2008. (odlomak). 4. J. Dainow, „The Civil Law and the Common Law: Some Points of Comparison“, The American Journal of Comparative Law, Vol. 15, No. 3 (1966 - 1967), str. 419-435. 5. J. A. Makdisi, „The Islamic Origins of the Common Law“, North Carolina Law Review, 1999, Vol. 77, No. 5, str. 1635-1739. (odlomak). 6. F. Karčić, “Koncept građanstva u savremenoj islamskoj pravnoj misli”, Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, XLVI-2003 (Sarajevo 2004), str. 313-329. 7. F. Karčić, “Neki primjeri ugovora iz Stare Mesopotamije“, Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, XLVII-2004, str. 172-179. 8. E. Memišević, „Brak kod naroda Starog Istoka“, Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, 2010, god. LIII, str. 243–265. 9. A. Alibašić, Savremene muslimanske dileme: pluralizam, ljudska prava, demokratija, pravda, džihad, ekstremizam, terorizam (prir. Ahmet Alibašić), Centar za napredne studije, Sarajevo 2010, (odlomak). 10. K. A. Raaflaub, War and Peace in the Ancient World, Blackwell Publishing, 2007, (odlomak).
	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R. Westbrook, A History of Ancient Near Eastern Law, E. J. Brill, Leiden, 2003. 2. M. Juergensmeyer et. al., The Oxford Handbook of Religion and Violence, Oxford University Press, 2013. 3. C. Valier, Crime and Punishment in Contemporary Culture, Routledge, London, New York, 2004.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.035-M	Naziv predmeta: Pravne kulture Evrope		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Da omogući studentima razumijevanje različitih pravnih kultura u Evropi, njihove međusobne interakcije i odnose sa nastajućim pravnim sistemom Evropske Unije, sa posebnim naglaskom na zemlje u tranziciji.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije da prepozna razvoj različitih pravnih kultura u Evropi, te utiče na nastanak nadnacionalnog evropskog prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Koncept pravne kulture 2. Nastanak različitih pravnih kultura u Evropi 3. Romanska pravna kultura 4. Germanska pravna kultura 5. Common Law kultura 6. Nordijska prava kultura 7. Pravne kulture evropskih zemalja u tranziciji 8. Nastanak nadnacionalnog evropskog prava („principi evropskih zakonika“ i sl.) 9. Mjesto Jugoistočne Evrope medju historijsko-kulturnim regionima Evrope 10. Pravni pluralizam Jugoistočne Evrope 11. Nastanak modernih pravnih sistema u Jugoistočnoj Evropi: strani modeli i pravno-politički transferi 12. Kodifikacija prava u Jugoistočnoj Evropi: pravni transplanti 13. Uspon i pad socijalističke pravne tradicije 14. Tranzicija u Jugoistočnoj Evropi 15. Pravne perspektive regiona		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Gessner, Hoeland, Vargo (eds.), European Legal Cultures (Aldershot, UK: Dartmouth, 1996). 2. H. Patric Glenn, Legal traditions of the World (Oxford Universitz Press, 2000). Glendon, Gordon, Carozza (eds.), Comparative Legal		

	<p>Cultures (St. Paul, Minn. :West Group, 1999).</p> <p>3. Zweigert, Kotz, Introduction to Comparative Law (Oxford:Clarendon Press, 1987). Orucu, Critical Comparative Law (Kulwer, 1999).</p> <p>4. David Nelken, Using the Concept of Legal Culture, Australian Journal of Legal Philosophy, 2004.</p>
	<p><u>Dopunska literatura:</u></p> <p>1. Časopisi: International and Comparative Law Quarterly, Maastricht Journal of European and Comparative Law, Review of Central and East European Law, Electronic Journal of Comparative Law (na intrenetu), Tulane Law Review.</p> <p>2. Internet stranice: Europa Website i sl.</p>

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.036-M	Naziv predmeta: Rimsko pravo i Evropa		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj ovog predmeta je studentima pružiti produbljena saznanja o rimskom pravu koja su stekli u okviru dodiplomskog studija. Akcenat se stavlja na one segmente rimskog prava, prije svega na stvarno, obvezno i procesno pravo čije su pravne figure, principi i opća pravna načela inkorporirana u savremena prava modernih država. Na primjeru pojedinih konkretnih pravnih instituta se ukazuje na njihov put recipiranja u osnove nastajućeg prava Evropske unije. U okviru ovog predmeta izučava se način stvaranja neizbrisivog pečata koje je rimsko pravo utisnuto evropskoj pravnoj tradiciji i političkoj misli. Ukazuje se na različite povijesne poglеде u prihvaćanju ovog pravnogfenomena i njegovom putu do osnova savremenog evropskog prava.
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će moći: a) znanje: prepoznati sadržaj fundusa rimskih pravnih osnova u evropskom privatno-pravnom sistemu. b) vještine: primjeniti naučni prisup u proučavanju savremenog privatno-pravnog sistema. c) kompetencije: ući u naučni studij privatnog prava, zahvaljujući pravno-historijskoj, pravno-kulturnoj i komparativnoj metodološkoj izobrazbi u okviru kursa.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> Metodološki postupci utvrđivanja osnovnih karakteristika starog civilnog prava Metodološki postupci utvrđivanja osnovnih puteva izgradnje pretorskog prava – ius honorarium Specifičnosti kazuističkog metoda rimskog klasičnog prava Osnovne značajke procesa vulgarizacije rimskog postklasičnog prava Justinijanova kodifikacija kao osnova recepcije rimskog prava Rimske pravne maxime iz D. 50,17 kao dijelovi modernog evropskog i svjetskog prava Obnova Justinijanova prava Odnos rimskog i kanonskog prava Rimsko pravo i počeci nacionalnih država Rimsko pravo i prirodno pravo Usus modernus pandectarum Pandektna znanost i Njemački građanski zakonik Rimsko pravo i savremene kodifikacije Izabrane teme iz rimske pravne povijesti I Izabrane teme iz rimske pravne povijesti II

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. P. Stein, Rimsko pravo i Europa. Povijest jedne pravne kulture, prijevod Nikola Petrak, Zagreb, 2007. 2. M. Rainer, Das Römische Recht in Europa, Manz Kurzlehrbuch, 2012. 3. H. F. Jolowicz, B. Nicholas, Historical Introduction to the Study of Roman Law, Cambridge, 1972. 4. W. Kunkel, Roemische Rechtsgeschichte, Koeln – Wien, 1988. 5. D. Maffei, Gli inizi dell'umanesimo giuridico, Milano, 1956. 6. R. Zimmermann, The Law of Obligations: Roman Fundations of the Civilian Tradition, Kapstadt/Muenchen, 1993. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Horvat, Rimska pravna povijest, Zagreb, 1943. 2. L. Margetić, Rimsko pravo. Izabrane studije, Rijeka, 1999. 3. L. Margetić, Rimsko pravo kao europski fenomen i hrvatska pravna povijest, Rijeka, 1997. 4. M. Bellomo, L'Europa del diritto commune, Roma, 1991. 5. F. Wieacker, Privatrechtsgeschichte der Neuzeit, Goettingen, 1967. 6. M. Petrak, Rimska pravna tradicija i hrvatska pravna kultura, Politička kultura, Zagreb, 2015. 7. G. Hamza, Die Entwicklung des Privatrechts und die römischrechtliche Tradition in den österreichischen Erbländern /Erbländen/ und in Österreich, Grundlage, 2003. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.037-M	Naziv predmeta: Razvoj pravne kulture u BiH		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Pravna kultura je pojam koji se, u najširem smislu, koristi za opisivanje relativno stabilnih obrazaca ponašanja i stavova društva u vezi sa pravom. Sastavni elementi pravne kulture nisu jasno definirani, ali obuhvataju široko polje fenomena koji se mogu povezati sa pravom, od činjenica o pravnim ustanovama sve do ideja, vrijednosti, aspiracija i mentaliteta. Nelken rezimira da pravna kultura, isto kao i opća kultura, zapravo, predstavlja ono što jesmo, a ne ono što činimo. Ovim predmetom se nastoji objasniti razvoj i transformacija pravne kulture na području Bosne i Hercegovine. Pri tome se posebno analizira uloga pravne misli i nauke (kao elementa tzv. interne pravne kulture ili pravne kulture pravničke struke) na razvoj i transformaciju prava.
1.2. Ishod učenja:	Nakon uspješno savladanog predmeta, student će: a) znanje: znati da definira pojam i elemente pravne kulture; razumjeti proces razvoja i transformacije pravne kulture u BiH b) vještine: biti u stanju da objasni ulogu interne pravne kulture za proces transformacije/reforme prava; c) kompetencije: biti sposoban da koriste pojam i koncept pravne kulture u istraživanju pravnih fenomena (naučna upotreba).
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> Uvod: pojam i sistematizacija pravne kulture Uvod: uloga pravne kulture za razvoj prava i pravne nauke Uvod: transformacija pravne kulture u Bosni i Hercegovini: historijska rekonstrukcija u općim crtama Tragovi evropske pravne kulture u srednjovjekovnoj Bosni Osmanska i islamska pravna kultura u Bosni Predstavnici islamske pravne misli u Bosni osmanskog perioda Transformacija pravne kulture u periodu tanzimata Recepacija evropske pravne kulture u BiH 1878-1918. Predstavnici evropske pravne misli u BiH na prelazu u XX stoljeće Predstavnici islamske pravne kulture u BiH u prvoj polovini XX stoljeća Institucionalizacija pravne misli u Bosni i Hercegovini i utjecaj na pravnu kulturu Pravna kultura socijalizma u drugoj polovini XX stoljeća Moderne tendencije u razvoju pravne kulture u BiH

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati
--	---	--

	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Enes Durmišević, Uvod u razvoj pravne misli u Bosni i Hercegovini, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2014. 2. David Nelken, „Using the Concept of Legal Culture“, u: Australian Journal of Legal Philosophy, 29, 2004. (Online slobodno dostupno). <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Roger Cotterrell, Law, Culture and Society: Legal Ideas in the Mirror of Social Theory, Ashgate, Hampshire, 2006. 2. David Nelken; Johannes Feest, Adapting Legal Cultures, Hart Publishing, Oxford-Portland Oregon, 2001. 3. Iris Agmon, „Recording procedures and Legal Culture in the Late Ottoman Shari'a Court of Jaffa, 1865-1890“, Islamic Law and Society, 11, 3, 2004., 333-377. 4. Roger Cotterrell, „Comparative Law and Legal Culture“, u: The Oxford Handbook of Comparative Law, Edited by Mathias Reimann; Reinhard Zimmermann, Oxford University Press, 2006., 709-737. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.092-M	Naziv predmeta: Pravni pluralizam u BiH		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	<p>Pod pojmom pravni pluralizam podrazumijevaju se razni oblici koegzistenijice i interakcije dva ili više sistema (pravnih) pravila unutar jednog društvenog, odnosno pravnog poretka. Pravni pluralizam ispitivan je prvo bitno sa aspekta antropoloških studija, u kontekstu kolonijalnih pravnih sistema i uporedne primjene domaćeg prava (najčešće običajnog ili vjerskog) kolonijaliziranih naroda i novog prava (zapadnih modela - pravnih transplantata) kolonijalnih sila. Teorija o pravnom pluralizmu proširena je kasnije na moderne nacionalne i transnacionalne pravne sisteme. Usljed nagle kulturne i etničke diverzifikacije zapadnog svijeta ovo pitanje postaje jedno od najaktuelnijih pitanja koje se postavljuju pred pravnu nauku i praksu. Za razliku od moderne Evrope, gdje je stoljećima prihvaćen koncept pravnog monizma i unifikacije, novija pravna historija Bosne i Hercegovine i jugoistočne Evrope svjedoči o pravnom pluralizmu koji je živo prakticiran do druge polovine XX stoljeća.</p> <p>Cilj ovog predmeta je da studente II ciklusa studija upozna sa pojmom i oblicima pravnog pluralizma kroz pravnu historiju Bosne i Hercegovine. Navedenoj materiji pristupa se hronološki i interdisciplinarno, uz šиру teorijsku kontekstualizaciju fenomena pravnog pluralizma.</p>
1.2. Ishod učenja:	<p>Nakon uspješno savladanog predmeta, student će:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) znanje: razumjeti pojam pravnog pluralizma; prepoznati pojave i fenomene vezane za pravni pluralizam u pravnoj historiji BiH; usvojiti potrebna teorijska znanja o pravnom pluralizmu kao mogućem modelu i konceptu pravnog uređenja. b) vještine: biti u stanju da prepoznae pravni pluralizam kao društveno-pravni fenomen u historiji, ali i pozitivnom pravu. c) kompetencije: biti osposobljen da koristi koncept pravnog pluralizma u objašnjavanju pravne i društvene stvarnosti.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u koncept i pojam pravnog pluralizma 2. Pravni pluralizam u srednjovjekovnoj Bosni 3. Pravni pluralizam osmanske države 4. Tanzimat i pravni pluralizam 5. Pravni pluralizam postosmanskih balkanskih država 6. Austro-ugarski model pravnog pluralizma u BiH 7. Pravni pluralizam Kraljevine SHS/Jugoslavije 8. Sužavanje pravnog pluralizma u drugoj polovini XIX stoljeća i njegova transformacija u tzv. normativni pluralizam 9. Pravni pluralizam u kontekstu evropskih integracija

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> Brian Z. Tamanaha, „Understanding Legal Pluralism. Past to Present, Local to Global“, u: Sydney Law Review, Volume 30, 2008., 375-411. (Online slobodno dostupan); Karen Barkey, „Aspects of Legal Pluralism in the Ottoman Empire“, u: Richard J. Ross; Lauren Benton, Legal Pluralism and Empires, 1500-1850, New York Press, 2013, 83-107.; Enes Durmišević, „Šerijatski sudovi u BiH u drugoj polovini XIX stoljeća“, Analji Pravnog fakulteta u Zenici, broj 12, god. 6, 75-89. (Online slobodno dostupno); Mustafa Imamović, Historija države i prava Bosne i Hercegovine, IV izdanje, Magistrat, Sarajevo, 2014. (odlomci koji se odnose na pravni partikularizam u Kraljevini SHS/Jugoslaviji). <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> John Griffiths, „What is Legal Pluralism“, The Journal of Legal Pluralism and Unofficial Law, Volume 18, Issue 24, 1986, 1-55. (Online slobodno dostupan); 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.093-M	Naziv predmeta: Moderne pravne kodifikacije- odabране teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Da upozna studente sa procesom i okolnostima nastanka modernih kodifikacija prava sa naglaskom na Evropu. Da razvije sposobnost studenata za sagledavanje pojedinih pravnih instituta u historijskoj i komparativnoj perspektivi.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije da praktično poznavanje koncepta, strukture i karakterističnih instituta najpoznatijih modernih pravnih kodifikacija.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kodifikacija: koncept i historija 2. Pojam kodifikacije 3. Ciljevi kodifikacije 4. Uslovi i faktori koji pomažu kodifikaciju 5. Kodifikacije predmodernog doba 6. Kodifikacije modernog doba 7. Francuski građanski zakonik 8. Austrijski opšti građanski zakonik 9. Njemački građanski zakonik 10. Švajcarske kodifikacije Egipatski građanski zakonik 11. Osmanski građanski zakonik (Medžella) 12. Opšti imovinski zakonik za Crnu Goru 13. Egipatski građanski zakonik 14. Analiza izvornih tekstova kodifikacija (tabele komparacije) 15. Budućnost kodifikacije

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Karčić F.: Moderne pravne kodifikacije, predavanja i zakonski tekstovi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2006. Dopunska literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Šarkić S., Popović D.: Veliki pravni sistemi i kodifikacije, 	

	<p>Beograd: Izdavačka kuća "Draganić", 1996.</p> <p>2. Medžellei ahkjami serije (Otomanski građanski zakon), Sarajevo: Tisak i naklada Daniela A. Kajona 1906., str.671., reprint izdanje Sarajevo: Bosanski kulturni centar, 1997.</p> <p>3. Blagojević B.: "Postanak Francuskog građanskog zakonika, Pravna misao 5/1-2 (Beograd 1939.)</p> <p>4. Njemački gradjanski zakonik (od 1896. godine) – opći dio i obavezno pravo (§1 do 853), preveo A. Verona (Beograd, 1970.)</p>
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.094-M	Naziv predmeta: Recepција права у Југоисточној Европи		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	<p>Pravo se u velikoj mjeri stvara recepcijom (pravnim pozajmljivanjem/pravnom transplantacijom). Ovaj fenomen dugo vremena je u fokusu domaće i strane pravne nauke, a s njim se često susreću i pravnici u pravnoj praksi, pravosuđu i zakonodavstvu. Recepција права korištena je kao model u stvaranju modernih pravnih sistema na području Југоисточне Европе у XIX i XX stoljeću, a i danas je jedan od osnovnih zakonodavnih instrumenata u procesu pravne reforme u skoro svim oblastima.</p> <p>Predmetom Recepција права у Југоисточној Европи nastoji se studentima II ciklusa studija objasniti proces nastanka modernih pravnih sistema zemalja Југоисточне Европе у XIX i XX stoljeću. Pri tome se fokus stavlja na interdisciplinarnu i komparativnu obradu fenomena recepcije prava u Bosni i Hercegovini i zemljama regije.</p>
1.2. Ishod učenja:	<p>Nakon uspješno savladanog predmeta, student će:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) znanje: dobiti jasnu sliku o nastanku pravnih sistema југоисточне Европе u historijskoj i komparativnoj dimenziji; usvojiti načela i pravila recepcije prava kao sredstvu pravnog razvijatka i pravne reforme; b) vještine: biti u stanju da tumači proces recepcije prava u kontekstu reforme i transformacije prava u југоисточnoj Европи; c) kompetencije: biti sposoban za samostalno komparativnu, historijsku i normativnu analizu procesa reforme prava u zemljama Југоисточне Европе;
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod: Razvoj ideja o recepciji prava u zapadnoj pravnoj misli 2. Uvod: Zakonitosti recepcije/transplantacije prava u modernoj pravnoj teoriji 3. Transformacija pravne kulture u Југоисточној Европи u XIX i XX stoljeću kao preduslov pravne reforme i recepcije 4. Modeli i historijski/društveno-politički konteksti recepcije prava u Југоисточној Европи u XIX i XX stoljeću 5. Recepција ustavnih modela 6. Recepција građanskog prava 7. Recepција krivičnog prava 8. Pogled na proces recepcije prava postsocijalističkih država u tranziciji 9. Recepција prava u kontekstu evropskih integracija

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i	30 sati 15 sati 40 sati
--	---	-------------------------------

	istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> Alan Votson, Pravni transplanti: pristup uporednom pravu, drugo izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, 2010. (odlomci iz navedene knjige) (ili alternativno, engleska verzija knjige: Alan Watson, Legal transplants: An Approach to Comparative Law, Scottish Academic Press, 1974; University Press of Virginia, 1974. Avi Rubin, „Legal borrowing and its impact on Ottoman legal culture in the late nineteenth century“, Continuity and Change 22, Cambridge Universoty Press, 2007, 279-303. (Online slobodno dostupno) Thomas Simon (Hg.), Konflikt und Koexistenz. Die Rechtsordnungen Südosteuropas im 19. und 20. Jahrhundert, Band II, Serbien, Bosnien-Herzegowina, Albanien, Vittorio Klostermann, 2017. (Odlomci iz navedene knjige).
	Dopunska literatura:	<ol style="list-style-type: none"> Michael Stolleis, „Transfer normativer Ordnungen – Baumaterial für junge Nationalstaaten“, Rechtsgeschichte, Zeitschrift des Max-Planck-Instituts für europäische Rechtsgeschichte, 20, 2012, 72-84. (Online slobodno dostupno). Zoran Pokrovac (Hg.), Rechtsprechung in Osteuropa, Studien zur europäischen Rechtsgeschichte 275, 1 und 2, Rechtskulturen des modernen Osteuropa. Traditionen und Transfers 6, 1 und 2, Frankfurt am Main: Klostermann 2012. Zoran Pokrovac (Hg.), Juristenausbildung in Osteuropa bis zum Ersten Weltkrieg, Studien zur europäischen Rechtsgeschichte 225, Rechtskulturen des modernen Osteuropa. Traditionen und Transfers 3, Frankfurt am Main, Klostermann, 2007. Zoran Pokrovac (Hg.), Rechtswissenschaft in Osteuropa, Studien zum 19. und frühen 20. Jahrhundert, Studien zur europäischen Rechtsgeschichte 248, Rechtskulturen des modernen Osteuropa. Traditionen und Transfers 5, Frankfurt am Main: Klostermann 2010.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.095-M	Naziv predmeta: Religija i pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Usvajanje i razumijevanje osnovnih veza između prava i religije, odnosno pravnih i religijskih normativnih sistema. Cilj je upoznavanje studenata sa velikim religijskim pravnim sistemima i njihovih mogućih veza sa modernom državnom organizacijom. Intencija je dovođenje sadržaja ovog predmeta u sisteme priznavanja i zaštite ljudskih prava, kao i upoznavanje sa načinima na koji moderna država reguliše položaj vjerskih zajednica.
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta: predstavlja osnov za razumijevanje osnovnih pojmoveva religijskih i pravnih sistema mišljenja, razvija sposobnost kritičkog razmišljanja, pruža osnovne informacije o temeljnim pravcima u filozofiji i sociologiji religije, osposobljava studente za interpretaciju osnovnih pojmoveva i kategorija.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Religija i pravo u modernim društvima 2. Religije u Bosni i Hercegovini 3. Religija, politika i pravo 4. Odnos crkve i države u modernim pravnim sistemima 5. Odnosi države i vjerskih zajednica 6. Pravo na slobodu mišljenja i vjeroispovijesti u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i slobodama 7. Pravni položaj religija i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini 8. Tipovi vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini i njihov status 9. Posebni položaj vjerskih zajednica u bosanskohercegovačkom pravnom poretku 10. Unutrašnje uređenje vjerskih zajednica 11. Unutrašnje pravno uređenje najvažnijih vjerskih zajednica 12. Razvoj i temeljne institucije kanonskog prava Katoličke Crkve u kontekstu rimske pravne tradicije 13. Razvoj i temeljne institucije kanonskog prava istočnih Crkava u kontekstu rimsko-bizantske pravne tradicije 14. Razvoj i temeljne institucije islamskog prava u kontekstu islamske pravne tradicije 15. Kanonska pravna tradicija i moderni pravni sistemi

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati
--	--	---

	UKUPNO	135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Karčić F.: Religija i pravo, Connectum, Sarajevo, 2011. 2. Knoblauch H.: Sociologija religije, Dereta, Zagreb, 2010. Dopunska literatura: 1. Londrc B.: Pravni položaj jevrejske zajednice u BiH od 1918. do 1945., University Press, 2017. 2. Papo E.: Judaizam i ljudska prava, Pravni centar FodBiH, Sarajevo, 1998. 3. Blažević V.: Ljudska prava i katolička crkva, Pravni centar FODBiH, Sarajevo, 1998. 4. Cvitković I.: Religije savremenog svijeta, Des, Sarajevo, 2010.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.096-M	Naziv predmeta: Uvod u američko pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovama pravnog sistema SAD s ciljem da studenti steknu znanja kao okvir za dalje proučavanje američkog prava koji karakterišu dva različita elementa: jedinstvena vrsta federalizma i tradicija običajnog prava.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije za dalje proučavanje američkog prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Historijska pozadina i napomene o terminologiji 2. Porijeklo američkog prava 3. Common law, case law 4. Pravnička profesija i školovanje pravničkih kadrova 5. Raznolikost pravnih škola 6. Advokati, pravnici u preduzećima, korporacijama, državnoj službi, sudije 7. Profesionalne organizacije 8. Zakonodavni sistem i izvori prava 9. Redoslijed značaja zakonodavnog materijala 10. Forma prava u pisanim zakonima 11. Značaj izvora prava od drugostepene važnosti 12. Postupak - građanski postupak, krivični postupak, dokazni postupak 13. Privatno pravo/ugovori, naknada vanugovorne štete, imovinsko pravo, porodično pravo, trgovačko pravo. 14. Javno pravo /ustavno pravo, 15. Administrativno pravo, radno pravo, krivično pravo, poresko pravo, reguliranje trgovine

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ansay Tugrul & Clark Davidcott: eds. Introduction to the Law of the United States, 2d ed, New York, Kluwer Law Internatiol, 2002. 2. Byrd B. Sharon: Introduction to Anglo – American Law & Language, 2 ed. Munchen: C. H. : Beck, 2001. 	

	Dopunska literatura:
	1. Hegland Kennev F.: Introduction to the Study and Practice of Law in a Nutshell, 4th ed., St. Paul Minn: Thomson A Vest, 2003.

5.2.1.7. Uža naučna oblast ekonomskopravna

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-M	Naziv predmeta: Metodologija društvenih i pravnih nauka II		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Edukacija studenata iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama opšte metodologije kao načina dolaska do objektivne naučne istine, te načina formiranja i upotrebe logičkih i tehničkih metoda u društvenim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva upoznavanje sa osnovama metodologije prava kao načina stvaranja, funkcionisanja i evolucije prava, te njegove spoznaje, tumačenja, primjene i realizacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje da kroz ovladavanje ovom materijom zadobiju teorijske osnove za aktivno učešće u daljem nastavno-naučnom procesu, valorizaciji teorijske i pozitivno - pravne nauke.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije 2. Konstitutivni dijelovi metodologije 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja 5. Determinizam i struktura determinizma 6. Pojam determinističkih uslova 7. Naučni zakon kao dio determinizma 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja 10. Posmatranje i vrste posmatranja 11. Ispitivanje i intervju, oblici ispitivanja 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju 13. Analiza sadržaja dokumenata 14. Statistička i matematska analiza podataka 15. Idejna skica naučnog istraživanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Kustura M.: Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Termiz Dž.: Metodologija društvenih nauka, Grafit, Lukavac, 2009.
	Dopunska literatura: 1. Vujević M.: Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. 2. Šušnjić Đ.: Metodologija, Nolit, Beograd, 2005. 3. Kukić S.: Metodologija društvenih nauka, Sveučilište Mostar, Mostar, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.021-M	Naziv predmeta: Privredno pravni sistem i politika EU		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je upoznati studente s kategorijama i institucijama u okviru privredno-pravnog sistema i politike Evropske Unije, te metodama realizacije istih akcentirajući specifičnost "ekonomskog federalizma" koji baštini EU.
1.2. Ishod učenja	Studenti će na taj način biti dovoljno educirani o nastanku i djelovanju EU, kao specifične integracije suverenih, evropskih država.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanak i razvoj Evropske unije 2. Institucionalna struktura Evropske unije 3. Evropska unija i izazovi savremenog svijeta 4. Specifičnost privredno-pravnog sistema Evropske unije 5. Makroekonomska politika EU 6. Mikroekonomska politika EU 7. Regulativne aktivnosti Evropske unije u pogledu stvaranja društvenog ambijenta za efikasan ekonomski razvoj 8. Budžet EU 9. Poreska harmonizacija 10. Pravni okvir jedinstvenog tržišta 11. Zajednička agrarna politika 12. Evropska monetarna unija 13. Energetska i okolinska politika 14. Socijalna politika i tržište rada Bosne i Hercegovine i EU 15. Evropska unija danas-osnovni pokazatelji

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kasim I. Begić: Ekonomski politika, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Sarajevo 2000. Dopunska literatura:	

	1. Azra Hadžiahmetović: Ekonomija Evrope, Sarajevo, 2005. 2. Theo Hiritis: European Union Economic, Dorwyn Ltd, Guildford 1998.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.038-M	Naziv predmeta: Finansije i finansijsko pravo- odabране teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P -2		Ukupan broj sati: P -30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim finansijsko-pravnim kategorijama i finansijskim pravom s osvrtom na finansijski sistem Bosne i Hercegovine, kako bi stekli znanje iz oblasti finansija i finansijskog prava. i na taj način bili
1.2. Ishod učenja:	Studenti trebaju biti pripremljeni za praktičan rad u finansijskim institucijama, organima javne uprave i pravosuđa, te obavljanje drugih poslova za koje će poznavanje ove nastavno-naučne discipline biti neophodno.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i finansija i finansijskog prava 2. Historijski razvoj finansija i finansijskog prava 3. Vrste finansija i finansijskog prava 4. Novac, valute i devize u finansijskom pravu 5. Bankarsko pravo 6. Bankarski sistem 7. Finansijske institucije 8. Uloga i značaj finansijskih izvještaja u finansijskom pravu 9. Poresko pravo u BiH 10. Vrste poreza u BiH 11. Carinsko pravo sistemu prihoda BiH 12. Carine u sistemu prihoda BiH 13. Takseno pravo i taksena sistematizacija u BiH 14. Pravo i vrste doprinosa u BiH 15. Budžetsko pravo

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Jahić Mehmed: Finansije i fiansijsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004. Dopunska literatura:	

	1. Jozo Sović: Teorija i politika javnih finansija, Sarajevo, 2010. 2. Dautbašić, I.: Finansije i finansijsko pravo, sedmo izdanje, Magistrat Sarajevo, 2004. 3. Zakonski propisi iz oblasti koje čine sadržaj nastavnog predmeta 4. Finansije i finansijsko pravo. U toku izvođenja nastave studentima može biti ponuđena i druga aktuelna literatura.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.039-M	Naziv predmeta: Država i ekonomija		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P - 2		Ukupan broj sati: P- 30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj predmeta je da studenti dobiju nove spoznaje o ulozi države u ekonomiji Bosne i Hercegovine, budući da su je prožimale značajne strukturne prilagodbe i promjene, a one su bile obilježene procesima tranzicije, globalizacije, integracije i liberalizacije tržišta, s tim da je ekonomska kriza dodatno pospješila potrebu za promjenama, нарочито u području ekonomske politike. U traženju ekonomskog modela koji bi rezultirao izlaskom iz recesije, propitivanje uloge države u ekonomiji je vraćeno u središte rasprava znanstvene i stručne javnosti. Osim toga potrebno je da studenti steknu nova znanja o funkciranju zakona ponude i potražnje na tržištu potpune i nepotpune konkurenциje, kao i znanja o različitostima funkciranju tržišne ekonomije u razvijenim zemljama neoliberalnog kapitalizma i zemljama u tranzicije kao što je BiH.
1.2. Ishod učenja:	Studenti nakon odslušanog i položenog predmeta treba da usvoje dodatna znanja, te što bolje akceptiraju temeljne odrednice društveno-ekonomskih odnosa i njihovih mehanizama u procesu funkciranja države i prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uloga javnog sektora u mješovitoj privredi 2. Tržišna efikasnost – obilježje konkurentnih tržišta 3. Nesavršenost tržišta i pozicioniranje države u preraspodjeli dohotka 4. Efikasnost i pravičnost – instrumenti kvantifikacije trade off-a 5. Javna dobra i privatna dobra koja obezbeđuje javni sektor 6. Teorija javnog izbora 7. Proizvodnja od strane javnog sektora i birokracija 8. Eksterni efekti i životna sredina 9. Analiza politike javnih rashoda 10. Uloga cost–benefit analize u valorizaciji projekata javnog sektora 11. Zdravstvena zaštita 12. Obrana i tehnologija 13. Socijalno osiguranje 14. Programi socijalne pomoći i preraspodjela narodnog dohotka 15. Obrazovanje

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati
--	---	--

	rad/zadaci UKUPNO	20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Stigliz, E. J. (2004): <i>Ekonomija javnog sektora</i> . Beograd: Ekonomski fakultet Univerziteta u Beogradu. 2. Bašić, M. (2002): <i>Ekonomija javnog sektora</i> . Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu. 3. Mankiw, N. G. (2006): <i>Načela ekonomije, III. izdanje</i> . Zagreb: MaTe. 4. Samuelson, A. P. & W. D. Nordhaus (2006): <i>Ekonomija, XVIII. izdanje</i> . Zagreb: MaTe. Dopunska literatura: 1. Begić, K. (2000): <i>Ekonomска политика</i> . Sarajevo: Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu. 2. Benić, Đ. (2011): <i>Uvod u ekonomiju</i> . Zagreb: Školska knjiga. 3. Čaušević, F. (2012): <i>Osnove ekonomije</i> . Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu. 4. Rohatinski, Ž. & G. Santini (1998): <i>Ekonomска политика</i> . Zagreb: RIFIN. 5. Vilgorac, E. (2002): <i>Uvod u ekonomiju</i> . Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.083-M	Naziv predmeta: Pravo finansijskih institucija		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar:I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa finansijsko-pravnim institucijama, pravnim okvirom uspostave i unutarnjeg organiziranja finansijskih institucija, principima na kojima se zasniva rad finansijskih institucija, funkcijama finansijskih institucija, djelokrugom nadležnosti, te ulogom i ciljevima finansijskih institucija u finansijskom sistemu Bosne i Hercegovine, kao i izvori prava, te korisnici usluga.		
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče znanje o radu finansijskih institucija, djelokrugu, nadležnostima kao i njihovom uticaju na finansijskom tržištu i sposobljavaju se za rad u finansijsko - pravnim institucijama.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Opće naznake o pravu finansijskih institucija 2. Pojam i historijski razvoj finansijskih institucija 3. Uloga i značaj finansijskih institucija 4. Uloga i značaj finansijskih institucija u BiH 5. Vrste finansija i finansijskog prava 6. Vrste finansijskih institucija 7. Vrste finansijskih institucija u BiH 8. Bankarsko pravo i bankarski sistem i institucije 9. Bankarsko pravo i bankarske institucije u BiH 10. Funkcioniranje bankarskog sektora u BiH 11. Fondovi i njihova uloga 12. Vrste fondova 13. Društva za osiguranje (osiguravajuće kompanije) 14. Berze i berzansko pravo 15. Berzanske institucije i njihov značaj		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura:		

	<p>1. Jahić Mehmed: Finansije i finansijsko pravo, Pravni fakultet 2. Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.</p>
	<p>Dopunska literatura:</p>
	<p>1. Jozo Sović: Poslovno upravljanje, Kiseljak, 2010. 2. Zakonski propisi iz oblasti koje čine sadržaj nastavnog Predmeta</p>

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.024-M	Naziv predmeta: Finansijsko pravo EU		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj je upoznavati sudente sa finansijsko-pravnim odnosima, tokovima i principima na kojima počivaju u EU, kao i subjektima, odnosno institucijama međunarodnog finansijskog prava i integracijama regionalnog i međunarodnog karaktera, te međunarodnim monetarnim tržištem i sistemom.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče osnovna znanja o međunarodnim finansijama i osposobljen je kao budući pravnik za ravnopravno uključivanje u rasprave i donošenje mišljenja i stavova vezanih za međunarodno finansijsko pravo.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predmet međunarodnog finansijskog prava 2. Razvoj međunarodnog finansijskog prava 3. Izvori međunarodnog finansijskog prava 4. Principi međunarodnog finansijskog prava 5. Međunarodni finansijski tokovi i odnosi 6. Subjekti međunarodnog finansijskog prava 7. Porezi u međunarodnom finansijskom pravu 8. Problemi oporezivanja u međunarodnom finansijskom pravu 9. Carinsko-političke mjere u međunarodnom finansijskom pravu 10. Posljedice carinsko političkih mjer u međunarodnom finansijskom pravu 11. Instrumenti i tehnike plaćanja u međunarodnom finansijskom pravu 12. Pravo deviza u međunarodnim finansijskim odnosima 13. Devizno poslovanje u međunarodnim finansijskim odnosima 14. Devizno poslovanje u međunarodnim finansijskim odnosima 15. Međunarodni monetarni sistem

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Babić Mate & Ante: Međunarodna ekonomija, Mate, Zagreb, 2000.	

	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doernberg L. Richard: Međunarodno oporezivanje u sažetom obliku, Magistrat i COLPI, Sarajevo, 1999. 2. Jahić Mehmed: Finansije i finansijsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004. 3. LeRov Miller, Roger & VanHoose D. David: Moderni novac i bankarstvo, Mate, Zagreb, 1999. 4. Trifković Miloš: Međunarodno poslovno pravo, Ekonomski fakultet Sarajevo, 2000.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.025-M	Naziv predmeta: Finansijska tržišta i institucije		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je nastavak edukacije studenata s vrijednosnim papirima, pravom vrijednosnih papira i institucijama nadležnim za poslovanje vrijednosnim papirima, te upravljanjem i načinom organiziranja i poslovanja takvih institucija. Istovremeno cilj predmeta je upoznati studente sa historijatom berzanskog poslovanja, internacionalizacijom poslovanja bosanskohercegovačkih preduzeća putem berzi, te funkcionisanjem i organizacijom poslovanja, kako svjetski poznatih berzanskih institucija, tako i domicilnih bosanskohercegovačkih berzi.
1.2. Ishod učenja:	Prepoznavanje osnovnih oblika finansijskih tržišta, usvajanje znanja o berzama i načinu njihovog funkcioniranja, te o subjektima berzanskog poslovanja. Usvajanje osnovnih znanja o modelima i metodama berzanskog trgovanja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kratkoročna i dugoročna financijska tržišta – 1. dio 2. Kratkoročna i dugoročna financijska tržišta – 2. dio 3. Tržišta depozitnih institucija i institucionalnih investitora 4. Tržišta financijskih instrumenata i financijskih derivata – 1. dio 5. Tržišta financijskih instrumenata i financijskih derivata – 2. dio 6. Berzansko poslovanje – 1. dio 7. Berzansko poslovanje – 2. dio 8. Motivi investiranja na berzi 9. Berzanski poslovi 10. Brokeri i investitori na financijskim berzama – 1. dio 11. Brokeri i investitori na financijskim berzama – 2. dio 12. Tehnologija rada na berzi – 1. dio 13. Tehnologija rada na berzi – 2. dio 14. Osnove elektronske trgovine – 1. dio 15. Osnove elektronske trgovine – 2. dio

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	

3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Đurić, Z. (2009): <i>Berze i berzanski poslovi</i>. Banja Luka: Panevropski univerzitet "Apeiron" Banja Luka. 2. Unković, M. & M. Milosavljević M. & N. Stanišić (2010): <i>Savremeno berzansko i elektronsko poslovanje</i>. Beograd: Univerzitet Singidunum. 3. Vunjak, N. & Lj. Kovačević (2009): <i>Finansijska tržišta i berze</i>. Subotica: Proleter Bečeј, Ekonomski fakultet Subotica, NUBL Banja Luka I Čigoja Beograd. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arnaut, E. (2016): <i>Berze i berzansko poslovanje – skripta</i>. Travnik: Pravni fakultet Univerziteta u Travniku. 2. Cvijetičanin, M. (2006): <i>Burzovno trgovanje</i>. Zagreb: Masmedia. 3. Jovanović, N. (2009): <i>Berzansko pravo</i>. Beograd: Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu. 4. Petram, L. (2014): <i>The World's First Stock Exchange</i>. Columbia Business School Publishing. 5. Ristić, K. & S. Komazec & Ž. Ristić (2014): <i>Berze i berzansko poslovanje</i>. Beograd: EtnoStil.
---------------	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta 01.097-M	Naziv predmeta: Privredni sistem i ekonomski politike		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je upoznati studente sa osnovnim kategorijama i institucijama koje ukazuju na funkcionalnu vezu države i prava s jedne i privrede s druge strane, zatim pruža podatke o prednostima, nedostacima i karakteristikama privrednog sistema Bosne i Hercegovine kao i sa resursima sa kojima raspolaže, zatim ko su i na koji način nosioci ekonomski politike Od studenata se očekuje da shvate neophodnost pravne regulacije privrednih tokova u zaštiti i artikulaciji općih i pojedinačnih interesa učesnika.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče znanje o privrednom sistemu Bosne i Hercegovine, načinu njegovog funkcijonisanja, njegovim prednostima i manama.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u međunarodne trgovinske odnose 2. Teorije međunarodne trgovine – 1. dio 3. Teorije međunarodne trgovine – 2. dio 4. Determinirajući faktori međunarodne trgovine – 1. dio 5. Determinirajući faktori međunarodne trgovine – 2. dio 6. Instrumenti i politika vanjske trgovine – 1. dio 7. Instrumenti i politika vanjske trgovine – 2. dio 8. Instrumenti i mehanizmi devizne politike – 1. dio 9. Instrumenti i mehanizmi devizne politike – 2. dio 10. Teorije i politike platne bilance – 1. dio 11. Teorije i politike platne bilance – 2. dio 12. Međunarodno financiranje – 1. dio 13. Međunarodno financiranje – 2. dio 14. Institucionalizacija međunarodnih trgovinskih i monetarnih odnosa – 1. dio 15. Institucionalizacija međunarodnih trgovinskih i monetarnih odnosa – 2. Dio

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	

3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Trlin, V. (1999): <i>Međunarodna ekonomija – determinante, mehanizmi i politika</i>. Zagreb: Ekonomski institut Zagreb i Sveučilište u Mostaru. 2. Jašarević, F. & Z. Jašarević (2005): <i>Međunarodna ekonomija – skripta</i>. Sarajevo: Interlinea. 3. Kuka, E. (2010): <i>Međunarodna ekonomija – zbirka ispitnih pitanja</i>. Sarajevo: Interlinea. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Babić, M. & A. Babić (2003): <i>Međunarodna ekonomija</i>. Zagreb: MaTe. 2. Benić, Đ. (2004): <i>Osnove ekonomije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Kandžija, V. (2003): <i>Gospodarski sustav Europske unije</i>. Rijeka: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci. 4. Kuka, E. (2018): <i>Javne politike</i>. Fojnica: Štamparija Fojnica. 5. Mankiw, N. G. (2006): <i>Načela ekonomije, III. izdanje</i>. Zagreb: MaTe. 6. Mileta, V. (1980): <i>Uvod u međunarodne ekonomske odnose</i>. Zagreb: Fakultet političkih nauka Sveučilišta u Zagrebu. 7. Samuelson, A. P. & W. D. Nordhaus (2006): <i>Ekonomija, XVIII. izdanje</i>. Zagreb: MaTe. 8. Stojanov, D. & Đ. Medić (2001): <i>Makroekonomske teorije i politike u globalnoj ekonomiji: Dominantne škole ekonomske misli</i>. Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu.
---------------	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.126-M	Naziv predmeta: Modeli korporativnog upravljanja		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj je upoznati studente sa sistemom korporativnog upravljanja malim, srednjim i velikim preduzećima, sa pravima osoba u statusu vlasnika dijela kapitala sa različitim omjerom učešća u ukupnom kapitalu, modelima korporativnog upravljanja, nedostacima tih modela kao i sa korporativnim upravljanjem u savremenim ekonomskim uslovima, te praima dioničara, organa korporativno upravljanja sa naglaskom na male dioničare i njihova prava.
1.2. Ishod učenja:	Studenti stiču znanja i vještine iz savremenih modela korporativnog upravljanja, saznavaju interesne subjekte u korporaciji, način funkcionisanja organa korporativnog upravljanja, razlikovanje između društva lica i kapitala, osnovna statusna obilježja pojedinih tipova poslovnog udruživanja (nastanak, zastupanje, prestanak), ali i stiču odredena multidisciplinarna saznanja kao što su ekonomske osnove privrednog udruživanja i osnove teorije korporativnog upravljanja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korporativno upravljanje u savremenim uslovima 2. Teorijski okvir korporativnog upravljanja 3. Korporacija kao društvo kapitala 4. Uloga vlasništva u korporativnom upravljanju 5. Organi korporativnog upravljanja u različitim modelima 6. Upravljačke strukture 7. OECD-ova načela korporativnog upravljanja 8. Prava dioničara i ključne funkcije vlasništva 9. Mechanizmi korporativnog upravljanja u kriznim situacijama 10. Sistemi korporativnog upravljanja 11. Uloga nadzornog odbora i drugih organa u korporativnom upravljanju 12. Prava dioničara i ključne funkcije vlasništva 13. Korporativna etika i društvena odgovornost 14. Pravni okvir i praksa korporativnog upravljanja 15. Korporativno upravljanje u zemljama u tranziciji

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prof dr Darko Tipurić: Korporativno upravljanje, Mate, Zareb, 2011. 2. Van Horne C. James: Financijsko upravljanje i politika, IX - izdanje, Mate, 1997. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šefkija Čović: "Poslovno pravo - pravo trgovackih društava", Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2003. 2. Esad Vilogorac i Mihret Dizdar: Zakon o privrednim društvima sa komentarom, izdanje "REVIKON", 2000. 3. Zakon o privrednim društvima, Zakon o bankama, Zakon o javnim preduzećima, Zakon o obrtu, Zakon o postupku upisa u sudske registre 4. Gorenc V.i ostali: Trgovačko pravo - društva, Školska knjiga Zagreb, 2003.. 5. Vasiljević, M.: Korporativno upravljanje – pravni aspekti, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu i Profinvest d.o.o., Beograd, 2008

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.098-M	Naziv predmeta: Osnove ekonomske analize prava		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Cilj je upoznati studente s kategorijama i institucijama koje ukazuju na neodvojivu sponu države i prava s jedne i privrede s druge strane.		
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita studenti stiču znanja o neophodnosti pravne regulacije privrednih tokova u zaštiti i artikulaciji općih i pojedinačnih interesa.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam i svrha ekonomske analize prava 2. Škole ekonomske analize prava 3. Uvod u ekonomsku teoriju 4. Efikasnost svojinskih sistema 5. Javni izbori 6. Pravo konkurenциje 7. Vlasništvo i vlasnička prava i odštetno pravo (odgovornost i prevencija) 8. Ugovorno pravo, vrste i sklapanje ugovora 9. Parnica i pravni postupak 10. Javna provedba zakona i kazneno pravo 11. Opća struktura prava i njegova optimalnost 12. Prevencija – novčana, nenovčana i proširena teorija o prevenciji 13. Ekonomija blagostanja, moral i pravo 14. Implikacije za analizu prava 15. Ravnomjernost raspodjele dohotka i pravo		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. A.Bajt: Osnove ekonomske analize i politike, Informator, Zagreb Dopunska literatura: 1. R.Coase: The firm, The Market and The Law, UNIVERSITY of Chicago Press, 1988. 2. Cooter and Ulen: Law and Economic, Harper Collins, 1988.		

	3. Temelji ekonomiske analize prava, Steven Shavell (Samuel R. Rosenthal), Harward Law School, Harward University press-prijevod i izdanje Mate d.o.o. , Zagreb, 2009.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.099-M	Naziv predmeta: Statistika		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznati studente sa osnovama statističkih proračuna i analiza koji se koriste u istraživanjima, takođe način za prezentovanje i korištenje podataka dobivenih analizama i istraživanjima.
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja o načinu interpretacije i pregledanja statističkih analiza kao i načine za prezentovanje sopstvenih statističkih analiza ili drugih koje su dobijene istraživanjem.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Statistika i statistička istraživanja 2. Programska podrška za statističku obradu podataka 3. Analiza empirijskih distribucija frekvencija 4. Mjere centralne tendencije i disperzije 5. Mjere oblika distribucije i koncentracije 6. Regresiona i korelaciona analiza 7. Indeksi i mjere evolucije 8. Vremenske serije 9. Vjerovatnoća 10. Osnovi metode uzorka 11. Određivanje intervala povjerenja 12. Testiranje hipoteza

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
--	--	---

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa
--	--

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	Osnovna literatura: 1. Dacić R.: Osnove statistike, štamparija Fojnica, Sarajevo, 2000. Dopunska literatura: 1. Somun - Kapetanović R.: Deskriptivna statistika, Ekonomski fakultet Sarajevo, 2004. 2. Lučić B.: Statistika, Ekonomski fakultet Sarajevo, Sarajevo, 1996.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.100-M	Naziv predmeta: Pravo industrijskog vlasništva		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je sticanje produbljenog znanja o pravu industrijskog vlasništva kao cjeline kao i individualnih grana prava industrijskog vlasništva kako de lege lata tako i de lege ferenda, izdvajajući ih iz šireg konteksta oblasti prava intelektualnog vlasništva, sa komunitarnom dimenzijom i naglaskom na uporednopravna rješenja problema koja se nadziru u pozitivnom autorskom i srodnim pravima u BiH.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate privredni značaj oblasti industrijskog vlasništva, ali i njegovo ishodište, koje se nalazi u kreativnom i stvaralačkom radu pojedinca. Također se očekuje da studenti steknu razumijevanje za specifičnosti pojedinih prava industrijskog vlasništva (patenti, žigovi, goeografske oznake i industrijski dizajn te zaštite od nelojalne konkurenčije i poslovne tajne kao i nascentnih grana prava industrijskog vlasništva ali i intelektualnog vlasništva kao cjeline), njihov teritorijalni karakter, te tendenciju unapređenja nesmetanog protoka roba i usluga, kroz harmonizaciju ove oblasti na međunarodnom nivou i stvaranje regionalnih sporazuma, koji omogućavaju sticanje ovih prava za teritoriju više država. Osnovni ishod učenja jeste da student bude sposoban da učinkovito i primjereno rješava probleme u pozitivnom pravu industrijskog vlasništva kao i da bude sposoban da subsekventno autonomno istraživački i naučno djeluje u subjektnoj materiji.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sistematska kategorizacija karakteristika i načela prava industrijskog vlasništva kao cjeline kao i pojedinih grana prava industrijskog vlasništva, mjesto prava industrijskog vlasništva u sistemu prava intelektualnog vlasništva i građanskog prava; 2. Pravna filozofija i razvoj pravne misli u pravu industrijskog vlasništva sa naglaskom na razlike i sličnosti pojedinih grana prava industrijskog vlasništva; 3. Sistematizacija izvora pojedinih grana prava industrijskog vlasništva; 4. Objekti zaštite prava industrijskog vlasništva sa posebnim naglaskom na uslove za sticanje zaštite pojedinih grana prava industrijskog vlasništva; 5. Uloga Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, međunarodnih organizacija u sticanju, zaštiti i drugim aspektima egzistencije subjektivnih prava industrijskog vlasništva; 6. Patentno pravo – dublji teoretski i pragmatični okvir i aktuelni problemi u pozitivnom patentnom pravu u BiH; 7. Pravo žiga - dublji teoretski i pragmatični okvir i aktuelni

	<p>problemi u pozitivnom žigovnom pravu u BiH;</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Pravo zaštite industrijskog dizajna - dublji teoretski i pragmatični okvir i aktuelni problemi u pozitivnom žigovnom pravu u BiH; 9. Pravo zaštite geografskih oznaka porijekla - dublji teoretski i pragmatični okvir i aktuelni problemi u pozitivnom pravu zaštite geografskih oznaka porijekla u BiH; 10. Druge grane prava industrijskog vlasništva; 11. Industrijskopravni aspekti zaštite od nelojalne konkurenčije – dubli teoretski i pragmatični okvir i aktuelni i problemi u pozitivnom pravu; 12. Industrijskopravni aspekti zaštite poslovne tajne – dublji teoretski i pragmatični okvir i aktuelni problemi u pozitivnom pravu; 13. Teorijski i pragmatični aspekti prometa individualnim subjektivnim pravima industrijskog vlasništva sa posebnim naglaskom na praktičnu primjenu; 14. Mehanizmi zaštite subjektivnih prava intelektualnog vlasništva od povrede i uslijed povrede; 15. Međunarodni mehanizmi zaštite prava industrijskog vlasništva 												
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA													
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanje</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>15 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>135 sati</td></tr> </table>	Predavanje	30 sati	Grupni rad	15 sati	Samostalno učenje	40 sati	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati	UKUPNO	135 sati
Predavanje	30 sati												
Grupni rad	15 sati												
Samostalno učenje	40 sati												
Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati												
Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati												
UKUPNO	135 sati												
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa												
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma												
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Slobodan M. Marković, Pravo intelektualne svojine, Magistrat, Sarajevo, 2007. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon o patentu, Službene novine FBiH, 53/10 2. Zakon o žigu, Službene novine FBiH, 53/10 3. Zakon o industrijskom dizajnu, Službene novine FBiH, 53/10 4. Zakon o topografiji integrisanog kola, Službene novine FBiH, 53/10 5. Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla, Službene novine FBiH, 53/10 6. Ismet Alija, Pravo intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 7. Ismet Alija, Haris Hasić, Dženita Kliko Zec, Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. 												

5.2.1.8. Uža naučna oblast teorijskopravna

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-M	Naziv predmeta: Metodologija društvenih i pravnih nauka II		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Edukacija studenata iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama opšte metodologije kao načina dolaska do objektivne naučne istine, te načina formiranja i upotrebe logičkih i tehničkih metoda u društvenim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva upoznavanje sa osnovama metodologije prava kao načina stvaranja, funkcionisanja i evolucije prava, te njegove spoznaje, tumačenja, primjene i realizacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje da kroz ovladavanje ovom materijom zadobiju teorijske osnove za aktivno učešće u daljem nastavno-naučnom procesu, valorizaciji teorijske i pozitivno - pravne nauke.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije 2. Konstitutivni dijelovi metodologije 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja 5. Determinizam i struktura determinizma 6. Pojam determinističkih uslova 7. Naučni zakon kao dio determinizma 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja 10. Posmatranje i vrste posmatranja 11. Ispitivanje i inverviju, oblici ispitivanja 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju 13. Analiza sadržaja dokumenata 14. Statistička i matematska analiza podataka 15. Idejna skica naučnog istraživanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična	Tabla, whiteboard, projektor,		

oprema za izvođenje nastave:	laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Kustura M.: Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Termiz Dž.: Metodologija društvenih nauka, Grafit, Lukavac, 2009.
	Dopunska literatura: 1. Vujević M.: Uvodjenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. 2. Šušnjić Đ.: Metodologija, Nolit, Beograd, 2005. 3. Kukić S.: Metodologija društvenih nauka, Sveučilište Mostar, Mostar, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.041-M	Naziv predmeta: Pravna sociologija		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Edukacija studenata iz oblasti sociologije i sociologije prava, upoznavanje sa pojmom, ciljevima, zadacima i predmetom izučavanja sociologije i sociologije prava, osnovnim pojmovima sociologije i sociologije prava, njihovim nastankom i razvitkom, ulogom i zadacima kroz istoriju i u današnje vrijeme.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se od studenata ovladavanje predviđenim nastavnim gradivom u cilju budućeg uspješnog uključivanja u dalji nastavno - obrazovni proces, savladavanja tog procesa na razini potrebnih standarda i uspješno okončanje studija prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predmet sociologije kao nauke, sociološki metod i sociologija prava 2. Istorijski razvoj sociologije kao društvene nauke 3. Pozitivizam i pravo 4. O pojmu društva u sociologiji 5. Funkcionalizam i strukturalizam 6. Kritička teorija društva 7. Fenomenološki pravac u sociologiji 8. Marksističko poimanje prava 9. Njemačka klasična filozofija 10. Sociologija (sociologija prava) Emila Dirkema 11. O pojmu pravne sociologije 12. Predmet pravne sociologije I. dio 13. Predmet pravne sociologije II. dio 14. Predmet pravne sociologije III. dio 15. Sociološka teorija prava Maksa Webera

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Saltaga F.: Sociologija, Pravni fakultet, Sarajevo, 2007.	

	<p>2. Karbonije J.: Pravna sociologija, CID, Sremski Karlovci – Novi Sad - Titograd, 1992.</p>
	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mitrović M.: Uvod u sociologiju i sociologiju prava, Službeni glasnik, Beograd, 2006. 2. Vrban D.: Sociologija prava, Golden Marketing - Tehnička knjiga, Zagreb, 2006. 3. Bovan S.: Osnovi sociologije i sociologije prava, Službeni glasnik, Beograd, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.042-M	Naziv predmeta: Država i pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je usvajanje znanja, vještina i sposobnosti koje su preduslov za izučavanje konkretnih pozitivno-pravnih naučnih disciplina. Nakon uspješnog ovladavanja materijom iz predmeta Uvod u nauku o državi i pravu očekuje se da su polaznici II ciklus studija stekli osnovno znanje o državi kao organizaciji i državi kao političkoj zajednici, o promjenama države, njenim elementima, o određivanju oblika vladavine, političkog sistema, državnog uređenja i stepena centralizacije u državi. Takođe, polaznici II ciklusa studija će steći i osnovna znanja o podjeli vlasti i podjeli državnih djelatnosti te pravu koje stvaraju državni organi, kao i o osnovnim obilježjima moderne države.
1.2. Ishod učenja	Shvatanje veze između države i prava, kao i upoznavanje osnovnih pojmova države kao organizacije i države kao političke zajednice. Polaznici II ciklusa studija će dobiti saznanja o državi, obliku vladavine, političkom sistemu, državnom uređenju i stepenu centralizacije državnih organa. Upoznat će se sa radom državnih organa i pravom koje oni stvaraju, kao i sa osnovnim obilježjima moderne države.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauka i Uvod u nauku o državi i pravu 2. Nastanak države i teorije o nastanku i suštini države 3. Pojam, cilj, obilježja države i međusobni odnos države i prava 4. Država i vrijeme 5. Elementi države 6. Suverenitet 7. Oblici državne funkcije 8. Državni organ i klasifikacija državnih poslova 9. Nadležnosti i odgovornosti državnih organa 10. Oblici države u odnosu na oblik vladavine 11. Oblici države u odnosu na državno uređenje 12. Oblici države u odnosu na državnu vlast 13. Oblici države u odnosu na politički sistem i politički režim 14. Savremena moderna država 15. Država i globalizacija i država i međunarodna udruženja

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati
--	---	--

	rad/zadaci UKUPNO	20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Hasić Z.: Država, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Sarajevo, 2009. 2. Visković N.: Država i pravo, Univerzitetska knjiga, Sarajevo, 1996. 3. Muhić F.: Teorija države i prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. Dopunska literatura: 1. Perić B.: Država i pravni sustav, Informator, Zagreb, 1994. 2. Riccardo G.: Sintaksa prava, Naklada Breza, Zagreb, 2016. 3. Ozer A.: Država, Rabic, Sarajevo, 2004. 4. Vukadinović G., Mitrović D. M., Trajković M. S.: Uvod u pravo, Dosije studio, Novi Sad, Beograd, Niš, 2012. 5. Vrban D.: Državo i pravo, Godlen marketing, Zagreb, 2003. 6. Lukić R., Košutić B.: Uvod u pravo, Službeni list SRJ, Beograd, 1999. 7. Vasić R., Jovanović M. i Dajović G.: Uvod u pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu i Dosije studio, Beograd, 2014. 8. Vukadinović G., Mitrović D. M., Trajković M. S.: Uvod u pravo, Dosije, Novi Sad-Beograd-Niš, 2012. 9. Vranjanac D., Dajović G.: Osnovi prava, Peto izmenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta Union u Beogradu, Beograd, 2014.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.034-M	Naziv predmeta: Komparativna pravna historija- odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Da pruži studentima temljna znanja o historijskom razvoju prava od najstarijih vremena do modernog doba. Da istraži historijske dimenzije odnosa prava, države i društva. Da razvije svijest studenata o historijskom porijeklu i uslovljenosti savremenih pravnih instituta i političkih ustanova.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče kompetencije da tumači historijske procese razvoja prava u komparativnoj perspektivi.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komparativna pravna historija: pojam, razvoj i ciljevi 2. Država i pravo u oblasti Mediterana 3000. p.n.e.-500. n.e. 3. Pravo u starim državama Mediterana 4. Stara Mesopotamija 5. Stari Egipat 6. Stara jevrejska država 7. Grčki svijet: klasična Atina 8. Država i pravo u oblasti Mediterana 500-1500. 9. Bizantija 10. Franačka 11. Islamska država 12. Država i pravo u evro-atlantskom regionu 1500-1900. 13. Engleska 14. Sjedinjene Američke Države 15. Francuska

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA	Osnovna literatura:
---------------	---------------------

1. Karčić F.: Komparativna pravna historija, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2012.

Dopunska literatura:

1. Drino Dž.: Komparativna pravna istorija, Zenica, 2016.

	2. Imamović M.: Predavanja iz opće povijesti prava i političkih institucija, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005. 3. Karčić F.: Pravni tekstovi - odabrani izvori za Opću historiju države i prava, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004. 4. Festić R.: Opća historija države i prava, Studentska štamparija Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1998. 5. Šunjić M.: Narodi i države ranog srednjeg vijeka, Rabic, Sarajevo, 2003. 6. Ostrogorski G.: Istorija Vizantije, Prosveta, Beograd 7. Oksfordska istorija Islama, priredio Džon L. Espozito, Clio, Beograd, 2002. 8. Maurois A.: Povijest engleske politike, MCMXL, Zagreb, 1940. 9. Molnar A.: Rasprava o demokratskoj ustavnoj državi, II Klasične revolucije: Nizozemska, Engleska, SAD, Samizdat B92, Beograd, 2001. 10. Tokvil A.: Stari režim i revolucije, Sremski Karlovci Novi Sad, 1994.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.043-M	Naziv predmeta: Filozofija prava- odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Usvajanje i shvatanje osnovnih pravaca u filozofiji prava i dominatnih pravnih doktrina. Dovođenje u vezu stečenog znanja iz pozitivnih pravnih predmetima sa izvanpravnim normativnim sistemima kao što su filozofski, religijski i etički.		
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta predstavlja osnov za razumijevanje osnovnih pojmoveva filozofije prava, razvija sposobnost kritičkog razmišljanja, pruža osnovne informacije o temeljnim pravcima u filozofiji prava, osposobljava studente za shvatanja teorijskih sistema prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, suština i značaj filozofije prava 2. Izvori filozofije prava 3. Problemski razvoj filozofije prava 4. Funkcije filozofije prava 5. Jezik prava i argumentacija u pravu 6. Pravednost i pravićnost u filozofiji prava 7. Svrha prava 8. Primjena prava 9. O pojmu pravne etike 10. Odgovornost i svrha odgovornosti 11. Vrijednosti i pravo 12. Istorija filozofije prava 13. Novovjekovna politička filozofija 14. Savremene političke teorije 15. Filozofija prava moderne		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Paund R.: Uvod u filozofiju prava, CID, Podgorica, 2006. 2. Vukadinović G.: Uvod u filozofiju prava, Univerzitet Novi Sad, Novi Sad		

	2004.
	Dopunska literatura:
	1. Radbruch G.: Filozofija prava, Pravni fakultet, Beograd, 1998.
	2. Babić M.: Hegova filozofija prava, Univesity press, Sarajevo, 2010.
	3. Dal R.: Demokracija i njeni kritičari, CID Podgorica, 1999.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.044-M	Naziv predmeta: Struktura prava- odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj ovog predmeta je upoznavanje polaznika II ciklusa studija sa osnovnim pojmovima prava. Okosnicu predmeta predstavlja izučavanje pravne norme, pravnog odnosa, pravnog akta, primjene i tumačenja pravnih normi i njihova sistematizacija, te razvoj pravne misli i teorije o pravu.
1.2. Ishod učenja	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta predstavlja osnov za izučavanje pozitivnih pravnih disciplina. Izučavanje ove materije razvija sposobnost analitičkog mišljenja te gradi osnove za tumačenje prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pravila o ponašanju ljudi i pravo 2. Pravna norma 3. Pojam i vrste subjekata prava 4. Sposobnosti subjekata prava i objekti prava 5. Pravni odnos i subjektivna prava 6. Vrste, zloupotreba i zaštita pravnog ovlaštenja 7. Pravni akt 8. Izvori prava 9. Primjena prava 10. Tumačenje prava 11. Važenje prava 12. Pravni poredak i pravni sistem 13. Veliki pravni sistemi 14. Pravni sistem BiH 15. Teorije o pravu

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Hasić Z.: Struktura prava – Uvod u nauku o državi i pravu, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u	

	<p>Travniku, Travnik, 2010.</p> <p>2. Visković N.: Država i pravo, Univerzitetska knjiga, Sarajevo, 1996.</p> <p>3. Muhić F.: Teorija države i prava, Magistrat, Sarajevo, 2002.</p>
	<p>Dopunska literatura:</p> <p>1. Perić B.: Struktura prava, Informator, Zagreb, 1994.</p> <p>2. Rouvillois F.: Pravo, Rabic, Sarajevo, 2004.</p> <p>3. Riccardo G.: Sintaksa prava, Naklada Breza, Zagreb, 2016.</p> <p>4. Ozer A.: Država, Rabic, Sarajevo, 2004.</p> <p>5. Vrban D.: Državo i pravo, Godlen marketing, Zagreb, 2003.</p> <p>6. Lukić R., Košutić B.: Uvod u pravo, Službeni list SRJ, Beograd, 1999.</p> <p>7. Vasić R., Jovanović M. i Dajović G: Uvod u pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu i Dosije studio, Beograd, 2014.</p> <p>8. Vukadinović G., Mitrović D. M., Trajković M. S.: Uvod u pravo, Dosije, Novi Sad-Beograd-Niš, 2012.</p> <p>9. Vranjanac D., Dajović G.: Osnovi prava, Peto izmenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta Union u Beogradu, Beograd, 2014.</p>

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.045-M	Naziv predmeta: Teorije etniciteta		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj predmeta je upoznavanje studenata sa teorijama etniciteta, sa pojmovima i obilježjima nacionalizama, njihovim vezama sa organizacijom države. Na ovaj način studenti stiču znanja o modernim teorijama o etnicitetu, nacionalizmu smještenim u globalni kontekst
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta podrazumijeva: znanja o modernim teorijama o etnicitetu, dovođenje ovih pojmove u globalni kontekst, razumijevanje veze između etniciteta i države, poimanje globalnog konteksta odnosa između etniciteta, nacionalizma i države.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nadnacionalni sistemi i nacionalizam 2. Novije teorije o nacionalizmu 3. Rane teorije 4. Primordijalne teorije 5. Predmoderne teorije nacionalizma 6. Dekonstrukcija nacionalnog i konstrukcija postnacionalnog 7. Osnovni pojmovi: etničnost, etnički identitet, etničke grupe, etnički procesi 8. Osnovni pojmovi: manjinske grupe, etničke grupe 9. Osnovni pojmovi: stereotipi, predrasude, diskriminacija 10. Osnovni pojmovi: etnički odnosi, paradigme 11. Uloga etničkih manjina u društvu i njihova prava 12. Etnički odnosi u modernom bosansko-hercegovačkom društvu 13. Višeetničnost modernih društava; Migracije i etničnost 14. Kultura i etničnost 15. Religija i etničnost

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Katunić V.: Sporna zajednica - novije teorije o naciji i nacionalizmu,	

	<p>Jesenski i Turk, Zagreb, 2011.</p> <p>2. Gelner E.: Nacije i nacionalizam, Matica srpska, Beograd, 2010.</p>
	Dopunska literatura:
	<p>1. Jenkins R.: Social Identity, Routledge, London, 1996.</p> <p>2. Bell D.: Komunitarizam i njegovi kritičari, KruZak, Zagreb, 2004.</p> <p>3. Castells M.: Moć identiteta, Golden marketing, Zagreb, 2002.</p>

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.095-M	Naziv predmeta: Religija i pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Usvajanje i razumijevanje osnovnih veza između prava i religije, odnosno pravnih i religijskih normativnih sistema. Cilj je upoznavanje studenata sa velikim religijskim pravnim sistemima i njihovih mogućih veza sa modernom državnom organizacijom. Intencija je dovođenje sadržaja ovog predmeta u sisteme priznavanja i zaštite ljudskih prava, kao i upoznavanje sa načinima na koji moderna država reguliše položaj vjerskih zajednica.		
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta: predstavlja osnov za razumijevanje osnovnih pojmoveva religijskih i pravnih sistema mišljenja, razvija sposobnost kritičkog razmišljanja, pruža osnovne informacije o temeljnim prvcima u filozofiji i sociologiji religije, osposobljava studente za interpretaciju osnovnih pojmoveva i kategorija.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Religija i pravo u modernim društvima 2. Religije u Bosni i Hercegovini 3. Religija, politika i pravo 4. Odnos crkve i države u modernim pravnim sistemima 5. Odnosi države i vjerskih zajednica 6. Pravo na slobodu mišljenja i vjeroispovijesti u Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima i slobodama 7. Pravni položaj religija i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini 8. Tipovi vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini i njihov status 9. Posebni položaj vjerskih zajednica u bosanskohercegovačkom pravnom poretku 10. Unutrašnje uređenje vjerskih zajednica 11. Unutrašnje pravno uređenje najvažnijih vjerskih zajednica 12. Razvoj i temeljne institucije kanonskog prava Katoličke Crkve u kontekstu rimske pravne tradicije 13. Razvoj i temeljne institucije kanonskog prava istočnih Crkava u kontekstu rimsko-bizantske pravne tradicije 14. Razvoj i temeljne institucije islamskog prava u kontekstu islamske pravne tradicije 15. Kanonska pravna tradicija i moderni pravni sistemi		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati	

	UKUPNO	135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Karčić F.: Religija i pravo, Connectum, Sarajevo, 2011. 2. Knoblauch H.: Sociologija religije, Dereta, Zagreb, 2010. Dopunska literatura: 1. Papo E.: Judaizam i ljudska prava, Pravni centar FodBiH, Sarajevo, 1998. 2. Blažević V.: Ljudska prava i katolička crkva, Pravni centar FODBiH, Sarajevo, 1998. 3. Cvitković I.: Religije savremenog svijeta, Des, Sarajevo, 2010.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.101-M	Naziv predmeta: Civilno društvo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je razumijevanje pojma civilnog društva, definiranje značenja civilnog društva i civilne kulture u suvremenim društvima. Civilno društvo se proučava u kontekstu demokracije, zatvorenih društava u historijskoj i globalnoj perspektivi. Poseban akcenat se stavlja ulozi civilnog društva balkanskom i bosanskohercegovačkom kontekstu. Jedan od ciljeva je usvajanje i razumijevanje osnovnih pojmoveva vezanih za civilno društvo, odnos vlada i civilnih inicijativa, određenje građanske kulture, uloge nevladinih organizacija, civilno društvo u liberalnim demokracijama i demokracijama u razvoju, civilno društvo u nadnacionalnom kontekstu i djelovanje civilnog društva u Bosni i Hercegovini.
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta: predstavlja osnov za razumijevanje odnosa vlade i interesa građana, otvara mogućnosti građanskih utjecaja na politike razvija sposobnost kritičkog razmišljanja i ohrabruje građansko djelovanje, pruža osnovne informacije o civilnom društvu i načinima njegovog funkcioniranja, osposobljava studente za razumijevanje djelovanja nevladinih organizacija jača osjećaj građanske odgovornosti.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam civilnog društva 2. Civilno društvo i država 3. Struktura i funkcije civilnog društva u teorijskom diskursu 4. Demokratija i civilno društvo 5. Civilno društvo u kontekstu tranzicije 6. Odnos etničkog i civilnog u pojmu civilnog društva 7. Civilno društvo u posttranzicijskim društvima 8. Struktura civilnog društva u Bosni i Hercegovini 9. Odnos civilnog društva, države i demokratije u Bosni i Hercegovini 10. Distinkcija između totalitarnih društava, zatvorenih društava i demokratskih država u globalnoj perspektivi 11. Izučavanje mogućnosti građanskog dijelovanja i izgradnje građanske kulture 12. Jačanje građanske odgovornosti i odnosa prema zajednici 13. Nevladine organizacije i civilno društvo 14. Civilna kultura i socijalni kapital 15. Politička javnost, mediji i distribucija moći

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i	30 sati 15 sati 40 sati
--	---	-------------------------------

	istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kustura M., Bajić E.: Civilno društvo, ljudska prava i demokratija, OFF-SET, Tuzla, 2014. 2. Kustura M., Bajić E.: Politička moć, civilno društvo i participacija, OFF-SET, Tuzla, 2014. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pavlović V.: Civilno društvo i demokratija, Službeni glasnik, Beograd, 2006. 2. Popović K.: Otvoreno društvo i njegovi neprijatelji, Pravni centar FodBih, Sarajevo, 1998. 3. Kin Dž.: Civilno društvo (Stare slike, nove vizije), Filip Višnjić, Beograd, 2003. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.102-M	Naziv predmeta: Pravo i etika		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa pitanjima koja ulaze u oblasti etike i pravnog regulisanja. Kroz izabrana relevantna etička pitanja studenti se osposobljavaju da uoče na koji način je moguće njihovo reguliranje i zašto je uopšte potrebno postupati u skladu sa moralnim principima. Jedan od ciljeva je i senzibiliziranje studenata kako pristupati osjetljivim pravnim pitanjima kao što su abortus, eutanazija, odgovornost prema sredini u kojoj živimo, kloniranje, istospolne zajednice i niz ostalih moralnih i pravnih dilema sa kojima se susreće moderni svijet.
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta podrazumijeva: poimanje veze između prava i etike, razumjevanja političkih, pravnih i etičkih kontraverzi koje otvara rasprava o određenim pitanjima, osposobljavanje za vodenje argumentirane debate na osjetljiva etička i pravna pitanja, interpretacija pojma jednakosti i implikacija koje nosi dati pojam.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnovni etički pojmovi 2. Odnos između morala i etike; Različita poimanja i podjele etike 3. Kratki pregled istorije etike kao filozofske discipline 4. Uvod u etiku 5. Deskriptivna i normativna etika 6. Moralno postupanje 7. Ciljevi i sredstva 8. Jednakost i njene implikacije 9. Praktična etika 10. Metateorijska etika 11. Etika i pravo 12. Filozofija prava moderne 13. Etika, politika i pravo 14. Bioetika; Biomedicinski i ekološki aspekti bioetičke rasprave 15. Glavne tendencije, koncepcije i pravci u modernoj etici

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Tugendhat E.: Predavanja o etici, Jesenski i Turk, Zagreb, 2003. 2. Primorac I.: Etika na djelu, KruZak, Zagreb, 2006. Dopunska literatura: 1. Singer P.: Praktična etika, KruZak, Zagreb, 2003. 2. Kangrga M.: Etika - osnovni problem i pravci, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2004. 3. Fuler L.: Moralnost prava, CID, Podgorica, 1999.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.103-M	Naziv predmeta: Ljudska prava		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je izučavanje filozofske, političke, pravne i pedagoške dimenzije ljudskih prava. Izdvajanjem ljudskih prava u samostalnu cjelinu, studentima se pruža mogućnost upoznavanje višestrukih aspekata ljudskih prava. Smještajući ljudska prava u globalni kontekst produbljuju se znanja o načinima njihovog priznavanja, uživanja i zaštite na globalnom, regionalnom i nacionalnom nivou. Ljudska prava su neodvojni segment demokracije i komparativni pristup ljudskim pravima razvija kod studenata građansko znanje, spoznaju građanskih sposobnosti i razvija stavove nužne za demokratsko građantvo.		
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta podrazumijeva: sticanje znanja o filozofskoj, političkoj i pravnoj dimenziji ljudskih prava, usvajanje znanja o globalnim mehanizmima zaštite ljudskih prava, usvajanje znanja o regionalnim posebnostima i regionalnim mehanizmima za zaštitu ljudskih prava, razumijevanje pedagogije i kulture ljudskih prava etc.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa predmetom i planom rada 2. Oblikovanje ideje o ljudskim pravima, internacionalizacija ljudskih prava i sloboda 3. Građanska prava pojedinca - Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima 4. Univerzalnost ljudskih prava i generacije ljudskih prava 5. Politička prava pojedinca - Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima 6. Zaštita ljudskih prava pripadnika manjinskih grupa - Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena 7. Uloga internacionalnih NGOs u zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda 8. Ekonomski, socijalni i kulturni prava pojedinca - Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima 9. Zaštita prava čovjeka u oružanim konfliktima - Konvencija o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida 10. Povrede i kršenja ljudskih prava - Izveštaji Vijeća Evrope 11. Globalni mehanizmi zaštite ljudskih prava 12. Mehanizmi zaštite ljudskih prava - Studije slučaja iz rada Evropskog suda za ljudska prava 13. Evropski sistem zaštite ljudskih prava - Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda 14. Ljudska prava u Bosni i Hercegovini 15. Mehanizmi zaštite ljudskih prava u Bosni i Hercegovini 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kustura M., Bajić E.: Civilno društvo, ljudska prava i demokratija, OF SET, Tuzla, 2014. Kustura M., Bajić E.: Politička moć, civilno društvo i participacija, OF SET, Tuzla, 2014. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> Alija D.: Internacionalizacija ljudskih sloboda i prava, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. Bakšić-Muftić J.: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2000. Miličević N.: Ljudska prava, Pravni fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2008. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.104-M	Naziv predmeta: Ustavno pravo BiH		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Obrada ključnih pojmoveva Ustavnog prava u kontekstu pojmoveva, instituta i kategorija ovoga prava, sa posebnim akcentom na razvojne faze u ustavnom razvitku BiH, te preduslovima za razvoj demokratije. Studenti se upoznaju sa osnovama državno-političkog i društveno-ekonomskog uređenja u oblasti ustavne materije, te funkcionisanju organa državne vlasti, kao i ustrojstvu, nadležnostima i postupku za donošenje odgovarajućih pravnih akata. Poseban akcent stavlja se na zaštitu ustavnosti i zakonitosti.
1.2. Ishod učenja:	Studenti se upoznaju sa osnovama državno-političkog i društveno-ekonomskog uređenja u oblasti ustavne materije, te funkcionisanju organa državne vlasti, kao i ustrojstvu, nadležnostima i postupku za donošenje odgovarajućih pravnih akata. Poseban akcent stavlja se na zaštitu ustavnosti i zakonitosti. Student stječe osnove razumijevanja pojmoveva lokalne samouprave i njene organizacije u Bosni i Hercegovini.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodna teorijska pitanja Ustavnog prava 2. Izvori Ustavnog prava 3. Ustav: pojam, vrste, donošenje i izmjene 4. Sadržaj i forma ustava 5. Ustavni sistemi koji su snažnije utjecali na razvoj ustavnosti u svijetu: SAD i Velika Britanija 6. Ustavni sistemi koji su snažnije utjecali na razvoj ustavnosti u svijetu: Francuska i Švicarska 7. Razvoj ustavnosti u Bosni i Hercegovini 8. Ljudske slobode i prava: pojam, značaj, dokumenti i klasifikacija 9. Katalog ljudskih sloboda i prava u ustavnom sistemu BiH: temeljna prava 10. Katalog ljudskih sloboda i prava u ustavnom sistemu BiH: ekonomski, socijalni i ostale slobode i prava 11. Ograničenja i zaštita sloboda i prava 12. Narodni suverenitet - temelj i opravdanje državne vlasti 13. Pojam, značaj i načela izbornog sistema 14. Izborni postupak 15. Izborni sistem u BiH

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati
--	---	--

	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Trnka K.: Ustavno pravo, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006., do 213. str. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Smerdel B., Sokol S.: Ustavno pravo, PFZ, Zagreb, 2006. 2. Dejtonski mirovni sporazum 3. Bakšić-Muftić J.: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. 4. Jovićić M.: O ustavu, Savremena administracija, Beograd, 1977. 5. Kasipović M.: Izborni leksikon, Zagreb, 2008. 6. Sadiković Ć.: Evropsko pravo ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2001. 7. Milićević N.: Ljudska prava, Sarajevo, 2007. 8. Ustav BiH, zakoni i podzakonski propisi koji se odnose na organizaciju državne vlasti u BiH (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi) 	

5.2.1.9. Uža naučna oblast komunitarna

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-M	Naziv predmeta: Metodologija društvenih i pravnih nauka II		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Edukacija studenata iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama opšte metodologije kao načina dolaska do objektivne naučne istine, te načina formiranja i upotrebe logičkih i tehničkih metoda u društvenim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva upoznavanje sa osnovama metodologije prava kao načina stvaranja, funkcionisanja i evolucije prava, te njegove spoznaje, tumačenja, primjene i realizacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje da kroz ovladavanje ovom materijom zadobiju teorijske osnove za aktivno učešće u daljem nastavno-naučnom procesu, valorizaciji teorijske i pozitivno - pravne nauke.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije 2. Konstitutivni dijelovi metodologije 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja 5. Determinizam i struktura determinizma 6. Pojam determinističkih uslova 7. Naučni zakon kao dio determinizma 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja 10. Posmatranje i vrste posmatranja 11. Ispitivanje i inverviju, oblici ispitivanja 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju 13. Analiza sadržaja dokumenata 14. Statistička i matematska analiza podataka 15. Idejna skica naučnog istraživanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kustura M.: Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Termiz Dž.: Metodologija društvenih nauka, Grafit, Lukavac, 2009. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vujević M.: Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. 2. Šušnjić Đ.: Metodologija, Nolit, Beograd, 2005. 3. Kukić S.: Metodologija društvenih nauka, Sveučilište Mostar, Mostar, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.021-M	Naziv predmeta: Privredno pravni sistem i politika EU		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je upoznati studente s kategorijama i institucijama u okviru privredno-pravnog sistema i politike Evropske Unije, te metodama realizacije istih akcentirajući specifičnost "ekonomskog federalizma" koji baštini EU.
1.2. Ishod učenja	Studenti će na taj način biti dovoljno educirani o nastanku i djelovanju EU, kao specifične integracije suverenih, evropskih država.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanak i razvoj Evropske unije 2. Institucionalna struktura Evropske unije 3. Evropska unija i izazovi savremenog svijeta 4. Specifičnost privredno-pravnog sistema Evropske unije 5. Makroekonomска politika EU 6. Mikroekonomска politika EU 7. Regulativne aktivnosti Evropske unije u pogledu stvaranja društvenog ambijenta za efikasan ekonomski razvoj 8. Budžet EU 9. Poreska harmonizacija 10. Pravni okvir jedinstvenog tržišta 11. Zajednička agrarna politika 12. Evropska monetarna unija 13. Energetska i okolinska politika 14. Socijalna politika i tržište rada Bosne i Hercegovine i EU 15. Evropska unija danas-osnovni pokazatelji

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kasim I. Begić: Ekonomski politici, drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Sarajevo 2000. Dopunska literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Azra Hadžiahmetović: Ekonomija Evrope, Sarajevo, 2005. 	

	2. Theo Hiritis: European Union Economic, Dorwyn Ltd, Guildford 1998.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.046-M	Naziv predmeta: Evropske integracije i pravni sistem EU		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje polaznika II ciklusa studija sa idejnom, ekonomsko-političkom i pravnom pozadinom modernih integracionih procesa na prostorima Evrope, kao i njihovim teorijskim objašnjenjem. Nadalje, polaznici će se upoznati sa materijalnim i procesnim elementima institucionalno-pravnog režima Evropske unije.
1.2. Ishod učenja	Ovladavanjem teoretskim segmentima predmeta polaznici II ciklusa studija će biti sposobljeni da u praksi ispravno tumače evropske integracije i pravni sistem Evropske unije te usmjeravaju tokove vanjske i unutrašnje politike Bosne i Hercegovine ka evroatlantskim integracijama.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam Evrope, kulturno-historijska i geografska perspektiva 2. Evropa kao geopolitički pojam 3. Evropa druge polovine 20. vijeka 4. Inicijalni integracioni poticaj 5. Evropa i međunarodno organizovanje 6. Teorijska objašnjenja međunarodnog organizovanja/integriranja 7. Vijeće Evrope 8. Organizacija za bezbjednost i saradnju 9. NATO 10. Nastanak i razvoj Evropske unije 11. Osnivanje evropskih zajednica i konstituisanje Unije, rekonstrukcija i dogradnja Osnivačkih ugovora, širenje Evropske unije 12. Ustav Evrope, pravna priroda Evropske unije, osnovni elementi ustavnog okvira 13. Osnovni principi ustavnog pravnog poretku 14. Tijela Evropske unije i donošenje pravnih akata 15. Izmjene Osnivačkih ugovora

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična	Tabla, whiteboard, projektor,	

oprema za izvođenje nastave:	laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mahmutović A.: Uvod u pravo Evropske unije, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Travnik, 2015. 2. Misita N.: Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007. 3. Kustura M.: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet u Kiseljaku, Kiseljak, 2009. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. David A.: The Politics of European Integration, Adreshot, Dartmouth, 1993. 2. De Burca C. P., Gralnne (eds.): The Evolution of EU Law, Oxford University Press, Oxford, 1999. 3. Mathijsen P. S. R. F.: A Guide to European Union Law, 8th ed., Sweet & Maxwell, London, 2004. 4. Herdegen M.: Europsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2003. 5. Vajler Dž. H. H.: Ustav Evrope, Filip Višnjić, Beograd, 2002. 6. Vukadinović R.: Pravo Evropske unije, treće izdanje, Megatrend, Beograd, 2001. 7. Paunović M., Carić S.: Evropski sud za ljudska prava – nadležnost i postupak, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2007.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.029-M	Naziv predmeta: Pravo EU- odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Ovaj predmet ima za cilj upoznavanje studenata sa osnovnim elementima materijalno-pravnog i procesnog režima djelovanja komunitarnih/unijskih institucija, odnosno pravnog režima pod kojim se odvija privredna aktivnost u okviru EU. U skladu s tim obrađuju se: nastanak i razvoj EZ/EU, osnovni organi, oblasti zajedničkog djelovanja, temeljni principi ustavnog poretka, pravni instrumenti i postupak donošenja, tumačenja i primjene komunitarnih propisa, tzv. osnovne komunitarne slobode (roba, usluge, radna snaga/ljudi, kapital) i pravo konkurenkcije, kao i tzv. unijski segmenti.
1.2. Ishod učenja	Upoznavanje ove materije omogućit će studentima analitički pristup, odnosno posmatranje iz ugla nužnosti usklađivanja odgovarajućih elemenata bosanskohercegovačkog ustavno-pravnog sistema sa pravom EU, a u skladu s tim i rad na stvaranju odgovarajućih propisa i njihovoj primjeni u praksi.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i izvori prava Evropske unije 2. Pravni akti Evropske unije 3. Pravna priroda Evropske unije 4. Evropski parlament 5. Vijeće Evropske unije 6. Evropska komisija 7. Evropsko vijeće 8. Sud pravde Evropske unije 9. Računovodstveni sud 10. Evropska centralna banka 11. Zakonodavstvo Evropske unije 12. Nadležnosti Evropske unije 13. Dejstvo prava Evropske unije 14. Nadređenost prava Evropske unije 15. Pravosudna zaštita prava pojedinaca

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <p>1. Mahmutović A.: Uvod u pravo Evropske unije, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2015.</p> <p>Dopunska literatura:</p> <p>1. Mensur Kustura: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet Kiseljak, Kiseljak, 2009.</p> <p>2. Misita N.: Osnovi prava Evropske unije, Pravni fakultet, Sarajevo, 2006.</p> <p>3. Misita N.: Evropska unija - institucije, Revicon, Sarajevo, 2009.</p> <p>4. Mahmutović A.: Demokratski legitimitet EU, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2013.</p> <p>5. Vukadinović R.: Pravo Evropske unije, Megatrend, Univerzitet primenjenih nauka, Beograd, 2001.</p>

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.047-M	Naziv predmeta: Međunarodni aspekti EU		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj predmeta je upoznavanje polaznika II ciklusa studija sa pravnom prirodom i strukturom Evropske unije, te najznačajnijim aspektima djelovanja ove organizacije u međunarodnom pravu.		
1.2. Ishod učenja	Shvatanje pozicije Evropske unije u sistemu međunarodnoga prava.		
1.3. Osnovne tematske jedinice	1. Struktura Evropske unije: Evropske zajednice i Unija 2. Članstvo u Uniji 3. Oblici saradnje država nečlanica sa Unijom 4. Međunarodno-pravni subjektivitet i Evropska unija 5. Subjektivitet država članica 6. Subjektivitet Zajednica i Unije 7. Međunarodno pravo i Evropska unija 8. Položaj međunarodnog prava u pravnom poretku Evropske unije 9. Opšta načela prava, sklapanje međunarodnih ugovora od strane Evropskih zajednica i Unije 10. Međunarodni sporazumi i pravni sistem Zajednice 11. Izabrana područja zajedničkog djelovanja država članica Evropske unije: zaštita ljudskih prava, pravo mora, zaštita okoliša 12. Evropska unija i rješavanje međunarodnih sporova mirnim sredstvima 13. Zajednička vanjska i sigurnosna politika Evropske unije – saradnja sa drugim evropskim organizacijama i NATO-m 14. Zapadnoevropska unija (ZEU) 15. Organizacija za evropsku sigurnost i saradnju (OESS)		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Mahmutović A.: Uvod u pravo Evropske unije, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Travnik, 2015.		

	<p>2. Herdegen M.: Evropsko pravo, Pravni fakultet u Rijeci, Rijeka, 2002.</p> <p>3. Kustura M.: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet u Kiseljaku, Kiseljak, 2009.</p> <p>4. Misita N.: Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.</p>
	Dopunska literatura:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hartley T. C.: Osnovi prava Evropske zajednice, Otvoreno društvo, Sarajevo, 1998. 2. Misita N.: Evropska unija: institucije, Revicon, Sarajevo, 2009. 3. Janjević M.: III stub Evropske unije, Beograd, 2003. 4. Lopandić D.: Osnivački ugovori Evropske unije, Beograd, 2003. 5. Vajić N.: Postupak zaključivanja međunarodnih ugovora od strane Evropske ekonomske zajednice, Godišnjak Pravnog fakulteta u Banjoj Luci, Vol. 7., 1983., str. 87-107. 6. Vukas B.: Opća načela prava kao izvor prava Evropskih zajednica, Zbornik Pravnog fakulteta Zagreb, Vol. 42., Zagreb, 1992. 7. Mahmutović A.: Demokratski legitimitet EU, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2013. 8. Patterson D., Södersten A. (ed.): A Companion to European Union Law and International Law, Wiley Blackwell, West Sussex, 2016.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.048-M	Naziv predmeta: Sudsko pravo EU		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje polaznika II ciklusa studija sa osnovama sistema sudske zaštite u okviru Evropske unije, s ciljem povećanja učinkovitosti budućih pravnika u razumijevanju: <ul style="list-style-type: none"> - načina i zaštite stjecanja subjektivnih komunitarnih prava; - odnosa između stečenih komunitarnih prava i nacionalnog prava; - stvaranja novih komunitarnih sredstava zaštite u okviru Evropske unije.
1.2. Ishod učenja	Razumijevanje sudskog prava Evropske unije od strane polaznika II ciklusa studija te njegovo ispravno tumačenje i primjena.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Evropski sud: naziv, sastav 2. Nadležnost Evropskog suda 3. Funkcija generalnog pravobranioca 4. Organizacija i rad Evropskog suda 5. Sud prve instance: nastanak, nadležnost i sastav 6. Postupanje u predmetima i mogućnost žalbe 7. Djelovanje Evropskog suda 8. Kontrola zakonitosti povreda ugovornih obaveza od strane države članice; spor "pune jurisdikcije" 9. Prethodno pitanje; tužba za poništenje 10. Propuštanje administracije; prigovor nezakonitosti 11. Metode i tehnike tumačenja 12. Osnovni elementi postupka pred Evropskim sudom 13. Prikupljanje činjenica i pravne građe 14. Javno zasjedanje, odlučivanje, objavljivanje odluka 15. Dejstvo odluka Evropskog suda

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Mahmutović A.: Uvod u pravo Evropske unije, Pravni fakultet	

	<p>Univerziteta u Travniku, Travnik, 2015.</p> <p>2. Kustura M.: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet Kiseljak, Kiseljak, 2009.</p> <p>3. Misita N.: Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007., str. 485-620.</p>
	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dehousse R.: The European Court of Justice - The politics of Judicial Integration, Macmillan Press, New York, 1998. 2. Herdegen M.: Europsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2003. 3. Rodin S.: Pravni sustav i institucije Evropske zajednice, Zagrebačka poslovna škola, Zagreb, 1990. 4. Misita N.: Evropska unija - institucije, Revicon, Sarajevo, 2009. 5. Vukadinović R.: Pravo Evropske unije, Megatrend, Univerzitet primjenjenih nauka, Beograd, 2001. 6. Čapeta T., Rodin S.: Osnovi prava Evropske unije, Narodne novine, Zagreb, 2011. 7. Fairhurst J.: Law of the European Union, Eleventh edition, Pearson, Harlow, 2016. 8. Patterson D., Södersten A. (ed.): A Companion to European Union Law and International Law, Wiley Blackwell, West Sussex, 2016. 9. Paunović M., Carić S.: Evropski sud za ljudska prava – nadležnost i postupak, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2007

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.049-M	Naziv predmeta: Evropsko pravo intelektualnog vlasništva		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Kako je ulazak u EU notirani cilj politike BiH, kako BiH ima obavezu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju da obezbjedi komparativan nivo intelektualnopravne zaštite onom u EU, te kako pozitivno pravo intelektualnog vlasništva u BiH je nastalo pod značajnom uticaju prava EU i u visokom stepenu je harmonizirano sa istim, postoji visoka opravdanost izučavanja i razumjevanja evropskog prava intelektualnog vlasništva. Cilj ovog predmeta jeste upoznati studente institutima evropskog prava intelektualnog vlasništva kao nadogradnju nihovog znanja iz prava intelektualnog vlasništva koju su stekli na I ciklusu. Cilj predmeta je osposobiti studente da efektivno razu iju i primjenjuju evropsko pravo intelektualnog vlasništva, gdje primjereno kao i pripremiti ih za neovisno istraživanje i naučno djelovanje u ovom polju koje bi im trebalo omogućiti razumjevanje rapidnih promjena u pravu intelektualnog vlasništva u EU ali i primjenu solucija u evropskom pravu intelektualnog vlasništva u BiH kao i na aktuelne intelektualnopravne probleme u BiH.
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja treba biti temeljito razumjevanje karakteristika, načela, postulata, instituta, te de lege lata i de lege ferenda evropskog prava intelektualnog vlasništva. Uspješni studenti bi trebali da spoznaju sličnosti i razlike, harmonizirane elemente ali i slobodu djelovanja pojedinih država članica te probleme i moguća rješenja na te probleme u domenu evropskog prava intelektualnog vlasništva. Ishod učenja treba biti i sposobnost za autonomno subsekventno naučno djelovanje u subjektnoj materiji.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pravo intelektualnog vlasništva u kontekstu <i>acquis-a te historijski prikaz razvoja prava intelektualnog vlasništva u EU kao i analiza uticaja stvaranja i stabilizacije unutrašnjeg tržišta EU na harmonizaciju prava intelektualnog vlasništva;</i> 2. Historijat, položaj, Značaj za harmonizaciju evropskog prava intelektualnog vlasništva i praksa Evropskog suda pravde; 3. Analiza Direktiva EU sa autorskopravnim značajem; 4. Komunitarno autorsko pravo; 5. Prava srodnna autorskim pravima u EU; 6. Kolektivno ostvarivanje autorskih i srodnih prava u EU; 7. Analiza odabranih presuda Evropskog suda pravde povodom autorskih i srodnih prava i kolektivnog ostvarivanja autorskih i srodnih prava; 8. Komunitarno patentno pravo, Konvencija o patentu zajednice; 9. Evropski ured za intelektualno vlasništvo i Evropski patentni ured; 10. Analiza odabranih presuda Evropskog suda pravde povodom

	<p>patentnog prava;</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Komunitarno žigovno pravo; 12. Analiza odabranih presuda Evropskog suda pravde povodom žigovnog prava; 13. Zaštita oznaka geografskog porijekla u EU i druge grane prava intelektualnog vlasništva u komunitarnom pravu; 14. Promet subjektivnim pravima intelektualnog vlasništva na jedinstvenom tržištu; 15. Mehanizmi zaštite prava intelektualnog vlasništva u EU sa posebnim naglaskom na preporuke za poboljšanje mehanizama zaštite prava intelektualnog vlasništva u BiH 												
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA													
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanje</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>15 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje</td><td>40 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>135 sati</td></tr> </table>	Predavanje	30 sati	Grupni rad	15 sati	Samostalno učenje	40 sati	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati	UKUPNO	135 sati
Predavanje	30 sati												
Grupni rad	15 sati												
Samostalno učenje	40 sati												
Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	30 sati												
Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati												
UKUPNO	135 sati												
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa												
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma												
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Slavica Krneta, Evropsko pravo intelektualnog vlasništva, Zagreb, 1996. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Relevantne Direktive Evropske unije 2. Slobodan M. Marković, Pravo intelektualne svojine, Magistrat, Sarajevo, 2007. 3. Ismet Alija, Haris Hasić, Dženita Kliko Zec, Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. 												

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.127-M	Naziv predmeta: Pravne kulture Evrope		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Da omogući studentima razumijevanje različitih pravnih kultura u Evropi, njihove međusobne interakcije i odnose sa nastajućim pravnim sistemom Evropske Unije, sa posebnim naglaskom na zemlje u tranziciji.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti stiču kompetencije da utemeljeno razlučuju kako sličnosti, tako i različitosti pravnih kultura koje egzistiraju u pravnim okvirima Evropske Unije.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncept pravne kulture i nastanak različitih pravnih kultura u Evropi 2. Romanska pravna kultura 3. Germanska pravna kultura 4. Common Law kultura 5. Nordijska prava kultura 6. Pravne kulture evropskih zemalja u tranziciji 7. Nastanak nadnacionalnog evropskog prava („principi evropskih zakonika“ i sl.)

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
--	--	---

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa
--	--

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gessner, Hoeland, Vargo (eds.): European Legal Cultures (Aldershot, UK: Dartmouth, 1996). 2. H. Patric Glenn: Legal traditions of the World (Oxford Universitz Press, 2000). Glendon, Gordon, Carozza (eds.), Comparative Legal Cultures (St. Paul, Minn. :West Group, 1999). 3. Zweigert, Kotz: Introduction to Comparative Law (Oxford:Clarendon Press, 1987). Orucu, Critical Comparative Law (Kulwer, 1999). 4. David Nelken: Using the Concept of Legal Culture, Australian Journal of Legal Philosophy, 2004.
---------------	--

	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Časopisi: International and Comparative Law Quarterly, Maastricht Journal of European and Comparative Law, Review of Central and East European Law, Electronic Journal of Comparative Law (na intrenetu), Tulane Law Review. 2. Intrenet stranice: Europa Website i sl.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.105-M	Naziv predmeta: Međunarodni standardi u izbornom pravu		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osposobljavanje studenata za razumijevanje međunarodnih standarda o izbornom pravu te izbornih sistema i tehnika preko kojih se oni ostvaruju i štite može značajno pomoći da izbori postanu siguran put demokratskog osvajanja i vršenja državne vlasti.
1.2. Ishod učenja:	Mogućnost samostalnog prepoznavanja kršenja međunarodnih standarda u izbornom pravu i poznavanja mehanizama koje osiguravaju pravične i demokratske izbore koji su usaglašeni sa međunarodnim standardima.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i značaj izbornog prava i izbornih sistema 2. Načela izbornog sistema 3. Pluralno - većinski sistemi 4. Poluproporcionalni sistemi 5. Sistemi proporcionalne zastupljenosti 6. Izborni prag 7. Otvorene, zatvorene i slobodne liste 8. Magnituda izbornih jedinica 9. Posebni parlamentarni zahtjevi 10. Predsjednički izbori 11. Izbori lokalnih vlasti 12. Izborni postupak 13. Utvrđivanje izbornih rezultata i raspodjela mandata 14. Kontrola izbora i zaštita izbornih prava 15. Finansiranje izbora

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Trnka K.: Ustavno pravo, Drugo izmijenjeno i nadopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006., Poglavlje VII Dopunska literatura:	

	1.Reynolds A., Reilly B.: Oblikovanje izbornog sistema, Rabic, Sarajevo, 1999. 2.Nohlen D.: Izborne pravo i stranački sustav, Zagreb, 1992. 3.Milićević N.: Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine i biračko pravo građanina, Pravni centar Fonda otvoreno društvo, Sarajevo, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.091-M	Naziv predmeta: Vanjska politika BiH		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Omogućiti studentima stjecanje znanja iz oblasti vanjske politike, sa fokusom na vanjsku politiku Bosne i Hercegovine. Prikazati vezu vanjske politike BiH sa naučnom teorijom i praksom.		
1.2. Ishod učenja:	Primjenjujući relevantne aplikativne modele, te koristeći interdisciplinarni pristup, osposobiti studente za kritičko promatranje i profesionalno djelovanje u području vanjske politike BiH te, kroz predavanja, vježbe, prezentacije, grupni i individualni rad studenata, ponuditi temeljna znanja za teorijsko izučavanje predmeta i praktično djelovanje.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam vanjske politike 2. Načela vanjske politike 3. Strateški pravci u vođenju vanjske politike. 4. Vanjska politika kao element sigurnosne politike BiH 5. Prioriteti u vođenju vanjske politike BiH, Dejtonski sporazum i vanjska politika BiH 6. Osnovni parametri vanjske politike BiH. 7. Osnovni pravci i aktivnosti VP BiH (bilateralne i multilateralne prirode) 8. Vanjsko-politički ciljevi i nadležnosti za vođenje vanjske politike 9. Nadležnosti Predsjedništva BiH u vođenju vanjske politike 10. Djelokrug i zadaci Ministarstva vanjskih poslova BiH 11. Organizacija i struktura MVP BiH 12. Vanjsko-politička sredstva i vanjsko-politički postupci 13. Principi vršenja vanjskih poslova, specijalni odnosi sa Hrvatskom i Srbijom 14. BiH i PfP, BiH i EU, BiH i NATO 15. BiH i OSCE, BiH i regionalna saradnja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		

nastave:	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <p>1. Vukadinović R.: Politika i diplomacija, Otvoreno sveučilište Zagreb, 1994.</p> <p>Dopunska literatura:</p> <p>1. Prijedlog zakona o Vanjskoj politici BiH, 23.12.2008.</p> <p>2. Strateški pravci i prioriteti u vođenju Vanjske politike BiH - nacrt, Sarajevo, 2008.</p> <p>3. Opći pravci i prioriteti za vođenje vanjske politike BiH, Predsjedništvo BiH, Sarajevo, 2003.</p> <p>4. Sigurnosna politika BiH, Sarajevo 2006.</p> <p>5. Dejtonski sporazum BiH</p> <p>6. Kegli Č. V., Vitkof J. R.: Svetska politika - trend i transformacija, Beograd, 2004.</p> <p>7. Janev I.: Teorija o međunarodnim odnosima i spoljnoj politici</p> <p>8. Janev I.: Međunarodni odnosi i spoljna politika</p> <p>9. Engdahl E. F: Stoljeće rata, AGM Zagreb, 2000.</p>

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.106-M	Naziv predmeta: Ljudske slobode i prava u pravu EU		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	U okviru nastavnog predmeta trebaju se studenti upoznati sa naučnim uvidima u stvarni nivo dostignutih ljudskih prava u Evropskoj uniji, komunitarni zakonski okvir za njihovu zaštitu i perspektive ljudskih sloboda i prava u Komunitarnom pravu.
1.2. Ishod učenja:	Stjecanje opštih znanja iz Komunitarnog prava, odnosno iz pravnih normi koje se bave zaštitom ljudskih sloboda i prava u Evropskoj uniji.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vrste sekundarnog komunitarnog zakonodavstva koje tretira ljudske slobode i prava 2. Evropski sud pravde i načelo primata komunitarnog prava u zaštiti ljudskih sloboda i prava 3. Okvirna odluka kao pravni akt EU o slobodama i pravima 4. Sastav Evropskog parlamenta, faktor zaštite sloboda i prava 5. Nazivi akata koji čine sekundarno komunitarno pravo 6. Demokratski deficit u EU kao prijetnja zaštiti sloboda i prava 7. Uloga Savjeta ministara u institucionalnom sistemu EU 8. Uloga Evropske komisije u institucionalnoj strukturi EU za zaštitu sloboda i prava 9. Uloga Evropskog savjeta u EU u zaštiti sloboda i prava 10. Princip direktnog dejstva i neposredna primjena ljudskih sloboda i prava 11. Prijedlog Ugovora o Ustavu EU i ljudske slobode i prava 12. Aktuelni pravni okvir EU i ljudske slobode i prava 13. Evropski sud pravde i odluka o prethodnom pitanju, kombinacija 50,51 po pitanju ljudskih sloboda i prava 14. Izvori komunitarnog prava su ljudske slobode i prava 15. Princip nadnacionalnosti u ostvarivanju sloboda i prava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati 135 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Matthias Herdegen: Europsko pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u	

	Rijeci, 2004.
	Dopunska literatura:
	1. Radovan Vukadinović: Pravo Evropske unije, Megatrend, Beograd, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.107-M	Naziv predmeta: Savremene teorije vlasti		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	U okviru nastavnog predmeta studenti se trebaju upoznati sa filozofskim i sociološkim uvidima u porijeklo, karakter, oblike i svrhe vlasti u modernom društvu te u njihove veze sa stvarnostima i perspektivama demokratije. Program slijedi i emancipatorske, a to znači kritičke i demokratske intencije unutar modernih diskursa o vlasti te, otuda, s njim će se studenti osposobljavati za identifikaciju i kritičku interpretaciju pojma vlasti u modernim teorijskim diskursima.
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta osposobljava studente za interpretaciju teorijskih diskursa o vlasti, da znaju razlikovati i prepoznati oblike vlasti u društvenim odnosima, razumijeti osnovne teorijske diskurse u proučavanju vlasti, te moći identifikovati ključne autore i koncepte u problematizaciji vlasti te razlikovati njihove pristupe
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam vlasti i različita određenja u tradiciji filozofske i socijalne misli 2. Država, vlast, suverenitet 3. Vlast spram prirode, socijalna i politička vlast; sociološka tematizacija vlasti 4. Izvori, oblici i instrumentalizacija vlasti 5. Antinomije vlasti: koncentracija/difuzija, ekspanzija/redukcija, monizam/pluralizam; dva lica vlasti 6. Demokratija i vlast 7. Moć i vlast 8. Elite i vlast 9. Decentraliranje i mikrofizika vlasti 10. Nasilje i vlast 11. Modruštvo i vlast 12. Bogatstvo, siromaštvo i vlast 13. Mediji, ideologija i vlast 14. Globalizacija i konstelacija vlasti 15. Umijeće otpora i vlast

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	30 sati 15 sati 40 sati 30 sati 20 sati
	UKUPNO	135 sati

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kanningam F.: Teorije demokratije, Filip Višnjić, Beograd, 2003. 2. Held D.: Modeli demokratije, Školska knjiga, Zagreb, 2005. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kustura M., Otajagić F.: Država i demokratija, OFF-SET, Tuzla, 2017. 2. Kustura M., Bajić E.: Civilno društvo, ljudska prava i demokratija, OFF-SET, Tuzla, 2014. 3. Stanović V.: Politička teorija, Službeni glasnik, Beograd, 2008.

5.2.2. Silabusi predmeta studijskog smjera poslovnog prava

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-M	Naziv predmeta: Metodologija društvenih i pravnih nauka II		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Edukacija studenata iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama opšte metodologije kao načina dolaska do objektivne naučne istine, te načina formiranja i upotrebe logičkih i tehničkih metoda u društvenim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva upoznavanje sa osnovama metodologije prava kao načina stvaranja, funkcionisanja i evolucije prava, te njegove spoznaje, tumačenja, primjene i realizacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje da kroz ovladavanje ovom materijom zadobiju teorijske osnove za aktivno učešće u daljem nastavno-naučnom procesu, valorizaciji teorijske i pozitivno - pravne nauke.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije 2. Konstitutivni dijelovi metodologije 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja 5. Determinizam i struktura determinizma 6. Pojam determinističkih uslova 7. Naučni zakon kao dio determinizma 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja 10. Posmatranje i vrste posmatranja 11. Ispitivanje i invervju, oblici ispitivanja 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju 13. Analiza sadržaja dokumenata 14. Statistička i matematska analiza podataka 15. Idejna skica naučnog istraživanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kustura M.: Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Termiz Dž.: Metodologija društvenih nauka, Grafit, Lukavac, 2009. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vujević M.: Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. 2. Šušnjić Đ.: Metodologija, Nolit, Beograd, 2005. 3. Kukić S.: Metodologija društvenih nauka, Sveučilište Mostar, Mostar, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta:01.050-M	Naziv predmeta: Materijalno obligaciono pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Ciljevi predmeta su sticanje osnovnih znanja iz oblasti ugovornog prava, kao i teorijsko-praktična pitanja ostalih izvora obligacionih odnosa. U ovom dijelu, a imajući u vidu obim i potrebe predmeta, cilj je iz množine obligacionih odnosa izdvojiti one karakteristike koje omogućavaju njihovo grupisanje i tretiranje kao zasebnih obligacionopravnih instituta. To je potrebno uraditi prije svega iz pedagoško-didaktičkih razloga, a može se posmatrati i kao izraz naučnog sistema obligacionog prava.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute obligacionog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz obligacionog prava. Studenti treba da budu u stanju da obrade sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa jednim obligacionim odnosom od njegovog zasnivanja, izvršavanja sadržaja do prestanka.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i izvori obligacionog prava 2. Pojam i vrste obligacija i osnovna načela obligacionog prava 3. Predugovorna odgovornost (culpa in contrahendo) 4. Ugovor kao izvor obligacije 5. Opći uslovi zaključenja obligacionih ugovora 6. Forma, tumačenje i vrste obligacionih ugovora 7. Zastupanje i posebna dejstva dvostranih ugovora, sredstva obezbjeđenja ugovora i ugovor u korist trećeg lica 8. Pobijanje dužnikovih pravnih radnji, nevažnost i raskid ugovora 9. Prouzrokovanje štete, razne vrste odgovornosti i naknada štete 10. Sticanje bez osnova (condictio sine causa) i poslovodstvo bez naloga (negotiorum gestio) 11. Jednostrana izjava volje 12. Docnja (zakašnjenje) i zastarjelost potraživanja 13. Promjena subjekata obligacije i promjena dužnika 14. Ustupanje ugovora i asignacija (uput) 15. Prestanak obligacije

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati
2.2. Način provjere znanja i	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Bikić A.: Obligaciono pravo – opći dio, treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2013. Dopunska literatura: 1. Bikić A., Bikić E., Šabić A.: Praktikum za obligaciono pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2006. 2. Loza B., Misita N.: Obligaciono pravo – opšti dio, Sarajevo, 1985. 3. Radišić J.: Obligaciono pravo – opšti deo, Beograd, izdanja poslije 1982. 4. Perović S.: Obligaciono pravo, knjiga prva, Beograd, 1980. 5. Mijačić M.: Obligacioni ugovori, 1988. 6. Vizner B.: Komentar zakona o obligacionim odnosima, Zagreb, 1978. 7. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga prva, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2002. 8. Trnavci G.: Obligaciono pravo – knjiga druga, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać, 2003. 9. Zakon o obligacionim odnosima, Sl.list SFRJ, broj 29/78, Službene novine Federacije BiH, broj 29/03.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.051-M	Naziv predmeta: Pravo EU- odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Ovaj predmet ima za cilj upoznavanje studenata sa osnovnim elementima materijalno-pravnog i procesnog režima djelovanja komunitarnih/unijskih institucija, odnosno pravnog režima pod kojim se odvija privredna aktivnost u okviru EU. U skladu s tim obrađuju se: nastanak i razvoj EZ/EU, osnovni organi, oblasti zajedničkog djelovanja, temeljni principi ustavnog poretka, pravni instrumenti i postupak donošenja, tumačenja i primjene komunitarnih propisa, tzv. osnovne komunitarne slobode (roba, usluge, radna snaga/ljudi, kapital) i pravo konkurenkcije, kao i tzv. unijski segmenti.
1.2. Ishod učenja	Upoznavanje ove materije omogućiti će studentima analitički pristup, odnosno posmatranje iz ugla nužnosti usklađivanja odgovarajućih elemenata bosanskohercegovačkog ustavno-pravnog sistema sa pravom EU, a u skladu s tim i rad na stvaranju odgovarajućih propisa i njihovoj primjeni u praksi.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i izvori prava Evropske unije 2. Pravni akti Evropske unije 3. Pravna priroda Evropske unije 4. Evropski parlament 5. Vijeće Evropske unije 6. Evropska komisija 7. Evropsko vijeće 8. Sud pravde Evropske unije 9. Računovodstveni sud 10. Evropska centralna banka 11. Zakonodavstvo Evropske unije 12. Nadležnosti Evropske unije 13. Dejstvo prava Evropske unije 14. Nadređenost prava Evropske unije 15. Pravosudna zaštita prava pojedinaca

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Mahmutović A.: Uvod u pravo Evropske unije, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2015. Dopunska literatura: 1. Kustura M.: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet u Kiseljaku, Kiseljak, 2009 2. Misita N.: Osnovi prava Evropske unije, Pravni fakultet, Sarajevo, 2006. 3. Misita N.: Evropska unija - institucije, Revicon, Sarajevo, 2009. 4. Mahmutović A.: Demokratski legitimitet EU, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2013. 5. Vukadinović R.: Pravo Evropske unije, Megatrend, Univerzitet primenjenih nauka, Beograd, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.052-M	Naziv predmeta: Pravo finansijskih institucija		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa finansijsko-pravnim institucijama, pravnim okvirom uspostave i unutarnjeg organiziranja finansijskih institucija, principima na kojima se zasniva rad finansijskih institucija, funkcijama finansijskih institucija, djelokrugom nadležnosti, te ulogom i ciljevima finansijskih institucija u finansijskom sistemu Bosne i Hercegovine, kao i izvori prava, te korisnici usluga.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče znanje o radu finansijskih institucija, djelokrugu, nadležnostima kao i njihovom uticaju na finansijskom tržištu.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opće naznake o pravu finansijskih institucija 2. Pojam i historijski razvoj finansijskih institucija 3. Uloga i značaj finansijskih institucija 4. Uloga i značaj finansijskih institucija u BiH 5. Vrste finansija i finansijskog prava 6. Vrste finansijskih institucija 7. Vrste finansijskih institucija u BiH 8. Bankarsko pravo i bankarski sistem i institucije 9. Bankarsko pravo i bankarske institucije u BiH 10. Funkcioniranje bankarskog sektora u BiH 11. Fondovi i njihova uloga 12. Vrste fondova 13. Društva za osiguranje (osiguravajuće kompanije) 14. Berze i berzansko pravo 15. Berzanske institucije i njihov značaj

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Jahić, Mehmed: Finansije i finansijsko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.	

	Dopunska literatura:
	1. Jozo Sović: Poslovno upravljanje, Kiseljak, 2010.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.053-M	Naziv predmeta: Ugovorno obligaciono pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Posebni dio obligacionog prava sadržinski je plod nastojanja da se iz množine obligacionih odnosa izdvoje one njihove karakteristike koje omogućavaju njihovo grupisanje i tretiranje kao zasebnih obligaciono pravnih instituta.		
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da student usvoji temeljna znanja i temeljne institute obligacionog prava i savlada osnovne vještine rješavanja problema iz obligacionog prava. Studenti treba da budu u stanju da obrade sva pravna pitanja koja se postavljaju u vezi sa jednim obligacionim odnosom od njegovog zasnivanja, izvršavanja sadržaja do prestanka.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Ugovor o prodaji 2. Ugovor o razmjeni (zamjeni) 3. Ugovor o poklonu 4. Ugovor o zakupu 5. Ugovor o zajmu 6. Ugovor o posluzi 7. Ugovor o djelu 8. Ugovor o ostavi 9. Ugovor o doživotnom izdržavanju 10. Ugovor o ortakluku 11. Ugovor o faktoringu 12. Međunarodna prodaja robe		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura 1. Abedin Bikić, Obligaciono pravo - Posebni dio, Sarajevo, 2005. Dopunska literatura:		

	1. Bogdan Loza- Nevenko Misita: Obligaciono pravo, Posebni dio, Sarajevo, 1988. 2. Komentar zakona o obligacionim odnosima, B. Vizner, Zagreb, 1978.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.054-M	Naziv predmeta: Finansijska tržišta i institucije		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je nastavak edukacije studenata s vrijednosnim papirima, pravom vrijednosnih papira i institucijama nadležnim za poslovanje vrijednosnim papirima, te upravljanjem i načinom organiziranja i poslovanja takvih institucija. Istovremeno cilj predmeta je upoznati studente sa historijatom berzanskog poslovanja, internacionalizacijom poslovanja bosanskohercegovačkih preduzeća putem berzi, te funkcionisanjem i organizacijom poslovanja, kako svjetski poznatih berzanskih institucija, tako i domicilnih bosanskohercegovačkih berzi.
1.2. Ishod učenja:	Prepoznavanje osnovnih oblika finansijskih tržišta, usvajanje znanja o berzama i načinu njihovog funkcioniranja, te o subjektima berzanskog poslovanja. Usvajanje osnovnih znanja o modelima i metodama berzanskog trgovanja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kratkoročna i dugoročna financijska tržišta – 1. dio 2. Kratkoročna i dugoročna financijska tržišta – 2. dio 3. Tržišta depozitnih institucija i institucionalnih investitora 4. Tržišta financijskih instrumenata i financijskih derivata – 1. dio 5. Tržišta financijskih instrumenata i financijskih derivata – 2. dio 6. Berzansko poslovanje – 1. dio 7. Berzansko poslovanje – 2. dio 8. Motivi investiranja na berzi 9. Berzanski poslovi 10. Brokeri i investitori na financijskim berzama – 1. dio 11. Brokeri i investitori na financijskim berzama – 2. dio 12. Tehnologija rada na berzi – 1. dio 13. Tehnologija rada na berzi – 2. dio 14. Osnove elektronske trgovine – 1. dio 15. Osnove elektronske trgovine – 2. Dio

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	

3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Đurić, Z. (2009): <i>Berze i berzanski poslovi</i>. Banja Luka: Panevropski univerzitet "Apeiron" Banja Luka. 2. Unković, M. & M. Milosavljević M. & N. Stanišić (2010): <i>Savremeno berzansko i elektronsko poslovanje</i>. Beograd: Univerzitet Singidunum. 3. Vunjak, N. & Lj. Kovačević (2009): <i>Finansijska tržišta i berze</i>. Subotica: Proleter Bečeј, Ekonomski fakultet Subotica, NUBL Banja Luka I Čigoja Beograd. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arnaut, E. (2016): <i>Berze i berzansko poslovanje – skripta</i>. Travnik: Pravni fakultet Univerziteta u Travniku. 2. Cvijetičanin, M. (2006): <i>Burzovno trgovanje</i>. Zagreb: Masmedia. 3. Jovanović, N. (2009): <i>Berzansko pravo</i>. Beograd: Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu. 4. Petram, L. (2014): <i>The World's First Stock Exchange</i>. Columbia Business School Publishing. 5. Ristić, K. & S. Komazec & Ž. Ristić (2014): <i>Berze i berzansko poslovanje</i>. Beograd: EtnoStil.
---------------	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.055-M	Naziv predmeta: Privredno pravni sistem i politika EU		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je upoznati students s kategorijama i institucijama u okviru privredno-pravnog sistema i politike Evropske Unije, te metodama realizacije istih akcentirajući specifičnost "ekonomskog federalizma" koji baštini EU.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče znanje o nastanku i djelovanju EU, kao specifične integracije suverenih, evropskih država.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanak i razvoj Evropske unije 2. Institucionalna struktura Evropske unije 3. Evropska unija i izazovi savremenog svijeta 4. Specifičnost privredno-pravnog sistema Evropske unije 5. Makroekonomска politika EU 6. Mikroekonomска politika EU 7. Regulativne aktivnosti Evropske unije u pogledu stvaranja društvenog ambijenta za efikasan ekonomski razvoj 8. Budžet EU 9. Poreska harmonizacija 10. Pravni okvir jedinstvenog tržišta 11. Zajednička agrarna politika 12. Evropska monetarna unija 13. Energetska i okolinska politika 14. Socijalna politika i tržište rada Bosne i Hercegovine i EU 15. Evropska unija danas-osnovni pokazatelji

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati
--	--	---

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa
--	--

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	Osnovna literatura: 1. Kasim I. Begić, "Ekonomска politika", drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Sarajevo 2000
	Dopunska literatura:

	1. Hadžiahmetović A, "Ekonomija Evrope", Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005; 2. Theo Hiritis, "European Union Economic", Dorwyn Ltd, Guildford 1998.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.056-M	Naziv predmeta: Statusno poslovno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa osnovama prava privrednih društava kao i svih drugih poslovnih subjekata (banke, osiguravajuća društva, komore itd.).		
1.2. Ishod učenja:	Studenti upoznaju sa osnovnim problemima prava privrednih društava i drugih subjekata poslovnog udruživanja. Treba da savladaju razlikovanje između potrošača i preduzeća, između društva lica i kapitala, osnovna statusna obilježja pojedinih tipova poslovnog udruživanja (nastanak, zastupanje, prestanak), ali da steknu i određena multidisciplinarna saznanja kao što su ekonomski osnove privrednog udruživanja i osnove teorije korporativnog upravljanja.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poslovno pravo, Izvori poslovnog prava i njihova hijerarhija 2. Subjekti poslovnog prava i njihova sistematizacija, Individualni trgovac, Privredna društva 3. Društva lica, Društva lica i kapitala, Društva kapitala, Oblaci povezivanja društava 4. Institucije tržišta i kapitala, Banke, Osiguravajuća i reosiguravajuća društava 5. Društva za upravljanje fondovima, Fondovi, Organizovana i javna tržišta kapitala, Javna preduzeća i kompanije, Zadruge i zadružne organizacije i savezi 6. Privredne komore i komorske asocijacije, Ostala pravna lica (neprofitne organizacije) 7. Fondacije i zadužbine, Statusno pravo, Statusna obilježja privrednih društava i odgovornost za obaveze u prometu 8. Imovina privrednih društava i odgovornost za obaveze 9. Registracija privrednih društava, Zastupanje i pretstavljanje privrenih društava, Statusne promjene privrednih društava 10. Prestanak privrednih društava 11. Stečaj, likvidacija i reorganizacija privrednih društava 12. Oblaci privrednih društava, Društvo neograničene solidarne odgovornosti 13. Komanditno društvo, Dioničko društvo, Društvo ograničene odgovornosti, Ostali oblici organizovanja 14. Banke, Društva i fondovi, Povezivanje društva i njihovi oblici 15. Posebni oblici poslovnih subjekata, Agencija za osiguranje depozita, Mikrokreditne organizacije, Evropsko preduzeće, Evropska ekonomski interesna grupacija (eeig) 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad	45 sati 15 sati	

	Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	86 sati 50 sati 20 sati 216 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Šefkija , Čović , Poslovno pravo", Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2003. Dopunska literatura: 1. Dizdarević, Sead. Poslovno pravo, Fakultet za poslovni menadžment Univerziteta „Džemal Bijedić“, Mostar, 2003. god.; 1. Šemić, Hilmija. Trgovačko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, Bihać/Sarajevo, 2000. god.; 2. Esad Vilogorac i Mihret Dizdar, Zakon o privrednim društvima sa komentarom, izdanje "REVIKON", 2000. 3. Zakon o privrednim društvima FBiH (Službene novine FBiH br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08).	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.057-M	Naziv predmeta: Ugovorno poslovno pravo- odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti stiču specifična znanja u odnosu na ugovorno pravo koje su izučavali u okviru predmeta obligacionog prava.
1.2. Ishod učenja:	Specifičnost se sastoji u savladavanju razlika koje postoje između obligacionopravnih i privrednopravnih ugovora, kao i savladavanje posebnih ugovornih tipova koji se zaključuju između privrednika. Studenti savladavaju klasične poslovne ugovore i stiču osnovna znanja o pojedinim transportnim ugovorima kao i novim tipovima ugovora. Studenti treba da savladaju osnovna načela ugovornog prava sa privrednopravnog aspekta, osnovne karakteristike pojedinih privrednopravnih ugovora i da budu u stanju u praktičnom okruženju ponuditi ugovornu soluciju za oblikovanje odnosa u skladu sa namjerama i ciljevima ugovornih stranaka.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam ugovora i osnovna načela 2. Načelo ugovornog prava: načelo poštjenja i savjesnosti, pojačane pažnje, neformalnosti i teretnosti 3. Zaključivanje ugovora, Pregovori i predugovori, Ponuda i prihvatanje ponude, Prečutno zaključivanje ugovora 4. Poslovni ugovori, Ugovor o prodaji 5. Ugovor o posredovanju, Ugovor o trgovinskom zastupanju (angenturi) 6. Ugovor o komisionu, Ugovor o uskladištenju 7. Ugovor o osiguranju, Ugovor o špediciji (otpremanju) 8. Ugovor o građenju, Ugovori o turističkim uslugama, Ugovori o prijevozu- transportu 9. Ugovor o prijevozu robe morem, Ugovor o prijevozu robe u unutrašnjoj plovidbi 10. Ugovor o teglenju, Ugovor o prijevozu robe vazdušnim putem 11. Ugovor o prijevozu robe željeznicom, Ugovor o prijevozu robe drumom, Ugovor o kombinovanom prijevozu robe, Ugovor o prijevozu putnika, Ugovor o prijevozu prtljaga 12. Novi poslovni ugovori, Ugovor o transferu tehnologije (ugovor o licenci) 13. Ugovor o kontroli kvaliteta i kvantiteta, Ugovor o ulaganju kapitala, Ugovor o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji 14. Ugovor o faktoringu, Ugovor o forfetingu, Ugovor o leasingu, Ugovor o frašizingu 15. Ugovor o obaveznoj distribuciji robe, Ugovor o tajmšeringu (time sharingu), Ugovor o koncesiji

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i	Predavanje	45 sati
--------------------------------	------------	---------

broj sati opterećenja studenta:	Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <p>1. Trifković/Milić/Sultanović, Poslovno pravo - ugovori, vrijednosni papiri i pravo konkurenkcije, Sarajevo, 1997.</p> <p>Dopunska literatura:</p> <p>1. Kapor/Carić, Ugovori robnog prometa, R.O. Svetozar Marković, Beograd, 1983 i kasnija izdanja.</p> <p>2. Vilim Gorenc, Trgovačko pravo - ugovori, Školska knjiga, Zagreb, 1995 i kasnija izdanja.</p> <p>3. Mirko Vasiljević, Poslovno Pravo-Ugovorno poslovno pravo, Udruženje pravnika u privredi, Beograd, 2001.</p>	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.058-M	Naziv predmeta: Modeli korporativnog upravljanja		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa sistemom upravljanja malim, srednjim i velikim korporacijama, pravima osoba u statusu vlasnika dijela kapitala sa različitim omjerom učešća u ukupnom kapitalu, sa naglaskom na male dioničare i njihova prava.		
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja o načinu osnivanja kompanije, pravilima i uslovima poslovanja u okruženju, zatim o zakonskim regulativama vezanim za korporaciju.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Izvori i upotreba finansijskih sredstava 2. Finansijsko upravljanje 3. Dugoročno finansiranje 4. Politika finansiranja i politika dividendi 5. Restrukturiranje korporacija 6. Finansijsko restrukturiranje banaka 7. Upravljanje međunarodnim finansiranjem		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma		
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Jozo Sović, Poslovno upravljanje, Pravni fakultet Kiseljak, Des, Sarajevo 2010; Dopunska literatura: 1. Van Horne, C. James, Financijsko upravljanje i politika, IX - izdanje, Mate, 1997. 2. Zećir Hadžiahmetović, Dženan Kulović, Fikret Brdarević, Suvremeni korporativni menadžment, Sarajevo 2009;		

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.108-M	Naziv predmeta: Evropsko privatno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Kao primarni cilj postavlja se stvaranje europskog modula "europskog privatnog prava". Ovaj cilj je moguće ostvariti kroz aspekt komparativne analize razvoja evropskih pravnih kultura sa posebnim osvrtom na rimske pravne kulture kao znanstvenu i pedagošku osnovicu ovih fenomena, uz poznavanje domaćeg prava, kao i prava institucija Evropske unije, vezanih za specifičnosti privatnog prava. Moderni evropski pravnik se može posmatrati samo kao dobar poznavalac više pravnih kultura.
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja jeste poznavanje instituta evropskog privatnog prava koje bi studenta učinili efektivnim modernim evropskim pravnikom. Jednostavno poznavanje pojedinačnih pravnih normi različitih pravnih uređenja nije više odlika modernog evropskog pravnika već njegovo razumijevanje cjelovitosti uredjenja u dinamičnom razvoju. Samo kroz uočavanje različitosti i sličnosti, njihovo stvaralačko uvažavanje postaje legitimno i znanstveno svrshishodno pitanje evropskog pravnog ujedinjavanja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> Znanstveno pozicioniranje discipline, Metodsko - sistemske osnove i pojmovi, Pravo i jezik; Acquis, komunitarno pravo i njegova privatnopravna komponenta; Pojam i povijesne dimenzije Evropskog privatnog prava (<i>ius commune</i>); Nastanak učenja o pravnim krugovima i pravnim familijama i pravni krugovi evropskog privatnog prava; Kriteriji za grupiranje; Rimsko-pravni krug i pravni krug Common Law kao element evropskog privatnog prava; Naročite poteškoće pri klasificiranju i podjelama na pravne krugove Sirenje uticaja pravnih uredjenja i pravnih kultura; Recepција stranih pravnih uredjenja u evropskom privatnom pravu - modeli i sistemi; Procesi pravnog ujedinjenja, Osnovi pravnog uredjenja po pojedinim evropskim zemljama; Razvoj instituta stvarnog prava, Vlasništvo: sadržaj, garancija, načini prenosa i povreda garancije, Opći principi prometnog prava sa pojedinačnim ugovorima (<i>lex mercatoria</i>); Stvarno, obligaciono i procesno pravo u evropskom privatnom pravu; Pravo intelektualnog vlasništva u evropskom privatnom pravu; Zaštita potrošača u Evropskoj uniji, Delicti i naknada štete, Razvoj sudstva i njegova uloga u zaštiti pravnog prava; Europsko privatno pravo kao nova nauka o privatnom pravu

	15. Pitanja evropske kodifikacije - pokušaji - mogućnosti - opasnosti i perspektive razvoja Evropskog privatnog prava te futuristički diskurs o evropskom privatnom pravu	
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Nikola Gavella et al, Europsko privatno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta, Zagreb, 2002. Dopunska literatura: 1. Horvat M., Rimska pravna povijest, Zagreb, 1943. 2. Rainer J.M.,Europaeisches Privatrecht. Die Rechtsvergleichung. Salzburger Studien zum Europaeischen Privatrecht. Frankfurt am Main . Berlin . Bern . Bruxelles . New York . Oxford . Wien : Lang, 2002.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.109-M	Naziv predmeta: Transportno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Studenti produbljuju znanja o transportnom pravu i transportnim ugovorima stećena u okviru predmeta Ugovorno poslovno pravo.
1.2. Ishod učenja:	Studenti treba da shvate odnos slobode ugovaranja i općih uvjeta poslovanja o ovoj oblasti. Od studenta se očekuje da u praktičnoj primjeni mogu oblikovati odnose stranaka u transportnim ugovorima prema njihovim ciljevima i namjerama.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i značaj transportnog prava 2. Izvori transportnog prava 3. Ugovori transaportnog prava 4. Ugovor o špediciji 5. Ugovor o transportu morem 6. Ugovor o unutrašnjoj plovidbi 7. Ugovor o teglenju 8. Ugovor o transportu robe željeznicom 9. Ugovor o transportu robe, putnika i prtljaga 10. Ugovor o transportu robe i putnika u drumskom saobraćaju 11. Ugovor o transpotru u vazdušnom saobraćaju 12. Ugovor o kombiniranom transportu 13. INCOTERMS 2010 – transportne klauzule 14. Funkcioniranje transportnog prava u EU 15. Funkcioniranje transportnog prava u BiH

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Trifković/Simić/Sultanović, Poslovno pravo-ugovori vrijednosni papiri i pravo konkurenkcije, Šahinpašić, Sarajevo, 1997. 2. M. Vasiljević, Poslovno pravo, Udruženje Pravnika u privredi, Beograd, 2001. Dopunska literatura:	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon o prevozu u željezničkom saobraćaju- SI. 1. SFRJ. 2/74, SI. list R BIH 2/92; 2. Zakon o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi-SI. 1. SFRJ 22/77. SLI. R BIH 2/92, 13/94. 3. Zakon o obligacionim i osnovnim materijalno-pravnim odnosima u vazdušnoj plovidbi - SI. SFRJ 22/77, SI. R BIH", br. 2/92, 13/94. Zakon o ugovorima o prevozu u drumskom saobraćaju.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.110-M	Naziv predmeta: Pomorsko i saobraćajno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje polaznika II ciklusa studija sa osnovama pomorskog prava, pravom unutrašnje plovidbe, kao i kopnenim i zračnim pravom, a sve sa ciljem da se ovlađa temeljnim pojmovima, kategorijama i institutima pomorskog i saobraćajnog prava.
1.2. Ishod učenja	Stjecanje znanja za bavljenje ovim područjem prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u pomorsko pravo 2. Pomorsko dobro 3. Sigurnost plovidbe i brodova 4. Brod u imovinskom pravu 5. Osobe u pomorskom pravu 6. Ugovori pomorskog prava 7. Međunarodno-pravni režimi mora 8. Željezničko pravo 9. Pravni izvori 10. Ugovori o prevozu stvari 11. Teretni list; odgovornost prevoznika 12. Naknada za prevoz 13. Ugovor o prevozu putnika i prtljage 14. Cestovno pravo: pojam i pravni izvori 15. Zračno pravo

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
--	---	---

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:

3. LITERATURA

- Osnovna literatura:
1. Zakonski i podzakonski propisi iz oblasti pomorskog prava, prava cestovnog prometa, željezničkog prometa i prava zračnog prometa
  2. Međunarodni izvori (Konvencija Ujedinjenih nacija o pravu mora iz 1982., Konvencija o teritorijalnom moru i vanjskom pojasu iz 1958., Konvencija o otvorenom moru iz 1958., Konvencija o epikontinentalnom pojasu iz 1958., Konvencija o međunarodnom

	<p>željezničkom prevozu iz 1980., Konvencija o ugovoru o međunarodnom prevozu robe cestom iz 1956., Međunarodna konvencija o saradnji na sigurnosti zračne plovidbe iz 1960. i dr.)</p>
	<p>Dopunska literatura:</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Grabovac I.: Pomorsko pravo Republike Hrvatske, Split, 1997. 2. O'Connell D. P.: The International Law of the Sea, Clarendon Press, Oxford, 1982-1984.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.111-M	Naziv predmeta: Potrošnja i potrošačko pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je upoznati studente sa potrošnjom, kao bitnom fazom tokova ekonomskog procesa, te u tom kontekstu je značajan problem pozicije potrošača na tržištu, sa osnovnim elementima njegove zaštite.
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja koja su neophodna za razumijevanje načina usmjeravanja ponude na određenim tržištima usmjerava ka pojedinim ciljnim grupama potrošača, sa osnovnim elementima zaštite porošačkog prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uloga i značaj potrošnje u ekonomsko-pravnom sistemu države 2. Pojam potrošnje i potrošačkog prava 3. Strukturalne odrednice potrošnje – opća, zajednička, lična potrošnja 4. Pozicija potrošača na tržištu u razvijenim državama 5. Pozicija potrošača na tržištu u zemljama u razvoju i tranzicijskim državama 6. Razvoj instituta zaštite prava potrošača 7. Zaštita prava potrošača u Evropskoj uniji 8. Zakonske obaveze proizvođača i prodavača kao vid zaštite potrošača 9. Zakonske obaveze proizvođača i prodavača kao vid zaštite potrošača u BiH 10. Osnove zaštite potrošača Evropske unije 11. Zaštita potrošača u BiH 12. Izvori prava 13. Zaštita potrošača i Zakon o obaveznim odnosima 14. Zakon o zaštiti potrošača u EU i drugim državama regionala i svijeta 15. Zakon o zaštiti potrošača u BiH

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literature:	

	<p>1. Nevenko Misita, "Osnove zaštite potrošača Evropske unije", 2002</p>
	<p>Dopunska literatura:</p>
	<p>1. Dragutin Ledić, Zaštita potrošača i Zakon o obaveznim odnosima, Pravni život, 1988;</p> <p>2. Zakon o zaštiti potrošača BiH;</p> <p>3. Silvija Petrić, Kritički osvrt na Zakon o zaštiti potrošača u BiH, Zbornik Radova, Aktuelnosti gospodarskog i trgovackog zakonodavstva i pravne prakse, 2, Sveučilište u Mostaru, 2004.</p>

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.112-M	Naziv predmeta: Pravo intelektualnog vlasništva		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je unaprijediti postojeće znanje koje studenti su stekli u prethodnom obrazovanju povodom pozitivnog prava intelektualnog vlasništva te uvesti studente u samostalno naučno djelovanje u ovoj grani prava, između ostalog kroz naglasak na teorijskim obrazloženjima instituta prava intelektualnog vlasništva i potenciranje ratio legis prava intelektualnog vlasništva. Cilj je da studenti budu sposobni za efektivno djelovanje po svi pitanjima pozitivnog prava intelektualnog vlasništva sa kojim bi bilo razumno očekivati da se susretu u svom profesionalnom djelovanju, te u isto vrijeme obučiti studente da mogu da autonomno naučno djeluju u iznalaženju rješenja na probleme sa kojim se eventualno susretu u ovoj relativno nascentnoj i dinamičnoj grani prava.
1.2. Ishod učenja:	Ishod učenja bi trebao biti student koji razumije većinu instituta pozitivnog intelektualnog vlasništva, teorijske postavke koji su proizveli te institute te ratio legis solucija unutar prava intelektualnog vlasništva sa kojim se studenti mogu susretati u ovoj grani prava. Ishod učenja jeste efikasan pravni stručnjak koji može davati kompetentna pravna mišljenja te donositi efektivne i primjerene sudove o intelektualopravnim problemima sa kojim se eventualno može susretati. Po savladavanju materije iz ovog predmeta studenti bi trebali imati ekstenzivno i napredno razumjevanje pozitivnog i komunitarnog prava intelektualnog vlasništva kao grane prava ali i grane pravne nauke sa ekstenzivnjim shvatanjem dimenzija instituta prava intelektualnog vlastnišva de lege lata i de lege ferenda ali i razumjevanjem dinamične prirode intelektualnog vlasništva; ishod učenja treba biti i student koji može da razumije i efektivno primjeni rapidne izmjene i dopune koje karakterišu ovu granu prava te da doprinese izgradnji ove relativno mlade grane pozitivnog prava. Ovo bi se trebalo ishoditi kroz nadogradnju osnovnih postulata stečenih na I ciklusu sa teorijskim, uporednopravnim (sa posebnim naglaskom na komunitarno i pravo SAD-a) i praktičnim konsideracijama tako da studenti u potpunosti razumiju i kompetentno djeluju u pozitivnom stvarnog pravu ali i da su sposobni da neovisno nastave naučno djelovanje u izučavanju i razumjevanju subjektne materije.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Klasifikacija i sistematican prikaz karakteristika i načela prava intelektualnog vlasništva kao i individualnih grana koje čine pravo intelektualnog vlasništva, karakteristike nematerijalnih objekata intelektualopravne zaštite, odnos individualnih grana prava intelektualnog vlasništva sa pravom intelektualnog vlasništva i drugim granama prava intelektualnog vlasništva, mjesto i odnos

- intelektualnog vlasništva sa drugim granama građanskog prava i prava općenito, historijskopravni razvoj intelektualnog vlasništva i uporednopravni aspekti prava intelektualnog vlasništva;
2. Kriterij individualnosti i originalnosti duhovne tvorevine kao uslova za autorskopravnu zaštitu iste sa komunitarnom perspektivom, vrste autorskih djela sa posebnim naglaskom na nestandardna autorska djela, zbirka i baza podataka kao autorsko djelo, audiovizuelno autorsko djelo i računarski programi kao autorsko djelo;
  3. Autor i autorstvo sa uporednopravnom perspektivom i naglaskom na izazove romantične koncepcije autorstva koja nastaje popularizacijom oruđa za stvaralaštvo u informacionom društvu;
  4. Sadržaj i pravna priroda subjektivnog autorskog prava;
  5. Granice subjektivnog autorskog prava;
  6. Pravo izvođača, pravo proizvođača fonograma, pravo filmskog producenta, pravo radiodifuzne organizacije, pravo izdavača sa posebnim naglaskom na komunitarnu perspektivu ovog srodnog prava, pravo proizvođača baze podataka i druga prava srodnna autorskom pravu u uporednom pravu;
  7. Teorijski, uporednopravni i pragmatični aspekti kolektivnog ostvarivanja autorskog i srodnih prava sa posebnim naglaskom na kolektivne organizacije i njihovo djelovanje u BiH;
  8. Patentno pravo, sa posebnim naglaskom na uticaj patentnog prava na javno zdravstvo kao i uporednopravne mјere za balansiranje interesa u pitanju;
  9. Pravo žiga, sa posebnim naglaskom na opozicionu proceduru radi idnetifikovanja relativnih razloga za odbijanje prijave žiga kao i na obavezu korištenja zaštićenih oznaka i mehanizme opoziva i osporavanja žigova;
  10. Pravo zaštite oznaka geografskog porijekla, sa posebnim naglaskom na najbolju praksu u uporednom pravu i njenu aplikativnost na BiH i uporednopravne probleme u uspostavljanju međunarodnog sistema efektivne zaštite geografskih oznaka porijekla, u svjetlu ideoloških razlika po ovom pitanju između zemalja sa tradicionalno sedentarnim i tradicionalno doseljeničkim populacijama;
  11. Druge grane prava industrijskog vlasništva, zaštita od nelojalne konkurenциje, zaštita poslovne tajne, zaštita tradicionalnog znanja uključujući i tradicionalnih kulturnoških izražaja, zaštita genetičke raznolikosti, zaštita internet domena, zaštita od komercijalne aproprijacije ličnosti te druge nascentne grane prava intelektualnog vlasništva sa futurističkim diskursom;
  12. Teorijske, uporednopravne i pragmatične konsideracije povodom pravnog prometa subjektivnim pravima intelektualnog vlasništva sa naglaskom na sastavljanje pravnih instrumenata povodom prometa subjektivnim pravima prava intelektualnog vlasništva;
  13. Povreda subjektivnih prava intelektualnog vlasništva i građanskopravni mehanizmi zaštite prava intelektualnog vlasništva

	<p>14. Krivičnopravni i prekršajnopravni mehanizmi zaštite prava intelektualnog vlasništva, drugi mehanizmi zaštite prava intelektualnog vlasništva sa posebnim naglaskom na nepravne i nestandardne mehanizme zaštite prava intelektualnog vlasništva, uporednopravne solucije za poboljšanja mehanizama zaštite prava intelektualnog vlasništva u Bosni i Hercegovini;</p> <p>15. Međunarodnopravna zaštita prava intelektualnog vlasništva sa posebnim naglaskom na međunarodnu zaštitu patenta i međunarodnu zaštitu žiga, te na pitanje zaštite komunitarnog patenta, na pitanja regionalnih organizacija za zaštitu prava intelektualnog vlasništva sa posebnim osvrtom na Evropsku patentnu konvenciju i Evropski patentni ured te djelovanje Evropskog ureda za intelektualno vlasništvo, Svjetska trgovinska organizacija i TRIPS sporazum u intelektualnom vlasništvu te uloga Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo</p>												
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA													
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanje</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>15 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje</td><td>52 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora</td><td>45 sati</td></tr> <tr> <td>Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>162 sati</td></tr> </table>	Predavanje	30 sati	Grupni rad	15 sati	Samostalno učenje	52 sati	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	45 sati	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati	UKUPNO	162 sati
Predavanje	30 sati												
Grupni rad	15 sati												
Samostalno učenje	52 sati												
Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	45 sati												
Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati												
UKUPNO	162 sati												
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa												
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma												
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Slobodan M. Marković, Pravo intelektualne svojine, Magistrat, Sarajevo, 2007. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon o patentu, Službene novine Federacije BiH, broj 53/10 2. Zakon o žigu, Službene novine Federacije BiH, broj 53/10 3. Zakon o industrijskom dizajnu, Službene novine Federacije BiH, broj 53/10 4. Zakon o topografiji integrisanog kola, Službene novine Federacije BiH, broj 53/10 5. Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla, Službene novine Federacije BiH, broj 53/10 6. Zakon o autorskom i srodnim pravima, Službene novine Federacije BiH, broj 63/10 7. Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, Službene novine Federacije BiH, broj 63/10 8. Zakon o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, Službeni glasnik BiH, broj 43/04. 												

9. Ismet Alija, Haris Hasić, Dženita Kliko Zec, Pojmovnik prava
intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.113-M	Naziv predmeta: Autorsko pravo i srodnna prava		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta jeste za studenta da stekne produbljeno znanje o autorskom pravu i pravima srodnim autorskom pravu kako de lege lata tako i de lege ferenda, izdvajajući ih iz šireg konteksta oblasti prava intelektualnog vlasništva, sa komunitarnom dimenzijom i naglaskom na uporednopravna rješenja problema koja se nadziru u pozitivnom autorskom i srodnim pravima u BiH.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate kako kulturni, tako i ekonomski značaj oblasti autorskih i srodnih prava, njihovu specifičnu pravnu prirodu, tendenciju njihove harmonizacije na regionalnom i međunarodnom nivou, kao i uticaj modernih tehnologija na njihov razvoj i transformaciju. Osnovni ishod učenja jeste da student bude sposoban da učinkovito i primjereni rješava probleme u pozitivnom autorskom pravu kao i da bude sposoban da subsekventno autonomno istraživački i naučno djeluje u subjektnoj materiji.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sistematska kategorijazacija karakteristika i načela autorskog prava, historijski razvoj autorskog prava, mjesto autorskog prava u sistemu prava intelektualnog vlasništva, građanskog prava i općenito sistema prava; 2. Pravna filozofija i razvoj pravne misli u autorskom i srodnim pravima sa naglaskom na razlike i sličnosti droit d'auteur i copyright pravnih tečevina; 3. Sistematizacija nacionalnih, regionalnih (komunitarnih) i međunarodnih izvora autorskog i srodnih prava sa posebnim naglaskom na harmoniziranost domaćeg sa međunarodnim izvorima autorskog i srodnih prava; 4. Objekti autorskopravne zaštite - Individualnost i originalnost autorskog djela kao primarni uslov kvalifikovanosti nematerijalnog dobra za autorskopravnu zaštitu sa posebnim naglaskom na odnos individualnosti sa originalnosti i razvoj concepcije istog; 5. Zbirka, baza podataka, audiovizuelno djelo, računari i nestandardne vrste autorskih djela kao sui generis objekti autorskopravne zaštite; 6. Subjekti autorskog prava sa posebnim naglaskom na korisnike kao subjekte autorskog prava i posebno na krajnjeg korisnika kao subjekta autorskog prava; 7. Dihotomija ideje i izražaja i implikacije odredbi o sadržaju autorskog djela na obim i sadržinska ograničenja subjektivnog autorskog prava; 8. Autorska moralna prava i druga prava autora te prava autora

	<p>povodom sui generis vrsta autorskih djela;</p> <p>9. Determinacija i sistematizacija sadržaja isključivih subjektivnih imovinskopravnih ovlaštenja koja čine sadržaj jedistvenog prava autora povodom autorskog djela sa posebnim naglaskom na uporednopravne pristupe ovom pitanju;</p> <p>10. Granice subjektivnog autorskog prava sa posebnim osvrтом na „Test u tri koraka“ i granice ograničenja subjektivnih autorskih prava;</p> <p>11. Prava srodnna autorskom pravu;</p> <p>12. Pravo izvođača sroдно autorskom pravu sa posebnim naglaskom na probleme u praktičnoj primjeni pozitivnopravnih rješenja i uporednopravnim solucijama;</p> <p>13. Teorijske, uporednopravne i pragmatične konsideracije povodom prometa subjektivnim autorskim ovlaštenjima;</p> <p>14. Mechanizmi zaštite autorskog i srodnih prava sa osebnim naglaskom na praktične probleme u primjeni mehanizama u pozitivnom autorskem i srodnim pravima kao i analiza potencijalnih upravnopravnih solucija;</p> <p>15. Kolektivno ostvarivanje autorskog i srodnih prava; teorija i problemi u praksi sa posebnim naglaskom na praksu i probleme kolektivnih organizacija u BiH</p>												
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA													
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanje</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>15 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje</td><td>52 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora</td><td>45 sati</td></tr> <tr> <td>Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>162 sati</td></tr> </table>	Predavanje	30 sati	Grupni rad	15 sati	Samostalno učenje	52 sati	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	45 sati	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati	UKUPNO	162 sati
Predavanje	30 sati												
Grupni rad	15 sati												
Samostalno učenje	52 sati												
Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	45 sati												
Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati												
UKUPNO	162 sati												
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa												
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma												
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Slobodan M. Marković, Pravo intelektualne svojine, Magistrat, Sarajevo, 2007. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakon o autorskom i srodnim pravima, Službene novine Federacije BiH, broj 63/10. 2. Ismet Alija, Haris Hasić, Dženita Kliko Zec, Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014. 3. Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, Službene novine Federacije BiH, broj 63/10. 4. Slavica Krnetić, Zakonsko uređenje prava intelektualnog vlasništva u BiH, 												

	Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, 2003. 5. Ismet Alija, Pravo intelektualnog vlasništva, Objasnenje Zakona o autorskom i srodnim pravima, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.114-M	Naziv predmeta: Pravo industrijskog vlasništva		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je sticanje produbljenog znanja o pravu industrijskog vlasništva kao cjeline kao i individualnih grana prava industrijskog vlasništva kako de lege lata tako i de lege ferenda, izdvajajući ih iz šireg konteksta oblasti prava intelektualnog vlasništva, sa komunitarnom dimenzijom i naglaskom na uporednopravna rješenja problema koja se nadziru u pozitivnom autorskom i srodnim pravima u BiH.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate privredni značaj oblasti industrijskog vlasništva, ali i njegovo ishodište, koje se nalazi u kreativnom i stvaralačkom radu pojedinca. Također se očekuje da studenti steknu razumijevanje za specifičnosti pojedinih prava industrijskog vlasništva (patenti, žigovi, goeografske oznake i industrijski dizajn te zaštite od nelojalne konkurenkcije i poslovne tajne kao i nascentnih grana prava industrijskog vlasništva ali i intelektualnog vlasništva kao cjeline), njihov teritorijalni karakter, te tendenciju unapređenja nesmetanog protoka roba i usluga, kroz harmonizaciju ove oblasti na međunarodnom nivou i stvaranje regionalnih sporazuma, koji omogućavaju sticanje ovih prava za teritoriju više država. Osnovni ishod učenja jeste da student bude sposoban da učinkovito i primjereno rješava probleme u pozitivnom pravu industrijskog vlasništva kao i da bude sposoban da subsekventno autonomno istraživački i naučno djeluje u subjektnoj materiji.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sistematska kategorijazacija karakteristika i načela prava industrijskog vlasništva kao cjeline kao i pojedinih grana prava industrijskog vlasništva, historijski razvoj prava industrijskog vlasništva, mjesto prava industrijskog vlasništva u sistemu prava intelektualnog vlasništva, građanskog prava i općenito sistema prava; 2. Pravna filozofija i razvoj pravne misli u pravu industrijskog vlasništva sa naglaskom na razlike i sličnosti pojedinih grana prava industrijskog vlasništva i uporednopravnog pristupa; 3. Sistematizacija nacionalnih, regionalnih (komunitarnih) i međunarodnih izvora pojedinih grana prava industrijskog vlasništva sa posebnim naglaskom na harmoniziranost domaćeg sa međunarodnim izvorima prava industrijskog vlasništva; 4. Objekti zaštite prava industrijskog vlasništva sa posebnim naglaskom na uslvoe za sticanje zaštite pojedinih grana prava industrijskog vlasništva; 5. Uloga Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, međunarodnih organizacija i organa pravosuđa te drugih državnih organa u

	<p>sticanju, zaštiti i drugim aspektima egzistencije subjektivnih prava industrijskog vlasništva;</p> <p>6. Patentno pravo – dublji teoretski, uporednopravni i pragmatični okvir i aktuelni uporednopravni i problemi u pozitivnom patentnom pravu u BiH;</p> <p>7. Pravo žiga - dublji teoretski, uporednopravni i pragmatični okvir i aktuelni uporednopravni i problemi u pozitivnom žigovnom pravu u BiH;</p> <p>8. Pravo zaštite industrijskog dizajna - dublji teoretski, uporednopravni i pragmatični okvir i aktuelni uporednopravni i problemi u pozitivnom žigovnom pravu u BiH;</p> <p>9. Pravo zaštite geografskih oznaka porijekla - dublji teoretski, uporednopravni i pragmatični okvir i aktuelni uporednopravni i problemi u pozitivnom pravu zaštite geografskih oznaka porijekla u BiH;</p> <p>10. Druge grane prava industrijskog vlasništva sa posebnim naglaskom na nascentne grane prava industrijskog vlasništva;</p> <p>11. Industrijskopravni aspekti zaštite od nelojalne konkurenčije – dublji teoretski, uporednopravni i pragmatični okvir i aktuelni uporednopravni i problemi u pozitivnom pravu;</p> <p>12. Industrijskopravni aspekti zaštite poslovne tajne – dublji teoretski, uporednopravni i pragmatični okvir i aktuelni uporednopravni i problemi u pozitivnom pravu;;</p> <p>13. Teorijski, uporednopravni i pragmatični aspekti prometa individualnim subjektivnim pravima industrijskog vlasništva sa posebnim naglaskom na praktičnu primjenu;</p> <p>14. Mehanizmi zaštite subjektivnih prava intelektualnog vlasništva od povrede i uslijed povrede;</p> <p>15. Međunarodni mehanizmi zaštite prava industrijskog vlasništva</p>
--	--

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> Slobodan M. Marković, Pravo intelektualne svojine, Magistrat, Sarajevo, 2007. <p>Dopunska literatura:</p>	

	1. Zakon o patentu, Službene novine FBiH, 53/10 2. Zakon o žigu, Službene novine FBiH, 53/10 3. Zakon o industrijskom dizajnu, Službene novine FBiH, 53/10 4. Zakon o topografiji integrisanog kola, Službene novine FBiH, 53/10 5. Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla, Službene novine FBiH, 53/10 6. Ismet Alija, Pravo intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 7. Ismet Alija, Haris Hasić, Dženita Kliko Zec, Pojmovnik prava intelektualnog vlasništva, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2014.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.115-M	Naziv predmeta: Sportsko pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Ovaj predmet trebao bi omogućiti svim polaznicima stjecanje uvida u osnovnu problematiku koja prati sportsko pravo, te rješenja sadržana u međunarodnom i europskom pravu.		
1.2. Ishod učenja	<p>Omogućiti studentima da saznaju pojavu i razvoj i nastanak sportskog prava.</p> <p>Omogućiti studentima da saznaju razvoj sportskog prava i njegovo mjesto i ulogu u savremenom sportu.</p> <p>Da saznaju i ovladaju primjenom sportskog prava u svim oblicima sportske problematike.</p>		
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod <ol style="list-style-type: none"> a)značenje sportskog prava kao posebne grane prava b)razlozi postojanja sportskog prava kao posebne grane prava 2. Pojam sportskog prava <ol style="list-style-type: none"> a)sportsko pravo u objektivnom značenju; b)sportsko pravo kao subjektivno pravo; 3. Pravni izvori, FIFA I UEFA i uopće kolizija klasičnog građanskog ugovora i posebnog sportskog ugovora 4. Razvitak sportskog prava <ol style="list-style-type: none"> a)razvitak domaćeg sportskog prava b)razvitak međunarodnog sportskog prava 5. Odnos sportskog prava prema drugim granama prava 6. Temeljne sportske podjele i njihovo značenje <ol style="list-style-type: none"> a)podjela prema kriteriju spola (muškarci i žene); b)podjela prema kriteriju dobi; c)podjela prema kriteriju vrste naknade i nagrade (profesionalci, amateri i poluprofesionalci ili poluamateri) d)podjela prema načinu sudjelovanja u sportu (igrači, treneri, funkcioneri, suci, glededatelji i ostali); e)podjela prema statusu olimpijskog ili neolimpijskog sporta; f)ostalo. 7. Pripadnost igrača udruzi kao uslov za njegovo takmičenje <ol style="list-style-type: none"> a)uvjeti određeni međunarodnim propisima; b)uvjeti određeni domaćim propisima. 8. Mogućnosti i načini promjene statusa pripadnosti udruzi <ol style="list-style-type: none"> a)odredbe koje se odnose na maloljetnike; b)opće odredbe koje se odnose na sve, osim ako je za neke posebno drukčije propisano. 9. Sustavi sportskih natjecanja <ol style="list-style-type: none"> a)sustavi u domaćem sportu; b)sustavi u stranom sportu; 		

	<p>c)sustavi za pojedinačna natjecanja;</p> <p>d)sustavi za klupska natjecanja;</p> <p>e)sustavi za međudržavna natjecanja;</p> <p>f)pravila o promjeni sustava natjecanja.</p> <p>10. Odgovornost za štetu (igrača; trenera; suca; funkcionera; udruge; države; gledatelja; ostalih.)</p> <p>11. Ugovori u sportskom pravu (ugovori maloljetnika, ugovori profesionalaca, ugovori amatera)</p> <p>12. Privatizacija u sportu (privatizacija u stranom sportskom pravu (npr. klubovi kao trgovачka društva -manu, nba); privatizacija u domaćem sportskom pravu.)</p> <p>13. Pravni status sportskih objekata, (Značenje i uloga MOO i HOO u svjetskom sportu, Nastupi pojedinaca za državne reprezentacije povijesni razvitak od nekomercijalnog do pretežito ili bitno komercijalnog pristupa; mogući načini rješavanja problema - prisilni i dogovorni; moguće sankcije za slučaj nenastupanja (primjeri tenis i slučaj Nikola Pilić i bojkot najvećeg svjetskog turnira od strane 95% najboljih igrača) posebno i postoji li mogućnost odštetne odgovornosti ili ne.</p> <p>14. Mogući posebni pravni položaj zaslužnih pojedinaca, Sukobi domaćeg i stranog, državnog i autonomnog prava, Pravno značenje državljanstva u sportu, (Ne)dopuštena stimulativna sredstva (povijesni razvitak do danas; pravno značenje krivnje sportaša in concreto i in abstracto; pravni subjekti uključeni u lanac odgovornosti (pravne i fizičke osobe); odnos razvjeta znanosti i naknadnih saznanja i/ili dokaza; različite vrste stimulativnih sredstava po raznim kriterijima.)</p> <p>15. Postupak i nadležnost u području sportskog prava (postupak i nadležnost u domaćem pravu; postupak i nadležnost kod MOO; postupak i nadležnost izvan MOO (npr. NBA))</p>
--	--

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	<table> <tr> <td>Predavanje</td><td>30 sati</td></tr> <tr> <td>Grupni rad</td><td>15 sati</td></tr> <tr> <td>Samostalno učenje</td><td>52 sati</td></tr> <tr> <td>Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora</td><td>45 sati</td></tr> <tr> <td>Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci</td><td>20 sati</td></tr> <tr> <td>UKUPNO</td><td>162 sati</td></tr> </table>	Predavanje	30 sati	Grupni rad	15 sati	Samostalno učenje	52 sati	Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	45 sati	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati	UKUPNO	162 sati
Predavanje	30 sati												
Grupni rad	15 sati												
Samostalno učenje	52 sati												
Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	45 sati												
Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	20 sati												
UKUPNO	162 sati												
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa												
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma												
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Kenović, M., Kovačević, S.: Sport i sportsko pravo, Pravni fakultet, Kiseljak, 2008.												

	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u športsko pravo, Jadranko Crnić et alt. , Inženjerski biro, siječanj 2009 2. A. Caiger/S. Gardiner ed., Professional Sportin the European Union: regulation and Re-regulation, Asser Press, 2001 3. R.C.R. Siekmann/J. Soek ed., The European Union and Sport: Legal and Policy Documents, Asser Press, 2005. 4. R. Siekmann/J. Soek, The Council of Europe and Sport Basic Documents, Asser International Sports Centre, 2007.
--	--

5.2.3. Silabusi predmeta studijskog smjera javne uprave

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.001-M	Naziv predmeta: Metodologija društvenih i pravnih nauka II		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obvezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Edukacija studenata iz oblasti metodologije društvenih i pravnih nauka; upoznavanje sa osnovama opšte metodologije kao načina dolaska do objektivne naučne istine, te načina formiranja i upotrebe logičkih i tehničkih metoda u društvenim i pravnim naukama, što sve podrazumijeva upoznavanje sa osnovama metodologije prava kao načina stvaranja, funkcionisanja i evolucije prava, te njegove spoznaje, tumačenja, primjene i realizacije.		
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje da kroz ovladavanje ovom materijom zadobiju teorijske osnove za aktivno učešće u daljem nastavno-naučnom procesu, valorizaciji teorijske i pozitivno - pravne nauke.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	1. Pojam, djelokrug, funkcija i predmet metodologije 2. Konstitutivni dijelovi metodologije 3. Naučna teorija i struktura naučne teorije 4. Naučno objašnjenje; nivoi naučnog objašnjenja 5. Determinizam i struktura determinizma 6. Pojam determinističkih uslova 7. Naučni zakon kao dio determinizma 8. Metode i tehnike iskustvenog istraživanja socijalnih pojava 9. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja 10. Posmatranje i vrste posmatranja 11. Ispitivanje i inverziju, oblici ispitivanja 12. Eksperiment u socijalnom istraživanju 13. Analiza sadržaja dokumenata 14. Statistička i matematska analiza podataka 15. Idejna skica naučnog istraživanja		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati	
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kustura M.: Osnovi metodologije društvenih i pravnih nauka sa nomotehnikom, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2011. 2. Termiz Dž.: Metodologija društvenih nauka, Grafit, Lukavac, 2009. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vujević M.: Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2006. 2. Šušnjić Đ.: Metodologija, Nolit, Beograd, 2005. 3. Kukić S.: Metodologija društvenih nauka, Sveučilište Mostar, Mostar, 2008.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.059-M	Naziv predmeta: Materijalno upravno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je da studenti upoznaju osnovne aspekte upravno-pravnog odnosa i njegovog razlikovanja od drugih vrsta pravnih odnosa. U sklopu predavanja i vježbi trebaju se prezentovati i osnovni sadržaji nekih materijalno-pravnih instituta upravnog prava s obzirom na lica (državljanstvo) i s obzirom na stvari (javno dobro, javne službe).
1.2. Ishod učenja:	Svrha ovoga dijela nastavnog programa je edukacija studenata o upravnim organizacijama kao instrumentima vlasti i institucijama koje vrše povjerena javna ovlaštenja.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u upravno pravo 2. Izvori upravnog prava 3. Pojam upravne organizacije 4. Vrste upravnih organizacija 5. Organi uprave (upravne organizacije kao instrument vlasti) 6. Vrste organa uprave 7. Uprava u BiH 8. Odnosi između organa uprave i njihov odnos prema sudovima i nadležnom tužilaštvu 9. Načela rada organa uprave 10. Sredstva za rad i radni odnosi 11. Institucije koje vrše javna ovlaštenja 12. Opšte karakteristike upravnopravnog odnosa 13. Materijalno upravno pravo – neki materijalno-pravni instituti upravnog prava 14. Upravno pravo s obzirom na lica 15. Upravno pravo s obzirom na stvari

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Kamarić M., Festić I.: Upravno pravo, opći dio, Četvrto	

	<p>izmijenjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2008., do 240. str.</p>
Dopunska literatura:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Borković I.: Upravno pravo, Šesto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Informator, Zagreb, 1997., str. 363–537. 2. Tomić Z. R.: Upravno pravo: sistem, Četvrto doterano izdanje, Službeni list, Beograd, 2002. 3. Popović S.: Upravno pravo, opšti deo, Izmenjeno i dopunjeno izdanje, Savremena administracija, Beograd, 1999., str. 3–482., 649–682., 765–789. 4. Lilić S., Kunić P., Dimitrijević P., Marković M.: Upravno pravo, Savremena administracija, Beograd, 1999. 5. Festić I.: Rat, mir i pravo u Bosni i Hercegovini, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Centar za naučno–istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004. 6. Festić I.: Ogledi o pravu i upravi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu – Centar za naučno–istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004. 7. Otajagić F.: Državna javna subjektivna prava s posebnim osvrtom na unutrašnja prava države, Studentska štamparija Univerziteta Sarajevo, Sarajevo, 2005. 8. Đelmo Z. i ostali: Leksikon upravnog prava, Službeni list BiH, Sarajevo, 2009. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.060-M	Naziv predmeta: Ustavno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Obrada ključnih pojmoveva Ustavnog prava u kontekstu pojmoveva, instituta i kategorija ovoga prava, sa posebnim akcentom na razvojne faze u ustavnom razvitku BiH, te preduslovima za razvoj demokratije. Studenti se upoznaju sa osnovama državno-političkog i društveno-ekonomskog uređenja u oblasti ustavne materije, te funkcionisanju organa državne vlasti, kao i ustrojstvu, nadležnostima i postupku za donošenje odgovarajućih pravnih akata. Poseban akcent stavlja se na zaštitu ustavnosti i zakonitosti.
1.2. Ishod učenja:	Studenti se upoznaju sa osnovama državno-političkog i društveno-ekonomskog uređenja u oblasti ustavne materije, te funkcionisanju organa državne vlasti, kao i ustrojstvu, nadležnostima i postupku za donošenje odgovarajućih pravnih akata. Poseban akcent stavlja se na zaštitu ustavnosti i zakonitosti. Student stječe osnove razumijevanja pojmoveva lokalne samouprave i njene organizacije u Bosni i Hercegovini.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvodna teorijska pitanja Ustavnog prava 2. Izvori Ustavnog prava 3. Ustav: pojam, vrste, donošenje i izmjene 4. Sadržaj i forma ustava 5. Ustavni sistemi koji su snažnije utjecali na razvoj ustavnosti u svijetu: SAD i Velika Britanija 6. Ustavni sistemi koji su snažnije utjecali na razvoj ustavnosti u svijetu: Francuska i Švicarska 7. Razvoj ustavnosti u Bosni i Hercegovini 8. Ljudske slobode i prava: pojam, značaj, dokumenti i klasifikacija 9. Katalog ljudskih sloboda i prava u ustavnom sistemu BiH: temeljna prava 10. Katalog ljudskih sloboda i prava u ustavnom sistemu BiH: ekonomска, socijalna i ostale slobode i prava 11. Ograničenja i zaštita sloboda i prava 12. Narodni suverenitet - temelj i opravdanje državne vlasti 13. Pojam, značaj i načela izbornog sistema 14. Izborni postupak 15. Izborni sistem u BiH

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati
--	---	--

	Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	20 sati 216 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Trnka K.: Ustavno pravo, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006., do 213. str. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Smerdel B., Sokol S.: Ustavno pravo, PFZ, Zagreb, 2006. 2. Dejtonski mirovni sporazum 3. Bakšić-Muftić J.: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. 4. Jovićić M.: O ustavu, Savremena administracija, Beograd, 1977. 5. Kasipović M.: Izborni leksikon, Zagreb, 2008. 6. Sadiković Č.: Evropsko pravo ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2001. 7. Milićević N.: Ljudska prava, Sarajevo, 2007. 8. Ustav BiH, zakoni i podzakonski propisi koji se odnose na organizaciju državne vlasti u BiH (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi) 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.061-M	Naziv predmeta: Nauka o upravljanju		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 6
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj Nauke o upravljanju je upoznavanje studenata sa upravom sa empirijskog, vanpravnog aspekta, odnosno upoznavanje studenata sa upravom kao društvenom pojmom.
1.2. Ishod učenja:	Očekivani rezultat je poznavanje sociooloških i organizacionih elemenata iz Upravnog prava kao obaveznog predmeta na IV godini pravnog fakulteta.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanak i razvoj Nauke o upravljanju 2. Predmet i metod Nauke o upravljanju 3. Nauka o upravljanju i srodne naučne discipline 4. Upravljanje i upravna djelatnost 5. Shvatanja o upravljanju i upravnoj djelatnosti 6. Državna i javna uprava 7. Naučno upravljanje i upravno-tehnički smjerovi pravnih nauka 8. Sistemi upravljanja 9. Upravljanje po sistemskoj teoriji 10. Upravljanje po kibernetičko-informatičkoj teoriji 11. Upravljanje u društvenim sistemima 12. Organizaciona struktura i funkcionisanje procesa upravljanja 13. Sadržaj procesa upravljanja 14. Planiranje, odnosno postavljanje ciljeva 15. Uloga <i>feed-backa</i> u procesu upravljanja

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
--	--	---

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dedić S.: Osnovi Nauke o upravljanju, SOUR Kombinat Borac, Sarajevo, 1982. 2. Lilić S., Marković M. I., Dimitrijević P.: Nauka o upravljanju sa elementima pravne informatike, Savremena administracija, Beograd, 2001.
--	---

	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pusić E.: Nauka o upravi, Izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Školska knjiga, Zagreb, 2002. 2. Vlaj S.: Teorija javne uprave, Treće izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za upravu, Ljubljana, 2006.
--	---

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.062-M	Naziv predmeta: Procesno upravno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Svrha ovoga dijela nastavnog programa je da studenti steknu temeljita znanja iz upravnog postupka i upravnog sporu, te određeni stepen znanja iz materijalnog prekršajnog prava i prekršajnog postupka.
1.2. Ishod učenja:	Tokom predavanja studenti će se upoznati sa načelima upravnog postupka, kao i sa prvostepenim i žalbenim postupkom te vanrednim pravnim sredstvima.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upravni postupak 2. Načela upravnog postupka 3. Nadležnost 4. Stranka i njeno zastupanje 5. Opštenje organa i stranke 6. Dostavljanje 7. Rokovi 8. Povraćaj u predašnje stanje 9. Dokazivanje 10. Prvostepeni postupak 11. Žalbeni postupak 12. Vanredna pravna sredstva 13. Izvršenje 14. Upravni spor 15. Prekršajno pravo i prekršajni postupak

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati
--	---	---

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:

3. LITERATURA

1. Kamarić M., Festić I.: Upravno pravo, opći dio, Četvrto izmijenjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2008., od 240. str.

Dopunska literatura:

1. Borković I.: Upravno pravo, Šesto izmijenjeno i dopunjeno

- izdanje, Informator, Zagreb, 1997., str. 363-537.
2. Tomić Z. R.: Upravno pravo, Treće novelirano i prošireno izdanje, Beograd, 1998., str. 327-574.
  3. Popović S.: Upravno pravo: opšti deo, Izmenjeno i dopunjeno izdanje, Savremena administracija, Beograd, 1999., str. 3-482., 649-682., 765-789.
  4. Lilić S., Kunić P., Dimitrijević P., Marković M.: Upravno pravo, Savremena administracija, Beograd, 1999.
  5. Festić I.: Rat, mir i pravo u Bosni i Hercegovini, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Centar za naučno-istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004.
  6. Festić I.: Ogledi o pravu i upravi, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu - Centar za naučno-istraživački rad, izdavačku djelatnost i pravne klinike, Sarajevo, 2004.
  7. Otajagić F.: Državna javna subjektivna prava s posebnim osvrtom na unutrašnja prava države, Studentska štamparija Univerziteta Sarajevo, Sarajevo, 2005.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.063-M	Naziv predmeta: Ustavno pravo BiH		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Izučavanje organizacije državne vlasti, definisanje teorije o jednistvu vlasti te davanje posebnog akcenta na ustavno rješenje složenih država. Studenti će se upoznati sa organizacijom državne vlasti u Bosni i Hercegovini, izučavati zakonodavna i izvršna tijela vlasti na nivu kantona, entiteta i države, te pravosudni sistem, njegov pojam i djelovanje u Bosni i Hercegovini.
1.2. Ishod učenja:	Savladavanje krucijalnih pojmljiva u ustavnosti i zakonitosti i njihove kontrole. Poznavanje i razumijevanje pojmljiva lokalne samouprave i njene organizacije u oba entiteta Bosne i Hercegovine.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacija državne vlasti 2. Ustavno uređenje složenih država 3. Osnovna obilježja ustavnog uređenja u BiH 4. Ustavni status i osnovna obilježja uređenja entiteta 5. Odnos institucija BiH i entiteta 6. Predstavnička tijela 7. Predstavnička tijela u ustavnom sistemu BiH 8. Tijela izvršne vlasti: šef države 9. Tijela izvršne vlasti: vlada 10. Tijela izvršne vlasti: organi državne uprave 11. Pravosudni sistem 12. Pravosuđe u BiH 13. Kontrola ustavnosti i zakonitosti 14. Ustavno sudstvo u BiH 15. Lokalna samouprava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Trnka K.: Ustavno pravo, Drugo izmjenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006., od 213. str. Dopunska literatura:	

	1. Smerdel B., Sokol S.: Ustavno pravo, PFZ, Zagreb, 2006. 2. Dejtonski mirovni sporazum 3. Bakšić-Muftić J.: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2002. 4. Ustav BiH, zakoni i podzakonski propisi koji se odnose na ustavnu materiju u BiH (za svaku akademsku godinu oni koji su na snazi)

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.064-M	Naziv predmeta: Upravno pravo - odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je da se studenti upoznaju sa specifičnostima pojedinih upravno-pravnih oblasti te, u vezi s tim, upravno-pravnim poslovima i postupcima - kao materije kojoj se u okviru predmeta Upravno pravo I i Upravno pravo II ne ostavlja dovoljno prostora za izučavanje. Ovdje se radi o takvim upravnim oblastima koje su regulisane drugim zakonima pa propisi o upravnom postupku imaju supsidijaran karakter.
1.2. Ishod učenja:	Konačan ishod izučavanja je proširenje znanja iz upravno-pravnog područja kao jedne šire cjeline.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanak i razvoj Upravnog prava 2. Odnos Upravnog prava prema drugim granama prava i naučnim disciplinama 3. Djelatnost i diferencijacija javne uprave 4. Državna i javna uprava 5. Vanjski i unutrašnji poslovi 6. Pravosudni i opšti upravni poslovi 7. Upravni poslovi u oblasti privrede, finansija i bankarstva 8. Upravni poslovi u oblasti prostornog planiranja komunalnih djelatnosti i građevinarstva 9. Upravni poslovi u stambenoj oblasti 10. Upravni poslovi u oblasti imovinsko-pravnih odnosa 11. Upravni poslovi u oblasti zdravstva 12. Upravni poslovi u oblasti boračke i socijalne zaštite 13. Upravni poslovi u oblasti porodičnih odnosa 14. Upravni poslovi u oblasti odgoja i obrazovanja 15. Institucije koje vrše javna ovlaštenja

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Gatařić Đ.: Upravno pravo – posebni dio, Narodne novine, Zagreb,	

	1978.
	Dopunska literatura:
	1. Ljubanović B.: Posebni upravni postupci u Republici Hrvatskoj, Hrvatska javna uprava, god. 6 (2006.), br. 3, str. 5-22.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.065-M	Naziv predmeta: Međunarodni standardi u izbornom pravu		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osposobljavanje studenata za razumijevanje međunarodnih standarda o izbornom pravu te izbornih sistema i tehnika preko kojih se oni ostvaruju i štite može značajno pomoći da izbori postanu siguran put demokratskog osvajanja i vršenja državne vlasti.
1.2. Ishod učenja:	Mogućnost samostalnog prepoznavanja kršenja međunarodnih standarda u izbornom pravu i poznavanja mehanizama koje osiguravaju pravične i demokratske izbore koji su usaglašeni sa međunarodnim standardima.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i značaj izbornog prava i izbornih sistema 2. Načela izbornog sistema 3. Pluralno - većinski sistemi 4. Poluproporcionalni sistemi 5. Sistemi proporcionalne zastupljenosti 6. Izborni prag 7. Otvorene, zatvorene i slobodne liste 8. Magnituda izbornih jedinica 9. Posebni parlamentarni zahtjevi 10. Predsjednički izbori 11. Izbori lokalnih vlasti 12. Izborni postupak 13. Utvrđivanje izbornih rezultata i raspodjela mandata 14. Kontrola izbora i zaštita izbornih prava 15. Finansiranje izbora

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Trnka K.: Ustavno pravo, Drugo izmijenjeno i nadopunjeno izdanie, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006., Poglavlje VII Dopunska literatura:	

	1. Reynolds A., Reilly B.: Oblikovanje izbornog sistema, Rabic, Sarajevo, 1999. 2. Nohlen D.: Izborne pravo i stranački sustav, Zagreb, 1992. 3. Milićević N.: Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine i biračko pravo građanina, Pravni centar Fonda otvoreno društvo, Sarajevo, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.066-M	Naziv predmeta: Lokalna i regionalna samouprava		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	U okviru nastave studenti će izučavati teorijske osnove lokalne samouprave kao pravno – političke i sistemske institucije. Studenti će spoznati osnovne modele organizacije i funkcionisanja lokalne samouprave u razvijenim zemljama članicama Evrope. Poseban segment nastave će se odnositi na organizaciju, funkcionisanje i razvoj lokalne samouprave u postdejtonskom političkom razvoju države Bosne i Hercegovine. U okviru nastave spoznati najznačajnije aspekte koji se odnose na teorijsko određenje pojmove regije i regionalizacije i koncepta euroregije, zatim na ciljeve, institucije i instrumente evropske regionalne politike, te na osnovne dokumente i sporazume kojima je utvrđena zajednička politika regionalnog razvoja na nivou Evropske Unije. U okviru nastave studenti će se upoznati sa modelima regionalizacije nekih evropskih država. Poseban segment nastave odnosiće se na historijski razvoj regija u Bosni i Hercegovini i na moguće oblike regionalizacije i primjene koncepta euroregije u Bosni i Hercegovini.
1.2. Ishod učenja:	Studenti će se proučavanjem komparativnih modela lokalne samouprave u najrazvijenijim državama zapadne Evrope, te evropskih standarda utemeljenih u Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, sposobiti za kritičko promišljanje o problemima funkcionisanja lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, te o najvažnijim aspektima zakonske, teritorijalne i funkcionalne reforme lokalne samouprave u procesu integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Studenti će steći osnovna znanja o politici regionalnog razvoja Evropske unije, različitim oblicima regionalizacije država članica Evropske unije a posebno o mogućnostima oblikovanja pravne i institucionalne osnove regionalnog razvoja Bosne i Hercegovine u procesu integracije u Evropsku uniju.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> Teorijski koncept lokalne samouprave Evropska Povelja o lokalnoj samoupravi Komparativni modeli lokalne samouprave Lokalna samouprava u političkom sistemu Bosne i Hercegovine Reforma lokalne samouprave u procesu integracije Bosne i Hercegovine u EU Regije i lokalna samouprava Uloga i nadležnost institucija lokalne samouprave u oblasti lokalnog ekonomskog i infrastrukturnog razvoja

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad	45 sati 15 sati
--	--------------------------	--------------------

	Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	86 sati 50 sati 20 sati 216 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. M.Pejanović, E. Sadiković, Lokalna i regionalna samouprava u Bosni i Hercegovini, TKD Šahinpašić, Sarajevo/Zagreb, 2012. 2. J. Osmanković, M. Pejanović, Euroregije i Bosna i Hercegovina, Fakultet Političkih nauka Sarajevo- Centar za razvoj lokalne i regionalne samouprave, Sarajevo, 2006. godina 3. E. Sadiković, Evropa regija – kohezijska politika Evropske unije i zapadni Balkan, Sarajevo: TKD, Šahinpašić, 2014. godina. Dopunska literatura: 1. M. Pejanović, Država Bosna i Hercegovina i demokratija, University Press, Sarajevo, 2015. 2. J. Šmidovnik, Lokalna samouprava, studentska štamparija Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 1999 godine. 3. M. Pejanović, H. Zolić, Z. Zlokapa, S. Arnautović; Općine/opštine u Bosni i Hercegovini socijalne,demografske, ekonomski i političke činjenice; Fakultet političkih nauka Sarajevo – Centar za razvoj lokalne i regionalne samouprave, Sarajevo 2005. godina 4. M. Pejanović, Ustavno zakonska uloga lokalnih vlasti u ekonomskom i infrastrukturnom razvoju općina i gradova u Bosni i Hercegovini, časopis Pregled, broj 3/2013. 5. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, Službene novine Federacije BiH, broj 49/06. 6. Zakon o lokalnoj samoupravi u Republici Srpskoj, Službeni glasnik RS, broj 10/04. 7. Evropska povelja o lokalnoj samoupravi, Savez općina i gradova Federacije BiH, Sarajevo, 2003.	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.067-M	Naziv predmeta: Upravno pravo EU		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 8
Status: obavezni predmet	Broj sati sedmično: P-3		Ukupan broj sati: P-45

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Ciljevi predmeta Upravno pravo Evropske unije sastoje se u upoznavanju studenata sa upravnim postupkom i upravnim sporom pred organima Evropske unije, te sa pravnim pojmovima ove grane prava koji odstupaju od sadržine pojmova klasičnog Upravnog prava.
1.2. Ishod učenja	Ovladavanje znanjem iz upravnog prava i organizacije javne uprave u Evropskoj uniji.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akti koji podliježu kontroli zakonitosti 2. Slučaj <i>Noordwijks cement Accord</i> 3. Ništavi i rušljivi akti 4. Privilegovani i neprivilegovani tužioci 5. Kvazisudsko odlučivanje 6. Šutnja uprave 7. Negativne odluke 8. Stranke u postupku 9. Šutnja koja podliježe kontroli zakonitosti 10. Posredno osporavanje 11. Nepostojeći akti 12. Osnova za kontrolu zakonitosti 13. Zabluda o činjenicama 14. Šutnja uprave 15. Poništavanje i ukidanje

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	45 sati 15 sati 86 sati 50 sati 20 sati 216 sati
--	--	---

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mahmutović A.: Uvod u pravo Evropske unije, Pravni fakultet Univerziteta u Travniku, Travnik, 2015. 2. Kustura M.: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet Kiseljak, Kiseljak, 2009. 3. Misita N.: Osnovi prava Evropske unije, Drugo izmijenjeno i
--	---

	dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2007.
	Dopunska literatura:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hartley T. C.: Osnovi prava Evropske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Evropske zajednice, Pravni centar, Fond otvoreno društvo, Sarajevo, 1998. 2. Vukadinović R.: Pravo Evropske unije, Megatrend, Univerzitet primenjenih nauka, Beograd, 2001. 3. Smjernice i drugi akti Evropske unije iz oblasti Upravnog prava

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.116-M	Naziv predmeta: Ekologija i ekološko pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Student treba da se upozna i usvoji temeljna znanja o pravnom uređenju čovjekove okoline, o zakonima koji trebaju da budu uskladjena sa zakonom Evropske Unije o zaštiti životne sredine, zatim način na koji je najbolje upravljati prirodnom sredinom i kakvo je trenutno stanje, a takođe kakav je odnos države prema zaštiti prirodne sredine.
1.2. Ishod učenja:	Slušanjem i polaganjem ovog ispita student stiču znanja o odnosu prema životnoj sredini. Koja su prava i obaveze čovjeka i kako da se odnosi prema prirodnim bogatstvima na koji način adekvatno da je zaštiti i sačuva za buduće generacije. Takođe koji izvori su iscrpni ekonomskih dobara i na koji način je moguće produžiti vijek tih dobara i svestranost upotrebe.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polazna razumijevanja ekologije i ekološkog prava 2. Globalne implikacije narušavanja ekološke ravnoteže 3. Stanje i upravljanje prirodnom sredinom 4. Evolucija pristupa upravljanja prirodnom sredinom 5. Odnos države i društva prema zaštiti prirodne sredine 6. Primjena modela održivog razvoja 7. Pozitivno-pravni propisi iz oblasti zaštite okoliša u BiH 8. Pozitivno-pravni propisi iz oblasti zaštite okoliša u EU

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
--	--	---

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa
--	--

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA	Osnovna literatura:
---------------	---------------------

1. Ekonomija i ekologija, Dr Bajro Golić, Sarajevo 1998.
Dopunska literatura:
1. Principi ekonomije I, Dr Bajro Golić, Sarajevo 2002,(stranica 389-406);
2. Pozitivno-pravni propisi FBiH
3. Pozitivno-pravni propisi EU
4. Agenda 21

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.117-M	Naziv predmeta: Ustavno pravo EU		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa nastankom, ciljevima i osnovnim karakteristikama EU, sa pravnom prirodom i elementima ustavnog okvira EU i institucijama EU te, kao poseban dio, upoznavanje studenata sa ekonomskim ustavom EU.
1.2. Ishod učenja:	Poznavanje i razumijevanje historijskih tekovina i bitnih karakteristika EU, razumijevanje pravne prirode i poznavanje elemenata ustavnog uređaja i funkcionisanje isititucija EU, poznavanje i razumijevanje ekonomskog ustava EU.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanak, ciljevi i osnovne karakteristike EU 2. Historijska pozadina i osnivanje zajednica 3. Rekonstrukcija ustavno-pravnog okvira, širenje Evropske unije i paralelni integracioni procesi 4. Pravna priroda EU 5. Osnovni elementi ustavnog okvira EU 6. Komunitarno pravo 7. Ujednačavanje prava i implementacija komunitarnih propisa 8. Institucije EU 9. Donošenje pravnih akata 10. Evropski sud 11. Metodi i tehnike tumačenja komunitarnog prava 12. Ekonomski ustav EU 13. Komunitarne politike 14. Tržišna konkurenca i Ekonomsko-monetaryna unija 15. Sektorska perspektiva i međunarodna perspektiva

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Mahmutović A.: Uvod u pravo Evropske unije, Univerzitet u Travniku, Travnik, 2015.	

	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kustura M.: Zbirka tekstova iz oblasti prava Evropske unije i evropskih integracija, Pravni fakultet u Kiseljaku, Kiseljak, 2009 2. Misita N.: Osnovi prava Evropske unije, Pravni fakultet, Sarajevo, 2006. 3. Misita N.: Evropska unija - institucije, Revicon, Sarajevo, 2009. 4. Mahmutović A.: Demokratski legitimitet EU, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2013. 5. Vukadinović R.: Pravo Evropske unije, Megatrend, Univerzitet primenjenih nauka, Beograd, 2001.
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.118-M	Naziv predmeta: Nomotehnika		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Znanja o stvaranju prava i izradi zakona i drugih pravnih propisa u svakoj državi predstavljaju prvorazrednu potrebu i očekivanje od pravnika. U slučaju Bosne i Hercegovine, posebno u domenu njegovog usklađivanja sa evropskim pravom, ova znanja su jako potrebna i u sadašnjem stanju vrlo deficitarna.		
1.2. Ishod učenja:	<p>Tokom studija studenti će steći značajna teorijska znanja iz domena stvaranja prava: principe koji se moraju poštovati pri izradi normativnog akta, metode stvaranja prava, pravila pravne tehnike, sastavni dijelovi propisa, postupak izrade zakona i drugih propisa (izrada teza, prednacrta, nacrtta i prijedloga).</p> <p>Stjecanjem znanja iz nomotehnike studenti trebaju postići neophodnu osposobljenost za profesionalno postupanje u izradi normativnih akata, sa čime će se kao pravnici stalno suočavati, bez obzira na oblast društvenog života u kojoj budu radili.</p>		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam, predmet i zadatak nauke o izradi pravnih propisa 2. Pravni propisi: vrste i hijerarhija 3. Pretpostavke i metode za donošenje pravnih propisa 4. Oblici normativnog izražavanja 5. Pojmovi, sudovi i zaključci u pravnim propisima 6. Konstitutivnost, apstraktnost, prosječnost i ciljanost pravne norme 7. Načela za izradu pravnog propisa 8. Sastavni dijelovi pravnog propisa 9. Objavljivanje i stupanje na snagu pravnih propisa 10. Izmjene i dopune pravnih propisa 11. Prečišćeni tekst pravnog propisa 12. Ispravka pravnog propisa 13. Prestanak važenja pravnog propisa 14. Klasifikacija pravnih propisa 15. Postupak izrade zakona 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati	UKUPNO 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa		

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Vuković M., Vuković Đ.: Znanost o izradi pravnih propisa - Nomotehnika, Informator, Zagreb, 1997. Dopunska literatura: 1. Pajvančić M.: Pravno normiranje, Novi Sad, 1995. 2. Borković I.: Postupak i tehnika izrade pravnih propisa, Informator, Zagreb, 1985. 3. Zečević M.: Proces stvaranja opštih akata, Savremena administracija, Beograd, 1982.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.119-M	Naziv predmeta: Lična prava		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Sticanje produbljenih znanja o ličnim pravima, kao novoj kategoriji građanskih prava.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate društveni okvir u kome se u sudskoj praksi i zakonima pojavila kategorija ličnih prava. Dalje se očekuje da se studenti upoznaju sa specifičnim osobinama ličnih prava, koje ih razlikuju od ostalih subjektivnih građanskih prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i razvoj ličnih prava 2. Karakteristike ličnih prava 3. Predmoderne i moderne kodifikacije ličnih prava 4. Vrste ličnih prava 5. Pravo na život 6. Pravo na tjelesni integritet 7. Pravo na život i zdravlje 8. Pravo na slobodu 9. Pravno na čast i ugled 10. Pravo na polni identitet 11. Pravo na ime 12. Pravo na život djeteta 13. Pravo na privatnost 14. Pravo na zaštitu časti i ugleda 15. Zaštita ličnih prava u nacionalnom pravnom poretku

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
--	--	---

2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa
--	--

2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
---	---

3. LITERATURA	Osnovna literatura:
---------------	---------------------

1. Kovačević-Kuštrimović R.: Uvod u građansko pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Nišu, Niš, 2008.
2. Dropulić J.: Pravo na privatni život i duševni integritet, Vizura, Zagreb, 2002.

Dopunska literatura:

	1. Gajin S.: Ljudska prava, pravno-sistemska okvir, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, 2012. 2. Klarić P.: Odštetno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2003. 3. Varga M.: Upravljanje podacima, Element, Zagreb, 2012. 4. Baudriiard J.: Simulacija i zbilja, Jesenski Turk, Zagreb, 2001.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.120-M	Naziv predmeta: Ljudska prava		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30
1. STRUKTURA PREDMETA			
1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta je izučavanje filozofske, političke, pravne i pedagoške dimenzije ljudskih prava. Izdvajanjem ljudskih prava u samostalnu cjelinu, studentima se pruža mogućnost upoznavanje višestrukih aspekata ljudskih prava. Smještajući ljudska prava u globalni kontekst produbljuju se znanja o načinima njihovog priznavanja, uživanja i zaštite na globalnom, regionalnom i nacionalnom nivou. Ljudska prava su neodvojni segment demokracije i komparativni pristup ljudskim pravima razvija kod studenata građansko znanje, spoznaju građanskih sposobnosti i razvija stavove nužne za demokratsko građantvo.		
1.2. Ishod učenja:	Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta podrazumijeva: sticanje znanja o filozofskoj, političkoj i pravnoj dimenziji ljudskih prava, usvajanje znanja o globalnim mehanizmima zaštite ljudskih prava, usvajanje znanja o regionalnim posebnostima i regionalnim mehanizmima za zaštitu ljudskih prava, razumijevanje pedagogije i kulture ljudskih prava etc.		
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje sa predmetom i planom rada 2. Oblikovanje ideje o ljudskim pravima, internacionalizacija ljudskih prava i sloboda 3. Građanska prava pojedinca - Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima 4. Univerzalnost ljudskih prava i generacije ljudskih prava 5. Politička prava pojedinca - Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima 6. Zaštita ljudskih prava pripadnika manjinskih grupa - Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena 7. Uloga internacionalnih NGOs u zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda 8. Ekonomski, socijalni i kulturni prava pojedinca - Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima 9. Zaštita prava čovjeka u oružanim konfliktima - Konvencija o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida 10. Povrede i kršenja ljudskih prava - Izveštaji Vijeća Evrope 11. Globalni mehanizmi zaštite ljudskih prava 12. Mehanizmi zaštite ljudskih prava - Studije slučaja iz rada Evropskog suda za ljudska prava 13. Evropski sistem zaštite ljudskih prava - Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda 14. Ljudska prava u Bosni i Hercegovini 15. Mehanizmi zaštite ljudskih prava u Bosni i Hercegovini 		
2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA			

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kustura M., Bajić E.: Civilno društvo, ljudska prava i demokratija, OFF SET, Tuzla, 2014. 2. Kustura M., Bajić E.: Politička moć, civilno društvo i participacija, OFF SET, Tuzla, 2014. <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alija D.: Internacionalizacija ljudskih sloboda i prava, Univerzitet Travniku, Travnik, 2011. 2. Bakšić-Muftić J.: Sistem ljudskih prava, Magistrat, Sarajevo, 2000. 3. Miličević N.: Ljudska prava, Pravni fakultet Sarajevo, Sarajevo, 2008. 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.121-M	Naziv predmeta: Gender i pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj predmeta je upoznavanje studenata sa gender dimenzijom prava. Okosnicu predmeta predstavlja izučavanje prava sa rodne ili gender perspektive gdje je akcenat stavljen na pitanje polne diskriminacije.
1.2. Ishod učenja:	Od studenata se očekuje korištenje intelektualnih sredstava za kritičko razmišljanje i analiziranje osnovnih pojmoveva vezanih za gender terminologiju i razvijanje rodne senzibilnosti. Uspješno ovladavanje sadržajima ovog predmeta: predstavlja osnov za prepoznavanje rodne diskriminacije u pravnim sistemima, razvija sposobnost kritičkog razmišljanja o rodnoj ravnopravnosti, pruža osnovne informacije o instrumentima za zaštitu ljudskih prava odnosno ženskih prava, osposobljava studente za razumijevanje globalnih, regionalnih nacionalnih politika koje razvijaju rodnu jednakost
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razumijevanje pojma rodne jednakosti 2. Izučavanje kulturnih stereotipa i njihove povezanosti sa pravom 3. Problem isključenja žena u historijskom kontekstu 4. Globalni mehanizmi za sprječavanja diskriminacije žena 5. Regionalni mehanizmi za sprječavanje diskriminacije 6. Tradicionalni i savremeni pogledi na porodicu 7. Deskripcija glavnih problema na globalnoj razini vezanih za priznavanje, uživanje i zaštitu ljudskih prava žena 8. Jačanje građanske odgovornosti i odnosa prema zajednici 9. Nevladine organizacije i prava žena 10. Izučavanje mogućnosti građanskog dijelovanja i izgradnje građanske kulture 11. Civilna kultura i socijalni kapital 12. Civilno društvo i rodna ravnopravnost 13. Mediji i rodna ravnopravnost 14. Rod i pravo 15. Rod i religija

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	

bodovanja studenta:	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Bakšić-Muftić J.: Ženska prava, Magistrat, Sarajevo, 2006. 2. Kustura M., Bajić E.: Civilno društvo, ljudska prava i demokratija, OFF-SET, Tuzla, 2014. Dopunska literatura: 1. Bakšić-Muftić J.: Ženska prava u sistemu ljudskih prava, Pravni centar i Magistrat, Sarajevo, 2005. 2. Babić Avdispahić J.: Etika, demokracija i građanstvo, Svjetlost, Sarajevo 2005. 3. Pavlović V.: Civilno društvo i demokratija, Službeni glasnik, Beograd, 2 4. Magezis J.: Ženske studije, Magistrat, Sarajevo, 2006.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.122-M	Naziv predmeta: Notarsko pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj predmeta jeste osposobiti studenta za razumjevanje pozitivnog notarskog prava sa teorijskom i uporednopravnom perspektivom. Akcenat će se staviti na praktični postupak notarske obrade isprava o pravnim poslovima koji imaju za predmet nekretnine i o pravnim poslovima nasljednog i porodičnog prava kao posebno relevante aspekte pozitivnog notarskog prava. Poseban cilj jeste pripremiti studenta za samostalno izučavanje i naučno djelovanje u notarskom pravu.
1.2. Ishod učenja:	Očekuje se da studenti shvate ciljeve i metodiku notarskog djelovanja posebno kao faktor pravne sigurnosti u pravnom prometu nekretnina i kod osiguranja povjerilaca. Studenti treba da savladaju postupak notarske obrade isprava odnosno da razviju sposobnost sačinjavanja pravnih poslova iz oblasti prometa nekretnina, porodičnog i nasljednog prava, da steknu sposobnost da pri oblikovanju navedenih odnosa podjednako zaštite obje strane, prepoznaju rizike pojedinih operacija i da znaju dati prijedloge za njihovo rješavanje. Pored ovoga studenti trebaju da steknu sposobnost daljnog neovisnog naučnog djelovanja u ovoj grani prava.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Klasifikacija i sistematican prikaz karakteritika i načela notarskog prava, položaj i odnos notarskog prava sa drugim granama prava, notar kao osnovni subjekt notarskog prava; 2. Historijski razvitak institucije notarijata i notarske službe; 3. Uporednopravni prikaz i analiza vrsta notarijata u svijetu; 4. Notarijat i Evropska unija; 5. Notarijat u BiH; 6. Sistematicna i pragmatična analiza relevantnih odredbi Zakona o notarima FBiH; 7. Osnovne značajke službe notara kao samostalne profesije sa javnim ovlaštenjima; 8. Prepostavke za obavljanje funkcije notara, Notarska komora, organizacija notrara; 9. Nadležnosti notara; 10. Notarske isprave i notarski obrađene isprave; 11. Notarske ovjere i potvrde, notarska isprava kao izvršni naslov; 12. Notarski obrađene isprave o pravnim poslovima koje imaju za predmet nekretnine; 13. Notarski obrađene isprave o pravnim poslovima nasljednog i porodičnog prava; 14. Postupak imenovanja i zamjene notara; 15. Odgovornost notara

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	1. Zakon o notarima Federacije BiH, Službene novine Federacije BiH, broj 45/02; 2. Zakon o notarima Federacije BiH i Republike Srske 3. Povlakić, Materijali korišteni u okviru edukacijskih seminara za notare u Federaciji BiH Moduli 1-5,7) 4. Meliha Povlakić, Izvrstanost javnobilježničkih akata, Pravna misao, 3-4/2000. 5. Meliha Povlakić, Institut javnog bilježništva i efikasno ostvarivanje prava povjerilaca u pravu Federacije BiH, I dio, Pravni savjetnik, 4/2002. 6. Meliha Povlakić, Institut javnog bilježništva i efikasno ostvarivanje prava povjerilaca u pravu Federacije BiH, II dio, Pravni savjetnik, 7/2002. 7. Meliha Povlakić, Osnovne značajke notarske službe u Federaciji BiH, Pravni savjetnik 4/2003	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.123-M	Naziv predmeta: Diplomatsko i konzularno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj predmeta Diplomatsko i konzularno pravo jeste upoznavanje polaznika II ciklusa studija sa razvojem diplomatskog i konzularnog prava, te osnovnim načinima predstavljanja država u međunarodnim odnosima, kao i strategijama diplomatskog djelovanja.
1.2. Ishod učenja	Ovladavanje teoretskim vještinama diplomatiјe i priprema za praktično djelovanje.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Historijat diplomatskog i konzularnog prava 2. Organi za međunarodno predstavljanje i održavanje međunarodnih odnosa 3. Stalne diplomatske misije 4. Diplomatsko osoblje 5. Funkcije diplomatske misije 6. Imuniteti i privilegije u diplomatskom pravu 7. Specijalne misije 8. Imuniteti i privilegije članova specijalne misije 9. Konzularno pravo: historijat, kodifikacija i odnos prema diplomatskim misijama 10. Klase šefova konzulata 11. Konzularne funkcije 12. Imuniteti i privilegije u konzularnom pravu 13. Multilateralna diplomatija: stalne misije i predstavljanje država u odnosima sa međunarodnim organizacijama 14. Multilateralna diplomatija: status međunarodnih organizacija i međunarodni službenici 15. Međunarodni dokumenti iz oblasti diplomatsko-konzularnog prava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura:	

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mitić M., Đorđević S.: Diplomatsko i konzularno pravo, Drugo izdanje, Centar za publikacije Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Beograd, 2007. 2. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb, 2011., str. 298-334.
	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vukadinović R.: Politika i diplomacija, Politička kultura, Zagreb, 2004. 2. Nick S.: Diplomacija, Metode i tehnike, Barbat, Zagreb, 1997. 3. Berković S.: Diplomatsko i konzularno pravo, Zagreb, 1997. 4. Shaw M. N.: International Law, Seventh edition, Cambridge University Press, Cambridge, 2014. 5. Krivokapić B.: Aktuelni problemi međunarodnog prava, Službeni glasnik, Beograd, 2011.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.129-M	Naziv predmeta: Međunarodno humanitarno pravo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Osnovni cilj predmeta je upoznavanje polaznika II ciklusa studija sa međunarodnim pravilima, običajne ili konvencionalne prirode, čija je svrha rješavanje humanitarnih problema koji neposredno nastaju u oružanom sukobu (međunarodnom i nemeđunarodnom).
1.2. Ishod učenja	Polaznici II ciklusa studija će steći proširena znanja o ograničavanju, iz humanitarnih razloga, prava strana u sukobu da izaberu metode i sredstva borbe, kao i pravila o zaštiti osoba koje su pogodjene sukobom.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u međunarodno humanitarno pravo 2. Izvori međunarodnog humanitarnog prava 3. Ograničenja u upotrebi sile 4. Terorizam i agresija 5. Međunarodni oružani sukobi 6. Nemeđunarodni oružani sukobi 7. Zaštićene kategorije u oružanim sukobima 8. Ratni zarobljenici 9. Pravila o izvođenju neprijateljstava 10. Zaštita kulturnih dobara u oružanom sukobu 11. Implementacija: odgovornost međunarodnih i državnih organa 12. Individualna odgovornost 13. Odgovornost političkih voda za kršenje međunarodnog humanitarnog prava 14. Implementacija međunarodnog humanitarnog prava u BiH 15. Veza međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava ljudskih prava

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Hasić Z.: Međunarodno humanitarno pravo, Vijeće kongresa	

	<p>bošnjačkih intelektualaca, Sarajevo, 2005.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Kazazić V.: Međunarodno humanitarno pravo: difuzija i primjena, Pravni fakultet Sveučilišta, Mostar, 2008. 3. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb, 2011., od 705. str.
	<p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Roberts A., Guelff R. (ed.): Documents on the Laws of War, Treće izdanje, Oxford University Press, 2000. 2. Ženevska konvencija o postupanju s ratnim bolesnicima iz 1949. 3. Ženevska konvencija o zaštiti civilnih osoba za vrijeme rata iz 1949. 4. Ženevska konvencija za poboljšanje položaja ranjenika, bolesnika i brodolomaca oružanih snaga na moru iz 1949. 5. Ženevska konvencija za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu iz 1949. 6. Dopunski protokol uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba iz 1977. (Protokol I) 7. Dopunski protokol uz Ženevske konvencije od 12.08.1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba iz 1977. (Protokol II) 8. Škrbić A.: Imunitet države od suđenja i izvršenja, University Press, Sarajevo, 2018. 9. Krivokapić B.: Aktuelni problemi međunarodnog prava, Službeni glasnik, Beograd, 2011. 10. Krivokapić B.: Međunarodno javno pravo, Treće, izmenjeno i dopunjeno izdanje, Poslovni i pravni fakultet Univerziteta „Union – Nikola Tesla“ & Institut za uporedno pravo, Beograd, 2017. 11. Krivokapić B.: Mir i rat u međunarodnim odnosima i pravu, Institut za uporedno pravo & Poslovni i pravni fakultet, Beograd, 2017.

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.124-M	Naziv predmeta: Ustavno sudstvo		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa bitnim organizacionim i funkcionalnim aspektima ustavnog sudstva - u smislu postupaka kontrole ustavnosti i zakonitosti.
1.2. Ishod učenja:	Poznavanje i razumijevanje organizacije i funkcionisanja ustavnog sudstva, te postupaka i načina kontrole ustavnosti i zakonitosti.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojava, širenje i značaj ustavnog sudstva u svijetu 2. Kontrola ustavnosti zakona 3. Evropsko-kontinentalni i anglo-američki sistem kontrole ustavnosti zakona 4. Kontrola ustavnosti i zakonitosti podzakonskih opštih akata 5. Kontrola ustavnosti i zakonitosti pojediničnih pravnih akata 6. Ustavno sudstvo u ostvarivanju i zaštiti ljudskih sloboda i prava 7. Ustavno sudstvo u bivšoj Jugoslaviji 8. Ustavno sudstvo u državama nastalim raspadom bivše Jugoslavije 9. Ustavni sud Bosne i Hercegovine 10. Položaj i sastav Ustavnog suda BiH 11. Nadležnost i dejstvo odluka Ustavnog suda BiH 12. Postupak pred Ustavnim sudom BiH 13. Osvrt na funkcionisanje Ustavnog suda BiH 14. Ustavni sud Federacije BiH 15. Ustavni sud Republike Srpske

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Trnka K.: Ustavno pravo, Drugo izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Fakultet za javnu upravu, Sarajevo, 2006. Dopunska literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1. Mukoska-Čingo V.: Ustavno sudstvo, Skopje, 2002. 2. Poslovnik Ustavnog suda BiH 	

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.125-M	Naziv predmeta: Međunarodno javno pravo - odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P-2		Ukupan broj sati: P-30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Cilj je upoznavanje polaznika II ciklusa studija sa osnovnim principima i izvorima međunarodnog prava. Polaznici će steći opšta i posebna znanja o sistemu pravnih pravila koja uređuju odnose između međunarodno-pravnih subjekata, prije svega uzajamne odnose država, država i međunarodnih organizacija, te odnose između samih međunarodnih organizacija. Predmet daje i detaljnija znanja iz više specijalističkih područja koja predstavljaju grane međunarodnog prava (međunarodno pravo mora, međunarodno humanitarno pravo...).
1.2. Ishod učenja	<p>Nakon položenog ispita iz ovog predmeta polaznici II ciklusa studija će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – definisati i opisati pojedine institute međunarodnog prava; – prepoznati, analizirati i pravilno tumačiti pojedine izvore međunarodnog prava; – uporediti i objasniti sličnosti i razlike između pojedinih instituta međunarodnog i nacionalnog prava; – opisati i analizirati položaj pojedinca u odnosu na državu, i njegova/njena prava prema međunarodnom pravu – pojedinačno i u skupini; – razlikovati pravne režime na pojedinim dijelovima mora i morskog dna i podmorja; – uporediti i objasniti sličnosti i razlike između pojedinih režima na moru; – opisati i razlikovati sredstva mirnog rješavanja sporova i vrste oružanih sukoba, te njihovo pravno uređenje.
1.3. Osnovne tematske jedinice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i priroda međunarodnog prava 2. Izvori međunarodnog prava: opšta načela prava i međunarodni običaj 3. Pravo međunarodnih ugovora 4. Ostali izvori međunarodnog prava 5. Država kao subjekt međunarodnog prava 6. Diplomatsko-konzularno pravo 7. Imunitet država 8. Odgovornost u međunarodnom pravu 9. Međunarodne organizacije kao subjekti međunarodnog prava 10. Čovjek u međunarodnom pravu 11. Državno područje 12. Međunarodno pravo mora 13. Mirno rješavanje sporova i osiguranje mira 14. Pravo oružanih sukoba 15. Neutralnost u ratu

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA		
2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma	
3. LITERATURA	<p>Osnovna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo, Školska knjiga, Zagreb, 2011. 2. Crnić–Grotić V.: Pravo međunarodnih ugovora, Pravni fakultet u Rijeci, Rijeka, 2002. 3. Škrbić A.: Imunitet države od suđenja i izvršenja, University Press, Sarajevo, 2018. 4. Hasić Z.: Međunarodno humanitarno pravo, Vijeće Kongresa bošnjačkih intelektualaca, Sarajevo, 2005. 5. Kazazić V.: Međunarodno humanitarno pravo: difuzija i primjena, Pravni fakultet Sveučilišta, Mostar, 2008 <p>Dopunska literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Povelja Ujedinjenih nacija iz 1945. 2. Bečka konvencija o pravu međunarodnih ugovora iz 1969. 3. Shaw M. N.: International Law, Seventh edition, Cambridge University Press, Cambridge, 2014. 4. Aust A.: Modern Treaty Law and Practice, Third edition, Cambridge University Press, Cambridge, 2013. 5. Andrassy J., Bakotić B., Vukas B.: Međunarodno pravo I, Školska knjiga, Zagreb, 1995. 6. Ibler V.: Rječnik međunarodnog javnog prava, Informator, Zagreb, 1987. 7. Kreća M., Paunović M.: Praktikum za međunarodno javno pravo, Beograd, 2002. 8. Bakotić B.: Međunarodni ugovori – sklapanje i primjena, 2. izdanje, Zagreb, 1997. 9. Kreća M.: Međunarodno javno pravo I, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd 2007. 10. Softić S.: Međunarodno pravo, DES d.o.o., Sarajevo, 2012. 11. Fox H.: The Law of State Immunity, Second edition, Oxford University Press, New York, 2008. 12. Krivokapić B.: Enciklopedijski rečnik međunarodnog prava i međunarodnih odnosa, Službeni glasnik, Beograd, 2010. 13. Seizović Z.: Međunarodno javno pravo – zbirka eseja, Univerzitet u 	

	<p>Zenici, Zenica, 2008.</p> <p>14. Statut Međunarodnog suda pravde iz 1945.</p> <p>15. Kazazić V., Bakšić-Muftić J., Borić N.: Implementacija međunarodnog humanitarnog prava u BiH, Sarajevo, 2005.</p> <p>16. Degan V. Đ.: Međunarodno pravo mora u miru i oružanim sukobima, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2002.</p> <p>17. Krivokapić B.: Međunarodno pravo: korenji, razvoj i perspektive, Megatrend univerzitet, Beograd, 2006.</p> <p>18. Krivokapić B.: Aktuelni problemi međunarodnog prava, Službeni glasnik, Beograd, 2011.</p> <p>19. Krivokapić B.: Međunarodno javno pravo, Treće, izmenjeno i dopunjeno izdanje, Poslovni i pravni fakultet Univerziteta „Union – Nikola Tesla“ & Institut za uporedno pravo, Beograd, 2017.</p> <p>20. Krivokapić B.: Mir i rat u međunarodnim odnosima i pravu, Institut za uporedno pravo & Poslovni i pravni fakultet, Beograd, 2017.</p> <p>21. Krivokapić B.: Manjine u međunarodnom pravu, „Prometej“, Beograd, 2006.</p>
--	--

Fakultet:	Pravni fakultet		
Šifra predmeta: 01.128-M	Naziv predmeta: Finansije i finansijsko pravo- odabrane teme		
Nivo: II ciklus studija	Godina: II	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 6
Status: izborni predmet	Broj sati sedmično: P -2		Ukupan broj sati: P -30

1. STRUKTURA PREDMETA

1.1. Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim finansijsko-pravnim kategorijama i finansijskim pravom s osvrtom na finansijski sistem Bosne i Hercegovine, kako bi stekli znanje iz oblasti finansija i finansijskog prava i na taj način bili pripremljeni za praktičan rad u finansijskim institucijama, organima javne uprave i pravosuđa, te obavljanje drugih poslova za koje će poznavanje ove nastavno-naučne discipline biti neophodno.
1.2. Ishod učenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta student stiče osnovna znanja o novčanim tokovima, budžetu, raspodjeli novca, finansijama državnih i privatnih institucija te kako one funkcionišu.
1.3. Osnovne tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i historijski razvoj finansija i finansijskog prava 2. Vrste finansija i finansijskog prava 3. Novac, valute i devize u finansijskom pravu 4. Bankarsko pravo i bankarski sistem 5. Finansijske institucije 6. Uloga i značaj finansijskih izvještaja u finansijskom pravu 7. Poresko pravo i vrste poreza u BiH 8. Carinsko pravo i carine u sistemu prihoda BiH 9. Takseno pravo i takseva sistematizacija u BiH 10. Pravo i vrste doprinosa u BiH 11. Budžetsko pravo 12. Organi nadležni za postupak naplate javnih prihoda i finansijske kontrole

2. NAČIN ORGANIZIRANJA NASTAVE I PROVJERE ZNANJA

2.1. Način izvođenja nastave i broj sati opterećenja studenta:	Predavanje Grupni rad Samostalno učenje Konsultacije dopunske literature i istraživanje izvora Seminarski rad/esej/istraživački rad/zadaci UKUPNO	30 sati 15 sati 52 sati 45 sati 20 sati 162 sati
2.2. Način provjere znanja i bodovanja studenta:	U skladu sa odjeljkom 3.1.6. ovog nastavnog plana i programa	
2.3. Obavezna i specifična oprema za izvođenje nastave:	tabla projektor Tabla, whiteboard, projektor, laptop, računar, Google Workspace platforma laptop	
3. LITERATURA	Osnovna literatura: 1. Jahić, Mehmed, Finansije i fiansijsko pravo, Pravni fakultet	

	Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2004.
	Dopunska literatura:
	1. Prof. dr Jozo Sović, Teorija i politika javnih finansija, Sarajevo 2010.
	2. Dautbašić Ismet, Finansije i fiansijsko pravo, Sarajevo 2001.

Broj: 01-331/20

Datum: 15.9.2020. godine

DEKAN

---

acc. prof. dr. Džemal Najetović